

LIK@BTA.BG

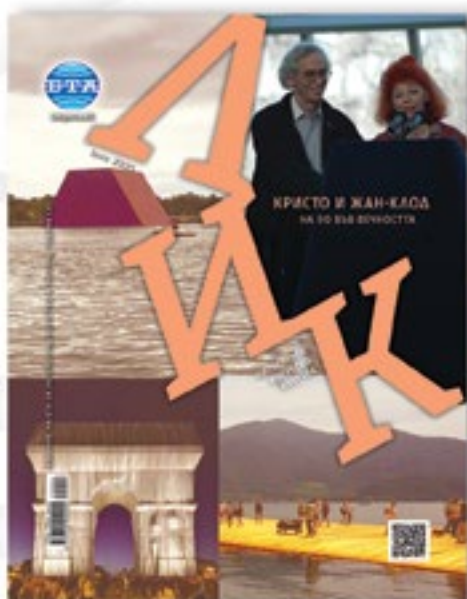
октомври 2025

ИЗДАНИЕ НА БТА ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА, ГОДИНА LX

ЛИТЕРАТУРА
ИЗКУСТВО
КУЛТУРА

БЪЛГАРИЯ В ДЖАЗА

ЮНИ

ЮЛИ

АВГУСТ

СЕПТЕМВРИ

Литература Изкуство Култура

ЛИК

ОКТОМВРИ 2025

ТЕМАТИЧНО ИЗДАНИЕ
НА БЪЛГАРСКАТА
ТЕЛЕГРАФНА
АГЕНЦИЯ

ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР:
Кирил Вълчев

ГЛАВЕН РЕДАКТОР:
Георги Лозанов

ОТГОВОРЕН РЕДАКТОР:
Яница Христова

МЛАДШИ РЕДАКТОР:
Ренета Георгиева

КОРЕКТОР:
Лиляна Николова

ХУДОЖНИК НА КОРИЦА:
Пламен Герчев

КОРИЦА:
Колаж със снимки от архива на
БТА на джаз музикантите Милчо
Левиев, Васил Петров, Хилда
Казасян и Теодосий Спасов.

ДИЗАЙН И ПРЕДПЕЧАТ:
Леонора Константинова

ПО ДИЗАЙН НА СТУДЕНТИ ОТ НХА:
Теодор Мирчев
Елисавета Драгомирова
Виктория Димитрова

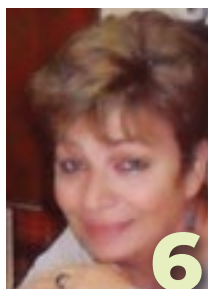
В БРОЯ СА ИЗПОЛЗВАНИ СНИМКИ ОТ:
архив на Пресфотото БТА,
pressphoto@bta.bg

ISSN 0324-0444

КОНТАКТИ:
Българска телеграфна агенция
1124 София,
бул. „Цариградско шосе“ 49

РЕКЛАМА:
marketing@bta.bg / 02 926 2296

ИЗРАБОТКА:
„ПРИНТИНГ ХАУС“ ЕООД

6

16

22

34

47

138

СЪДЪРЖАНИЕ

България в джаза

6 | Из историята на джаза в България
Проф. Клер Леви

16 | Три координати в картата на българския джаз
Желязка Белчилова

22 | Организатори на джаз фестивали:
Джазът е любов и свобода, а публиката
му е пълна и интелигентна

34 | За щастието да има джаз фестивал в
твоего населено място –
разказват кметовете на 21 града

47 | Джазът и джаз фестивалите в архива на
Българската телеграфна агенция

138 | Отминаха ли златните години на
съвременния български джаз

ЛМК 2025

Българите са хвърлени в гджа за почти от век. А през тази година отбелязваме 50 години от първия гджаз фестивал в България – „Националната гджаз среща“ в Русе през 1975 г., макар да има спорове както за годината, така и за първенството, защото – както ще научите от този брой на ЛИК – архивите на БТА пазят новината от година по-рано за тридневната „Гджаз среща – Ямбол '74“.

Затова през ноември – месеца, през който продължава да се провежда русенският гджаз фестивал, ще бъде и представянето на броя на ЛИК, посветен на гджаза в България и гджаз фестивалите в миналото и днес из цялата страна.

По ирония възможно обяснение на идиоматичния израз на български език „да те хвърлят в гджаза“ е без връзка с музиката на свободата и вероятно от времена преди възникването на този жанр – от жаргон, означаващ „да те хвърлят в затвора“. Но той е подходящ, ако го използваме в смисъл, че българите попадат в плен на тази музика заедно с останалите европейски народи – още един пример, че България винаги е била Европа.

Впрочем „14 века България в Европа“ се нарича съвместната инициатива на БТА, Българската национална телевизия (БНТ) и Българското национално радио (БНР) за отбелязването на знаменателни годишнини в българската история със значение изобщо за общата евро-

пейска история през годините до 2032 г., когато се навършват 1400 години от създаването на първото българско гържавно образование на европейска територия – Стара Велика България през 632 г.

Доказателство за българската европейска идентичност е и това, че първите издания на гджаз фестивалите в Ямбол и Русе са само 7-8 години след началото на знаменития гджаз фестивал в швейцарския град Монтрьо през 1967 г. Самото списание ЛИК пък е връстник на тези фестивали, защото започва да излиза още през 1965 г.

А от статията на проф. Клер Леви, асоцииран член на Института за изследване на изкуствата към Българската академия на науките, разбираме, че първият гджаз клуб в България е основан в началото на 30-те години на XX век в софийската сладкарница „Алказар“ от Асен Овчаров и Борис Левиев, а през 1938 г. новият му оркестър, доближил представите за същински бизбенд, изнася първия профилиран гджаз концерт в софийския кинотеатър „Роял“ (днешния Театър на армията) и дори е излъчен на живо по радиото.

Впрочем Бизбендът на Българското национално радио е основан през 1960 г., а Факултетът за гджаз и поп изпълнители към Музикалната академия в София – през 1968 г.

Първата новина за гджаза в България от архивите на БТА, която ще прочетете в

този брой на ЛИК, е от 7 декември 1956 г. – за концерта на естрадно-гджазовия оркестър при Радио София под диригентството на Бенцион Елиезер в зала „България“ в София. Тя е потвърждение за процеса на „размразяване“ след идеологическата цензура през първите години на комунизма, за която пише и в статията на проф. Леви.

Името на големия български гджаз музикант Милчо Левиев се появява в новините на БТА през 1962 г., когато дирижира Естрадният оркестър на Българското радио и телевизия в Хелзинки и Москва. Има го и в новините от 1965 и 1967 г. преди през 1970-а да напусне България и се появява отново през 1980 и 1981 г., когато свири на международните гджаз срещи в София, за да се завърне отново трайно в новините след 1991 г., когато участва в Международния музикален фестивал „Варненско лято“.

Архивите на БТА пазят новини и снимки на всички бележити български музиканти, които в края на броя говорят и за бъдещето на гджаза в България – Антони Дончев, Васил Петров, Вики Алмазиду, Живко Петров, Йълдъз Ибрахимова, Михаил Йосифов, Теодосий Спасов, Хилда Казасян и Христо Йоцов.

В ЛИК ще намерите и карта на гджаз фестивалите в България в миналото и в наши дни, чийто брой достига забележителните 65, и то на места в 21 от 28-те области на стра-

ната, като се надяваме да няма съществени пропуски. 21 кметове на общини – домакини на джаз фестивали и някои от техните организатори, също говорят пред списанието.

През последните години БТА системно подкрепя множество фестивали, които се провеждат в България, включително джазови или с джаз елементи, чрез популяризирането им в страната и по света с английската емисия на агенцията. Агенцията започна да отразява фестивалите много по-задълбочено и всекидневно с предварителни материали, представяне на музикантите и посланията им, отразяване на концертите изцяло до техния край.

Законът за БТА изисква агенцията да популяризира националните традиции и култура, но всъщност има едно по-голямо послание в тази системна практика – и това е, че България предлага повече от море и планина за почивка. България предлага силни културни преживявания и тези възможности трябва да бъдат популяризирани.

Когато БТА разказва за фестивалите – като пример за останалите български медии – се опитва да насърчи да се използват имената на тези, които ги организират и подпомагат, защото това не е реклама, а още една възможност за подпомагане на българската култура.

БТА е готова да прибавя новини, които свободно може да се ползват от всички медии, за още фестивали, защото това също е един малък принос на българската държава да подпомага с популяризиране чрез

Банско, 4 август 2024 г. В центъра на град Банско се открива „Алея на джаза“. Сред гостите на събитието е и генералният директор на БТА Кирил Вълчев. Снимка: Красимир Николов, БТА

БТА на такива събития.

Например националната информационна агенция на България е медиен партньор на „Банско джаз фестивал“, Международния фестивал „Д-р Емил Илиев“ в Боровец и Международния фестивал на музиката и изкуствата Jam on the river в троянското село Дебнево. И през миналата година агенцията предложи да подкрепи създаването на джаз тур в България под название „Джаз в три планини“ с общ маршрут на трите джаз фестивала в Пирин, Рила и Стара планина, които да популяризира заедно у нас и в чужбина, но за това общините в Банско, Самоков и Троян трябва да се съгласуват помежду си, за да не бъдат трите фестивала по абсолютно едно и също време и понякога и с едни и същи изпълнители. Атрактивна част от джаз тур в България може да бъде и Алеята на джаза с образите на Милчо Левиев, Вили Казасян, Леа Иванова, Асен Овчаров, Румен Тосков-Рупето и д-р Емил Илиев, който започва фестивала в Банско и сега в две съседни планини има джаз фестивали, вдъхновени от него – в Пирин и в Рила.

Сътрудничеството между

джаз фестивалите в България би отговаряло и на една от отличителните черти на джаза – полиритмичността, тоест едновременно съчетаване на два или повече ритъма. А и в България е време за сътрудничество, което да я прави по-силна като дестинация пред чужденците, но и да бъде пример за собствения ѝ народ. А и партньорство вместо соперничество между общините, организирани джаз фестивали, произтича от самата същност на този жанр, в който музикантите постигат най-много в импровизациите си именно когато успяват да ги правят заедно.

За някого това послание може би отива отвъд джаза, но нали американският музикален журналист Робърт Кристоу казва, че „повечето от нас биха казали, че измислянето на смисъл, докато се отпуска човек, е същността и обещанието на джаза“.

А за джаза като „средство за общуване, което изтрива различията между хората“, говори и българката Ирина Бокова, която като генерален директор на Организацията на обединените нации за образование,

наука и култура (ЮНЕСКО) през 2012 г. подкрепи идеята на известния джаз пианист Хърби Хенкок и 30 април стана Международен ден на джаза. Тогава Хенкок като посланик на добра воля на ЮНЕСКО отбелязва, че през голямата част от историята си джазът „е бил основна сила в събирането на хората от различни държави и култури“. А според Бокова джазът „събира хората заедно и спомага за постигането на мир, толерантност и разбирателство помежду им“, защото „винаги е бил саундтрак на позитивната социална промяна – от борбата срещу расизма до усилията за демокрация“.

Това е така още от самото начало на джаза през 1819 г. на площад „Конго“ в Ню Орлиънс, където чернокожите се събирали в неделя, когато не им се налагало да работят. Според документалния филм от 2001 г. на Кен Бърнс „Джаз“ те пеели, свирели и танцували, полюшвайки се напред-назад в такт с песните на родните си страни. Филмът показва как карибска музика от Западна Индия се смесва с ритми от Африка и църковни мелодии от южните части на Съединените американски щати (САЩ), а след края на Гражданската война през 1865 г. в САЩ всички тези музикални стилове се смесват, за да образуват нов жанр, наречен рагтайм, който синкопира ритмите на предишни жанрове и създава песни, на които всеки иска да танцува. Приблизително по същото време от други части на американския юг е донесен блусът в Луизиана, съчетавайки духовна

музика от бантистката църква със светски текстове, разказващи за живота на афроамериканците.

Тази история е потвърждение на думите на Джордж Гершуин, че животът много прилича на джаза – най-добре е, когато импровизирате.

Така че читателите могат да гледат на този брой на ЛИК и като на импровизация, която да покаже как от век България празнува джаза, а БТА разказва в новините си за вибриращите български джазови фестивали от половин век.

Нещо повече, БТА сама се хвърля в джаза – с изпълненията на Теодосий Спасов и Влатко Стефановски на XIV световна среща на българските медии в Скопие през 2018-а, година по-късно на XV среща в Тирана с групата на албанския бас китарист Дритан Хекурани заедно с народния музикант

Вендим Канаѝ. Теодосий Спасов и Влатко Стефановски свиреха и на откриването на Националния пресклуб на БТА в Скопие през 2022 г., Йълдъз Ибрахимова пък при откриването на Националния пресклуб на БТА в Анкара през 2023 г. и отново Теодосий Спасов със сръбската певица Биляна Кръстич имаха концерт при представянето на Националния пресклуб на БТА в Белград през 2024 г. А отбелязването през 2023 г. на 125-ата годишнина на БТА екипът на агенцията започна в Банско с Бигбенда на Българското национално радио с диригент Антони Дончев.

Но най-важното е, след като прочетете този брой на ЛИК, да видите възможността сами да се хвърляте в джаза и с помощта на новините на БТА от джаз фестивалите и джаз концертите в България.

Боровец, 1 август 2025 г. Международният джаз фестивал „Д-р Емил Илиев“ е открит от министъра на културата Мариан Бачев, директора на фестивала Татяна Илиева, кмета на община Самоков Ангел Джоргов и от генералните директори на БТА и БНР – Кирил Вълчев и Милен Митев. Българската телеграфна агенция е медиен партньор на фестивала. Снимка: Иван Ласкин, БТА

ИЗ ИСТОРИЯТА НА ДЖАЗА В БЪЛГАРИЯ

Клер Леви е професор и доктор на изкуствознанието, асоцииран член на Института за изследване на изкуствата – БАН. Дейностите ѝ на изследовател, преподавател и музикален критик се простират в широката област на популярната музика и културната теория на музиката. Завършила е Музикалната академия в София, специализира като стипендиант на Фондация „Фулбрайт“ в Университета на Индиана, САЩ, и в Института за популярна музика, Ливърпул, Великобритания. Автор е на монографиите „Диалогичната музика: блусът, популярната култура, митовете на модерността“ (2005), „Етноджазът: локални проекции в глобалното село“ (2007), „Музикалната пародия“ (2012), „Българският XX век в изкуствата и културата“ (в съавторство, 2019), „Екранната музика отблизо“ (2024, номинирана за наградата на СБФД „Васил Гендов“ 2025, категория книга), както и на редица студии и статии, публикувани в България, Великобритания, САЩ, Нидерландия, Финландия, Германия, Румъния, Япония. Участва в научната дейност на Фондация „Фулбрайт“ и IASPM (Международна асоциация за изследване на популярната музика), където в периода 1999-2005 г. заема изборните позиции генерален секретар и председател. Носител е на наградата за най-добра книга в категорията популярна музика на секция „Музиколози“, Съюз на българските композитори (2012).

Проф. Клер Леви
Снимка: личен архив

Възникнал в контекста на афроамериканската култура преди повече от век, джазът днес има смисъл на космополитен код в съвременната музика. Вярно е: преживяното под шапката на джаза, запомнено или безвъзвратно разпиляно във времето, отправя към зашеметяващо многообразие от стилове и динамични явления, а историята му наподобява по-скоро лабиринт от разкази, чиято специфика далеч не се изчерпва единствено с широкото прилагане на импровизацията като водещ подход в музици-

рането, с опората върху основополагащите блус интонации или с идеята за онова загатнато, предполагаемо темпо и акцентуване, култивирано в контекста на афроамериканската традиция. И както и да го описваме – ще се озовем или в плен на приблизителни формулировки, или на вълната на онези гонякъде романтизирани ориентири, свързани с отделни страни от природата на музика, която отказва фиксирани състояния и диша във времето единствено когато се преобразува. Едно е сигурно: и вчера, и

днес джазът продължава да въплъщава сякаш главно капризите на свободното музициране, призвано да битува сред противоречията на урбанизирания свят, и някак изплъзващия се копнеж на модерния човек към общностно живеене.

Погледнато в контекста на българската музика, джазът несъмнено се вписва в модернизационните процеси, обхванали особено осезателно тукашната култура в началото на XX век, включително в посока на новостите, свързани с градските представи за забавление.

Градът и музиката за настроение

Историята тук ни връща в 20-те и 30-те години на миналия век, когато български музиканти следват проникналото и в България увлечение по „новите ритми“. Възникващите публични заведения за социално общуване, които обикновено предлагат и музика за настроение, задават съществена страна на българския път в приобщаването на градската култура към модерния свят. Процесът е особено интензивен в столицата. Софийските салони за светски събития, оперетните сцени, нощните барове, локалите, увеселителните вечеринки, а също и появата на киното формират контурите на специфична среда, която проектира ново социално поведение, плод на потребностите и нравите на различни общности с вече култивиран вкус към бохемския начин на живот. Показателни за пъстрия облик на тази среда, подвластна на все по-осезаеми влияния свързани с модерната култура на Запада, са редица столични събития: например вечеринките в читалище „Славянска беседа“, на които младежта се е упражнявала в европейски танци, или програмите на бирария „Нова Америка“ (по-късно трансформирана в театър „Ренесанс“), в които участват артисти от европейски вариететни и ревю-театри.

Макар и трайно свързана с еkleктизма на градския фолклор, този род музика говори

вече и с усвоения конвенционален език на модните по това време из Европа и отвъд Океана танцови ритми на аржентинското танго, румбата, фокстрота, чарлстона. Песенният шлагер и някои ранни форми на джаза, придобили широка популярност в модерния западен свят, формират и тукашните насоки в полето на забавната музика. И ако в песенните текстове доминира любовната тема, интерпретирана с хумор или в духа на мелодрамата, модните танцови ритми някак култивират представите в посока на едно витално светоусещане, освободено от традиционни норми и табута.

Столицата отглежда и първите шлагерни певци. Сред тях са Ангел Сладкаров, Георги Рафаилов, Екатерина Ванкова, Алберто Пинкас. Особено значима следа тук остава фигурата на Аспарух Лешников (1897-1978), чиято бляскава професионална кариера започва всъщност в Берлин, където през 20-те години на XX век учи музика в тамошната консерватория. Феноменалното му участие в нашумелия из цяла Европа преди Втората световна война мъжки вокален секстет „Комедиант хармонистс“ (1927-1934) му носи широка международна известност. Европейската преса го нарича „рицаря на горното фа“ – заради кадифения му теноров тембър и забележителната му белкантова техника. Записи на ансамбъла са издадени в огромен тираж от грамофонните фирми Odeon, Electrola, Columbia, His Masters Voice. Зара-

ди еврейския произход на трима от членовете ансамбълът е принуден да прекрати стремителната си кариера през 1934 г., скоро след като нацисткото управление идва на власт в Германия. А. Лешников се завръща в родината си през 1941 г., където издава редица записи на български солови шлагери. За разлика от музиката на „Хармонистите“, която е ранен пример за взаимодействие между тенденции в популярната музика от Европа и Америка с акцент върху традиционната немска лирична песен, злободневния шлагер и някои експресивни страни на негърската акапелна традиция, българският репертоар на А. Лешников се разполага в полето на група стилистика, белязана най-вече от сантиментализма, характерен за тукашната песенност в духа на градския фолклор. В годините след Втората световна война името на А. Лешников е напълно забравено. Интересът към неговата личност се завръща през 1968 г., когато е удостоен със званието „почетен член“ на берлинския ревю-театър „Фридрихцагналас“, и особено в края на 90-те години, след появата на игралния филм на Йозеф Вилсмайер „Хармонистите“ (1997), посветен на легендарния берлински ансамбъл. През 1974 г. българската звукозаписна компания „Балкантон“ издава албум с архивни записи на неговите изпълнения, а през 1977 г. А. Лешников получава и българско държавно отличие: орден „Кирил и Методий“ I степен по случай 80-годишния му юбилей.

София, 15 август 1971 г. Концерт на Леа Иванова с оркестър на Вили Казасян. Снимка: Димитър Викторов, БТА

Именно в контекста на пълното културно пространство под иначе доста условния знак на музиката за настроение протичат процеси, които постепенно обособяват линията, свързана с проникването и развитието на джаза в България. Сред музикантите с основополагаща роля тук се откроява личността на Асен Овчаров (1906-1967). Известен с майсторските си изпълнения на акордеон в увеселителни столични заведения, забележителен „слухар“, способен да „вади“ пиеси от грамофонни плочи и кинопрожекции, лидер на оркестри, в които свирят мнозина видни музиканти от ранното време на модната танцова музика, А. Овчаров заедно с Борис Левиев (1902-1968) – друго емблематично име в тази област, основава в началото на 30-те години първия джаз клуб в сладкарница „Алказар“. През 1938 г. новият му оркестър, доближил представи-

те за същински бигбенд (и като инструментариум, но и като специфичен репертоар от пиеси в стилистиката на суинга), изнася първия профилиран джаз концерт в кинотеатър „Роял“ (днешния Театър на армията), излъчен на живо по радиото. В края на 1944 г. Божидар Сакеларов (1910-1985), водещ музикант в състава на „Джаз Овчаров“, основава свой оркестър „Оптимистите“. През 1946 г. се създава и „Джаза на младите“, чийто репертоар включва версии на инструментални пиеси в духа на суинга, изпълнявани от популярни американски бигбенд оркестри. Настъпва силен период в историята на българския джаз, продължил до 1949 г., когато събитията в страната тръгват в граматична посока. Джазът се оказва неудобен в новата политическа ситуация. Още повече че като ново самостоятелно явление в музиката на XX в. той носи в редица отношения и „опасни“

послания, поне що се отнася до култа към артистичната провокация и свободното музикантско мислене – все категории, несъвместими с манталитета на тоталитарно устроените умове.

Свое място в профилирането на този род музика през 20-те и 30-те години имат и музиканти като Мильо Басан (1900-1983), както и някои хумористи-куплетисти: например популярните по това време Стоян Миленков и Джиб Якоб Голдщайн. Но тук не остават безучастни и композитори, привидно далеч от творческите интереси в зоната на „лекия“ жанр. Още през 20-те години самият Панчо Владигеров (1899-1978) пише инструментални пиеси в духа на новата музика за настроение, между които „Фокстрот“, „Ориенталски марш“ и „Кейкуок“, показателни за широкия свободен поглед на композитора и уменията му да вплита модни популярни интонации в полето на „високата“ музика.

Както и в други музикални жанрове, новостите в развитието на този род музика отстояват вече не логиката на преобладаващото до неотдавна анонимно фолклорно мислене, а принципите на индивидуалната творческа изява. А както се вижда, спецификата на процесите тук е в значителна степен свързана с нравите и ритъма на модерния град, както и с широкото навлизане на грамофонната плоча и радиото в бита на българите.

Под натиска на идеологическата цензура

След Втората световна война България попада под натиска на идеологическата цензура. В края на 40-те години държавата вече управлява и контролира всички сфери на художествената култура, при това здраво стъпила върху силовите идеологически механизми на сталинизма, а формулата на социалистическия реализъм бива налагана като единствено правилен художествен метод, особено след прословутото Постановление на Политбюро на ЦК на ВКП (б), публикувано през февруари 1948 г., когато мрачната сянка на Жданов, идеолог на социалистическия реализъм, затяга методите на „борбата с формализма“. В обсега на остро критикуваните насоки в музиката попадат тенденции, свързани с естетиката на модернизма, но и популярните жанрове, включително джаза като израз на вражеско буржоазно влияние. Последвалите репресии по идеологически причини пряко засягат редица видни музиканти с различна жанрова ориентация, между които Трифон Силяновски, Георги Тутев, Димитър Ненов, Асен Овчаров, Леа Иванова, Александър Николов (известен като Сашо Сладура).

Интимните ракурси и тънкостите на психологическия творчески поглед, свързан с авангардните идеи в полето на музикалния модернизъм, както и същностни страни на модната забавна музика

не се вписват в изискванията на социалистическата култура с нейните акценти върху колективното начало за сметка на индивидуалната творческа воля.

Нарастващата стагнация в условията на тоталитарен режим, забулен в опасения от „идеологическа диверсия“, е очевидна и от гледна точка на достъпа до актуална музикална информация. Непосредствено след Втората световна война българите едва ли подозират предстоящото идеологическо противопоставяне между Изтока и Запада, последвалото информационно затъмнение или например безпощадната критика спрямо следвоенната мода на суинга. Поне до 1947 г. България е изложена не само на съветско, но и на американско влияние, включително посредством прожекции на на-шумели американски филмови мюзикъли. Ситуацията рязко се променя след 1948 г. Пътищата за проникване на актуална музикална информация съществено се различават от обичайните канали в западния свят. Тук едва ли може да се говори за някаква роля на иначе мощната западна музикална индустрия. Каналите в тази насока са по-скоро проблематични, плод на епизодично, неформално проникнала информация. Съществена роля в това отношение изиграват най-вече музикалните емисии на западни радиостанции като Радио Люксембург, БиБиСи, Радио Монте Карло, „Гласът на Америка“ (VOA), които придобиват смисъл на информацио-

нен прозорец за редица ентусиасти с интереси в областта на джаза, рок музиката и музикалния авангард.

Въпреки изолацията и застой в края на 40-те и началото на 50-те години българската музикална култура, включително ранните ѝ прояви в полето на джаза, не скъсва с ориентацията си към модернизиращи прозападни тенденции в изкуството. Нещо, което за българите – поне от средата на XIX век, е доминиращ знак на социокултурно поведение. Друг е въпросът, че процесът на модернизиране в контекста на българската културна ситуация има своя специфика, която трудно може да бъде оценена като повърхностна рефлексия на някакъв моден диктат. Още повече че и в трудните години след Втората световна война стимул в този процес продължава да бъде не просто любопитството към света, а и естествената вътрешна потребност от жизнени алтернативи, усетени в новите актуални форми на изкуството.

Ах, този фюзън! Възход под знака на оригинални творчески идеи

С процеса на „размразяване“ след Априлския пленум през 1956 г. настъпва време на относителна либерализация на политическия режим. Сред благоприятните инициативи с отношение към развитието на джаза е например основаването на Бигбенда на Българското национално радио през

1960 г. Оркестърът (дирижиран до средата на 60-те години от Жул Леви, Емил Георгиев и Милчо Левиев, след което за периода между 1965 и 1998 г. – от Вили Казасян) се превръща във водещ фактор относно облика на българската музикална продукция през следващите няколко десетилетия. Свое място в новата ситуация имат и създадените по това време оркестър „Балкантон“ и оркестър „София“. Събитието, което през 1967 г. ще се превърне в ежегоден международен конкурс за поп песни с неизменното участие на Бигбенда на БНР, наречен „Златният Орфей“, се провежда за първи път през 1965 г. През 1968-а е основан Факултет за джаз и поп изпълнители към Музикалната академия в София. Въведена е нова политика относно възможностите за работа в чужбина – нещо, което за редица музиканти се оказва не само начин да практикуват професията си извън България (най-вече в клубове предимно в скандинавските страни), но и да общуват отблизо с музиката в западния свят.

В контекста на тази относително либерализирана ситуация 60-те години отварят качествено нова страница в развитието на българския джаз. Откроява се ново поколение ценители с вкус към съвременните аспекти на този род музика, разбирана вече не просто като източник единствено на забавление, но и като израз на по-богата представа за музикално изкуство, широко наблюдавана в еволюцията

на следвоенния джаз. Особено място тук има личността на Милчо Левиев (1937-2019) – и с новостите в музиката, които той прокарва години наред, и с възгледите му, плод на едно отворено, подвижно, необременено откъм предразсъдъци и канони творческо самосъзнание. Неустоимият му полет към изграта в музиката е щедро озарен кога с ведър хумор, кога с изискана елегантност, кога с лекота и привидна небрежност, или пък с изтънчена поетика. Нестихващата му инвенция носи родния дъх на пловдивската бохема, но и необозримите белези на космополитизма в изкуството през втората половина на XX век. Композитор с будна интуиция и комуникативна естетическа ориентация, магнетичен пианист и импровизатор, лидер на музикални формации у нас и отвъд океана, познал неравностите на „живота в 33/16“, той ненапразно подхваща и разгръща идеята за синтез между елементи от класиката, фолклора и джаза, добавяйки сякаш пореден органичен шрих в неудържимото кръстосване на музикалните езици.

Творческата му индивидуалност се откроява във време, когато на джаза у нас се гледа като на музика ерес, а свободата в музикалното мислене изглежда по-скоро несериозна работа за музикант, възпитаван по правилата на „строгостта“ изкуство. Но артистичното му съзряване през 50-те години среща и обстоятелства отвъд официозните предписания за „добра“ музика. Например

общуването му в софийската консерватория с Панчо Владигеров, който го учи на композиция. Съществена роля имат и неформалните уроци: информационните емисии за джаз на Уилис Кановър по радио „Гласът на Америка“, който впрочем по-късно – през 80-те години, ще посвети предавания на М. Левиев и неговата музика. Не без значение е и артистичната среда в родния Пловдив, която някак нехае за общата стагнация по това време, отстоява „вкуса към живота“, но и ревностно поддържа сативата будни за забулената информация, особено що се отнася до актуалния свят на съвременното изкуство отвъд Желязната завеса.

Когато през 1970 г. напуска България нелегално (не без връзка и с разочарованията след краха на чешките събития от 1968 г.), М. Левиев, току-що навършил 33, вече е значима просперираща фигура в българската музика. Създал е редица произведения в различни жанрове. Още ранните му опуси чертаят успешна перспектива в хоризонта на камерната музика. Пише пристрастно театрална и филмова музика. Тръгнал е с новаторски идеи и в гъвкавата сфера на съвременния джаз, осъзнавайки, че това е не просто музика, а нещо повече: особен манталитет, особена нагласа към „нещата от живота“. Творчеството му става израз не само на стремежа към еманципация на джаза като символ на „забранения плод“, но и на набъбващата по това време идея за естетиче-

София, 13 декември 1981 г.
Милчо Левиев с участие на Петата международна джаз среща в столицата.
Снимка: Живко Ангелов, БТА

ски и граждански нонконформизъм спрямо фалша в живота и изкуството. Показателна тук е пиесата гротеска „Антивалс“ (1966). Показателна е и музиката му към сатиричната филмова поредица „Фокус“, иницирана от Радой Ралин през 1963 г., но спряна само след две години заради „политическа неиздържаност“.

През 60-те години М. Левиев пише „Студия“, „Блус в 9“, „Блус в 10“, „Блус в 12“, композирани за Бигбенда на Българското радио и легендарния квартет „Джаз фокус '65“. Все пиеси, открили оригинална естетическа насока, която тласка в непознати страни иначе традиционния интерес към „кривите“ ритми в българския фолклор, сега вплетени в една нова чувствителност и ново импровизационно музициране, богато откъм изненадващи находчиви идеи. Тъкмо тази насока, определяна по това време като фолк-джаз, не остава незабелязана на фес-

тивала в Монтрьо през 1967 г., когато „Джаз фокус '65“ печели престижната награда на критиката – първото международно признание за българския джаз. Тъкмо тази насока стимулира и по-сетнешната му работа с авангардния американски джаз музикант Дон Елис и неговия оркестър. А прословутото Bulgarian Boogie (върху популярната тема на Криво садовско хоро), познато в поне няколко поразителни солови и ансамблови аранжimenti, придобива ореола на емблематичен знак за българския принос в съвременния джаз.

Погледнато дори само в контекста на българския опит през 60-те години, заслугата на М. Левиев – и като автор, и като енергичен лидер, съумял да стимулира индивидуалния импровизаторски потенциал на музикантите, с които работи, има отношение не само към неимоверния качествен скок в осъзнаването на джаза

като специфичен вид музика. Идеите му, подплатени и със забележителна музикантска ерудиция, тласкат тенденция, която ще продължава да гради представата за свобода и приключенски дух в интерпретацията, ще увлича с лекотата и виртуозитета на мимолетното живо преживяване, ще се опира на разнородни конвенции, но и ще ги оспорва, ще овладява стилове и професионални техники, но и ще бяга от нормативната сянка на академичното музициране.

От 1970 г. в продължение на двайсет години – до падането на Берлинската стена през 1989 г., музиката му е забранена за публично изпълняване и излъчване в България. Забраната не отпада и след като е допуснат да свири в България на годишната джаз среща през 1980 г. Но връзката с тукашните приятели, меломани и съмишленици не се къса. Посланията му ги достигат по неформални пътища. Заграниците му записи се разпространяват подмолно, от ръка на ръка. Както пише джаз критикът Йордан Рупчев, името му се превръща в легенда, а той – в невидим учител за мнозина. Не е чудно, че по-късно, през 90-те години, усилените му контакти с български музиканти откриват нов простор и нови идеи за съвместни творчески проекти. От него продължават да се учат и да черпят вдъхновение младите в джаза, имали късмета да посещават майсторските му класове.

Забележителен творчески принос в иновативната музика

София, 18 октомври 1986 г. Теодосий Спасов като част от формацията „Джаз линия“, с която участва на „Джаз среща '86“. Снимка: Олег Попов, БТА

на М. Левиев осъществяват на практика всички инструменталисти, участвали в концертите и записите на „Джаз фокус '65“. Наред с виртуозното пиано на М. Левиев тук е изумителната флейта на Симеон Шерев-Банана (1943-2020), обявен от списанията *Jazz Forum* и *Jazz Podium* за флейтист номер 1 в Европа за периода между 1968 и 1971 г. Тук са, разбира се, контрабасистите Любен Борисов-Камилата (1965), Любомир Мицов (1966-1969) и Теодосий Стойков (1970), както и шеметните перкусионисти Крум Калъчев (1965) и Петър Славов-Пъпеша (1966-1970).

Значителна роля в развитието на джаза през 70-те и 80-те години има пловдивският бенд „Бели, зелени, червени“, основан през 1971 г. от Веселин Николов (саксофон), който в края на 60-те години се завръща от Варшава, за да сподели авангардни идеи, култивирани в полето на полския джаз. Тук се вписва и изключителният принос на „Акустична версия“ – създаденото през 1985 г. джаз дуо в

състав Антони Дончев (пиано) и Христо Йоцов (ударни), впоследствие трио с участието на Георги Дончев (бас), което свързваме с редица оригинални творчески прояви, талантливо потърсили изразността на някои съвременни насоки в джаз стилистиката. Събитията по това време ясно показват, че джазът като музикална традиция вече обхваща разнообразие от стилове, които проправят пътя за редица по-нататъшни насоки.

Нов простор в кръстосването на музикалните езици

Процесът на демократизация след 10 ноември 1989 г. стимулира усещането за свобода в изкуството, особено в сферата на явления, традиционно подлагани на официозен идеологически контрол и цензура в годините на тоталитарното управление. Поне в полето на музиката тук попадат разнородни събития, свързани с музикалния авангард на XX век, с

младежкия ъндърграунд, но и с джаза като символ на разбирането за свободна музика в съвременната културна ситуация.

Още през 80-те и особено през 90-те години редица музиканти не крият интереса си в посока на синтеза между джаз и фолклор. Така че когато през 1995 г. американското списание „Нюзуик“ отбелязва, че кавалджията Теодосий Спасов е създал музикален жанр, схващан като ново явление в съвременния джаз, приело наименованието етноджаз, доминиращият звуков пейзаж в България функционира вече под знака на една обновена традиция в битовото свирене, осезаемо вдишала от заплетеното регионално кълбо на локалните балкански корени, но и от широкия спектър глобализирани звуци, проектирани в гъвкавата сфера на популярната музика.

Кавалът на Теодосий Спасов, познал привлекателността на изключителен виртуозитет, несъмнено модифицира широките пространства на джаз музицирането посредством въвличане на специфични за българската фолк импровизация черти. Още първите му изяви като фолклорен музикант, но и като артист, вече изкушен от идеята за смесване на две разнородни традиции в общо стилистическо пространство, срещат резервите на идеята за стилова и жанрова чистота. Поел рисковете на художествената иновация, Т. Спасов отстоява избрания творчески път в близък контакт с музиканти, които споделят патоса на подобни

търсения. Сътрудничеството му с М. Левиев от началото на 90-те години придава нови перспективи на тази посока и сякаш окончателно сменя публичните съмнения относно потенциала на нетрадиционните гледни точки както спрямо джаз територията, така и спрямо „позволените рамки“ при интерпретирането на българската фолклорна традиция. Стремелството на Т. Спасов да въвлече в своя изразен арсенал джаз идиоматика не се определя от амбиция да бъде просто модерен или от идеята да „разкроява“ онзи унаследен фолклорен пласт, който захранва артистичната му природа. Синтезът в свиренето на Спасов постига далеч по-широко художествено обобщение. Обобщение, което не търси убежище в стерилните коридори на изолираното преживяване, а се отдава свободно на будна и вибриращата инвенция, на вкус към музикалната шега и атракцията, на играта на метроритми и тембри, или на настроеност, заровени в традицията на свирача кавалджия, останал сам със себе си и своите мелодии. Музицирането на Спасов борава свободно с арсенал от техники, настроения и провокации, захващайки интонации оттук и оттам – без да се плаши, че ще обърка съставките на някаква рецепта. Прави го при това нестандартно, с въображение. Като музикант, който носи в себе си селската традиция, но познава и урбанизирания свят, разкривайки същевременно нов простор за

космополитните импулси на съвременния джаз.

Години по-късно неравноделните маршрути и веселите фюжън композиции на саксофониста Владимир Кърпаров, кривнали някак по нашенски с изненадващи референции към звучността и виталните интонации на тукашното сватбарско свирене, сякаш казват: ето, ортодоксалните джазмени вече няма да се морят да питат „това джаз ли е, фолк ли е?...“. Въпрос, който в зората на този род симбиози натрапчиво опонира на представата за изначално смесената изменчива природа на джаза, както и – от друга страна – на представата за характера на онези по-късни пластове в полето на българския фолклор, култивирали съществена насока на традициите в духа на импровизационното музициране.

Интересът към взаимодействие между представите за глобално и регионално звучене намира специфични проекции и в творческата био-

графия на Йълдъз Ибрахимова. Надарена с изключителен вокален диапазон (четири октави), овладяла виртуозно техниката на различни вокални подходи, култивирала уменията да постига изненадващи, неподготвени темброви нюанси благодарение и на спонтанната си инвенция, Йълдъз разигрва възможностите си в името на свободната артистична изява. Особено показателен тук е албумът „Балканатолія“ (1997). За разлика от клавирните джаз екскурзии на М. Левиев или примерно на джаз кавала на Т. Спасов, които интерпретират мотиви, свързани главно с различни пластове на българския фолклор, Й. Ибрахимова търси регионалното звучене в по-широк смисъл. Посланието на музиката в него казва посвоему „сбогом на центристките концепции в изкуството!“. Не просто защото в него се разтварят опитът на музикант, минал в практиката си през Гершуин и Елла Фитцджералд, класическото оперно пеене,

София, 20 октомври 1986 г.

Младежкият бигбанд от Пловдив с диригент Кирил Грозданов на „Джаз среща '86“. Снимка: Олег Попов, БТА

София, 26 януари 1987 г. В НАК се открива цикъл джазови концерти, който започва с изпълнение на световноизвестния джазов дует „Акустична Версия“ в състав: Христо Йоцов – ударни инструменти, и Антони Дончев – пиано.
Снимка: Димитър Алтънков, БТА

авангардните концепции на Джон Кейдж и традиционната старопластова турска и българска фолклорна песен. Интерпретирайки мотиви, кристализирали в контекста на тези традиции, Ибрахимова в творчески екип с български и турски музиканти, развива отново идеята за една – според собствената ѝ формулировка – свободна музика, която някак изневерява на по-праволинейните тенденции в джаза.

Изключително богата откъм оригинални творчески идеи се оказва джаз панорамата в новия век – особено ако насочим вниманието към имената на редица забележителни инструменталисти, познали комплексния опит на автори, аранжори и изпълнители. Тук бих открила например личността на Христо Йоцов, познат с широтата на поразителния си музикантски талант далеч не само в полето на джаза. Автор на

редица вълнуващи композиции, Х. Йоцов гради свой оригинален поглед спрямо възможното заиграване между елементи на класиката и джаза, въвличайки често и радостта от музиката като водещ съзидателен знак, плод на неустоим мерак и очакване за жива изобретателна музика, която никак не търпи рамките на тесногръди ограничения, етикети и клишетата. Прави го при това с мисъл за специфичния творчески потенциал на първокласни солиращи инструменталисти с опит в перспективата на писаната и неписаната музика – нещо, което понякога изненадващо размихва по един увлекателен начин границите между „автор“ и „изпълнител“ и заслужава всички възможни адмирации, съпътстващи изкуството на живото музициране.

С не по-малко вълнуващ цвят в днешната панорама се вписват софистицираните компо-

зиции например в албумите On The Way (2022) и Beyond the Flash (2025), дело на музикантите от JР3 – прославленото трио в състав композитора Живко Петров (пиано), Димитър Карамфилов (контрабас) и Димитър Семов (барабани), чиято забележителна биография носи силата, колорита и мъдростта на музиканти със завиден опит в изкуството на джаза.

Сродна естетика с днешната дата долавяме в албума на Васил Спасов Ballad D'Amore (2024), или, да кажем, в композициите от дебютния албум на Петър Славов-син Little Stories (2019), чиято динамична творческа съдба от години е тясно свързана с битието на джаза отвъд океана. П. Славов е посветил албума на паметта на своя баща – легендарния Петър Славов-старши, когото добре помним заради изключителния му принос в развитието на джаза и рок музиката в България, а и заради притегателното излъчване на харизматичната му личност.

И ако този род композиции търсят посвоему измеренията на един нов език в изменчивото поле на джаза, редица музиканти фокусират творческите си намерения в посока на реинтерпретацията на обилето от т.нар. джаз стандарти, или пък на любими мелодии, добре познати от сферата на класиката.

Сред най-новите събития тук се откроява например албумът на Ангел Заберски „Изповед на един син“ (2025). Личният почерк на автора рефлектира в оригинални аранжimenti на

прословути популярни теми, отнасяни към фонда на класическия репертоар като, да кажем, „Амапола“ (м. Джоузеф Лакале), O Sole Mio (м. Едуардо ди Капуа), „Хофманови разкази“ (м. Жак Офенбах), „Половецки танци“ (м. Александър Бородин), „Смей се, палячо“ (м. Р. Леонкавало)... Казано иначе, музиката в този албум е вълнуващ творчески акт, който среща „познатото“ и „различното“,

разполагайки се комфортно в лоното на безкомпромисния професионализъм и неустойчивите страни на комуникативната естетическа ориентация.

А колкото до професионалното опознаване и опазване на основополагащата връзка с ранните стилове в джаза, тук нека напомним многогодишните заслуги на тромпетиста Венцислав Благоев – изключително креативен музикант,

но и всеотдаен мениджър, презгърнал идеята за съдбата на джаза у нас като лично осъзната мисия, която да култивира буден вкус към несекващите метаморфози в днешния свят на свободното музициране. Разбира се, свое място в този процес имат още редица музиканти, между които Михаил Йосифов, Стоян Янкулов-Стунджи, Антони Дончев, Веселин Веселинов-Еко, Милен Кукошаров... Видими са при това умножените възможности днес в посока на концертната, клубната, а и фестивалната дейност в страната. Каква по-добра перспектива за онази особена порода будни свирачи, които търсят свободата в интерпретацията, следват приключенския си дух, увличат с лекотата и виртуозитета на мимолетното живо преживяване, страстно градят, но и оспорват конвенции, овладяват стилове и професионални техники, но и бягат от нормативната сянка на академичното музициране! Все страни на творческо поведение, осъзнано като принос в контекста на ревниво отстоявана цел, която поощрява гъвкавите страни на безкомпромисния свирачески професионализъм, вътрешно осъзнатата свобода в музикалното мислене, а и градивния потенциал на общностната комуникация.

София, 2 февруари 1987 г.
Момент от концерта в зала №12 на
НДК на Йълдъз Ибрахимова,
Огнян Видев и Теодосий Спасов.
Снимка: Димитър Алтънков, БТА

ТРИ КООРДИНАТИ В КАРТАТА НА БЪЛГАРСКИЯ ДЖАЗ

Желязка Илиева Белчилова – доктор по „Музикознание и музикално изкуство“, АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив, с дисертационен труд на тема „ДЖАЗЪТ В БЪЛГАРИЯ (90-ТЕ ГОДИНИ НА XX – НАЧАЛОТО НА XXI ВЕК) – СОЦИОКУЛТУРНИ АСПЕКТИ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО ИЗПЪЛНИТЕЛИ-ПУБЛИКА“, автор на статии за джаза в България, певица, Вокален педагог, основател и ръководител на Вокално студио „Синтез“ (музика, театър, танц) при ЦПЛР – ОДК Пловдив.

Желязка Белчилова
Снимка: личен архив

Българската джазова карта отдавна е наситена с фестивали, които в различна степен и мащаб извайват културния пейзаж на страната. Някои от тях са носители на дълголетие и авторитет, други са едва прохождащи, а трети израстват като културни оазиси в места, където традиционно не бихме очаквали подобни събития. Всеки от тези фестивали е достоен за вниманието на критиката и за обстойно изследване. Настоящият текст обаче си поставя различна задача: не да подреди изчерпателен каталог, а да открие три знакови акцента, които заедно могат да разкажат за джаза у нас като за жив, многопластов и непрестанно развиващ се организъм.

ЛИК 2025

Изборът следва една ясна логика. Най-старият фестивал е

своеобразният корен – извор на памет, традиция и приемственост, който показва, че джазът в България не е вносен каприз, а културен организъм с история. Най-новият фестивал олицетворява свежия импулс и доказва, че джаз музиката продължава да поражда нови сцени, формати и публики. А фестивалът в малко населено място е онзи парадоксален, но красноречив жест, чрез който джазът се разгръща отвъд центровете и намира дом в общности, където всяко културно събитие е празник. Тази тройка – традиция, новаторство и разширяване на хоризонтите, не изчерпва богатството на българските джазови прояви, но очертава рамка, в която може да бъде разчетена историята на една сцена, жизнеността на един

жанр и социалната му способност да превръща периферията в център.

Характерен момент, който в някаква степен може да се определи като обединяващ, доколкото е налице при трите фестивала, е фактът, че създаването, развитието и изобщо историята на даден форум е тясно свързана с живота и творческото развитие на нейния създател – неговите артистични избори, лични възходи и упорството му да отстоява културата дори там, където изглежда невъзможно. Именно през тази човешка призма ще бъде разгледан първият от трите форума.

Най-старият джаз фестивал в България е „Национална джаз среща Русе“, провеждащ се още от 1975 г. Тази дата не е безспорна, доколкото в труда си

Русе, 16 ноември 2024 г. Бигбенд „Русе“ с диригент Димчо Рубчев и солист Теодосий Спасов участват в двудневния джаз фестивал в дунавския град. Снимка: Бисер Тодоров, БТА

„Джазът в България. Българите в джаза“ Владимир Гаджев отбелязва 1978 г. като начало на форума. Аргументацията се обуславя от участията на оркестър „Русе“ на фестивалите Сопот '77 и София '77 и се предполага, че година по-късно фестивалът се организира вече като такъв форум. Но 1975 година се утвърждава като официална вероятно благодарение на концертната дейност на съзателя на фестивала и на състава (оркестър „Русе“), който той сформира по същото време. Форумът се организира от Петър Петров-Парчето – един от основоположниците на джаза в България. Петър Петров, наричан от своите близки и многобройни почитатели Бат 'Петьо Парчето, е дългогодишен солист кларинист в Русенската филхармония. През 1959 г. формира малък състав и „създава ядрото, около което по-късно се консолидира джазовият живот в Русе“. След 1963 г. работи в Прага, а след завръщането си веднага прави втори състав и се включва във възстановяването на джазовия живот в града

заедно с диригента и композитор Александър Владигеров в състава, който става известен като „Квартет Петрови“. Както пише Владимир Гаджев в своята книга, „съставът демонстрира подчертано пристрастие към по-съвременните направления в джаза (hard bor и дори free jazz) и възприема импровизационната практика като водещ творчески принцип“. Музикантът често работи в чужбина, но присъства редовно в джазовия бит на страната – през 70-те години се утвърждава оркестър „Русе“, с него има голям успех, създава и поддържа редовно русенския „Джаз форум“, който няколко години по-късно става и международен фестивал. До осемдесетата си годишнина Петър Петров дава живота си за „мисията Национална джаз среща“ и я определя като „грижа за българския джаз и българската духовност“.

През 2013 г. делото му е наследено от неговия син Борис Петров – пианист и саксофонист. Той от дете е сред публиката на форума, а през 1983 г. дебютира в програ-

мата му с ученическата група „Разтайм“. Основател на емблематичното джаз трио „Русчук“, с което печели голямата награда на фестивала в Букурещ през 1992 г., саксофонист в Бигбенда на БНР и основател на фондацията на името на своя баща, с която успява да запази „Джаз фест Русе“ по време на ковид пандемията. Именно това е причината 2020 година да е единствената от създаването на фестивала, в която няма издание. В ролята си на артистичен директор на фестивала Борис Петров добавя собствен почерк, като внимателно селектира музикантите в програмата благодарение на лични наблюдения от активната си концертна дейност.

През 2023 г. Борис Петров внезапно се сбогува с живота. Загубата за всички русенци, музиканти и джаз почитатели е огромна. Дейността на Петър и Борис Петрови остава колосален отпечатък в културен аспект на национално и международно ниво. Това велико просветителско дело на джаза успява да устои на годините във времена на непрекъснати промени и несигурност, за да се превърне в традиция. „Джаз фест Русе“ оказва силно влияние върху публиката, като спомага за нейното възпитание, културно развитие и увеличаване, а за всички джаз музиканти се превръща във важна платформа за изява и професионално израстване.

За 48-ото издание на фестивала през 2024 година Об-

Банско, 7 август 2024 г.

„Банско джаз фестивал“, Община Банско и Родопската теснолинейка организират атрактивно музикално пътуване между Родопи, Пирин и Рила – джаз теснолинейка. Сред музикалните гости на пътешествието са младите музиканти от UKE DUO.

Снимка: Красимир Николов

щина Русе и Общинското предприятие „Русе Арт“ канят виртуозният музикант Теодосий Спасов за програмен директор. Той е емоционално привързан към града Русе, а личните му контакти и множеството съвместни музикални прояви с Петър и Борис Петрови правят отношението му към фестивала съкровено, именно тук той получава своето „джазово кръщение“.

Фестивалът се провежда ежегодно в Голямата зала на Доходното здание в няколко вечери. Редица са изпълнителите във фестивала, сред които едни от най-значимите български джаз музиканти – Петър Петров-Парчето, Милчо Левиев, Симеон Шерев-Банана, Теодосий Спасов, Йълдъз Ибрахимова, Васил Петров, Людмил Георгиев, Боби Русев, Антони Дончев, Георги Дончев, Христо Йоцов, Петър Момчев, Шибил Бенеф, Камелия Тодорова, Хилда Казасян, Живко Петров, Мирослава Кацарова и много други.

Ако най-старият джаз фестивал носи белега на своя

създател – лична мисия, превърнала се във форма на културна памет, то най-младият – „Хисаря Джаз“, стои на грузия полюс на тази ос. Той не е плод на индивидуална визия, а на институционална инициатива, родена от желанието на общината да обогати своя културен облик и да превърне града в притегателна точка за нов тип публика. Фестивалът възниква през 2024 г. по време на заседанията на Консултативния съвет по туризъм, когато в процеса на планиране на културния календар за 2025 г. се ражда идеята за събитие, което да внесе жанрово разнообразие в музикалната програма на Хисаря и да привлече по-разнообразен туристически поток. Водена от тази концепция, председателят на Постоянната комисия по култура, образование, спорт, здравеопазване, туризъм, вероизповедание, младежка и социална политика към Общинския съвет – Мария Шаралиева, се свързва с музиканта Мартин Денев и така се заражда

партньорството със „Стъпки в пясъка“ ЕООД. Още с първото си издание – на 22 и 23 август 2025 г., „Хисаря Джаз“ заявява амбицията си да бъде събитие със стил и мащаб. В първата фестивална вечер участват „Михаил Йосифов латин джаз квартал“ с гост Пуеро Еуфания, Kottarashky & The Rain Dogs, както и Теодосий Спасов с „Безклавишно трио“, а във Втората вечер Martin Denev Ethno Venture, Project Carnival и Васил Петров с Ангел Заберски трио. Амбицията на Община Хисаря е това да бъде началото на устойчива традиция – с перспектива за ежегодно издание и дори допълнителен сезонен формат, посветен на млади джаз изпълнители до 30 години. „Хисаря Джаз“ показва, че е възможно културният импулс да идва „отгоре“, от институцията, и че може да се превърне в жива сцена за срещи, обмен и нова енергия, когато бъде подкрепен от професионализъм, добра организация и искрено отношение към музиката. Той потвърждава, че джазът в България през 2025 година е интегриран в модерната музикална сцена, привлича аудитория, символ е за успех и дори може да бъде притегателна сила за финансова изгода.

Ако „Хисаря Джаз“ е своеобразен пример за увереността на институционалната визия, то третият пример отвежда погледа ни там, където културата се случва не по план, а по необходимост. В най-малките населени места джазът звучи различно – по-семпло,

по-човешки, но и по-силно. Там няма тежка инфраструктура, големи бюджети или рекламна стратегия. Има силното желание на един човек, създал малка общност, който вярва, че изкуството трябва да се случва и извън центровете. В добруджанското село Езерец с население 81 души (информация от 31 декември 2024 г.) вече няколко години звучи музика, която надхвърля мащаба на мястото си. Тя е част от фестивала „JaZz do MoReto/ ДжЕзерец“ – събитие, породено от мечтата на пианистката Павлета Проданова. Павлета е родена в Добрич. Завършва Музикалното училище във Варна със специалност пиано, а по-късно и Академията за музикално и танцово изкуство в Пловдив в класа на доц. Кювчиев. Следват години на активна концертна дейност – самостоятелни концерти в Шумен, Варна и родния ѝ град, преподавателска работа в музикална паралелка в Добрич, а по-късно – опит с международни музикални агенции. Постепенно обаче тя се обръща към джаза и свободното изразяване, където открива езика, най-близък до собствената си емоционалност. През 2019 година тази вътрешна потребност се превръща в споделена сцена – така се ражда JaZz do MoReto, като името „ДжЕзерец“ дава Стефан Вълдобрев. В Езерец джазът звучи под звездите на открито небе, в непосредствена близост до морето. Павлета Проданова отделя специално внимание при направата на програмата на фестивала и споделя, че

това не е никак лесна задача (всяка година жанрово разнообразие, съобразяване със заематостта на музикантите и далечната локация на мястото). В организацията започват да се включват и местните жители, които с годините развиват отношение, а някои и любов към джаза. Фестивалът привлича не само туристи, но и вдъхва нов живот на Езерец, стимулира местния бизнес, променя нагласите на хората към културата и дава повод за нови социални контакти на жителите на селото. Присъствието на румънски ценители на джаза показва, че фестивалът има потенциал да надхвърли рамките на България и да се превърне в международен културен център. „ДжЕзерец“ има и образователно измерение. Джаз работилниците за деца са начин да се посее любов към музиката у най-младите и да се даде възможност на бъдещите таланти да развият своя потенциал. Разбира се, пътят към утвърждаването на един подобен проект не е лишен от предизвикателства. Липсата на стабилно финансиране, бюрократичните спънки и консервативните нагласи често представляват сериозна пречка пред реализирането на артистичната визия. Въпреки това фестивалът в Езерец успява да се съхрани благодарение на помощ от общината и неуморния труд на своя създател. JaZz do MoReto може да бъде разглеждан като пример за успешна културна интервенция, която трансформира не само простран-

ството, но и съзнанието на хората. Във време, когато културната глобализация често води до унификация и загуба на локални особености, подобни проекти са от изключителна важност за съхраняване на културното многообразие и за насърчаване на устойчивото развитие на регионите. През 2025 г. Павлета Проданова разширява просветителския си принос с ново начинание – втори фестивал в Езерец – „Джаз пътеки“, реализиран с европейско финансиране. Форумът събира изпълнители от България и чужбина и бива представен и в Румъния.

Изложените джаз фестивали представляват различни етапи и контексти и са примери за фрагменти от много по-широка картина. Те очертават само три посоки, по които се движи джазът днес – историческа, институционална и общностна. Между тях се открива доказателство за зрелостта на българската джазова сцена. Жанрът вече не принадлежи на един град, на една генерация или на една публика, а се движи свободно, точно както е закоренило в джазовия генетичен код – свобода, импровизация и непрекъсната комуникация. По-нататъшни изследвания биха могли да разгледат други фестивали и други събития, за да се разгърне още по-ясно представата за джаза като динамичен и развиващ се организъм на музикалната карта на България.

Джаз фестивали

ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД

Банско джаз фестивал
Банско джаз фестивал – сцена „Млади таланти“
Blagoevgrad Blues & Jazz
Джаз панорама Благоевград*

ОБЛАСТ БУРГАС

Джаз в Бургас
Велека кайт и джаз фест – Синеморец
Джазче – Лозенец
Фестивала на Мария Митева в Царево
Празници на изкуствата „Аполония“ – Созопол**

ОБЛАСТ ВАРНА

Варненско лято
Радар – Варна
Varna Jazz Days
Младите в джаза – „Ментол“ – Варна
Карантината – Варна

ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Сунг Дикси фест – Велико Търново*

ОБЛАСТ ГАБРОВО

Джаз седмица – Габрово
Трявна Арт фестивал*

ОБЛАСТ ДОБРИЧ

Джезерец Езерец
Добрич джаз фест
„Джаз пътеки“ – Езерец
„Джаз на село“ – Камен бряг

ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ

Кърджали джаз фест

ОБЛАСТ ЛОВЕЧ

Jam on the River – с. Дебнево, Троян
Джаз под звездите на Деветашкото плато
Jazz & Art Festival – Орешака

ОБЛАСТ МОНТАНА

Вършец Пресечка втора*

ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК

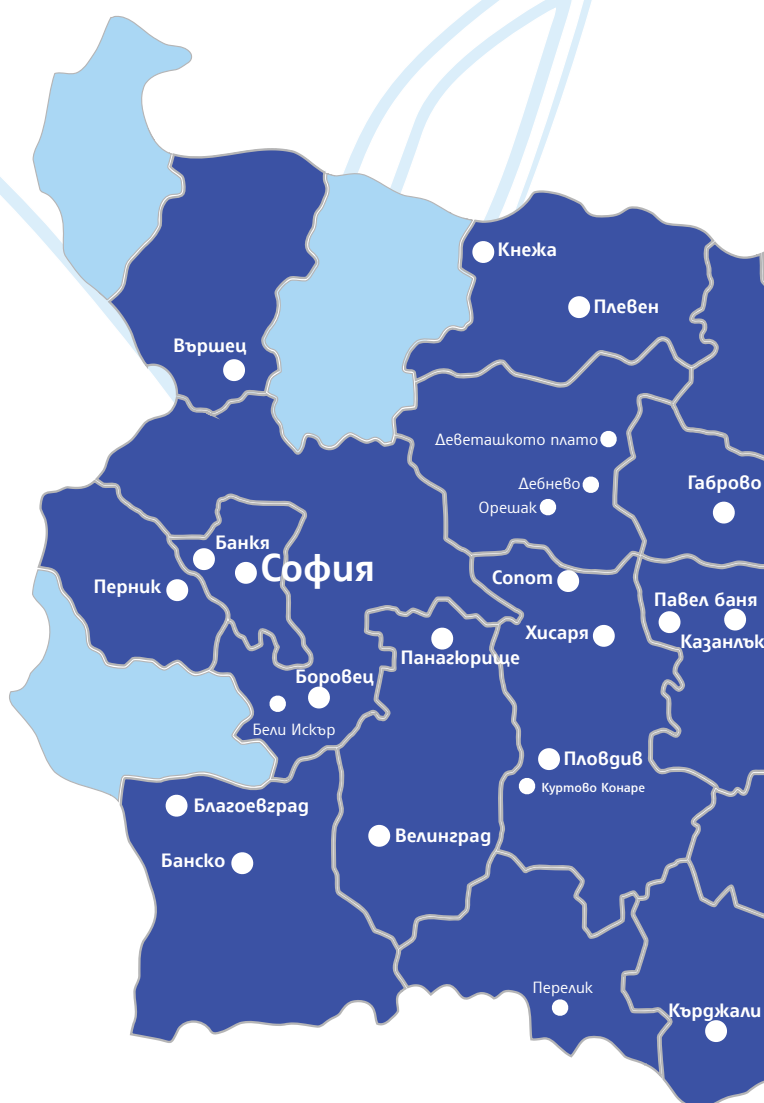
Джаз Велинград
Панагюрска джаз вечер – Посткард, Елия

ОБЛАСТ ПЕРНИК

Кракра джаз
„Джаз Ерул Фест“ – село Ерул

ОБЛАСТ ПЛЕВЕН

Есенни джаз вечери – Плевен
Джаз в парка – Кнежа
Фестивал на музиката „Деца и джаз“ – Плевен

* Фестивали, спрели да съществуват във времето

** Фестивали, в които има и джаз елементи

Картата е изготвена благодарение на данни,
събрани от Светослав Николов от „Джаз ФМ“

в България

ОБЛАСТ ПЛОВДИВ

Пловдив джаз фест
Куртово Конаре фест
JazzToria - Пловдив
Хисаря джаз
Международен фестивал
„Дни на музиката в Балабановата къща“ – Пловдив**
Омега Ореп – Пловдив**
Първи преглед на джазовите оркестри в
България – Сопот*
Пловдивски джаз вечери*

ОБЛАСТ РУСЕ

Джаз среща – Русе

ОБЛАСТ СМОЛЯН

World Music & Jazz Festival – Перелик*

ОБЛАСТ СОФИЯ

Международен джаз фестивал
„Д-р Емил Илиев“ – Боровец
Лунен фестивал Бели Искър

СОФИЯ ГРАД

A to Jazz – София
„Остров на музиката“
Evergreen Fest Sofia
Един джаз ден – София
Sofia Jazz Days
Реките на София **
Международният джаз фестивал – Банкя *

ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА

Джаз фест Казанлък
Цветовете на джаза – Стара Загора
Младежка сцена на Цветовете на джаза в Стара Загора
Джаз и театрален фестивал Павел баня
Август и музика в Стара Загора**

ОБЛАСТ ХАСКОВО

Хасково джаз
Младежки джаз фестивал – Димитровград
„Късче от лятото“ – Димитровград
Джаз фест в село Маслиново

ОБЛАСТ ШУМЕН

„Луна“ – Кочово
Деца на джаза – Шумен
Есенни музикални вечери – Шумен**

ОБЛАСТ ЯМБОЛ

Джаз фестивал в Ямбол*

Джаз в цялата страна – пътуващ фестивал
Международен етно джаз фестивал
„Братимене“ – Бургас, Варна, Исторически
парк в село Неофит Рилски

Организатори на джаз фестивали: ДЖАЗЪТ Е ЛЮБОВ И СВОБОДА, А ПУБЛИКАТА МУ Е ПЪСТРА И ИНТЕЛИГЕНТНА

От списание ЛИК се обърнахме към част от организаторите на многобройните джаз фестивали в страната с няколко въпроса, а именно: Какво е мястото на джаза сред другите музикални жанрове? Какво ви мотивира да организирате джаз фестивал? Трудно ли е да се организира подобен фестивал в България? Защо джазът е бил преследван след Девети септември? Как изглежда съвременната джаз публика?

В своеобразната анкета на изданието на Българската телеграфна агенция се включиха Вероника Вапирова – дъщеря на починалия през септември основател на Международния джаз фестивал „Варненско лято“ Анатолий Вапиров, която в момента е наследник на музикалното му дело; Вероника Тодорова – вдъхновителка на фестивала Jam on the River, който организира до родното си село Дебнево в Община Троян; Димитър Русев-Мутата – дългогодишен организатор на фестивалите „Хасково джаз“ и Младежки джаз фестивал – Димитровград; за „Банско джаз фест“ разказа Илияна Шерева-Иванова – председател на Управителния съвет на Асоциация „Фестивалите в България“, която организира събитието през тази година; директорът на ОП „Русе арт“ Мариан Савов, които са съорганизатори с общината в крайдунавския град, сподели опита си относно „Джаз фест Русе“; за „Пловдив джаз фест“ ни разказа организаторката му Мирослава Кацарова; разговаряхме и с Надя Тончева, която през годините е била организатор на джаз фестивала в Казанлък и на „Националната младежка джаз сцена“ в Стара Загора; сред събеседниците ни е и Петър Димитров – фестивален директор на A to Jazz Festival, който се провежда в София, както и Татяна Илиева – съпруга на небезизвестния д-р Емил Илиев, поставил преди десетилетия началото на джаз фестивала в Банско, която в момента продължава делото му с организирането на международния джаз фестивал на негово име в Боровец.

В думите на организаторите на джаз фестивали откриваме много топлина и привързаност към джаза – към стила, който – дори и да звучи като клише – остава символ на свободния дух. А свободата и импровизациите привличат своята пъстра, интелигентна и търсеца публика. Ето какво още споделиха те:

Вероника Вапирова, Международен джаз фестивал „Варненско лято“:

Банско е не само джаз столица на България, но с всяка следваща година заявява своите основателни амбиции да бъде и фестивална. Безспорно, главното културно събитие в изключително богатия и пъстър културен календар на общината е Банско джаз фестивал.

Идеята за създаването му през 1998 година е на д-р

Емил Илиев, който с подкрепата на Община Банско успява да го утвърди като един от най-големите летни музикални форуми в България. След кончината му наш партньор в организирането на Банско джаз фестивал е Асоциацията на фестивалите в България.

Банско е известно със своя пиетет към традициите, както

към наследените, така и към тези, които се създават. Банско джаз фестивал е добър пример за това – през последните години стана традиция всяко следващо издание да изненадва почитателите си с нещо ново, да награджда и да разширява обхвата си. Вече можем да говорим за фестивал в пълния обем на това понятие – с главна, све-

товна, младежка и детска сцена, улични джаз точки, джем-сешъни, джаз академия, срещи, изложби, филми, съпътстващи концерти и различни активности в града и сред природата. Увеличихме продължителността на фестивала на 10 дни и нощи, а възрастовият диапазон на участниците е от три поколения. Имаме удоволствието в Банско да посрещаме музиканти, чието учас-

тие е чест за всяка световна сцена. Програмата на фестивала, в която българската музика има свое запазено място, както и специалните възможности, предоставяни на младите български музиканти, е нашият принос към националната култура. Мисля, че това се оценява по достойнство от публиката и затова нейният брой непрекъснато расте. А Банско джаз

фестивал категорично може да се определи като най-авторитетния джаз форум в България и на Балканите.

Ние имаме културен и спортен календар (със съпътстващите го програми), който далеч надхвърля мащаба на малка община като Банско. Той е част от стратегията ни за утвърждаване на Банско.

Варна, 31 юли 2024 г. Откриването на 33-ото издание на Международния джаз фестивал „Варненско лято“ с триото Ари Ерев (пиано), Михаил Иванов (контрабас) и Борислав Петров (барабани).
Снимка: Красимир Кръстев, БТА

Джазменът Анатолий Вапиров през март 2023 година, когато с концерт в Държавната опера-Варна е отбелязана 75-годишнината му. Музикантът и дългогодишен организатор на Международния джаз фестивал „Варненско лято“ почина през есента на 2025 г.
Снимка: Красимир Кръстев, БТА

Вероника Тодорова, Jam on the River – с. Дебнево, Община Троян:

Макар да е толкова шаблонно, понеже всеки казва – джазът е свобода, джазът наистина е това. Въпросът е, че в различните моменти от развитието и на човека, и на човечеството като цяло мястото на свободата е различно, съответно – и на джаза. През последните години имам усещането, че започваме да търкуваме тази свобода по един различен начин. Може би затова мисля, че все повече хора

откриват джаза и го харесват. За мен това е много специално изразно средство на душата. В моя живот доби една по-съществена и важна роля. Открих го чрез моя италиански учител Ренцо Руджери, който преди повече от 15 години откри пък мен на един конкурс в Италия, без да знам, че това е една от най-ярките звезди на акордеонната джаз сцена. Приех да стана негова студентка и така преди 15 години открих

и своята любов към джаза.

Мотивацията ми да организирам джаз фестивал беше голяма, разнопосочна. Когато през 2018 година се роди фестивалът Jam on the River, който тогава не беше фестивал, а една малка концертна вечер, все още живеех със семейството си в Германия. При над 180 концерта годишно, които правех в Германия и в цяла Европа, в гаген момент се запитвах: „Защо не свиря в родината си?“

София, 31 май 2024 г. Цигуларят Веско Ешкенази и Вероника Тодорова в Първо студио на Българското национално радио, където се провежда галаконцертът „Музикант на годината“.
Снимка: Благой Кирилов, БТА

Много ми липсваше това, а и имаме прекрасни музиканти в България, с които много исках да се запозная. И така лятото на 2018 година си казах: „Ще направя нещо аз!“ Признавам си, че стартирах с моите лични джобни пари, които бяха заделени за почивката ми в България, и направих тази една вечер. Моята мечта винаги е била да свиря пред кулисите на Троянския Балкан. Тогава поканих китариста Ангел Димитров, с който съвместно направихме концертната вечер и една троянска джаз фюжън група. Очаквах на тази вечер да присъстват не повече от стотина човека. Това беше нещо съвсем ново, и то на поляната извън населеното място, беше нещо непознато като формат до този момент. През последните години се случиха доста такива събития, но тогава, преди вече 7 години, беше нещо необичайно.

Като видях, че без никаква реклама събрахме на поляната близо 400 души, си казах: „Точно от това имат нужда хората тук и това има бъдеще!“

Така се роди фестивалът Jam on the River – от желанието ми да музицирам с български колеги музиканти, от любов към родното място – Троянския Балкан, мястото, където съм отраснала, а именно село Дебнево, от желанието да случвам култура и стойностна, истински красива музика извън големите градове. Защото в големите градове човек може да открие всичко, но в провинцията е по-трудно. И когато основата и идеята са истински и добри, вярвам, че начинанията се увенчават с успех. Слава богу, такъв е и случаят на нашия фестивал Jam on the River, който тази година посрещна повече от 30 000 души публика в рамките на вече четиридневната програма, която включва и изложби, перформанси, различни концерти – от фолк, джаз, та чак до симфонична музика. Гостували са ни и Плевенската филхармония заедно с Веско Ешкенази, а тази година и с маестро Йордан Камджалов, а Атанас Маринов и аз бяхме солисти на

проекта „Музикална магия“.

Често са ми задавали въпроса трудно ли се организира подобен фестивал в България. Това е нещо много относително. Познавам много хора правили неща, които според мен, гали са и наполовина толкова трудни като това начинание, но те ги описват като изключително комплексни, трудни и натоварващи за организиране. За мен това най-вероятно е свързано и с удовлетворението, което човек изпитва, когато нещо е успешно и когато се случват такива хубави неща. Фестивалът за мен е нещо толкова важно и е толкова сърдечен проект, че не мога да кажа, че е трудно. Да, коства изключително много време, енергия, усилия, любов, но не мога да го свържа с думата „трудно“, просто защото плодът, резултатът, който получаваме, е толкова добър.

Съвременната джаз публика е пъстра, търсеца, искаща нещо ново. Надявам се, че е добре разбрала, че музиката и още повече свободата на джаза са най-чистото изразно средство на душата. Имам чувството, че публиката става все по-отворена, посреща този стил музика с любопитство и любознателност да опознае наистина музиканта. Защото, както казваше моята най-дългогодишна музикална учителка – истински добрият музикант прави всъщност на сцената чрез музиката стриптийз на душата си, той съблича изцяло своята душа.

Аз мисля, че джазът заема много достойно място сред другите жанрове, тъй като има събирателност на всичко, което се е случвало преди него в музиката. В джаза има голяма свобода на импровизацията – тя е онова, което го прави уникален, защото, свирейки едно произведение, имаш възможност да представиш себе си, своята индивидуалност в това, което се получава. А представете си на сцената 5-6-8 или 20 музиканти, които внасят всичко свое в това, което изпълняват в момента, какво се получава? Не че и в другата музика го няма, но тук свободата е неограничена – разбира се, в добрия смисъл на думата.

Да организирам джаз фестивали, ме мотивира красотата на тази музика. Това, което открих преди много години в нея, както и това, че бих искал, но без да я натрапвам да я покажа и да я споделя с другите, които са около мен или по-далеч от мен. Така че и те, ако е възможно, да я видят, да вникнат в нея, да я разберат, да я осъзнаят, да ѝ се наслаждават, да се радват на това, което се случва на сцената.

Наистина е трудно да се организира джаз фестивал, но когато обичаш нещо, когато имаш някаква кауза, всички трудности остават на заден план. Винаги има хора, които ще се притекат на помощ, които ще разберат, които ще осъзнаят, които ще се запалят по това и съответно ще помагат.

Димитър Русев-Мутата
Снимка: Николай Груев, БТА

След Девети септември джазът е бил преследван именно заради този полъх на свобода, който носи в себе си. Освен това той идва от Запад, от Америка, където е роден. А в онези години всичко, което идва от тази страна на България, се счита за вражеско по някакъв начин, за упаднало, за западна пропаганда. Трудно е било на онези, които са искали да свирят такава музика тогава, дори бих казал, че за някои е било и фатално.

Навремето имаше издадени книги, в които се посочва, че джазът се счита за музика на онеправданото афроамериканско население – това, което те са преживели, годините на робството, което неминуемо е оказало влияние върху силата на въздействието и това, че са изстрадали тази музика.

Всичко това е оказало влияние върху преследването на този стил музика в България след Девети септември. Тук имаше стена, лично аз съм живял по времето на тази стена и

знам какво беше да си намериш запис с такава музика, а пък за плочите няма да говорим, те бяха ужасно скъпи на фона на заплатите, които се получаваха. Но благодарение на предаванията, които по-късно се появиха в Националното радио, в които участваха Владимир Радулов, Йордан Рупчев, Райчо Иванов, Людмил Георгиева, Димитър Евстатиев, носеха информацията. Лично за себе си оттам съм черпил информация за джаза, както и от няколкото книги, които бяха издадени навремето. А сега вече имаме и Джаз ФМ радио.

Трудно ми е да отговоря на въпроса как изглежда съвременната джаз публика. В нея има и възрастни, и млади хора, което е много хубаво. Помня през 90-те години например, когато организирахме сбирките на джаз клуба, той беше толкова пълен, че имаше и младежи, които бяха насядали по земята...

Бих казал – публиката на джаза е пъстра.

За мен джазът е най-човешката музика. Той е свобода, общуване и смелост да бъдеш различен. Докато други жанрове разчитат на форма, на ритъм или послание, джазът живее от самата енергия между музикантите – от онзи момент, когато всичко се случва тук и сега. Джазът ни напомня, че изкуството не е съвършенство, а искреност. Той събира култури, поколения и хора, които просто обичат да чувстват музиката.

Фестивалът в Банско е част от живота ми. Когато виждам как градът оживява, как хората пеят и танцуват заедно, усещам, че има смисъл.

тивал, не е просто работа – това е кауза. Всяка година срещам музиканти, които идват с любов, публиката, която чака с нетърпение, местните хора и доброволците, които работят с плам. Мотивира ме именно това – човешката свързаност, която джазът създава. А когато вечерта падне и на сцената прозвучи първият акорд, забравям всички трудности. Остава само музиката.

че този фестивал не се прави с много пари, а със сърце. И именно това усеща публиката всяка година.

Джазът винаги е бил символ на свободата – а свободата плаши онези, които искат да я контролират. След Девети септември джазът е бил наричан „буржоазен“, „чужд“, дори „вреден“. Но той никога не е спрял да звучи – само е сменил грехите си. Музикантите са свирили тайно, под други имена, но духът е останал жив. Това е доказателство, че истинската музика не може да бъде заглушена. И може би точно затова джазът днес звучи още по-силно – защото е минал през мълчание и се е върнал по-свободен от всякога.

Днес гжаз публиката е пъстра, жива и вдъхновена. Виждам семейства с деца, възрастни хора, които не пропускат нито едно издание, и млади хора, които откриват гжаза за първи път. Всички те идват не само заради музиката, а заради чувството, че тук се случва нещо истинско. Виждам в очите им благодарност, споконствие, радост – и това е най-голямата награда за мен. Джазът събира хората така, както нищо друго не може – без шум, без претенции, просто с искреност и душа.

Мариан Савов, Джаз фест Русе:

Джазът е световно явление със стогодишна история. Той в никакъв случай не е масова музика и определено не е по вкуса на всеки. Джазът вдъхновява, вълнува и провокира. Великият Луис Армстронг казва: „Какво е джаз? Човече, ако питаш, никога няма да разбереш“, а Дейв Брубек добавя: „Джаз означава свобода!“ Разбира се, и двамата са прави, джазът просто трябва да се почувства и да се приеме. В Русе той има своите фенове и неслучайно вече почти 50 години русенският джаз фестивал е един от водещите в културния календар на града.

Русе е един от първите градове в България, в които се е свирел джаз и не само. От русенската сцена е тръгнал пътят на едни от най-големите звезди на българския джаз. Русенският джаз фестивал е с утвърдени традиции, а културната общност го очаква с нетърпение.

На всеки е известно, че да се организират културни събития в България не е лесно. Джазът не

Мариан Савов
Снимка: Андрей Ключуков

прави изключение. За да се обезпечи финансово един фестивал, е необходима подкрепата на цялата местна общност – държавна и общинска власт, бизнес и граждани. Не е лесно и творческото обезпечаване на програмата, защото трябва да се координират ангажиментите на различните творци и състави. Ключът към решаването на тези въпроси е желание, упорство и работа.

Джазът е сложна музика, свързана повече с творческите и

интелектуалните кръгове, но това не отразява изцяло реалността. Джазът редовно се използва от мейнстрийм попкултурата и е основа за музиката на филми, телевизионни програми и реклами. На практика много хора по света слушат джаз, та дори и неосъзнато. В контекста на горепосоченото джаз публиката в Русе не прави изключение. Тя има своите джаз клубове, джаз концерти и джаз фестивал, които посещава и аплодира с удоволствие.

Мирослава Кацарова, Пловдив джаз фест:

Джазът винаги е имал много силно присъствие – от началото на XX век, 20-те и 30-години, когато се заражда съвсем видимо и оттам насетне започва да пробиwa своите пътища. Джазът е музика, която е разнолика и многолика. Казвам това, защото особено през XXI век лицето на джаза е много различно от това, кое-

Мирослава Кацарова
Снимка: Валентина Добринчева, БТА

то е било през XX век. Знаете, че ако първоначално джазът се заражда като музика за развлечение, по-късно се превръща в музика за размишление. Като импровизационна и инструментална музика джазът винаги ще бъде много силен като жанр и като изказност, защото това е една различна форма на изразяване на музикантите и на артистите. Импровизацията винаги е била много силна отличителна черта на джаза. Затова днес вече не се говори толкова за джаз, колкото за импровизационна музика, защото съвременната импровизационна музика е белязана вече от съвсем нови форми на изразяване, които са създадени, разбира се, от най-новите артисти през последните две-три десетилетия на сцената на джаза – на джаз фестивали, на джаз форуми и т.н. Те създават цели нови масиви от изразни средства. Тъй че музиката на XX век да си остане в XX век, а джазът да се развива – не говорим за мода, а за тенденции на съвременната музика.

Винаги ще бъде запазено място за импровизационната музика. Тя е различна – от класическата, от рок музиката, от поп музиката, от рап музиката. Винаги ще има място за джаза – това е неизбежно.

Мотивира ме да организирам джаз фестивал любовта ми към музиката, към джаза и към този начин на изразяване, към тази свобода, която се съдържа в импровизационната музика. Също така, ако свободата беше белег на джаза за

нас, българите, в края на 80-те и началото на 90-те, за мен лично джазът през последните две десетилетия все по-осезателно се превръща в символ на добрия вкус. И това е един от мотивите ми, защото вярвам, че човек трябва да се развива и да не бъде жертва на интонационната среда в България. Това ме мотивира много сериозно, защото вярвам, че джаз фестивалите са средища много повече от ситуации за слушане на музика. Те създават нови културни среди, нови общности. А това е практически реализация на културата сама по себе си.

Трудно се организира подобен фестивал. В България няма културни политики, които са строени на този етап, така че ние, организаторите, да имаме визия няколко години напред и перспектива за финансирането на нещо подобно. Ако това се случи, ще бъде чудесно, защото реално ще можем да планираме не с една година, не с няколко месеца, а с няколко години напред. Това на този етап не е така. Силно се надявам нещата да започнат да се променят. Както и да има и гражданска инициатива в подкрепа на културата – тоест бизнесът в България да започне да обръща внимание и на културните средища, не само на ентъртеймънт – на такива явления, които са само увеселение и някаква форма на забавление. Това също има значение. Иначе държавата има политика в това отношение, но моето мнение е, че тя трябва да бъде далеч по-организирана и да бъде планирана няколко години по-рано.

Джазът е бил преследван след Девети септември, защото е бил еманация на идеята за демокрация. А това е в тотален разрез с един тоталитарен режим, какъвто беше комунизмът и, както знаем, контролът през страха, който ни всяваха по всякакъв начин. Най-добрият контрол на масите. А масите са маси, защото нямат индивидуално мнение по въпроса. Индивидуалното мнение се създава и през културни доктрини – през изкуство, литература, музика, кино и т.н. Джазът не е бил просто, както вече казах, чист музикален жанр в онези години. Той беше връзката ни със света отвъд Желязната завеса и връзката ни с всички онези новости, различности, пристъпи на свобода, които един мислещ и интелигентен човек е имал в тези години. Така че съвсем естествено е бил обект на преследване от комунистите, за които знаем, че целта им беше мисленето на българина в онези години, така че българинът да бъде по-послушен. Да, имаше джаз, но той беше слаган съвсем нарочно встрани. Аз съм на 54 години и си спомням 80-те години, когато вече все пак имаше перестройка, имаше някакви нови сигнали за развитие, за свобода, за падането на Желязната завеса и на Берлинската стена. И въпреки това джаз концертите бяха някак маргинализирани.

Съвременната джаз публика е шарена. Аз лично считам – и това е моето веру, както и на целия ни екип на „Пловдив джаз фест“, че джазът не е ели-

тарна музика. Той е за много голям, широк диапазон от различни хора. Това е музика на различните манталитети, на различните култури и различните етноси. Джазът събира публика, която не би могла и не бива да бъде ограничавана нито възрастово, нито от

гледна точка на каквато и да била принадлежност – религиозна, етническа и т.н. Затова символът на „Пловдив джаз фест“ е един кръг с разширяващи се подвижни граници. Защото вярваме, че кръгът на публиките на джаза се разширява непрекъснато и това

зависи от нас, от нашите инициативи и активности да разпространяваме тази култура съвсем миролюбиво, без тя да воюва с всичко останало, но да дава опции за избор, за идентификация на нови пътища. Защото тази музика наистина е повече от музика...

Надя Тончева, Джаз фест Казанлък и „Национална младежка джаз сцена“ – Стара Загора:

Поглеждайки назад в историческото развитие на световното музикално изкуство, имало е времеви период, когато джазът е бил водеща и най-модерна музика. Възникнал в края на XIX век на базата на блуса (афроамериканската музика в САЩ), придобил все по-голяма популярност в началото на XX век, той достига своя апогей в края на 40-те години, когато стилът „Свинг“, който е бил идентичен с наименованието „Джаз“, е бил танцувалната и поп музиката за своето време. През този период са създадени и най-използваните класически джаз стандарти, които се изпълняват и днес. Импровизацията е основният градивен елемент на джаза и поради тази причина това е най-прогресивният музикалният стил, който се променя интензивно през годините. Днес джазът има безброй лица, неузнаваем и проникващ в културите на отделните страни и народи най-вече с помощта на медиите и революционното развитие на музикалните звуконосители. И така след близо 100-годишна история джазът доказва, че е

Надя Тончева
Снимка: Ралица Стефанова, БТА

жив, привлекателен, новаторски и креативен, а през 2011 година беше признат от ЮНЕСКО като световно нематериално културно наследство със свой международен ден – 30 април. Това оказва своето влияние и в нашата страна. Оттогава започна и организирането на десетки джаз фестивали както в по-големите градове с вече утвърдена публика, така и в по-малки населени места. Вече повече от 10 години тази музика става все по-популярна и слушана, особено сред младото поколение, утвърждавайки се като най-свободната музика.

Отговорът на въпроса какво ме мотивира да организирам джаз фестивали е лесен: любовта към самата музика. Джазът въздейства, възпи-

тава, променя. Той не е просто музика, а кауза, начин на мислене, манталитет, поведение, облекло, ценностна система, отношение към собственото си развитие и усъвършенстване. Като дългогодишен преподавател по „Поп и джаз изпълнителско изкуство“ в Националното музикално училище „Христина Морфова“ в Стара Загора се стремях да възпитавам такива качества и у своите ученици. С тези намерения иницирах и организирах джаз фестивал в моя роден град Казанлък през 2015 година и съм благодарна на общината, че срещнах тяхната подкрепа. Радва ме фактът, че през тези години постепенно израсна и публиката, все по-образована,

интелигентна и възискателна. С една дума, джаз фестивал си е чиста проба значима културна проява.

Отговорът на въпроса дали се организира трудно подобна проява в България е и да, и не! От една страна, финансовите средства за културни събития са винаги недостатъчни, или по-точно – разпределят се неправилно. За изпълнителя се съди по неговата популярност, невинаги по изпълнителските му качества. От друга страна, специално в тази категория някои недовидим известни имена понякога могат да произведат по-голямо впечатление сред публиката, настроена да слуша джаз, отколкото предвидими рутинирани изпълнители. Това обстоятелство пък улеснява нещата с подбора при организацията на джазови събития. Така се получава разнообразие и се запазва интересът от страна на аудиторията.

По политически причини джазът е бил преследван след Девети септември. За съжаление, винаги мейнстрийм музиката е била зависима от политическото статукво. Затова съществува и ъндърграунд изкуство, което е недолюбвано от управляващите или забранявано. Така е и с джазовата музика след Девети септември, така е и с рок музиката на 70-те, която също беше забранена и се налагаше скрито да слушаме чуждестранни радиостанции, по които звучеше, но заглушавани насилствено. За тази забрана се знаят много

факти: изтъркнати музиканти от 50-те години са били вкарвани в лагери за това, че са свирили любимата си музика или са демонстрирали неподчинение към властта. С една дума, музиката, идваща от „запада“, беше определяна като пошла, буржоазна, упадъчна, с лошо въздействие върху младото поколение.

Но много бързо настъпват изменения в курса през 60-те години. Джазът постепенно става много популярен в Европа. Най-големите имена отвъд океана: Луис Армстронг, Били Холидей, Чарли Паркър, Дюк Елингтън и много други, концертират в големите европейски столици. Самият „Херцог на джаза“ – легендарният диригент и пианист Дюк Елингтън, дарява през 1942 година всички приходи от концерта си в легендарната зала „Карнеги Хол“ на Съветската армия като подкрепа на фронта на Втората световна война. Постепенно Нейно величество Музиката побеждава политиката! Джазът става синоним на професионализъм и високо художествено ниво. Така през 1960 година у нас се създава Естрадният оркестър на Комитета за телевизия и радио (ЕОКТР), чиито диригенти през годините са били музиканти, свързани с джаза: Милчо Левиев, Емил Георгиев, Вили Казасян и др. Много от музикантите в оркестъра са изтъркнати български джазмени, а голяма част от репертоара на оркестъра включва аранжimenti на световни джазови пиеси. В следващите десетилетия джазът

все повече намира почва у нас най-вече като отражение във филмовата ни музика през 60-те и 70-те години. България не изостава от световните музикални тенденции, а напротив – днес смело можем да твърдим, че имаме джаз музиканти от световна величина.

Не е случаен фактът, че джазът се счита за елитарно изкуство. Тоест аудиторията, която има потребност от тази музика, е задължително интелигентна, образована и компетентна. Изключително удоволствие е например да видиш сбор от точно такива хора на огромната поляна до Тракийската гробница, там, където се провежда „Джаз фест Казанлък“. Събитието се превръща в музикален празник, в който се съчетава хубавата музика с разходка сред красива природа и среща с познати, които трептят на „твоята вълна“. Разбира се, в последно време на много джазови форуми комерсиалните компоненти в събитията на открито като че ли надделяват и понякога музиката остава на последен план, а множество от хората дори не се и интересуват кой е изпълнителят на сцената в момента. Но зависи от формата! Истинската джазова публика инстинктивно „надушва“ стойностните концерти и е върна на любимите си изпълнители.

Петър Димитров, A to Jazz Festival, София:

София, 6 юли 2025 г.
Петър Димитров в последния фестивален ден на
A to Jazz за годината.
Снимка: Владимир Шоков, БТА

Въпросът за мястото на джаза сред другите музикални жанрове крие много различни отговори и няма еднозначен. Бих нарекъл джаза основополагащ. През повече от век на своето развитие от възникването си той, неговите разновидности и течения са повлияли и дали може би най-много на световното музикално наследство след класическата музика. Интересното тук е, че класиката спира да се развива и се преобразява в нови музикални форми може би малко след средата на XX век. На разбираем език няма нови Бах, Хайдн, Моцарт, Бетовен или Шостакович. Всъщност това е единственият музикален жанр, който не е изчерпал потенциала си през последните 130 години, изключително податлив на нови влияния, експерименти с кръстосване с други жанрове, в това число и най-съвременните. Трябва да знаем, че джазът и неговите течения, разновидности и форми повличат със себе си и спомагат създаването и утвърждаването на почти всичко създадено в XX век, включително фънк, хип-хоп, поп музиката и дори рокендрола. Въпреки това над този музикален жанр (или по-скоро негово-

то име) стои догмата, че той е елитарен, трудно разбираем за масата и съответно не е за всеки. Именно поради това (и други, включително маркетингови причини) джазът е на едно от последните места по предпочитане в редица изследвания за музикалните предпочитания на аудиторията в европейски и световен мащаб. Дори класиката е преди него (отново основно по маркетингови причини). Ние всички обаче – музиканти, продуценти, лейбъли, фестивали и меломани, пазим джаза да не последва съдбата на латинския език. Точно това е и една от основните цели и мисията на фестивала A to Jazz – да сближи джаз музиката с хората и да създава нови публики за нея.

Свободата на изразяване, която е заложена в генезиса на джаза, празничността на тази музика и мечтата ми той да е по-популярен и достъпен за младите хора са основните мотиви за създаването на A to Jazz. Да представя джаза във всичките му форми по възприемчив начин за масовата аудитория. Знаете ли откъде идва заглавието? От A to Джаз – този фестивал дава сцена на почти всички жанрове

поради причината, че в тяхната ДНК има следи от джаза. И го превърнахме в емблема, джазът вече е модерен. Навсякъде в София звучи тази музика – улици, ресторанти, заведения, клубове, а концертният афиш прелива от такива събития и концерти, много от които са напълно разпродадени. Мотивът даде енергия, цел и визия и успя по начин и резултати, които не се виждат всеки ден у нас. И така вече 15 години.

В България продължава да има тотално неразбиране в държавата какво всъщност е културата, към кого е насочена, кой и защо я потребява, какво носи тя на нацията, на града, страната, на държавата, цялостно на качеството на живот и икономиката. Поради това неразбиране, породено просто от липса на културни натрупвания, да – трудно е да се организира джаз фестивал. От друга страна, когато имаш добър културен продукт, добра стратегия, подходи за реализация, съдържание и вярна публика, не просто не е трудно, а това е най-хубавото нещо, което можеш да направиш. И точно защото е емоционално (въпреки високия професионализъм на всички колеги промоутъри и организатори на фестивали у нас), това не е бизнес. Това е любов.

Всъщност веднага след Девети септември джазът не е бил преследван или официално забраняван. Първите няколко години след идването на комунизма музиката е била на почит поради забавяне в стиковката на ценно-

стите с Москва. През 50-те години е било мракобесие, като върхна точна е случаят с Асен Овчаров – един от пионерите на джаза у нас. Истината е, че джазът у нас не е бил официално забраняван или преследван, а по-скоро строго контролиран. В онези години той наистина е фундаментална част от културата и културния живот в цивилизования свят, в това число и в България. През 60-те години се създават емблематични джаз формации като Бизбенда на

БНР, „Джаз фокус“ на Милчо Левиев, по-късно и първите джаз фестивали у нас и прочее. Иначе причините за строгия контрол и наблюдение са свободното мислене и западното начало, заложили в тази музика.

Съвременната джаз публика изглежда различно във всеки смисъл на думата. Най-малкото заради всички поджанрове на джаза. Ако видите съвременната млада аудитория на новото английско течение „ърбън джаз“, което си е чист хип-хоп, изпъл-

нен от квартет или квинтет, соло импровизации и вокал, няма да повярвате. Или основната публика в Швейцария, която посещава многобройните фестивали там и чиято възрастова група е 55+... Ако гойдете на A to Jazz ще видите нещо трето, може би смесица от първите два примера. Най-вече ще видите хиляди съвременни европейци и техните семейства с висока култура и ценности. Ще видите съвременна България.

Татяна Илиева, Международен джаз фестивал „Д-р Емил Илиев“, Боровец:

Мястото на джаза сред другите музикални жанрове е значимо, защото джазът е изключително специфична музика и аудиторията, която слуша джаз, може би се откроява от всяка друга музикална аудитория предвид именно този много специфичен привкус на джаза – неговата по-голяма елитарност и обхващането на много музикални стилове. Джазът е едно голямо понятие, в което се включват много музикални стилове, а няма да бъде за никого учудване, ако кажа, че съгласно историческите данни всъщност джазът произлиза от операта.

Да организирам джаз фестивал ме мотивират няколко неща. Първо, както знаете, моят покоен съпруг доктор Емил Илиев е създателят на най-авторитетния, най-престижния джаз фестивал в България – фестивала в Банско, който беше създаден от него преди 28 години. След смъртта на моя съпруг се наложи да сменя локацията на фестивала и неговото ново място за провеждане е курорт-

Д-р Татяна Илиева на пресконференция по повод новото издание на Международния джаз фестивал „Д-р Емил Илиев“. Снимка: Милена Стойкова, БТА

ният комплекс Боровец. Идеята за неговото създаване както от моя покоен съпруг доктор Илиев, така и от мен е една-единствена. Фестивалът е създаден, за да подпомага развитието на летния планински туризъм. Тъй като в планините през лятото туризмът не е нещо, което не се случва, но, разбира се, всички предпочитат морските ни курорти и някак си, изоставяйки красотата на планинската природа, хората забравят, че има и такива кътчета, където може да получат не по-малко отмора, не по-малко добри културни забавления. Така че единствено и само в подкрепа на туризма в планините, в нашите прекрасни планински курорти, е създаден и се провежда Между-

народният джаз фестивал вече на името на доктор Емил Илиев.

Чудовищно трудно се организира джаз фестивал. Както и моят покоен съпруг, така и аз в качеството си на продължител на неговото дело организираме този фестивал единствено и само с финансовата подкрепа на Община Самоков, и, разбира се, с финансовата подкрепа на доброжелатели, спонсори и частни дарители, което го прави още по-труден във финансов аспект за организация. Тъй като, ако имаме, да речем, един по-стабилен вариант за финансиране на фестивала от Община Самоков, понеже винаги може да има проблеми с техния годишен бюджет или със забавянето му предвид гласуване

на държавния бюджет, всичкото това може значително да смути организацията на фестивала, да не можем да бъдем наясно дори и при предварително изготвена програма с уговорки на определени изпълнители дали ще можем да покрием техните хонорари и да имаме възможност да купим техните самолетни билети. Говоря специално за международните изпълнители. Така че ако там възникнат някакви проблеми, за нас остава единствено и само да разчитаме на частни дарители, на спонсори и на определени институции, които имат интерес към джаза и към рекламиране на летния планински туризъм, за да ни подкрепят. В това сме изцяло зависими. Ето от тези субекти, които изброих във финансов аспект, организацията на този фестивал е чудовищно трудна.

Джазът е бил преследван след Девети септември, защото това е една много предпочитана музика от свободните хора. Хората със свободолюбив дух, с по-демократично виждане за устройството изобщо на света, на държавата, защото е една много по-различна музика. Както вече казах – елитарна музика, обхваща много музикални стилове, голяма част от които са с афроамерикански произход. Може би чисто в този аспект това е смущавало управляващите след Девети септември. Но въпреки всичко мога да кажа, че джазът не е бил забранен никога в България. Имаме много разкошни изпълнители като Леа Иванова примерно, като Лиана Антонова, които всъщност дори и да са имали някога наистина проблеми с властите, в края на краищата

джаз се е свирил в България, джаз се е композирал в България, джаз се е изпълнявал в България абсолютно винаги. Така че това не е вярно, че джазът е бил забранен – просто, да речем, е имало известно преследване на тези изпълнители, обясних по какви причини – тъй като тази музика се е считала за госта по-бунтарска, госта по-свободолюбива. А какво всъщност е джазът? Джазът е любов, джазът е свобода.

Съвременната джаз публика е много интелигентна, изключително интелигентна, с много, много сериозни музикални изисквания и предпочитания. Това са хора, които обикновено идват единствено и само за да слушат джаз. Те не ходят по събития, наречени фестивали, защото тук ще има различни участия, напротив – те отиват, за да слушат единствено и само джаз. Тоест джазът обединява. Той наистина е музика, която обединява.

Вижте сега например операта е нещо, което много трудно ще се възприеме от младото поколение, да речем. А моята дъщеря, която е на 18 години, до момента е посетила сигурно 15 от най-известните оперни спектакли, някои от които е гледала по 4-5 пъти, включително откриването на новия оперен сезон с „Тоска“ – с този брилянтен италиански състав, за което поздравявам академик Пламен Карталов за неговия подбор както на произведенията на оперните спектакли, така и на диригентите и на съставите, които изпълняват отделните арии. За мен операта е велико изкуство, но, както виждате, трудно е да се привлекат младите, които не можем да изкараме

от чалготеките, а тази пошлост и безкултурие, които заливат в момента нашата нация, особено младите и подрастващите, са чудовищни. Мисля, че с изграждането на подобни фестивали като този, който създаде доктор Емил Илиев, е крайно време да може да се създаде един много по-изискан вкус към музика. Защото не може да се продължава по този начин с тези пошли музикални изпълнения. Разбира се, има и в чалгата някои много мелодични песни, които може да мобилизират човек, да го карат да си ги припомня като мелодии. А също и много смислени текстове има. Аз не мога да поставям всичко, условно казано, под ножа, но генерално не може по никакъв начин да се сравнява публиката, която слуша единия и другия музикален стил. Просто те са коренно различни.

Нека да вземем само факта, че няма встъпване в дължност на президент или някакво голямо по мащабите си – било културно или някакво друго събитие по света, когато някой иска да покаже нещо от висока класа, да не използва бигбенд оркестър като акомпанимент, като фон, да не се кани поне една прекрасна джаз певица или джаз певец. Така че, разбира се, нивото на едното и на другото, като аз в никакъв случай не искам да подценявам, напротив, казвам, че ние имаме прекрасни и поп изпълнители, и рок изпълнители. За мен изобщо музиката е нещо велико, най-великото изкуство от всички може би, защото тя обединява много неща в себе си и най-вече може да докосне най-фините струни на човешката душа.

ЗА ШАСТИЕТО ДА ИМА ДЖАЗ ФЕСТИВАЛ В ТВОЕТО НАСЕЛЕНО МЯСТО – РАЗКАЗВАТ КМЕТОВЕТЕ НА 21 ГРАДА

Екип кореспонденти на Българската телеграфна агенция се обърнаха към кметовете на 21 града в страната, за да разкажат за читателите на списание ЛИК за джаз фестивалите, провеждани в рамките на населените места, които в момента са под тяхно управление. Градоначалниците отговарят на два въпроса: „Чия е идеята да има джаз фестивал във вашия град?“ и „Какво е мястото на джаз фестивала в културния календар на града ви?“ За традициите и тенденциите при организирането на фестивали, за притегателната им сила, която оказват те към туристите, както и за радостта в очите на публиката след красив джаз концерт – ето какво още разказват кметовете на едни от най-музикалните градове в страната:

Стойчо Баненски, кмет на Община Банско:

Банско е не само джаз столица на България, но с всяка следваща година заявява своите основателни амбиции да бъде и фестивална. Безспорно главното културно събитие в изключително богатия и пъстър културен календар на общината е Банско джаз фестивал.

Идеята за създаването му през 1998 година е на г-р Емил Илиев, който с подкрепата на Община Банско успява да го утвърди като един от най-големите летни музикални форуми в България. След кончината му наш партньор в организирането на Банско джаз фестивал е Асоциацията на фестивалите в България.

Банско е известно със своя пиетет към традициите, както към наследените, така и към тези, които се създават. Банско джаз фестивал е добър пример за това – през

последните години стана традиция всяко следващо издание да изненадва почитателите си с нещо ново, да надгражда и да разширява обхвата си. Вече можем да говорим за фестивал в пълния обем на това понятие – с главна, световна, младежка и детска сцена, улични джаз точки, джем-сешъни, джаз академия, срещи, изложби, филми, съпътстващи концерти и различни активности в града и сред природата. Увеличихме продължителността на фестивала на 10 дни и нощи, а възрастовият диапазон на участниците е от три поколения. Имаме удоволствието в Банско да посрещаме музиканти, чието участие е чест за всяка световна сцена. Програмата на фестивала, в която българската музика има свое запазено място, както

Стойчо Баненски
Снимка: Красимир Николов, БТА

и специалните възможности, предоставяни на младите български музиканти, е нашият принос към националната култура. Мисля, че това се оценява по достойнство от публиката и затова нейният брой непрекъснато расте. А Банско джаз фестивал категорично може да се определи като най-авторитетния джаз форум в България и на Балканите.

Ние имаме културен и спортен календар (със съпътстващите го програми), който далеч надхвърля мащаба на малка община като Банско.

Той е част от стратегията ни за утвърждаване на Банско като целогодишна туристическа дестинация. Стараем се да сме в крак със световните тенденции, да обогатяваме и да разнообразяваме събитията в общината, а Банско джаз фестивал е, така да се каже, хедлайнерът в нашия културен календар.

През годините наблюдава-

ме, че с времето на неговото провеждане се съобразяват не само почитателите му, но и организаторите на други събития и туристическият бизнес като цяло. Това се отнася не само за нашата община, но и за съседните, което ме радва много, защото мисля, че регионът трябва се развива в синергия.

Банско джаз фестивал пока-

за как един музикален формат, предназначен за сравнително ограничена публика, в град без традиции в този жанр, но организиран и проведен с визия и отдаденост, може да го превърне в международен културен център. Нашият фестивал е доказателство, че културата може да бъде двигател на развитие.

Методи Байкушев, кмет на Община Благоевград:

Първият джаз фестивал „Джаз панорама“ се иницира през 1998 година по идея на Община Благоевград и Фондация „Пирин пее“ с домакин Бигбенд Благоевград. През 2011 и 2012 година известните джазмени, родени в Благоевград, Борис Янев, Венцислав Благоев и Валери Димчев, организират в партньорство с Община Благоевград следващите издания на фестивала, който се утвърждава като значимо музикално събитие.

Три години по-късно идеята концепция се разширява и през 2015 година се организира първото издание на Блус джаз фестивала. Така до 2025

година, когато се провежда неговото седмо издание. Организатори и куратори на „Благоевград BLUES&JAZZ“ са журналистката Любима Бучинска и Васил Георгиев – Васко Кръпката, в партньорство с Община Благоевград.

Джаз фестивалът е утвърдена емблема на града. Той обогатява културния живот на града и създава и надгражда традиция, вписваща се естествено в артистичния дух и музикалната му история. С всяко издание фестивалът разширява своя обхват, привличайки изявени български и чуждестранни артисти като Йългъз Ибраимова, Хилда Ка-

Методи Байкушев
Снимка: Красимир Николов, БТА

засян, Ренди Брейкър, Стефано Белмондо, Михаил Йосифов, Васил Петров и много други, както и млади таланти, които намират сцена за изява и развитие.

Днес „Благоевград BLUES&JAZZ“ е утвърден акцент в културния календар на града, който създава мост между поколенията и културите и отстоява високите естетически стандарти.

Димитър Николов, кмет на Община Бургас:

Историята на „Джаз в Бургас“ започва през 2014 година с една смела идея – да се даде сцена на жива истинска джаз музика в град, свикнал повече с морския бриз, отколкото с импровизаци-

ите на саксофон. Първото издание – с концерти на остров, джаз на колела и изложби на грамофон-

Димитър Николов
Снимка: Христо Стефанов, БТА

ни плочи – доказва, че Бургас има публика, готова да слуша, да усеща и да се връща.

През годините фестивалът се превръща в традиция и очакван акцент в културния календар на града. Негов дом става Експо център „Флора“ – място, което всяко лято през юли и август събира под открито небе едни от най-го-

брите български и международни джазмени. От Камелия Тодорова и Христо Йоцов през Бигбенда на БНР до млади артисти, които прохождат именно на тази сцена – „Джаз в Бургас“ се превръща в школа и сцена едновременно.

Днес „Джаз в Бургас“ е повече от културен продукт – той е част от идентичността на града,

доказателство, че публиката за джаз в България не само съществува, но и расте. В свят, работещ на бързи обороти, създаващ вече дори музика чрез изкуствен интелект, имаме нужда от събития, в които да се потопим, да забавим темпото, да отпуснем сетивата и чуем вокали и звук от музикални инструменти на живо.

Павел Попов,
изпълняващ функциите кмет на Община Варна:

Създател, артистичен директор и мотор на Международния джаз фестивал „Варненско лято“ до смъртта си по-рано тази година остана изключителният творец Анатолий Вапиров заедно със Сдружение „Варненско джазово общество“ и в партньорство с Община Варна и Фонд „Култура“.

Нека не забравяме факта, че през 1926 година Варна е домакин на първите Всенародни музикални тържества у нас, които в наши дни са познати като Международен музикален фестивал (ММФ) „Варненско лято“ – най-стария музикален фестивал в България и втори такъв в Европа. Именно в рамките на ММФ, макар и в „оф-програмата“, братята Владигерови – композиторът и пианист Панчо и цигуларят Любен, изпълняват написания от композитора „Рагтайм“ (1925). Тази пиеса се приема като първи български опит в областта на джаза и танцовата музика и води, макар и косвено, до материализирането на мечтата на композитора и музикант Анатолий

Вапиров и създаването на Международен джазов фестивал в рамките на „Варненско лято“ през 1992 година.

Благодарение на своите създатели, подкрепата, модерното виждане и далновидността на местната общност днес джаз фестивалът е една от значимите културни емблеми на Варна. Международният джаз фестивал „Варненско лято“ се провежда ежегодно с участието на световноизвестни музиканти от чужбина и от България. През 2025 година събитието имаше 34-то издание. Международният фестивал е известен и с подкрепата си на млади джаз таланти, с богатата си програма. През сцената му са преминали близо хиляда първокласни артисти и състави, за да покажат във Варна богатството на съвременната импровизационна музика. Фестивал на свободния дух, който всяка година събира музиканти от целия свят, празник на независимата, автентичната, спонтанната музика. За Международния джаз фестивал „Варненско лято“ можем

Павел Попов
Снимка: Валентина Добринчева, БТА

да кажем още, че към днешната дата е „единствен по рода си“ и е един от малкото в света „авангардни“ джаз фестивали, от чиито сцени се поставят основите на концертите, изнасяни от различни музиканти, и се раждат новаторски музикални концепции, които се заселват дълбоко в музикалното изкуство по целия свят.*

** Бел. ред.: От няколко години в града се провежда още фестивалът Varna jazz days, на който гостуват изпълнители от България и от чужбина. Форумът има също джем-сешъни и джаз работилници в алтернативни пространства. Организатор е тромпетистът Нейко Бодуров.*

Вече четири издания има Q-Jazzfestival във Варна, който предлага на публиката няколко концерта с авторска музика на млади изпълнители в рибарското селище Карантината със свободен вход. Организатори са екипът на ателие „Дедал“, а идеята е на Дарин Сотиров.

Даниел Панов, кмет на Община Велико Търново:

Fusion Way Fest е един от новите фестивали във Велико Търново, който обогатява културния календар на старата столица по уникален начин. От една страна, това музикално събитие наследява и доразвива наследството на знакови фестивали като Dixie Jazz Fest, давайки сцена на доказани изпълнители и джаз музиканти. От друга страна, Fusion Fest е място, в което публиката

може да се докосне и до уникално съчетаване на различни стилове музика и изкуство.

С Fusion Fest Велико Търново подчертава своето място сред градовете в България, в които винаги ще звучи джаз!

Fusion Way Fest се провежда във Велико Търново от 2019 година насам със съдействието на общинската програма „Изкуство и култура“.

Даниел Панов
Снимка: Владимир Шоков, БТА

Д-р Костагин Коев, кмет на Община Велинград:

Идеята за създаването на джаз фестивал във Велинград възниква като общо усилие между местната власт и самодейците, обединени от желанието да обогатят културния живот на града с ново и вдъхновяващо музикално събитие.

Основният „виновник“ за реализирането на тази идея е ЦПЛР – ОДК – Велинград и „Джаз FM“, чиито екипи с много ентусиазъм и отдаденост положиха основите на фестивала и продължа-

ват да го развиват с всяко следващо издание.

Джаз фестивалът във Велинград вече се утвърди като важна част от културния календар на Община Велинград. Тази година се проведе неговото трето издание, което е важна част от традиционните Велинградски празници на културата.

Фестивалът се радва на все по-голям интерес от страна на публиката и гостуващите популярни

Д-р Костагин Коев
Снимка: Христо Касабов, БТА

изпълнители и допринася значително за популяризирането на Велинград освен като балнеологичен и СПА център и като културна и туристическа дестинация, където музиката и изкуството намират своя дом.

Идеята за джаз фестивал в Габрово е не просто творчески импулс – тя е част от културната история на града, родена от духа на свобода, новаторство и музикална смелост. През 1965 година в Габрово се създава първият следвоенен джаз клуб в България по модела на парижкия Hot Club de France. Това е изключително гръзко начинание за времето си, което поставя Габрово на картата на европейския джаз.

В основата на тази инициатива стои Манол Цокот – музикант, педагог и визионер, който не само въвежда джаза в града, а го превръща в духовна среда, в културна идентичност. Именно той е инициатор на Международния джаз фестивал „Диксиленд парад“, който започва през 1983 година след успешното участие на „Суинг диксиленд Габрово“ в Дрезден. В продължение на 26 години фестивалът събира в Габрово музиканти от Франция, Англия, Германия, Полша, Чехия, Унгария, Русия, Гърция и България – превръщайки града в сцена на световната джаз култура.

След прекъсването му през 2007 година джазът в Габрово остава като спомен, но и като неизказана нужда – за възстановяване на традицията, за връщане на духа, за създаване на нови поколения музиканти и публика. През

2025 година Народно читалище „Будителите 2017“ поема тази мисия и с подкрепата на Община Габрово възражда фестивала под името Swing Dixie Week. Това е ново начало с международно участие, образователни инициативи, архивни прожекции и концерти на открито, които отново превръщат джаза в живо преживяване за габровци и гостите на града.

Днес идеята за джаз фестивал в Габрово принадлежи на всички нас – на хората, които вярват, че културата е памет, но и бъдеще. И че джазът със своята импровизация, свобода и колективна енергия е най-естественият език на тази вяра.

Джаз фестивалът в Габрово е не просто събитие в културния календар – той е културен маркер, памет и посока. „Диксиленд парад“ беше дълги години символ на артистичната свобода, на хумора и на творческата смелост, които са част от габровската идентичност. Неговото прекъсване през 2007 година остави празно място – не само в програмата, но и в сърцето на града.

Възраждането му като Swing Dixie Week през 2025 година е акт на културна памет, но и на стратегическо развитие. Събитието се вписва пряко в дългосрочната културна визия на Габрово, свързана с кандидатурата

Таня Христова
Снимка: Радослав Първанов, БТА

му за Европейска столица на културата през 2032 година. То е платформа за международно културно сътрудничество, за приобщаване на младата публика, за насърчаване на предприемчивостта и за устойчиво развитие на местната икономика чрез култура.

Фестивалът има потенциал да се превърне в емблематичен културен продукт – с международна разпознаваемост, с образователна стойност и с икономически ефект за града. Той показва, че мащабни културни събития може да се случват успешно и извън столицата и че културната децентрализация е възможна и необходима.

За Габрово джазът не е носталгия – той е жив, променящ се, но верен на корените си. И когато отново звучи на пл. „Възраждане“, в двора на читалището, в сърцата на хората – това е знак, че културата тук се пази и се развива. С гордост, с памет и с поглед напред.

Иво Димов, кмет на Община Димитровград:

През тази година Младежкият джаз фестивал в Димитровград е със своето 17-о издание. Този джаз фестивал е наследен от предшествениците му и аз като кмет подкрепих неговата устойчивост, защото е ценно музикално бижу, което култивира вкуса на младите хора, а в същото време дава сцена за изява на млади изпълнители.

В основата на фестивала преди 17 години стои музикантът Димитър Русев-Мутата, който е и сърцето на Акустично джаз трио в Димитровград. И в тази връзка подчер-

тавам, че Димитровград има дълбоки музикални традиции. Акустично джаз трио е с близо 40-годишна история. И до днес дейността му е финансирана от общината.

Младежкият джаз фестивал е едно от характерните събития в културния календар на Димитровград, с което отново се отличаваме. Фестивалът е ценен, защото от няколко години джазовата музика „влиза“ в класните стаи на гимназиите в града с концерти на живо. Освен това имаме образователна програма и за децата в градините. Тя

Иво Димов

Снимка: Владимир Шоков, БТА

е разработена и се води лично от Димитър Русев, който е приел тези занимания с мисията на будител.

Джазфестивалът се провежда винаги през октомври и е част от програмата на Есенните музикални дни „Жул Леви“.

Галина Стоянова, кмет на Община Казанлък:

Фестивалът „Джазарт“ вече е утвърден като неразделна част от културния календар на Казанлък по време на празниците в Долината на тракийските царе, които ежегодно представят впечатляващото културно-историческо наследство на региона.

Празниците, които се организират вече 20 години, обединяват разнообразни културни прояви, насочени към различни аудитории, включително и към любителите на

качествената музика.

Музикалният форум, който се осъществява за първи път преди десет години по идея на екипа на общината, не спира да надгражда своята програма и концепция и да събира на една сцена изявени и утвърдени имена от страната и чужбина, като превръща Казанлък в притегателна точка за почитателите на джаза и предизвиква все по-голям интерес сред жителите и гостите на града.

Тази година за първи път

Галина Стоянова

Снимка: Христо Касабов, БТА

домакин на форума беше наскоро откритият Археокомплекс „Долината на тракийските царе“, чиято живописна атмосфера придаде на събитието допълнителна символика и неповторим дух.

Иса Бесоолу, кмет на Община Павел баня:

Фестивалът „Чуго Джаз“, чието първо издание се състоя през март тази година, е иновативно събитие за Павел баня, което по естествен начин намери своето място в културния календар на общината като израз на свобода, общуване и творческо търсене. Като символ на толерантността, единство в различieto и глобалната култура,

джаз фестивалът в Павел баня се разкри като музика за душата на хора от близо и далеч.

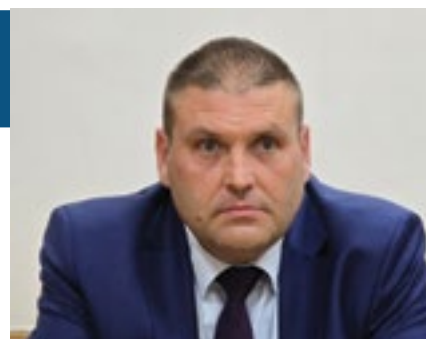
Форумът се организира по инициатива на кмета и на Инициативен комитет, а красотата на джаза във всичките му нюанси показаха певицата, пианист, аранжор и вокален педагог Надя Тончева, Джипси джаз квартет;

Майк Сакс и фюжън формацията X-KEY, Милена Костова и Джазбенд, Бигбенд Стара Загора. В двете концертни вечери жителите и гостите на Павел баня се потопиха в света на джаз музиката, като и публика, и изпълнители дадоха заявка за провеждане на фестивала и през 2026 година.

Д-р Валентин Христов, кмет на Община Плевен:

Есенният джаз фест Плевен се проведе за девети път в нашия град тази година, което и аз, и почитателите на музиката определяме като значима и престижна традиция. Заедно с Международния музикален фестивал „Лауреатски дни Катя Попова“ с над шестдесетгодишна история, Фестивала за куклено изкуство за всички възрасти „Шарено петле“, Фестивала на духовите оркестри „От бай Дико до „Тико, тико...“, Фестивала на виното Time for Wine и реги-

ца други, които се провеждат със съдействието на Община Плевен, Есенният джаз фест успешно обогатява културния облик на нашия град. В събитието участват наши и чуждестранни изпълнители на много високо ниво, които привличат все повече публика от близо и далеч, благодарение на което се развива и туризмът в Плевен. Всяко негово издание надгражда предходното със съпътстващи арт работилници, уроци по танци, изложби, срещи с

Валентин Христов
Снимка: Юрий Конов, БТА

творци, базари, гегустации. Радвам се, че Джаз фестът в Плевен се превърна през годините в символ на класа, творческа енергия и оригиналност.

Костагин Димитров, кмет на Община Пловдив:

Джаз традицията в Пловдив започва с легендарната група „Бели, зелени, червени“, основана от Веселин Николов през 1971 година. Тяхната работа в сферата на джаза и музикалното образование полага основите на джаз културата

в града. През годините това води до създаването на фестивали като „Пловдивски джаз вечери“ и от 2015 година – Plovdiv Jazz Fest, органи-

Костагин Димитров
Снимка: Боян Ботев, БТА

зиран от Мирослава Кацарова и екипа ѝ. Фестивалът представя световни и български артисти и е съпътстван от майсторски класове, изложби и джем-сешъни. Джазът в Пловдив се развива естествено – от вдъхновението на местни музиканти до международно събитие със значим принос за имиджа на града.

Plovdiv Jazz Fest е утвърдено

събитие в културния календар на града и се провежда ежегодно с подкрепата на Община Пловдив и Министерството на културата. От 2024 година към джаз картата на града се присъедини и JazzTopia Festival – лятно събитие с модерен, експериментален и по-интимен формат, организиран от джаз клуб „В Джаза“ и общината. Двата фестивала се до-

пълват и превръщат Пловдив в ключова джаз сцена в България. Те допринасят за културния облик на града, привличат международни артисти и развиват млади таланти. Джазът днес е жив елемент от културната идентичност на Пловдив – град с богато, разнообразно и динамично културно присъствие.

Пенчо Милков, кмет на Община Русе:

Първите официални съвещения за организирани джаз концерти в град Русе датират от 30-те години на миналия век. В началото на 60-те години е създадена и джаз секция към Русенската филхармония. Сериозното присъствие на джаза в културния живот на града ни е свързано с личността на Петър Петров-Парчето и създадения от него оркестър „Русе“. Негова е идеята в края на 70-те години да се състои и първият джаз фестивал в Русе. През годините той се организира като „Национална джаз среща“, „Национален

джаз форум“, „Джаз панорама“ и др., като участие вземат изявени изпълнители от България и чужбина.

Русе е град с изключително богат културен живот. В културния ни календар присъстват множество традиционни събития, както и дейностите на държавните културни институти – Държавна опера, Драматичен театър и Куклен театър, Общинския младежки дом, Общинския детски център за култура и изкуство, читалища и др. Емблематични събития са Мартенските музикални дни, които от-

Пенчо Милков
Снимка: Владимир Шоков, БТА

белязаха своята 64-та годишнина, и Русенският джаз фестивал, който тази година ще се състои на 14 и 15 ноември. Вече сме започнали подготовка по провеждането на Джаз фестивала през 2026 година. Тогава ще отбележим и 50-годишния му юбилей.

Ангел Джоргов, кмета на Община Самоков:

Международният джаз фестивал „Д-р Емил Илиев“ се реализира по инициатива на наследниците на г-р Емил Илиев – създателя на Международния джаз фестивал в Банско. След четвърт век успешна история този фестивал намери своя нов дом в подножието на Рила, в най-стария български

зимен курорт – Боровец.

Община Самоков прие с радост и отговорност тази традиция, защото вярваме, че духът на джаза е не просто музика, а култура на свобода, общуване и вдъхновение. Подкрепяме активно идеята фестивалът да се развива именно тук – сред при-

Ангел Джоргов
Снимка: Милена Стойкова, БТА

рогата и историята на нашия регион, където съчетанието на планина и изкуство създава неповторима атмосфера.

Международният джаз фестивал „Д-р Емил Илиев“ е сред най-значимите, престижни и мащабни събития в културния календар на Община Самоков. Той е своеобразен културен връх

на летния сезон и притегателен център за гости от цяла България и чужбина.

В продължение на шест дни Боровец се превръща в сцена на световно ниво – с участие на изявени джаз музиканти от страната и чужбина. Събитията са съпътствани от изложби, срещи с успешни български писатели, спорти-

сти, джаз академия за деца и др.

За нас това е не просто музикален форум, а доказателство, че Самоков и Боровец може да бъдат домакини на събития от най-висока класа, които съчетават култура, традиция и модерност и допринасят за развитието на туристическия и културния облик на региона.

Тихомир Янакиев, кмет Община Созопол:

Първите Празници на изкуствата „Аполония“ се провеждат през 1984 година в Созопол. Тяхната поява не е случайна – тя е резултат от вдъхновението и далновидността на един човек с дълбоко отношение към изкуството – проф. Димо Димов, цигулар и преподавател, който поставя началото на традиция, превърнала се в емблема не само на Созопол, но и на цялата българска културна сцена. Проф. Димов събира в града ни творци от различни области на изкуството и ги обединява около идеята за фестивал, който да бъде празник както за артистите, така и за публиката. Още в първото издание участва и Маргарита Димитрова, която днес е директор на Фондация „Аполония“ и основен двигател на фестивала.

Искам да ви споделя нещо интересно, което едва ли знаете. Още на 20 септември 1967 година в летописната книга на читалище „Отец Паусий – 1896“ е отбелязано създаването на инициативен комитет, положил основите на първите „Аполонови тържества“. Те включвали много концерти на професионални и самодейни състави и специална

„Аполонова вечер“ – десетилетия преди фестивалната култура да навлезе в страната ни.

Друг любопитен факт, който малцина знаят, е, че през януари 1984 година, малко преди официалното начало на „Аполония“, е организирана първата Зимна академия „Созопол – 84“, на която в течение на десет дни публиката се наслаждава на концерти и срещи с изявени творци. До 1990 година през януари се провежда и Зимна академия на изкуствата „Аполония“. Тази година с г-жа Маргарита Димитрова повдигнахме въпроса дали да не възродим тази традиция, тъй като Созопол има и своето зимно очарование и с уникалната си атмосфера винаги е привличал хората на изкуството.

Днес много градове се борят за титлата „фестивална столица“, но както виждате, Созопол е сред първите градове в България, които разбират идеята изкуството да живее сред хората и дават сцена за изява. И можем с гордост да кажем, че мнозина от най-изтъкнатите български музиканти, артисти, писатели, хумористи са започнали именно

Тихомир Янакиев
Снимка: Христо Стефанов, БТА

оттук своя творчески път.

Созопол отдавна е не само перла на Българското Черноморие, но и културен център и духовен пристан за творци от всички поколения и жанрове. Вдъхновяващата му атмосфера превръща града в естествена сцена за културни срещи и събития с национално значение. Празниците на изкуствата „Аполония“ са най-яркият символ на тази традиция – доказателство, че Созопол е не просто домакин на фестивал, а жив културен организъм.

Празниците на изкуствата „Аполония“ са не просто част от културния календар на Созопол – те са неговото сърце и дух. През 2025 година градът ни беше домакин на 41-вото издание на фестивала, който традиционно бележи кулминацията на летния сезон.

Официалното откриване

тази година беше именно с впечатляващ джаз концерт на Бигбенда на Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ под диригентството на Михаил Йосифов. Младите музиканти представиха репертоар с класически бигбенд стандарти, съвременни аранжировки и творби на именити джаз класици. Солисти на вечерта бяха двамата от най-обичаните български джаз изпълнители – Васил Петров и Хилда Казасян, която тази година получи престижната награда „Аполон Токсофорос“ за изключителен принос към българската култура.

нос към българската култура.

Музиката заема централно място в програмата на „Аполония“, а джазът винаги е бил един от най-силно представените жанрове. На софополска сцена през годините са се извявали десетки известни български и чуждестранни музиканти – от легенди като Милчо Левиев и Теодосий Спасов до новото поколение млади артисти, които продължават традицията на българската джаз школа.

Всяка година в рамките на фестивала се организират над 70 културни събития на пет

различни сцени. Това прави „Аполония“ не просто културно събитие, а истинска академия на изкуствата, която събира творци и публика в едно голямо празненство на духа.

За Созопол „Аполония“ вече е неразделна част от идентичността на града. Тя е неговата визитна картичка, символ на свободния творчески дух и доказателство, че културата има силата да превърне един малък морски град в духовен център с национално и международно значение.

Васил Терзиев, кмет на Община София:

Идеята за фестивала A to Jazz е на организаторите, кандидатстват за подкрепата на Столичната община и ежегодно са част от Календара на културните събития.

A to Jazz е фестивал е за градска култура и музика с фокус популяризирането на жанровете джаз, уърлд и импровизационна музика сред младите хора, разпространяването на нови творчески продукти и утвърждаването на София като привлекателна дестинация за градски, културен и конгресен туризъм.

От 3 до 6 юли в Южен парк-втора част се проведе 14-ото издание на фестивал A to Jazz. И отново превърна парка в жива сцена под открито небе, където се срещат едни от най-ярките имена на съвременния джаз, представят се премиерно нови албуми, изгряват млади таланти.

Форматът на събитието е изключително успешен, а предлаганото актуално съдържание – нови млади артисти до най-големите имена от световната джаз сцена, съпътстваща програма, международен музикален конгрес и шоукейс, както и огромно разнообразие от активности – го прави привлекателен за нови публики и конкурентен на други културни събития в Югоизточна Европа. Тези дейности подпомагат затвърждаването на София като културен център на Балканите и хъб за разпространение на нови творчески продукти за европейските сцени, среднощце за установяване на професионални контакти и създаване на нови партньорства.

На 1 юли на площада пред НДК се състоя и концерт на легендарния Оркестър на Дюк Елингтън, който се организира от

Васил Терзиев
Снимка: Милена Стойкова, БТА

Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ в партньорство със Столичната община. Създаден от един от гениите в историята на джаза – Дюк Елингтън, оркестърът и до днес пази духа на неговата музика. Под ръководството на Чарли Янг III, с участието на изключителния Шели Карол и останалите 14 джаз икони, и специалното присъствие на Пол Елингтън – внук на Дюк, концертът бе емоционално и историческо преживяване.

Живко Тодоров, кмет на Община Стара Загора:

Стара Загора е град с наситен и интензивен културен календар. Позитивната и търсеца публика на Стара Загора винаги е провокирала нови идеи и ни е вдъхновявала да организираме съвременни културни събития. Идеята се роди съвсем естествено, когато през 2012 година „Лайв Зара Джаз“ със своите открити уроци за млади музикални таланти се разви в тридневния фестивал „Джаз форум Стара Загора“. Оттогава джаз фестивалът с ново име се провежда пред естественя декор на античната римска улица в центъра на града ни и привлича професионалисти и любители

на философията и атмосферата на джаза.

Широкият отзвук и многобройната публика на това събитие ни убеди, че градът ни има нужда от подобен форум. Това затвърди желанието ни „Джаз форум Стара Загора“ да се превърне в традиционно ежегодно събитие. В днешни дни джаз фестивалът заема своето място и в националния културен календар и се радва на публика от страната и чужбина. През 2023 година фестивалът бе преименуван на „Цветовете на джаза“ с нова концепция, изцяло съобразена с потребностите на публиката. Високото качест-

Живко Тодоров
Снимка: Минко Чернев, БТА

во на програмата, свободният вход са в основата на големия потенциал на събитието.

През годините сме канили много атрактивни музиканти на фестивала като Карол Джарвис, Камий Берто, Крез Бейли, Конрад Хъруиг, Анди Скофийлд, „Виименс квартет“, Хилда Казасян, Васил Петров, Белослава и много други.

Донка Михайлова, кмет на Община Троян:

Дългосрочната цел, която си поставяме с организирането на джаз фестивалите в Троянско е, на първо място, да наложим сериозната съвременна музика в живота на общността, защото, убедена съм, тя възпитава и формира музикален вкус и култура. Те са и част от нашата концепция за налагане на събитийния туризъм като значим фактор в туристическата политика на общината ни.

В Троян се провеждат два значими джаз фестивала – Jam on the river в село Дебнево и Jazz and Art Festival в село Орешак. Постепенно във времето те се утвърждават сред значимите културни събития, като особено сериозна публика

в национален мащаб привлича Jam on the river, който е сред най-многолюдните джаз събития в страната и привлича десетки хиляди посетители.

Джаз фестивалите възникват като инициатива на отделни физически лица, като получават подкрепа по културния календар на общината, а инициаторите им успяват да привлекат и значителен финансов ресурс от бизнеса в региона.

Има специфики, които отличават двата троянски фестивала от многото подобни в страната. Jam on the river не е типичният джаз фестивал. Той налага сериозната съвременна модерна музика в живота на общността. Различното

Донка Михайлова
Снимка: Христо Касабов, БТА

е, че привлича много сериозно международно участие и се провежда на едно много живописно място край бреговете на река Вигима. Jazz and Art Festival намира своето място в Националното изложение на художествените занаяти и изкуствата и търси връзката между троянските традиционни занаяти и джаз музиката, което също прави събитието уникално.

Станислав Дечев, кмет на Община Хасково:

В Хасково има сплотена музикантска общност, която много последователно изгражда обществения вкус. Един от вдъхновителите на „Хасково джаз“ е китаристът Димитър Русев-Мутата. С Валери Начев и Александър Гюмюшев през 1986 година създават Джаз клуб Хасково. Още тогава в някогашния Младежки дом се случва нещо революционно: звучи джаз, състоят се музикални лекции и така се стига до 1997 година, когато е първото издание на фестивала.

Всъщност най-доброто определение на Хасково джаз чух от самия Митко Русев, а именно: „Хасково джаз е история на сбъднатите мечти.“

Това е фестивалът, благодарение на който – наред с популярни музиканти от родната

сцена като Мирослав Турийски, Александър Леков, Николай Карагеоргиев, публиката в Хасково е слушала и световни имена на джаза като Амро Салах, организатор на джаз фестивала в Кайро, носителя на „Грами“ – саксофониста Чад Левковиц Браун.

Джазовият фестивал е каталогизаторът за създаване на други събития в културния календар на града ни, свързани с театъра, киното, с фолклорното и изобразителното изкуство, с класическата музика и поезията. Изключителна заслуга на фестивала е, че той е максимално достъпен – обхваща много сцени, в това число и обществени места, които се превръщат в зони за творчество.

През годините партньори на Хасково за джазовия фестивал са посолствата на Австрия,

Станислав Дечев
Снимка: Николай Грудев, БТА

на САЩ, Полския институт в София, Унгарският културен институт, Чешкият център. А за да се случва този празник на джаза в Хасково всяка година в края на септември, са необходими огромни усилия и на първо място – любов към изкуството. Затова заслугата на Димитър Русев и неговите колеги музиканти е изключителна и аз, и екипът на Община Хасково го подкрепяме безрезервно.

Ива Вълчева, кмет на Община Хисаря:

Идеята за създаването на първия джаз фестивал в Хисаря се роди в екипа на Община Хисаря като част от нашата дългосрочна визия за развитие и утвърждаване на общината като привлекателна туристическа дестинация. Провежда се на открито, сред античните терми и минералните извори и съчетава история, природа и съвременно изкуство. Затова поканихме музиканта Мартин Денев да бъде артистичен директор и така „Хисаря Джаз“ стана реалност и още

в първото си издание събра впечатляващи музиканти и публика от цялата страна.

„Хисаря Джаз“ вече заема своето достойно място сред водещите събития в културния календар на града, като внася едно различно, модерно звучене. Събитието е отворено и безплатно за жителите и гостите на града, защото вярваме, че културата трябва да бъде достъпна. „Хисаря Джаз“ не само обогатява културния живот, но и има реален принос за развитието на туризма и местната икономика.

Ива Вълчева
Снимка: Ани Михайлова, БТА

След огромния интерес към първото издание нашата амбиция е фестивалът да се превърне в традиция.

Защото вярваме, че „На Хисаря джазът ѝ отива“ – и това е само началото.

Проф. Христо Христов, кмет на Община Шумен:

От 2023 година в Шумен се провежда Младежният фестивал „Деца на джаза“. Той се организира от Общинския младежки дом по инициатива на директора Дияна Христова и е в партньорство с Jazz FM, чийто програмен директор е Светослав Николов, роден в Шумен. Николов е автор на програмата. Фестивалът се осъществява с подкрепата на Министерството на културата, Община Шумен и местния бизнес. Община Шумен включва „Деца на джаза“ в културния си календар, защото събити-

ето е не само с концертна цел. То има и образователен модул с млади таланти и утвърдени джаз музиканти от цялата страна, които обменят опит и вдъхновение. Представящите проектите си обучители преподават във висши училища и са с изявена концертна и звукозаписна дейност. Интересното в „Деца на джаза“ е, че всяка година има във фокуса си различен инструмент и чества приноса на свързана с Шумен бележит личност от национален мащаб. През 2023 година темата бе пианото,

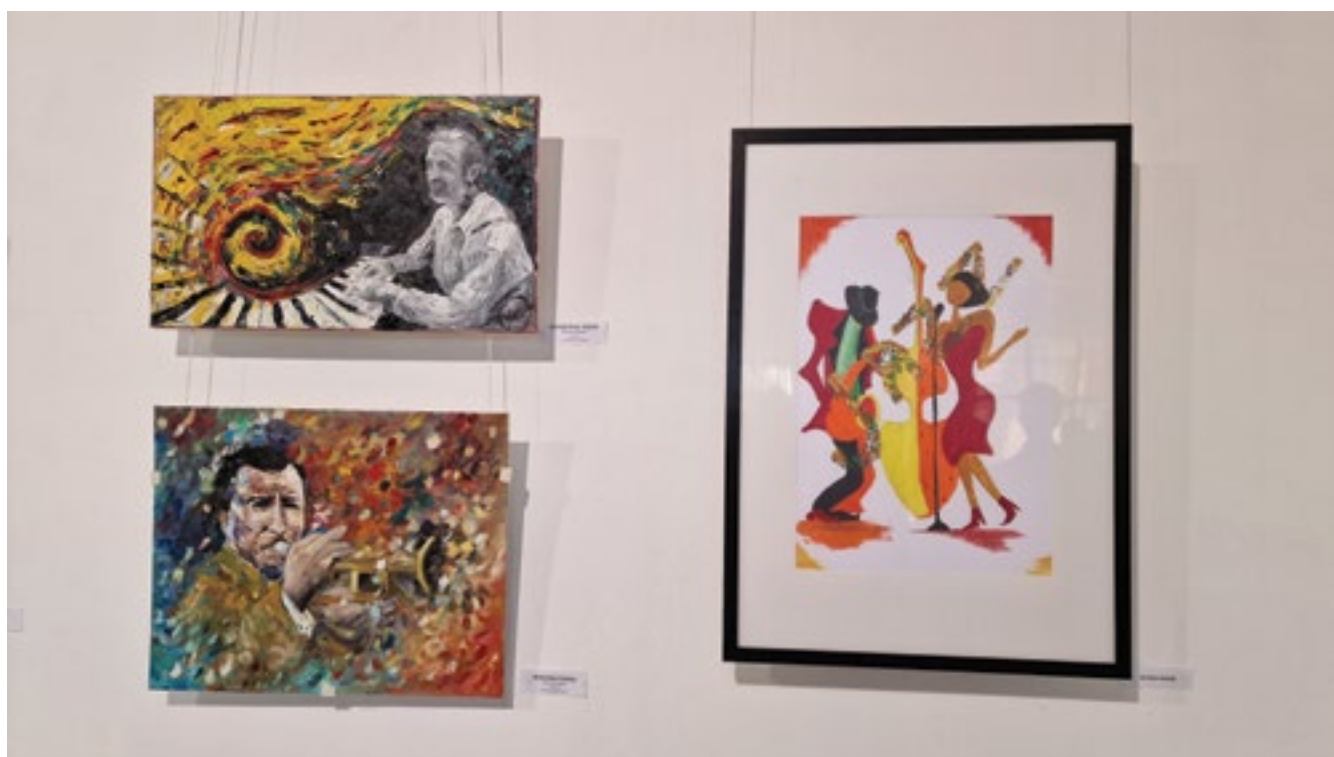

Проф. Христо Христов
Снимка: Антоний Димов, БТА

през 2024 година – вокалите, а 2025 година – перкусиите. Така се споделя пълноценно преживяване, което ангажира младите хора. Фестивалът прави връзка с други изкуства, създава творческа общност и подпомага младите дарования в реализирането им.

Шумен, 30 април 2024 г. Изложба „Рисуваме JAZZ“ е открита в Международния ден на джаза в галерия „Университетска“ в Корпус 2 на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“. Експозицията е резултат от творческа работилница, състояла се на 10 и 11 април със студенти от специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“ на Шуменския университет и ученици от паралелките по изобразително изкуство в Средно училище „Сава Доброплодни“.

Снимка: Антоний Димов, БТА

Джазът и джаз фестивалите в архива на Българската телеграфна агенция

В богатия архив на Българската телеграфна агенция (БТА), който пази новини от всеки ден от създаването ѝ през 1898 година до днес, се откриват и стотици съобщения, посветени на музикалния стил, който през десетилетията се е превърнал в символ на свободата – джаза. Първите публикации, които открихме по темата, свързана с този тип музика в България, са от 50-те години на миналия век. БТА отразява участията на наши изпълнители по света и у нас, разказва за гостуванията на световни музикални имена в страната, популяризира получени отличия на наши изпълнители и описва разнообразните им музикални инициативи.

В събития, достойни за медийно внимание, ежегодно се превръщат и редици джазови фестивали, които изпълняват картата на България и дават шанс както на родни, така и на чуждестранни музиканти да запознаят публиката с творчеството си и да я заредят с добро настроение.

В списание ЛИК поместваме акценти от част от публикациите на тема джаз, съхранени в бюлетините, емисиите и в някои от печатните издания, част от архивния фонд на БТА.

1956

Новина от 7 декември разказва за първия хорова-естраден концерт от прегледа на българското музикално творчество, който се провежда в зала „България“ в столицата. „В последната част от концерта естрадно-джазовият оркестър при Радио София

под диригентството на Бенцион Елиезер изпълни забавни и танцови мелодии от Атанас Бояджиев, Йосиф Цанков, Емил Георгиев, Парашкев Хаджиев, Димитър Генков, Илия Илиев и Г. Ступел“, пише в края на статията.

София, 25 август 1956 г.

Концерт на чехословашкия джазов оркестър „Безубка“ в Летния театър в столицата.

Снимка: Алексиев Алексиев, БТА

1962

На 4 август в Хелзинки са обявени окончателните резултати от конкурсите за вокалисти, изпълнители на духови инструменти, джазови оркестри и изпълнители на народни танци и източни класически танци. В новината от деня се посочва, че сред лауреатите в различните категории има и редица българи. В конкурса за джазови оркестри със сребърен медал е отличен и оркестърът на Димитър Ганев. „Резултатите от художествените конкурси бяха обявени днес при тържествена обстановка с присъствието на членовете на журито и почетните гости на фестивала. Представителят на Международния фестивален комитет Ролф Вайсман сърдечно приветства лауреатите“, пише в новината от деня.

София, 22 декември 1956 г.
Джазовият състав на оркестъра на ресторант „Българя“ –
един от най-големите и представителни ресторанти в столицата.
Снимка: Георги Викентиев, БТА

„След успешното си представяне на Осмия световен младежки фестивал в Хелзинки Естрадният оркестър на Българското радио и телевизия гостува около две седмици в Съветския съюз“, посочва публикация от Москва от 23 август. В новината се допълва, че през това време оркестърът и младите естрадни певци изнасят с голям успех два концерта в град Иванов и десет концерта пред московските любители на естрадната музика. Под диригентството на М. Левиев и Д. Ганев нашите естрадни музиканти и певци изпълняват творби от Йосиф Цанков, Морис Аладжем, Емил Георгиев, Жюл Леви, Иван Стайков и др. „Много възторг предизвиква изкуството на джазовия оркестър – лауреат на Осмия световен младежки фестивал в Хелзинки“, пише в съобщението от деня. Подготвен е и специален телевизионен филм, чрез който милиони съветски хора ще се запознаят с изкуството на оркестъра и с българската джазова музика.

1965

„Здрав професионален ансамбъл, състоящ се от превъзходни музиканти“, така характеризира „Советская култура“ гостуващия в Съветския съюз Естраден оркестър на Българското радио и телевизия, предава на 21 септември кореспондента на БТА от Москва. „Негови отличителни качества – добавя вестникът, – са високото техническо майсторство и ансамбловост.“ Отбелязани са големите заслуги на ръководителя на оркестъра Милчо Левиев, а така също и изкуството на солистите Мария Мицева, Красимира Минева, Стефан Воронов и Кирил Семов.

Авторката на публикувания във вестника отзив Г. Алексеева подчертава, че концертите на оркестъра в Съветския съюз са преминали с голям успех. „Но този успех – пише тя, – може да се раздели на истински и мним. Блестящият темперамент, умението веднага да заинтересува слушателя и здраво да го гържи в ръцете си, стремителният темп

на представянето, рядката музикалност, финият вкус – всичко това се отнася към истинските завоевания на колектива. Но нали истинският облик на всеки изпълнителски ансамбъл е преди всичко неговият репертоар. А тук, за съжаление, нашите гости са платили данък на бързопреходната мода, отсъствието на ярко изразен национален творчески облик е беда на много подобни ансамбли от различни страни.“

Спирайки се по-конкретно на някои джазови произведения на български композитори, без да отрича използването на съвременни модни ритми, авторката на рецензията отбелязва, че те не носят в своя език нищо национално. Тя смята, че джазовото изкуство не бива да се лишава от лиризма, гражданствеността, образността, да му се оставя само голямото техницизъм.

1967

„Днес е третият ден на Международния фестивал на българската естрадна песен. Интересна проява, привлякла вниманието на музикалните специалисти и на многобройната публика, бе изнесеният естраден концерт от състави на софийския „Джаз клуб“, пише в новина от 23 юни от Слънчев бряг. В нея се посочва още, че силно впечатление прави изпълнението на квартета „Фокус-65“ с ръководител Милчо Левиев, който през тези дни е спечелил и наградата на критиката на Международния фестивал на джазовата музика в град Монтрьо (Швейцария).

На 12 октомври в залата на Националната филхармония във Варшава тържествено е открит Десетият поред международен фестивал на джазовата музика „Джаз-джамбори-67“. В него вземат участие ансамбли и солисти от Полша, Франция, САЩ, Швейцария, Дания, България, Англия и други страни.

На 14 октомври кореспондентът на БТА предава за много успешното представяне на квартета на Веселин Николов в конгресната зала на Двореца на културата и науката. Кореспондентът уточнява, че във фестивала участват близо 30 колектива от 13 страни в света. Сред изпълнителите личат редица световно известни музиканти и състави като Роланд Кларк от САЩ, Марчио Солал и Жан Понтик – Франция, ленинградският джазов оркестър „Лексиленг“ и др.

В брой 43 на списание ЛИК от 26 октомври кореспондентът на БТА в Прага Стоил Мортев разказва за Международния джазов фестивал. „Традиционен става вече есенният международен джазов фестивал в Прага. Тази година в него ще участват десет страни – и социалистически, и капиталистически: Англия, Белгия, България, Чехословакия, Дания, Куба, ГФР, Полша, Съветският съюз и САЩ“, пише той. От 18 до 22 октомври прозвучават пет фестивални концерта в голямата пражка зала „Луцерна“. Представят се пет големи джазови оркестъра: естрадният ансамбъл на Вадим Людвиговски от Москва, оркестърът на втората

телевизионна програма в ГФР, групата на Кени Кларк и Франс Боланг от САЩ и оркестрите на Карел Краутгартнер и Густав Бром от ЧССР.

За първи път на фестивала участва българският квартет „Фокус-65“, спечелил тази година наградата на критиката на фестивала в Монтрьо, и кубинската група „Квинтето де джаз де ла Хавана“. Американският джаз е застъпен в Прага от квартета на Чарлз Дојд, квартета на Роланд Кърк, триото на певеца Марк Мърфи и ритмичната група на пианиста Джон Итън.

1968

В брой 6 от 9 февруари на списание ЛИК е публикувана статия със заглавие „Новият джаз – музика на протеста“, специална кореспонденция с Райчо Иванов от Виена за изданието. „Едно събитие в културния живот тук не престава да бъде тема на постоянни разговори. От известно вреже всички по-големи вестници и списания публикуват статии и впечатления от концерти и прояви на едно от най-новите течения в джаза – музиката на авангардистите“, пише той. Допълва, че най-голям повод им дава за това Джон Колтрейн, който преминава изцяло на страната на авангардистите и споделя напълно техните музикални възгледи.

„Авангардисти революционери“, „Октомврийска революция в музиката“ – подобни

изрази се носеха от устата на онези, които не искаха да изменят на старите форми на джаза“, посочва Райчо Иванов. Според него проблемите, които трети-

рат авангардистите, са напълно общочовешки. Като мото на тяхната музика служи „протест“ – те изцяло се противопоставят на социалния и политическия живот в Америка. Авангардистите неслучайно се ползват с името революционери.

„Най-радостното е, че музиката на нашата съвременност скъса с булевардно-сладникавата фабула и започва постепенно да третира проблеми с общочовешко значение. „Революционерите“ заговориха с езика на музиката. Те не престават да разказват за печалната участ на милиони потиснати и не бива ни най-малко да се съмняваме, че техният глас ще бъде разбран и чул“, споделя авторът.

„На границата между България и Румъния“ е заглавието на статията, публикувана в служебния бюлетин на БТА на 2 септември. Тя е от Букурещ, от специалния пратеник на Франс прес Жан Венсан, който наблюдава двата бряга на Дунав от моста между Гюргево и Русе за следи от напрежение между двете страни. В един от параграфите на публикацията му се посочва: „В Гюргево и Русе музиката изглежда е най-важната проява на предаността към отечеството. Местните хипита организират импровизирани джазови концерти на тротоарите на кафенетата...“

1969

На 8 февруари в Радио София се провежда творческа среща между журналистите от култур-

ните отдели на редакциите на столичните вестници, списания, БТА, радиото и телевизията с представители на музикалните състави при Българското радио и телевизия. Заслужилият артист Боян Икономов говори за приноса и за развитието на българското музикално изкуство и за голямата роля на Симфоничния оркестър при Българското радио и телевизия, хоровата капела „Светослав Обретенов“, джазовия оркестър, ансамбъла за народни песни, ансамбъла за масови песни и детския радиохор.

1970

В броя на списание ЛИК от 27 ноември е поместен разказът на Райчо Иванов за Международния джаз фестивал „Прага 1970“. „Ежегодното провеждане на Международния джаз фестивал в Прага предизвиква голям интерес сред музикалните среди от целия свят. По установена вече традиция от 22 до 25 октомври столицата на ЧССР гостоприемно посреща изпълнители и любители на джаза от много страни на света“, пише той и допълва, че тази година на фестивала са поканени изпълнители от много страни – България, СССР, Унгария, Полша, ГДР, ГФР, Югославия, Дания, Англия, Румъния, Швейцария, САЩ и др.

Вторият фестивален ден започва с участието на „Стийн Боут“ – диксиленд състав от ЧССР със солистка Светла Гостева – българка, студентка във Варшава. Нашата певица е посрещната с голям интерес и напълно заслужено. Тя изпълнява няколко песни от репертоара на

Беси Смит с голям успех и е дълго аплодирана от публиката.

Втората част на програмата през фестивалния ден е открита от интернационален джазов оркестър на социалистическите страни под ръководството на Вацлав Захрадник. В този оркестър участват изпълнители от всички социалистически страни. България е представена от флейтиста Симеон Шерев. „Без да преувеличавам, трябва да отбележа, че Шерев доминираше над всички свои колеги в оркестъра, като неговите сола бяха на високо професионално ниво с подчертана интензивност и чувство за стил“, пише Райчо Иванов. По думите му за тази вечер спокойно може да се каже, че е минала под знака на българите. „За много от присъстващите, които познават България от плакатите и проспектите на туристическите бюра, стана известно, че тази страна е родина на талантиливи млади джазови музиканти“, споделя Иванов.

В брой от януари на списание ЛИК е публикувана статия на Райчо Иванов, озаглавена „Американска вокална джаз школа“. „За американската вокална школа е трудно да се говори, тъй като официално такава не съществува. И въпреки това американската вокална джаз школа е един безспорен факт“, пише той. По думите му джазовият певец се ражда на улицата, на полето, в нощния клуб, на концертния подиум, във фабриката и на много други места. Според него две особено важни условия изграят голяма роля за развитието на вокалната музика в джаза. Първото е, че за да се създаде един джазов певец, не са необходими специални условия като сцена, костюми, декори и оркестър, от което се нуждае оперната постановка например. Второто условие – от голямо значение е, че вокалните пиеси в джаза се изпълняват изключително на английски език. „Американската вокална джаз школа се опира върху гигантския фундамент на негърския нацио-

София, 15 август 1971 г. Концерт на Леа Иванова с оркестъра на Вили Казасян. Снимка: Димитър Викторов, БТА

нален фолклор. Това е една опора, в която са синтезирани любовта, омразата, радостта, скръбта и непоколебимата вяра в утрешния ден – ден, изпълнен с гореща надежда и жажда за живот“, пише Райчо Иванов.

1972

В изданието на ЛИК от 1 април е поместена статията „Съвременни тенденции в развитието на джаза“ на Райчо Иванов. „През последните няколко години в джаза настъпиха значителни промени както в стилово, така и в интонационно отношение. Може би най-съществена роля за видоизменението на формата изиграва неофициално спуснатият мост между популярната музика и джаза. Много автори на джазова музика обогатиха своите произведения с елементи, инспирирани от репертоара на такива популярни артисти като вокално-инструменталните групи „Бийтълс“, „Ролинг Стоунс“, „Бич Бойс“, „Фор Топс“, „Сюприймз“, „Бразилия 66“ и много други“, пише той. Иванов допълва, че тази размяна на музикални мнения на свой ред тласка далеч напред и интелектуализира много популярни групи – например „Блъд, сует енд тийърс“ и „Електрик Влаз“.

„От какво се определя спецификата на даден оркестър, за да решим дали той е джазов, или е оркестър за забавна и популярна музика – пита авторът и дава следния отговор: – Преди всичко от елемента импровизация, който е най-важен и се отнася до всички етапи и периоди в историческото развитие на джаза. Нотният материал дава една за-

вършеност на композицията, но тя не трябва в никакъв случай да доминира над индивидуалното. Това превръща самите интерпретатори от творци с високо напрегната мисловна дейност в обикновени изпълнители.“

„Индивидуалност и стил в джаза“ е темата, по която Райчо Иванов пише в брой 24 на ЛИК от месец юни. И тук той разглежда „постоянния, ако ли не вечен спор за най-съществено то в джаза – индивидуалното.“ „Ако трябва да правя съпоставка и да излагам всичко онова, без което не може джазовата музика, би трябвало на първо място да спомена най-важното – онова, без което джазът щеше да се окачествява с друг израз и може би щеше да се нарича камерна, оперна, балетна, симфонична, оперетна или електронна музика. Този елемент на пръв поглед е прост, а всъщност е най-сложен и разкрива психическата същност на интерпретатора – и това е стилът на импровизация“, пише авторът. Той цитира и мисъл на Дюк Елингтън, който заявява пред журналисти: „Когато слушам солото на някой джазмен, мога да разбера с какви книги разполага неговата библиотека, какви филми предпочита да гледа и колко години е посещавал училище.“ Според Райчо Иванов импровизацията е този първостепенен елемент в джаза, който разграничава жанрово интерпретаторите, а, от друга страна, и джазовия музикант от всички останали. „Стилът на импровизацията се диктува

от личното светоусещане, психическата настройка, манталитета, темперамента и всичко онова, което определя индивидуалността на дадена личност“, пише авторът.

1974

В брой 48 на списание „Паралели“ – издание на Българската телеграфна агенция, е поместена статия със заглавие „Под покрива на „Алма Матер“, която разказва за различни състави и инициативи в Софийския университет „Климент Охридски“. Една от тях е джаз клубът, който функционира от 1971 година и е изграден с помощта на съществуващия естраден оркестър „Студент 5“, който напоследък насочва вниманието си към изпълнения на джазови пиеси. „Студент 5“ с ръководител Владимир Радулов е лауреат на Националните студентски фестивали на музикалната и танцовата самодейност през 1969 и 1972 година. Участвал е в предаванията на Българското радио и телевизия.

Едни от формите, с които джаз клубът е спечелил голяма популярност, са цикъл лекции за историята на джаза, творчески портрети на световни джазисти и импровизираните джем-сешъни. В работата на клуба активно участват и професионални музиканти, предимно от оркестър „София“. Но независимо от това, че клубът раздава около 300 абонаментни карти годишно, независимо че работата му е много интересна, много популярна и търсена, ръководството не може да предложи на много студент-

ти да участват в неговите прояви. Защото засега трудностите са почти непреодолими – липса на материална база, липса на място, липса на време.

„Тази вечер тук бяха открити окръжни тридневни младежки празници на джазовата музика, форма за възпитание на добър вкус у младежта към забавната музика. Празниците се организират от главна дирекция „Българска музика“ и Окръжния комитет на комсомола“, се казва в новина от Ямбол от 5 март.

В концертите в Ямбол и останалите градове в окръга – Елхово, Тополовград и Стралджа, ще участват Чехословашкият вокално-инструментален състав „Гатч“, полският оркестър „Карьерз“, оркестър „София“ и пловдивският оркестър „Бели, зелени, червени“.

„Ямбол слуша джаз“ – съобщава заглавието на статия в брой от началото на април на списание „Паралели“. Тя започва с думите: „През декември миналата година след десетдневно турне из страната оркестър „София“ финишира блестящо пред столичната публика и представи действително най-добрата джаз програма през последните седем-осем години у нас. Тази програма обаче бе изнесена в един малък читалищен салон и вероятно това бе причината конферансието да обяви: „Почакайте, изненадата идва от Ямбол...“ Сега вече изненадата е свършен факт. Триднев-

ната „Джаз среща – Ямбол ’74“ е осъществена“. Породила се в разговор на няколко души, любители на джаза, идеята се развива и клубът „Приятели на музиката“ при Окръжния младежки дом в Ямбол излиза с конкретно предложение. Така джаз срещата е осъществена от 5 до 7 март. Целта ѝ е да представи и да популяризира джазовата музика сред по-широк кръг от слушатели и предимно пред младежта и да покаже същността и достоинства на това изкуство с народностен характер и социално-обществена основа.

„А главната задача бе да се изтъкне емоционалността и дълбоката мисъл в джазовата музика, за да се преодолее инерцията, предизвикана от някои нейни външни страни – известна показност, съмнителната слава на отделни личности, свързани с джаза на Запад, комерсиализъм и други факти, които, за съжаление, са единствените контакти с джаза в представите на много хора“, се посочва в репортажа и се подчертава, че събитието е достатъчно значимо и важно и ще бъде коментирано и разглеждано още.

1976

На 21 март за САЩ заминава джазовият оркестър при Пловдивската държавна филхармония с художествен ръководител Веселин Николов. По време на своето двуседмично турне съставът ще изнесе концерти в щата Калифорния и ще участва в Петнадесетия международен джазов фестивал в град Рено, щата Невада.

Новината от деня припомня, че пловдивската джазова формация вече е гастролирала с успех в Полша, Унгария, Чехословакия и Германската демократична република.

Статия в брой 44 на „Паралели“ е посветена на джаз групата „Бели, зелени, червени“.

„Според мнението на специалистите джазът през 70-те години е приел такава гражданствено-фолклорна форма, каквато през XIX век бе приел валсът. Общозвестно е, че валсовете не е писал само Штраус. В средата на века валсът излезе извън своята салонна функционалност и се разпространи върху цялото земно кълбо. В момента същото е и с джаза. Погрешно е да се смята, че в развитието си джазът се е запазил като чисто американска музикалностилова форма. Неговото развитие в Съветския съюз, Полша, Чехословакия, България и други славянски страни, имащи жив фолклор, изпълван активно от местните творци, потвърждава това схващане. Нашият емоционален фолклор дава възможност за създаване на форми с ново съдържание и естетически стойности“, пише Георги Найденов за изданието. Според него някога оркестрите на „Оптимистите“, на „Веселите момчета“ и различни други състави са правили опити да популяризират джазовата музика, като включват в репертоара си различни пиеси от този жанр. Първата артистична формация, която се профилира като състав за джазова музика през 1965 година,

е „Джаз фокус 65“. Периодът след разпадането му до 1971 година е пауза в областта на джаза у нас.

Със създаването на „Бели, зелени, червени“ под ръководството на Веселин Николов през октомври 1971 година отново се възпламенява искрата на това изкуство. До 1976 година този пловдивски състав е единственият в България оркестър, свирещ и популяризиращ джазова музика. През неговата „лаборатория“ преминават редица наши музиканти: Иван Николов, Славчо Иванов, Алексей Ангелов и др.

Оркестърът под егидата на Пловдивската държавна филхармония е квинтет в състав Огнян Видев – акустична и електрическа китара, Петър Джурков – пиано, Пъшо Конов – бас китара, и Тодор Кантебилев – барабани.

На 14 ноември в столицата е планирано да започнат Дни на пловдивската музикална култура, организирани от Съюза на музикалните дейци в България, Окръжния съвет за изкуство и култура в Пловдив и главна дирекция „Българска музика“. В новина, публикувана в началото на месеца, се посочва, че в програмата ще бъдат включени изпълнения на Симфоничния оркестър на Пловдивската филхармония, Народната опера, джазовия състав „Бели, зелени, червени“, певческото дружество „Ангел Букорещлиев“, пионерския хор „Детска китка“, възпитаниците на Държавното музикално училище и Висшия музикално-педагогически институт в Пловдив.

1977

„В Клуба на културните дейци в столицата тази вечер бе открита лектория „Джазова музика“. Всеки месец ще бъдат изнасяни лекции за развитието на джазовото изкуство, придружени с магнетофонни записи. Пред публиката ще се представят най-добрите наши състави и изпълнители“, пише в новина от 22 февруари. Първият концерт е изнесен от квартет в състав: Симеон Шерев – флейта, Марио Станчев – пиано, Теодоси Стойков – бас, и Петър Славов – ударни инструменти. Лекторията се организира от Клуба на културните дейци и Съюза на музикалните дейци.

„Първият преглед на джазовите оркестри, който ще се състои на 10 и 11 декември, е израз на стремежа на нашите колективи да покажат развитието на този музикален жанр у нас“, пише в публикация от 8 декем-

ври. Прегледът се организира от Съюза на музикалните дейци и дирекция „Музикално изкуство“ при Комитета за култура.

„През последните години джазовата музика намира все повече почитатели сред публиката и изпълнителите. Значителен принос в това отношение има изграденият неотдавна джаз клуб при Съюза на музикалните дейци, както и клубовете при Софийския университет, в Русе, Габрово и Велико Търново“, се казва в новината от геня. В нея се посочва още, че срещите, състояли се в Ямбол през 1974 година и в Сопот (Полша) през 1976 и 1977 година, дават нов тласък на това изкуство, разкриват основните стилови направления, творческите търсения на музикантите.

По повод първата софийска джаз среща в брой 53 през декември списание „Паралели“ публикува „Разговор за джаза“ с Райчо Иванов – ръководител на комбо състав (София), една от най-но-

*София, 17 ноември 1976 г. Джазовият оркестър „Бели, зелени, червени“ при Пловдивската държавна филхармония под ръководството на Веселин Николов се представя с концерт в зала „България“ в рамките на Пловдивските музикални дни в столицата.
Снимка: Стефан Тихов, БТА*

ЛИК 2025

вите джазови формации. Той е първият българин, завършил висшето си образование – специалност история и теория на джазовата музика, във Виена. През 1966 година още студент участва като тромпетист със състава на един австрийски оркестър във Виенския джазов фестивал и е отличен с трета награда. На въпроса джазът има ли приятели в България, Райчо Иванов казва: „Мисля, че техният брой става все по-голям и особено сред студентската младеж.“ Според него джазовата музика е адресирана към индивиди, които възприемат изкуството не чрез сърцето, а по пътя на здравия разум. „Интелигентността е фактор, който дава възможност за възприемането ѝ“, казва той. По думите му джазовата музика създава асоциации у хора с богато въображение и развита фантазия, но фантазия, която се базира върху реализъм и здрава човешка логика. Според Иванов именно затова джазът е в пълен конфликт с хора, на които им

липсва реална оценка на житейските ценности. Подканен да характеризира музиката на джаза, Райчо Иванов отговаря: „Тя носи хуманен характер. И в джаза се говори за любов, за общочовешки проблеми, за радост и човешка болка. Обаче тази музика рязко се противопоставя на блудкавата сантименталност. Основата на джаза се базира върху чувството за свобода, независимост и социално равенство.“

1978

На 26 април специален кореспондент на БТА предава от Сопот, където за трети пореден път се провежда „Джаз среща“, организирана от клуб „Алегро“ при Младежкия дом.

„Джаз среща“ е единствено то събитие у нас с традиция в това изкуство, която дава възможност на джазови музиканти от всички поколения да покажат възможностите и търсенията си. Тази година участват секстетът на Симеон Шерев и Людмил

Георгиев, оркестър „Бели, зелени, червени“ с ръководител Веселин Николов от Пловдив, оркестър „Русе“ с ръководител Петър Петров, триото на Любомир Денев. Гост на срещата е квинтетът на Лучано Биасути от Италия.

С горещо одобрение публиката посреща порасналото майсторство на нашите изпълнители и особено творбите на млади композитори, които правят успешни опити за използване на мелодичното и метрично богатство на българския фолклор в джаза.

По време на срещата е организирана и дискусия за мястото на изкуството на джаза в естетическото възпитание на младежта.

В брой 23 от месец юни на списание „Паралели“ се разказва за джаз срещата в Сопот.

„Ентусиастите от клуб „Алегро“ при Младежкия дом в Сопот за трети пореден път успяха да организират „Джаз среща“ и да докажат, че това единствено събитие с традиция в областта на джаза у нас има вече значимо място в богата панорама на музикалния живот в страната“, пише Панайот Денев и представя различни мнения на присъстващите и участващите музиканти.

Композиторът Тончо Русев казва: „Инициативата на младежите от Сопот е повече от прекрасна и има много голямо бъдеще. Тази година тук се събра цветът на българската джазова музика. Назрял е моментът в организирането на срещата да се намеси по-активно и Глав-

*Сопот, 25 април 1978 г. Изпълнение на квартет с ръководител Симеон Шерев и квинтет с ръководител Людмил Георгиев в рамките на третата среща на джазовите състави, която се организира в града.
Снимка: Живко Ангелов, БТА*

на дирекция „Българска музика“. Вдъхновението, обхванало и изпълнители, и публика, доказва важно място на джаза в цялостната система за естетическо възпитание.“

Според водещия на срещата Тома Спространов Сопот'78 е убедително доказателство, че българските изпълнители на джаз са разбрали нещо твърде важно – преди да правят опити за популяризиране на българския джаз в чужбина, трябва да сторят това тук, у нас. И вече няколко години го правят с успех.

Тромпетистът Лучано Биасути, гост от Италия, споделя: „В Сопот за първи път се срещнахме с изкуството на българския джаз. Чухме отлични изпълнители, особено С. Шерев и В. Николов. Посрещнати бяхме от възискателна и сърдечна публика, която е добре подготвена, за да слуша джаз – и в класическите, и в най-съвременните му форми. От това, което чух, смятам, че ритмиката и мелодиката на българския фолклор може сполучливо да се използва за създаване на джазови пиеси.“

„Почитателите на джазовата музика тази вечер имаха възможност да чуят изпълнението на гостуващия у нас бигбенд „Глен Милър“ от САЩ. Колективът носи името на големия американски музикант, създал свой стил в интерпретаторското изкуство. Диригент на състава е Джими Хендерсон“, се казва в новина, публикувана в бюлетин на БТА от 10 ноември.

Вторият презлед на джазовите оркестри, който ще се състои от 13 до 19 ноември в зала „Универсиада“, е в отговор на засиления интерес на българската публика към този вид изкуство, посочва новина от 16 ноември. Стремелството на организаторите – Съюза на музикалните дейци и ДО „Театър и музика“, е да покажат развитието на джаза у нас. По време на презледа ще има 14 изяви на състави и индивидуални изпълнители, включени в три концерта. Ще се представят квартетът на Симеон Шерев, съставът „Експеримент“, съставът на Любомир Денев, оркестър „Русе“, оркестър „София“, бигбендът от Габрово, съставът „Поколение“ на Людмил Георгиев, бигбендът на Естрадният оркестър при Българската държавна консерватория.

За първи път пред многобройната публика ще се явят и най-младите участници – оркестър „Родопи“ от Пловдив, триото от Софийското средно музикално училище и третокурсникът от училището пианистът Иван Стойков.

Новост ще бъде и участието на вокални изпълнители. Своего изкуство ще покажат Емилия Маркова, Мими Николова и Камелия Тодорова. Тази година гости на презледа ще бъдат музиканти от Съветския съюз, Полша, Унгария и Чехословакия.

„В Клуба за естетическо възпитание при Софийския университет секцията „Музика“ е една

от най-популярните. И това е естествено, защото младостта и музиката са неразделими понятия и защото всеки студент тук може да намери музика по свой вкус“, пише БТА на 7 декември.

Най-дълга е историята на джаз клуба. Създаден преди дванадесет години, днес той поддържа контакти с клубове в Полша, Съветския съюз, Чехословакия и Унгария, които не пропускат възможност да му гостуват, да споделят опит. Има още какво да се желае както по отношение на материалната база, така и по отношение на гостуващите на чуждите джаз клубове.

След втория презлед на българските джазови оркестри в брой 51 на списание „Паралели“ е публикувана статия на Владимир Гаджев, озаглавена „Импровизации на тема“. „Биологичният мозък на пишещия тези редове би построил експозицията си върху емоционален лаг: „В началото бе ентусиазмът, възпламенен от онази задължителна капчица лудост, необходима на джазовия музикант в България, за да издържи на атакуващите го отвсякъде проблеми, да не разпилее своята голяма любов и (ако може) да израсне професионално и творчески...“, пише авторът. По думите му на Първия презлед всичко се гради върху ентусиазма – подготовката, провеждането, категоричността на оценките, залитанията и дори двустранните конфликти. Пак благодарение на него стотината музиканти свирят абсолютно безплатно, за чест и слава на българския джаз и за финансовото изпълнение на

София, 20 ноември 1978 г. Вторият преглед на джазовите оркестри в зала „Универсиада“. Снимка: Живко Ангелов, БТА

плана на „Концертна дирекция“. „Успехът бе несъмнен и точно той роди съмнението – а вторият преглед?“, допълва Гаджев. В заключение той пише: „Очевиден е интересът към нашия джаз и той не е плод на интригуващо любопитство, а на доказани стойности.“

В началото на декември излиза 48 брой на списание ЛИК, в който Тодор Коруюв разказва за „Джаз-гжамбори 78“. „Джаз-гжамбори вече навлезе в третото си десетилетие. В зала „Конгресова“ на Варшавския дворец на културата и науката през тази година „кръстосаха шпази“ около 200 музиканти от 17 страни“, пише той и посочва, че честта да представя България на XXI международен фестивал на джаза във Варшава се пада на квартета на Любомир Денев. Четиримата млади музиканти: Петко Томанов (флейта и тенор саксофон), Данаил Дра-

ганов (бас китара), Борис Динев (ударник) и Любомир Денев (пиано), спечелват право с отличното си представяне на прегледа на българските джазови оркестри през миналата година, на Пражкия джазов фестивал през тази пролет и на XI световен фестивал на младежта и студентите в Хавана. „И този път ме показа, че умеят да свирят добре, и то не джаз въобще, а музика, която интонационно и ритмично се кълни в националните ни фолклорни традиции“, смята Тодор Коруюв.

1979

В новина от началото на месеца се посочва, че третият преглед на джазовите оркестри, който ще бъде открит на 17 ноември в столичната зала „Универсиада“, ще предложи на почитателите на джаза достатъчно новост, за да не прилича напълно на предишните. Въпреки че ще бъдат спазени утвърдените вече традиции от прегледите

през 1977 и 1978 година, стремежът на организаторите – Съюза на музикалните дейци в България и Държавното обединение „Театър и музика“, е да се върви към неговото превръщане в национален притегателен център за джазовите изпълнители, който в близко бъдеще би могъл да спечели и международен авторитет. Особено голямо внимание ще бъде отделено на младите участници, на които се разчита много за широкото популяризиране на това изкуство. За първи път на такъв преглед ще се представят триото с ръководител Васил Пармаков и младежкият квартет, който все още няма ръководител, защото е създаден наскоро и затова е известен с такова условно название.

Ще участват и Диксиленд-Габрово с ръководител Манол Цокров и оркестър „Русе“ с ръководител Петър Петров, които отсъстват на миналогодишния преглед. На 17 и 18 ноември ще бъдат чути изпълненията и на добре известните състави Бигбенд на Българското радио с диригент заслужил артист Вили Казасян и пловдивският оркестър „Бели, зелени, червени“ с ръководител Веселин Николов. В програмата са включени и редица групи състави, които също може да предизвикат голям интерес у слушателите.

Новина от 17 ноември разказва за откриването на Третия преглед на българските джазови оркестри. Секретарят на Съюза на музикалните дейци в България заслужил артист Георги Кордов

обръща вниманието на публиката върху динамичното развитие на джазовото изпълнителско изкуство у нас, което за двете години, изминали от първия преглед, успява да наложи трайно своето присъствие в музикалния живот на страната. Джазовото изкуство си е спечелило достатъчно признание, за да не се стреми толкова към популяризиране, колкото към по-високо професионално майсторство. Целта на третия преглед е да покаже постигнатото равнище и да утвърди натрупания опит. Характерното за него е, че ще разкрие възможност за авторитетна изява на редица нови състави и много млади изпълнители, които дават основание да се очаква голямо стилово разнообразие. Доказателство за напредъка на джазовото изкуство в нашата страна е и чувствителното преобладаване на българските композиции над чуждите в репертоара на прегледа.

„Почитателите на джаза вероятно ще бъдат удовлетворени не само от общото представяне, но и ще запомнят отделни имена на изпълнители, които с изявите си тази година накарала изследователите да ги споменават наред с най-добрите музиканти в света“, пише в публикацията на БТА.

„Завърши третият преглед на българските джазови оркестри. Той нямаше конкурсен характер и затова отделните изяви не може да се степенуват. По време на концертите специалисти-

те бяха само зрители и първоим предстои да подложат на по-внимателен анализ видяното и чуто през вчерашния и през днешния ген“, пише БТА на 18 ноември. В публикацията от деня се допълва, че вече има някои първоначални оценки, които позволяват да се характеризира най-общо равнището на тазгодишния преглед. Пред репортер на БТА известният наш изпълнител Людмил Георгиев споделя своите впечатления, в които преобладава удовлетворението от досегашното развитие на българските джазови оркестри. „Най-радващото явление на прегледа – казва той, – е участието на шест нови състава и редица млади изпълнители, които са показател за постоянно нарастващия интерес към това изкуство. Новите имена допринесоха и за голямото стилово разнообразие, включващо всичко от традиционния диксиленд до последните тенденции в стила фюзън.“ Според него е важно, че може да се говори за развитие и във вкусовете на публиката. Все по-ярко се очертава ориентацията към действителните художествени ценности за сметка на увлечението към външните ефекти и това подсказва, че широката популяризация на джаза през последните години вече дава добри резултати.

1980

„Днес и утре зала „Универсиада“ в столицата е притегателен център за ценителите на джазовата музика у нас. Многобройната публика вече е доказателство за непрестанно по-

вишаващия се интерес не само към джаза въобще, но и към творчеството на българските изпълнители. От Четвъртия преглед на джазовите оркестри, открит тази вечер, се очаква да покаже тенденциите, да очертае бъдещето, след като стане своеобразна равностойка на постигнатото досега“, пише в новина от 29 ноември.

На прегледа, който вече е извоювал своето място в културния ни живот, участват както „ветераните“, така и млади музиканти. Присъствието на гостите – джазово трио от Полша и трио „Ганелин“ от Съветския съюз, ще даде възможност да се сравнят търсенията с постиженията на чуждестранните школи.

В програмата на прегледа са включени изпълнения на „Софийски диксиленд“ с ръководител Стефан Славоу, оркестър „София“ с ръководител Димитър Симеонов, а с Бигбенда на Българското радио под диригентството на Вили Казасян ще пее Камелия Тодорова. Участват и оркестър „Русе“ с ръководител Петър Петров, диксиленд „Габрово“ с ръководител Манол Цокоту и солистка Рена Стоянова, бигбендът при Българската тържествена консерватория с ръководител Йонко Татаров, университетският „Разтайм бенд“ с ръководител Владимир Рагулов, младежки кuartет.

„След днешните изпълнения на Милчо Левиев – пиано, Любомир Денев – соло пиано, Райчо Иванов – секстет, публиката с интерес очаква срещите със „Сакс форум“ с ръководител Людмил Георгиев и джазовия състав на Симеон

София, 19 ноември 1979 г. Изпълнение на оркестър „София“ с ръководител Димитър Симеонов в рамките на Третия преглед на българските джазови оркестри.
Снимка: Петър Жеков, БТА

Шерев. Техните формации са създадени специално за прегледа“, пише БТА.

1981

„Тази вечер в столичната зала „Универсиада“ започва Международната джаз среща „София-81“. Музикалните празници, чието начало беше положено през 1977 година, за първи път ще бъдат с международно участие. Това е продиктувано от желанието на организаторите – Съюзът на музикалните дейци и Държавно обединение „Театър и музика“, да представят развитието на този популярен жанр в по-широк мащаб“, четем в новина от 12 декември. В Петия джазов преглед наред с нашите състави ще участват представители от ГДР, Съветския съюз, Унгария, ФРГ, Чехословакия и Югославия.

Своего изкуство през двата музикални дни ще покажат „Бели, зелени, червени“ от Пловдив с ръководител Веселин Николов, оркестър „Русе“ с ръководител Петър Петров, секстетът на Райчо Иванов, Бигбенд при Българската държавна консерватория с ръководител Йонко Тата-

ров. Любителите на джаза ще чуят и пианиста Милчо Левиев, флейтиста Джеймс Волкър, джазовия квартет „Дигуан Х“, съставя „Алегро“ от Съветския съюз, дуо „Виклици“ от Чехословакия, супертрио от Унгария, триото към Радиото и телевизията в Белград, певицата Нада Кнежевич от Югославия и други.

1982

Държавният съвет издава указ, с който по случай 24 май – Деня на българската просвета и култура, на славянската писменост и българския печат, удостоява със звания дейци на изкуството и културата, на просветата, науката, техниката и селското стопанство. Сред отличените е и Симеон Борисов Шерев – солист флейтист и джазов изпълнител.

На 27 май по инициатива на Съюза на музикалните дейци в България и Общинския съвет за култура в Габрово се провежда джаз среща „Габрово-82“. Участват оркестър „Ел Мегоу Рамелърс“ от

гр. Дрезден – ГДР, университетският разтайм бенд от София с ръководител Владимир Рагулов и оркестър „Габрово“ с ръководител Манол Цоков. С вокални изпълнения се представят Мариане Беер от ГДР и Рена Димова. За първи път е организирана фотоизложба за българския джаз и изложба на полски джазов плакат.

„Макар че концертният сезон официално е закрит, гастролите на българските музикални изпълнители през август ще продължат в 13 страни. Най-внушително е българското присъствие в Италия“, пише БТА на 3 август. Много от нашите колективи, дириженти и солисти ще се представят на международния музикален фестивал в Сиракуза. Там ще гостува оркестър „Симфонията“ при Българското радио, които ще имат след това и 10 концерта в Сицилия. Инструменталистите ще свирят под ръководството на Камен Големинев.

На италианския форум ще покаже изкуството си и балетът при Държавния музикален театър „Стефан Македонски“. Спектаклите на нашите артисти включват постановката на „Една вечер с джазовия танц“ по музика на Елингтън, Гудман и други съвременни композитори.

Шестата джаз среща „София-82“ е планирана за периода 12-14 ноември в Народния дворец на културата „Людмила Живкова“. Културната проява отново дава възможност на публиката да се

запознае с най-новите тенденции в джазовото изкуство и да се срещне с утвърдени състави.

Наред с познатите вече „Бели, зелени, червени“ с ръководител Веселин Николов, оркестър „Русе“ с ръководител Петър Петров и други ще се представят и нови групи. На всяка от срещите досега се изтъква по един сборен състав, включващ онези български музиканти, които не свирят постоянно в някои от джазовите формации, но имат значителни постижения. Тази година те са обединени във формацията „Поколения“, която включва представители на различни възрасти.

Участието на изтъкнати ансамбли от чужбина ще придаде международен характер на срещата. Талинският квартет ще покаже завоеванията на естонските музиканти, които имат вече многобройни изяви в чужбина. Младият китарист от ФРГ Михаел Загмайстер ще свири заедно със своите сънародници Йохен Шмид (контрабас) и Михаел Кютнер (ударни инструменти), наш гост от Чехословакия ще бъде известният квартет на Милан Свобода. От Югославия ще участва секстетът Гут-Маркович, който още при първата си поява на фестивала в Любляна през 1980 година направи силно впечатление на любителите на музиката.

1983

На 28 февруари в Дома на културата в Русе се провежда петата национална джаз среща „Русе-83“. На концертния подиум се изтъкват едни от най-популярните състави на българския джаз.

Многобройната публика посреща с голям интерес концертите на Държавния оркестър на Българското радио и телевизия с ръководител Вили Казасян, оркестъра „Поколения“ с ръководител Симеон Шерев, джаз оркестъра на Софийския университет „Климент Охридски“ с ръководител Владимир Радулов, клавирият трио „София“, оркестъра „Бели, зелени и червени“ с ръководител Веселин Николов и джаз оркестъра „Русе“ с ръководител Петър Петров.

„Гук започна седмата традиционна джаз среща „Сопот '83“, която е своеобразен преглед на създаденото през последната година. Своето изкуство ще покажат състави от София, Русе, Габрово и Пловдив. Програмата предвижда разговор за бъдещото развитие на джазовите фестивали“, съобщава новина от 22 април.

„Нашата столица за шестия път става домакин на международната джаз среща „София-83“, която бе открита тази вечер в Народния дворец на културата „Людмила Живкова“. Любителите на музиката ще може да проследят в три вечери развитието на този жанр, да се запознаят с постиженията на отделни състави и интерпретатори. Наред с познати и утвърдени вече имена участват и съвсем нови изпълнители“, пише БТА на 25 ноември.

Първи показват своето изкуство „Динамит брасбенг“ с ръководител Георги Борисов,

квартетът от Чехословакия Милан Свобода, дуо Людмил Георгиев и Антони Дончев, тромбонова формация с ръководител Петър Петров и певицата Йълдъз Ибрахимова, пианистът Леонид Чижик от СССР и познатият ни секстет „Гут-Маркович“ от Югославия.

1984

С празнично шествие из улиците на Габрово на 26 май започва вторият фестивал на джазовите оркестри „Диксиленд парад „Габрово '84“. Наред с нашите състави столицата на хумора и сатирата привлича и диксилендови оркестри от СССР, Румъния и Чехословакия. През първата фестивална вечер със свои концерти се представят ленинградският диксиленд „Традиционният диксиленд бенд“ от румънския град Реша, а също и два наши състава – Суинг диксибенд „Габрово“ и диксиленд „Велико Търново“.

На 25 юни програмата на „Софийски музикални седмици“ е адресирана към любителите на танцовото изкуство. На сцената на Държавния музикален театър „Стефан Македонски“ се представя джазов балет от САЩ. В своите постановки съставът влияе всички аспекти на съвременната хореография и постига уникален танцов език. Артистичен директор и хореограф на балета е Джон Джонсън, който е главна фигура в „новата вълна“ на хореографията на Западното крайбрежие. Той е пионер в интеграцията между

„негърското улично танцуване“ и основните традиционни форми – от балета до модерния танци и пантомимата.

Изпълнени са исторически и съвременни джазови танци.

„Интересен щрих в програмата на международния музикален фестивал „Варненско лято“ е гастролът на джаз балет от САЩ. По хореография на Джон Джонсън и Честър Уитмор гостите представиха тази вечер в летния театър програма от исторически и съвременни джазови танци“, четем в новина от 29 юни.

„Четири дни, изпълнени с различни стилове джаз от най-висока класа – така накратко може да се оцени Петнадесетият международен джазов фестивал, който завърши късно снощи в чехословашката столица“, предава на 22 октомври от Прага кореспондент на БТА.

В една от най-известните концертни зали „Луцерна“, в джаз клубовете „Регута“ и „Парнас“ си дават среща 30 състава от 19 страни. Почитатели на джаза, изпълнили до последно място залите, бурно аплодират звездите със световна известност като Георгий Гаранян от СССР, оркестрите на Сесил Тейлър и Бъди Рич от САЩ, съставите на Крис Барбър от Великобритания, на Дигие Локууд от Франция, оркестъра на Артуро Сандовал от Куба и др. На фестивала се представят и много млади изпълнители, които

с ентузиазма, с репертоара, с музикалното и артистичното си умение показват, че не отстъпват на ветераните.

Нашата страна е представена отлично от триото на Любомир Денев със солистка Йълдъз Ибрахимова. Изпълненията им се отличават с висок професионализъм и темперамент и заслужават нестихващи овации. Публиката е очарована от многогостранната надареност и широк гласов диапазон на солистката и я възнаграждава с бурни ръкопляскания.

„Тази вечер започва Шестият джаз форум „Русе-84“, в който ще участват почти всички български джаз музиканти и състави. Ще се състои и теоретичен семинар на тема „Проблеми на българския джаз“, четем в новина от 31 октомври.

„По традиция в края на ноември в София се събират на

концерти известни наши и чуждестранни джаз изпълнители. Седмата джаз среща ще стане на 23, 24 и 25 ноември в столичната зала „Универсиада“. Тя ще завърши с джем-сешън или както гласи шеговитият превод на нашите музиканти „джазовото надсвирване“, четем в новина от средата на месеца. В публикацията се посочва още, че в срещата ще участват утвърдени наши състави и някои нови формации. Габровският суинг диксибанд, ръководен от Манол Цокров, популяризира ранните стилове в джаза. „Бели, зелени, червени“ – плодвизкият професионален състав, ще се яви с певицата Светла Гостева. В срещата ще участват квартетът на Симеон Шерев, триото на Любомир Денев, квартет с ръководител Веселин Николов, квартет „Русе“. Бигбандът на Българската телевизия и радио с диригент Вили Казасян и певицата Стефка Оникян ще се явят втория ден на срещата. „Динамит брасбанд и неговите приятели“ е нова формация – към „Динамит брасбанд“, ръководен от Георги Борисов, са се присъе-

Русе, 3 ноември 1981 г. Оркестърът на Българското радио и телевизия с диригент Вили Казасян на традиционната джаз среща на най-добрите състави и изпълнители за годината, която се провежда в крайдунавския град.
Снимка: Живко Ангелов, БТА

динили няколко видни наши джаз музиканти. С изпълненията си те ще отгадат почит към Дюк Елингтън, от чието рождение се навършват 85 години.

1985

На 22 октомври в Дома на културата в Русе започва деветият джазов форум „Русе '85“. В двудневната концертна програма ще се излявят изтъкнати български състави и солисти от София, Пловдив, Габрово, Стара Загора и Русе. Първото изпълнение е на джазовия оркестър на Комитета за телевизия и радио с ръководител заслужилите артист Вили Казасян.

Характерно в репертоара на съставите е, че повече от половината от произведенията, включени в концертите, са от български творци.

„Изкуство за един мирен свят“ – под този девиз от 18 до 23 октомври в столицата се събират 167 джаз изпълнители, членове на студентски състави. Представителите на висши училища от България, ГДР, Полша, Чехословакия и Унгария участват в първата международна студентска среща за джаз музика и танц, организирана от Софийския университет „Климент Охридски“.

Приходни от техните концерти, които са в Народния дворец на културата „Людмила Живкова“, ще се внесат в Националния фонд за мир и солидарност.

„Джазът – все по-предпочитан“ е заглавието на статията от 24 ноември, която разказва за завършилата в столицата „Джаз среща София '85“, която се превръща в „една от най-интересните музикални прояви у нас през ноември“. „В какво успяха да се убедят почитателите на този музикален жанр, които три вечери следяха изпълненията на най-добрите наши джазови колективи и изпълнители, както и на състави от чужбина? Преди всичко в порасналите възможности на българския джаз, направил напоследък ярко впечатление и на редица голяма международни фестивали“, пише в новината от деня.

Софийската джаз среща, която тази година е осма поред, има благородните намерения да създава вкус у българина към джаза като музикален жанр – не само към неговите класически образци, но и към съвременните течения. Тя разгаря професионализма и творческото въображение на нашите музиканти за постигане на българско звучене в джаза. В „София '85“ се представят Бигбендът на Комитета за телевизия и радио с ръководител Вили Казасян, джаз квартетът „Фокус“ с ръководител Симеон Шерев, формация „Поколение“ с ръководител Людмил Георгиев, джазовата формация „Бели, зелени, червени“ от Пловдив, „Сунг диксибанд“ от Габрово и редица още известни наши колективи. Софийската публика добре посреща изпълненията на популярни състави от Полша, Унгария и Съветския съюз.

1986

С изпълнение на Софийския диксибанд с ръководител Стефан Славоу и солист Стефка Оникян на 17 ноември в столичната зала „Универсиада“ започва деветата джаз среща „София '86“. Този авторитетен презлед на популярния музикален жанр вече е извоювал място в културния ни живот. Той представя пред публиката постиженията на изтъкнати български и чуждестранни инструменталисти и вокалисти.

В тридневната програма на срещата по традиция се включват едни от най-утвърдените имена на българския джаз – Йордан Капитанов, Симеон Шерев, Райчо Иванов, Сузана Ерова и други. Наред с тях този път ще се представят и млади изпълнители, които вече са заявили сериозните си творчески и интерпретаторски възможности.

С особен интерес почитателите на музиката очакват срещата с джазовия оркестър на Олег Лундстрем от РСФСР – една от най-популярните джазови формации в СССР. Сред чуждестранните гости на софийския презлед са и квартет от Югославия, дамски джазов секстет „Гест старс“ от Великобритания, музиканти и певци от САЩ и Чехословакия. За да има възможност повече слушатели да се насладят на изпълнителското изкуство на гостуващите състави, след края на срещата са предвидени концерти във Велико Търново, Плевен, Пловдив и Стара Загора.

През ноември в рамките на Седмица на културата на ФРГ у нас гостува джазовият състав „Блу бокс“ и представя изкуството си в Народния дворец на културата „Людмила Живкова“. Тримата участници в състава свирят заедно по-малко от две години, но изпълненията им се отличават с високо инструментално майсторство, композиционна яснота и вкус към импровизацията. На столичните любители на джаза се нрави уелото съчетание между традиционното и съвременното звучене, между класика и новаторство в този музикален жанр. Пиесите им се слушат с удоволствие от хора на различна възраст преди всичко заради яркия тоналел изказ, вдъхновението в изпълненията и уелото използване на различни инструменти, включително и на най-характерните за популярната електронна музика.

На 26 ноември в Дома на културата в Русе е открит Деветият джаз форум с международно участие „Русе ‘86“. В продължение на три дни на русенския концертен подиум се очаква да се изявят 9 български и 3 чуждестранни състава.

В първата концертна вечер участва Бигбенда при Комитета за телевизия и радио с художествен ръководител заслужил артист Вили Казасян; джаз линия от град Пловдив с ръководител Радул Начков, квинтет от Русе с ръководител Петко Томанов и джаз кuartет с ръководител Томаш Шукалски от Полша.

„Декемврийските музикални вечери са традиция в нашия културен живот и се радват на постоянна публика. От тази година те ще имат и нови територии. Освен в зала „България“ от 10 до 16 декември концертите ще бъдат и в Народния дворец на културата „Людмила Живкова“, Националната художествена галерия, Националният исторически музей и зала „Универсиада“, се казва в новина от 4 декември.

За първи път в програмата са включени фолклорен, джазов и естраден концерт.

Почитателите на джазовото изкуство могат да посетят залата „Карл Маркс“ в Студентския град, където свирят Софийски диксиленд, секстетът на Райчо Иванов, джазово трио и други индивидуални изпълнители.

1987

„Желание за обогатяване на репертоара, за включване на нови жанрове и тематични акценти личи в програмата на Осемнаде-

сетия международен фестивал „Софийски музикални седмици“. От 24 май до 25 юни ценители те ще имат възможност да се срещнат със световноизвестни изпълнители, да чуят популярни и рядко изпълнявани произведения, да се насладят на балетни и оперни спектакли, четем в новина от април.

Амбицията на организаторите – да съставят програма, задоволяваща всички музикални вкусове, е подкрепена с включването и на други жанрове. За любителите на джаза вероятно ще е интересно да чуят популярния вече дует „Акустична версия“ – Антони Дончев и Христо Йоцов, както и да се насладят отново на изкуството на „Сунгъл Сингърс“ от Великобритания.

„Традиционният русенски джаз фестивал се вписва трайно в културния живот на града и страната и печели все повече почитатели. Вече 10 години през ноември тук си дават среща най-изявените български състави и утвърде-

София, 24 ноември 1984 г.
Джазов кuartет „Симеон Шерев“ на седмата джаз среща в столицата.
Снимка: Живко Ангелов, БТА

ни чуждестранни музиканти“, посочва публикация от 26 ноември. В Десетия джаз форум „Русе '87“, който е открит в крайдунавския град, се представят осем български и две съветски джазови формации. След концерта е организиран джем-сешън.

Десетият джаз форум „Русе '87“ завършва на 27 ноември. Публиката отново преживява неповторими мигове с голямото изкуство на световноизвестните съветски джаз музиканти Георгий Гаранян, Леонид Чижик и Тааз Курашвили, с „Рабишко-Розенберг-квинтет“.

Един от най-известните представители на българския джаз Людмил Георгиев казва: „Наравно със софийската джаз среща, смея да твърдя, че русенският джаз форум печели международно признание. Сега имаме възможност да чуем трима съветски джаз музиканти от изключителна класа. Традиционно силно е участието на най-добрите български изпълнители, които редовно си дават среща в Русе. Радостно е, че редом с големите се засилва и участието на младите в българския джаз.“

1988

На 26 май в Габрово започва Международният фестивал на джаза „Габрово '88“, организиран за седми пореден път. Тази година той привлича рекорден брой участници. Наред със седемте наши състава от София, Стара Загора, Велико Търново, Тетевен и Габрово се предста-

вят и „Модърн фокс“ от Естонската ССР, „Стизма джаз бенд“ от Гърция, а също и представителката на чехословашкия вокален джаз Яна Коубкова.

При откриването на фестивала първи самостоятелни концерти пред многобройната публика изнасят гостите от Естония и от Гърция, а също и детският разтайм бенд „Габрово“, диксибенд „Тетевен“ и диксиленд „Велико Търново“.

„Представителна програма, която да отрази основни тенденции и течения в джаза – с такава амбиция е подготвен афишът на тазгодишната джаз среща „София '88“. От 28 до 30 октомври тя ще събере в столичната зала „Универсиада“ много популярни изпълнители и състави. Сред тях специалисти и любители ще открият световноизвестни имена – китаристът Джо Пас и саксофонистът Фил Удс (САЩ), контрабасистът Нил Педерсен (Дания), разностранният музикант Давид Голощекин (СССР). С тях ще мерят сили най-добрите български формации – Бизбендът на Българската телевизия и радио и оркестър „Русе“, „Акустична версия“, „Джаз линия“, „Динамит брасбенд“, съобщава новина от края на октомври. В нея се допълва, че десетото издание явно е обелязано със стремежа да отговори на повишения интерес на българската публика, която, за съжаление, няма чести възможности за среща с джазовата музика. Но въпреки усилията на организаторите отново проличават някои стари проблеми. Ценителите вероятно

помнят, че през миналата година джаз срещата не се провежда, а сега организационни трудности са попречили да се уреди фестивален клуб – едно от най-важните места за разговори и творчески контакти между нашите изпълнители и чуждестранните гости. Свидетелство, че все пак се търсят пътища за решаване на проблемите, е сътрудничеството с авторитетните международни фестивали във Варшава и Загреб.

„Организирана със стремежа да представи различни течения и тенденции в съвременната джазова музика, Десетата софийска джаз среща отново предизвиква интереса на ценителите. От днес до неделя тяхна „запазена“ територия е столичната зала „Универсиада“. Фестивалната атмосфера сполучливо се допълва и от подредената тук изложба на фотографията Бияна Станилова, запечатала моменти от развитието на този музикален жанр у нас“, пише БТА на 28 октомври. В статията се посочва още, че несъмнено амбициозната програма е „по ръста“ на една юбилейна среща. В нея личи и желанието да се заговори големият интерес на публиката, която няма чести възможности за общуване с такъв род музика. Но вероятно редовната целогодишна концертна дейност би разширила адреса на тази най-авторитетна международна джазова проява у нас, би „довела“ в залата и нови почитатели сред най-младите. Все пак оптимизъм за бъдещето предизвиква фактът, че

се търсят контакти с организаторите на големи чуждестранни джазови фестивали. Остават очакванията картината да се допълни с нови имена на музиканти, с повече щатни състави и... С по-ниски цени на билетите.

Повече от 10 български и чуждестранни джазови формации участват в открития на 22 ноември в града единадесети джаз форум „Русе '88“. Големият интерес към това музикално събитие се предопределя и от присъствието на редица изявени индивидуални изпълнители от европейската сцена.

На първия концерт се изявяват софийските музиканти от „Динамит брасбенд“ с ръководител Георги Борисов и джаз-рок секстетът на Райчо Иванов. С особен интерес почитателите на джазовото изкуство посрещат изпълненията на московския ансамбъл за съвременна музика „Трио О“ заедно с младия съветски пианист Михаил Алперин, квартетите на Гюла Бабош от Унгария и на нашия сънародник Божидар Сотиров от Австрия. Своята първа концертна проява в Русе има и знаменитият „Збигнев Намисловски квартет“ от Полша, към който като солист участва и шведският китарист Евън Свенсон.

„Тази вечер в града завърши единадесетият международен джаз форум „Русе '88“. Според специалистите той потвърждава своя престиж, не-

челейки все повече почитатели на джазовото изкуство“, се посочва в новина от 24 ноември.

Третият фестивален ден е своеобразна панорама на българския джаз. Обединени в няколко ритмични секции, на концертния подиум се изявяват музиканти като Людмил Георгиев, Йордан Капитанов, Петър Петров, Владимир Славчев, Димитър Шанов, Светла Гостева, суинг-дукси „Габрово“ с ръководител Манол Цоков, разтайм бендът Светозар Русинов-Русмен Александров и други.

1989

В новина от 3 януари се посочва, че след гостуване на най-големите музикални сцени в света джаз триото на Марсиал Солал в състав: Марсиал Солал – пиано, Франсоа Мутен – бас, и Арон Скот – ударни, гастролира във Варненския фестивален комплекс. „За първи път свирим пред българска публика. Това е и първият ни концерт през тази година. Надяваме се, че сме в добра форма.

На 26 май по централната улица на Габрово се провежда необичайно шествие – започва Международният дуксиленд парад „Габрово '89“. Неизменен спътник на фестивала на комедийния и на сатиричния филм, той се организира за осми път. В продължение на два дни в столицата на хумора и сатирата с концертни програми се представят 11 оркестра от страната и от чужбина. С

София, 20 октомври 1986 г. Изпълнения на сестри Баретс от САЩ в столичната зала „Универсиада“, където се провежда изданието на „Джаз среща“. Снимка: Олег Попов, БТА

интерес се очакват изпълненията на „Джазфоник оркестра“ от Чехословакия, Дигма джаз бенд „Коринт“ от Гърция, Софийския диксиленд, детския разтайм бенд от Габрово и други.

По традиция във всяко издание на фестивала дебютира нов оркестър. Този път това е диксиленд „Елма“ от Троян.

„Бохемски живот“ се нарича сценичната реализация на джаз балета, показан на 17 юни в Летния театър като част от програмата на Международния музикален фестивал „Варненско лято“. Идеята да се постави балетна драматургия със средствата на джаз техниката се оказва привлекателна за Варненската балетна труппа, която кани известната балетна двойка от Италия Ренато Греко – Мария Тереза дал Медико, ръководители на професионален център за класически и модерен танц.

По музика на Джакомо Пучини и Виторио Ноченци Ренато Греко разработва сюжета на балета, а заедно с Дал Медико – хореографията и режисурата.

На 20 октомври в столичната зала „Фестивална“ е открита единадесетата джаз среща „София '89“. Верни на завоюваните позиции, организаторите и сега са се постарали да привлекат за участие известни имена в света на музиката. Изпълнителите от САЩ, Бразилия, СССР и Белгия се представят успоредно с едни от най-популярните наши със-

тави – формациите на Райчо Иванов, Васил Пармаков и Любомир Денев, квартет „Фокус“, „Динамит брасбенд“.

След успешното сътрудничество, осъществено по време на миналата софийска среща, контактите със загребския фестивал „Джаз фер“ се задълбочават. През тази година обединените усилия на специалистите от двете страни са помогнали да бъде изготвена програма, отразяваща най-новите тенденции и търсения в популярния музикален жанр. На фестивалния подиум ще си разменят гостувания бибендовете на българската и на загребската телевизия и радио.

1990

В новина от 22 май се съобщава, че в най-големия джаз фестивал в света, домакин на който е столицата на Калифорния град Сакраменто, за първи път ще участва и български състав. Това са габровските музиканти от „Сунг диксибенд – Габрово“ с ръководител Манол Цоков. В отговор на официалната покана те подготвят на основата на народното ни творчество в стил „диксиленд“ богата програма, достойна да защити международния им престиж.

Във фестивала „Сакраменто джубили дикси“ от 25 до 28 май тази година ще участват над сто групи от САЩ, Великобритания, Австралия, Нова Зеландия, скандинавските страни, Хонконг и др. Организаторите на фестивала са отправили поканата към габровските музиканти миналата година, когато са ги чули и видели за първи път в Париж.

„Едномесечната концертна обиколка на Иво Папазов и неговия оркестър за фолклорен джаз в 16 града на Великобритания, страните от БЕНЕЛЮКС и ФРГ завърши отново с концерти на британска земя“, предава на 11 юни кореспондентът на БТА Волен Крумов от Лондон.

Българските музиканти участват в международни джаз фестивали в много от тези градове, от които най-известни са фестивалите на Гринуич, Брайтън, Морс (ФРГ), Брюксел. Те свирят също в специална програма при откриването на сателитния канал „Бритиш сетълайт броудкастинг“. Сред концертите им в другите страни заслужава да се отбележат тези в Морс, където на българските музиканти е оказана честта да закрият фестивала при осемкратно извикване на „бис“, и в Брюксел.

В публикация от 9 октомври се посочва, че сред неособено богатия музикален афиш в началото на сезона Дванадесетата джазсреща „София '90“ заема открояващо място. При все по-големите финансови ограничения за развитието на духовния живот тя не би могла да се организира и подготви без сериозната помощ на спонсори – Министерството на културата отпуска известна сума, за да се запази високото равнище на фестивала.

Отново са поканени едни от първите изпълнители в световната тоplistа. Тяхното участие се улеснява от задълбочено-

то сътрудничество със Загреб Джаз Фер, който се организира по същото време и някои от инструменталистите имат възможност да съчетаят концертите си в Югославия и у нас. Заслужава да се отбележат имената на най-популярните джаз изпълнители от САЩ Стийв Лейси, Джими Смит, Томи Фланеган, Еди Харис и други. За първи път в джаз срещата са включени представители на Израел – квартет „Еста“ е изграден от млади музиканти с богат репертоар.

„На пълната зала „Универсиада“ от откриването на XII джаз среща на 19 октомври до закриването ѝ тази вечер основателно може да завидят представителите на другите музикални жанрове. Концертите пред по-малко слушатели от изпълнители напоследък не са рядкост, затова интересът към сегашната среща вдъхва надежда, че това не е последното ѝ издание“, пише в новина от 23 октомври.

Оставал дълго в сянката на симфоничното и оперното изкуство, понякога дори изцяло отричан, джазът у нас трудно си пробива път. Може би именно поради това неговите създатели – ентузиастични музиканти, са решени да защитават докрай своето изкуство преди всичко с професионализъм и любов. Така се ражда и идеята за подобен фестивал, който прераста в международен.

Равнището на изпълнителите е един от основните критерии на организаторите, отправили поканата си към водещи световната ранглиста музиканти

През май Русенската филхармония решава да разчупи щампата и да предложи нещо ново на традиционната си и на по-младата публика. В последните три недели на месеца тя се представя с пролетни евъргрин концерти. В програмата – симфоджаз, оркестрови аранжimenti в стила на живата американска и европейска джаз и поп традиция, не обичайни превъплъщения на известни български музиканти. От авторите е достатъчно да се изредят Гершуин, Болинз, Айвъз, Армстронг, Мънк, Брубек, Синатра.

Диригент на първия концерт е известният български джазмен Любомир Денев, който заедно с русенските симфоници и пианиста Антоний Дончев представя премиерата на своя концерт за импровизиращо пиано и оркестър. Солист е и флейтистът Петко Томанов.

„За една седмица тук научих това, което преди съм го учил цели две години“ – това е оценката на Иван Минеков, участник в курса по джаз импровизация в Лятната академия на международния музикален фестивал „Варненско лято“, цитиран в новина на БТА от 3 юли. В публикацията от деня се допълва, че занятията в този жанр, включени за първи път в програмата на академията, са поверени на Милчо Левиев. Пред кореспондента на БТА той заявява: „Очаквах повече участници. В курса се явиха пет души, от които отпаднаха двама по финансови причини, тряб-

ваше да свирят. Много съм доволен от тези тримата, които останаха. Доволен съм не само от таланта им, а и от тяхното отношение, от сериозността, проявена към работата.“

Участниците в курса по джаз импровизация се представят с концертна програма. Самият Милчо Левиев също има авторски концерт, на който прозвучават познати и непознати теми.

На 18 октомври за 13-и път джазът събира своите почитатели в Зала номер 1 на НДК.

Традиционната джаз среща „София '91“ е открита с изпълненията на оркестър „Соломоник секстет“ от САЩ. Гости на фестивала са още „Леон Томас блус бенд“, „Били Хартър квинтет“ от САЩ, Анатолнй Вапиров и Вячеслав Тарасов от СССР, Джани Джебуа от Италия. Звездата тази година е популярната певица Беки Картър от САЩ и нейното трио. През трите фестивални дни участват също Йълдъз Ибрахимова, „Алекс биг бенд“, „Бели, зелени, червени“ и други от нашата страна.

При подчертан интерес на 31 октомври в градския дом на културата започва четиринадесетият международен джаз форум „Русе '91“. Участват известни български джазови формации и изпълнители, музиканти от Германия и Румъния.

На концертния подиум през първата фестивална вечер показват изкуството си в различ-

ните стилове джаз квартетът на Людмил Георгиев „Поколение“, пловдивският джаз квинтет, „Динамит брасбенд“ от София, „Акустична версия“, русенското джаз трио с ръководител Иван Иванов, Йълдъз Ибрахимова, както и известният джаз квартет на Мирча Тиберуан от Букурещ.

1992

В младежкия дом „Спектър“ в Пловдив започва традиционната младежка джаз среща. Между петдесетината млади музиканти от страната изпъкват имената на Людмил Георгиев, Симеон Шерев, Стефка Оникян, Огнян Видев.

Панорама „Джаз и кино“ през втората половина на май предлага на почитателите на двете изкуства Българската национална филмотека. В кино „Огеон“ в столицата е планирано да бъдат показани 10 филма. „Великият Сачмо“ е документално запознанство с Господин Джаз, както Дюк Елингтън нарича Луис Армстронг. Изпълнения на оркестъра на Глен Милър звучат във филма „В снежния рай“, в който се е снимала трикратната олимпийска шампионка по фигурно пързалане от 30-те години Соня Хени. В програмата са включени още пет американски филма.

Европейското кино е представено с три заглавия. „Анатомия на едно убийство“, в който музиката е на Майлс Дейвис, е дебютният филм на режисьора Луи Мал. „Нож във водата“ на Роман Полански е спечелил наградата

на ФИПРЕССИ на фестивала във Венеция през 1962 г. Музиката в него е на Кшищоф Комега.

Публиката може да види и един филм, над който дълго е тежела забрана – „Мъже“ на режисьора Васил Мирчев. Сценарият е написал Георги Марков по едноименния си роман, а музиката е на Милчо Левиев.

„Само джаз“ и „Живот в 33/16“ са двата документални филма на студия „Време“ за Милчо Левиев, чиято премиера ще бъде на 23 юни в Зала 11 на НДК, посочва новина по-рано през месеца. Гост на тържеството ще бъде техният „герой“, който ще пристигне у нас на 21 юни, обявен за ген на музиката. На 24 юни българската публика ще може да чуе на живо изпълнения на Милчо Левиев в зала „България“.

Филмите представят композитора и пианиста през погледа на български и чуждестранни джазмени, пресъздават атмосферата, в която се твори „уникумът на XX век – джазът, който

то не е музика, а менталитет, узряване за свободата“ по думите на Левиев.

„500 години Америка“ е онаслобен концертът от фестивала „Софийски музикални седмици“, планиран за 24 юни в зала „България“. На него се представят Симфоничният оркестър на Българското радио и Милчо Левиев, който по оценките на джазмени и критици е „един от днешните гении в джаза“, „най-чудесният пианист, който свири с красота и страст“. За първи път в България ще бъде изпълнена творбата му „Пробният камък на Исак“. Ще звучат и произведенията на Гершуин – „Увертюра“, „Нека свири оркестърът“, Заглавни симфонични картини за оркестър, „Порги и Бес“ и „Рапсодия в синьо“ в аранжиринг на Милчо Левиев.

Диригент ще бъде Нягол Томангелов – син на известния композитор, хоров диригент и музикален педагог Драгия Томангелов и ученик на професор Деян Лечев.

София, 2 февруари 1987 г. Йълдъз Ибрахимова и Теодосий Спасов на вечерта на джаза, която се провежда в НДК.
Снимка: Димитър Алтънков, БТА

София, 22 октомври 1990 г. XII джаз среща.
Снимка: Живко Ангелов, БТА

С концерта на най-добрите ученици на Анатолий Вапиров, Рудолф Дашек, Витаутас Лабутис и Гедиминас Лауринавичус от Международната джаз академия на 16 август завършва „Варненско лято '92“. Този година за първи път то се вписва в културния живот като международен фестивал на изкуствата, като празник на музиката, танца и театъра.

На 21 октомври при подчертан интерес в русенския дом на културата е открит XVI международен джазфорум „Русе '92“. В него вземат участие близо 20 формации и соло изпълнители от страната и чужбина, някои от които след това ще свирят и на започващия джаз фестивал в Букурещ. По идея на неговия мениджър Александру Шина – музикален редактор в румънската телевизия, двата съвпадащи по време джаз фору-

ма може да се обедният, което ще даде възможност на русенска сцена да покажат своето изкуство редица световноизвестни имена в джаза.

През първата вечер на джазфорума се извяват гостите от чужбина. За първи път пред българска публика се представят „Мирча стан секстет“ от Финландия, проф. Игор Брил и формацията „Ню генерейшън“ от Русия, триото на Анка Паргел и блуз квинтетът на Йоан Паску от Румъния.

„На международния младежки конкурс, който се е състоял в рамките на завършилия джаз фестивал в Букурещ, успех са постигнали младите русенски музиканти от трио Русчук“, посочва новина от 29 октомври. За изпълненията си на пиано и саксофон Борис Петров печели голямата награда на организаторите, а неговият връстник Николай Петров – наградата за виртуозна интерпретация на

бас китара и контрабас. Сред групите русенското джаз трио е класирано на второ място след руския квинтет „Ню Генерейшън“.

В букурещкия международен джаз фестивал участва и квинтет „Русе“ с ръководител Петър Петров и солист Теодосий Спасов.

„Английският саксофонист Анджо Скофийлд ще гостува у нас със съдействието на Британския съвет в София. Посещението ще даде възможност за първи контакти между български и британски джаз музиканти“, се посочва в публикация от 22 ноември.

Заедно с преподаватели от нашата музикална академия г-н Скофийлд ще изнесе поредица от семинари по изпълнение на джаз. На 25, 26 и 27 ноември британският саксофонист, българската джазформация „Акустична версия“ и преподаватели и студенти, участници в семинарите, ще имат концерти в Русе, Пловдив и София.

1993

„Стари стихове с дух на съпротива, нови стихове, родени в гъмжилото на размирното ни време и съвсем нови, непечатани стихове“, все от Стефан Цанев, ще чуят зрителите, които отидат на спектакъла „Спасете нашите души!“ в Театъра на Българската армия на 4 и 25 февруари, съобщава новина от края на януари.

Стефан Цанев, Доротея Тончева, Йълдъз Ибраимова и Антони Дончев предлагат на своите

почитатели представление, съчетаващо поезия и джаз – две изкуства, които по думите на поета свирят направо върху оголените нерви на времето ни.

„Два дни Русе е столица на българския джаз. За първи път музикантите се събират през лятото, за да дадат началото на новата поредица от срещи „Интер лайн джаз фест“, едно културно събитие, реализирано благодарение на президента на едноименната столична рекламна къща“, четем в съобщение от 23 юни.

На сцената на дома на културата в града се представят добре познатите „Акустична версия“, „Бели, зелени, червени“ и трио „Русчук“, джазмените без възраст Людмил Георгиев, Петър Петров-Парчето, Симеон Шерев. Отново свирят и неят Теодосий Спасов, Васил Петров, Радул Начков, Стоян Янкулов, Росен Захариев, а за първи път пред русенска публика се представя формацията „Блус Мастърс“ в състав Васко Кръпката, Васко Пармаков, Камен Кацата и Васил Иванов.

1994

„Няма фестивал, който да представя толкова изкуства – театър, опера, симфонична музика, джаз... да има по-голямо жанрово разнообразие, както международният фестивал „Варненско лято“ – изразява мнението си на 15 август пред кореспондент на БТА художественият директор на фестивала Минчо Минчев. – Мен лично ме радва, че успях-

ме да съхраним и да продължим 68-годишната традиция на варненските летни музикални тържества. Фестивал, чиито прояви събират над 3000 зрители, като например представленията на „Турандот“ с участието на Гена Димитрова, не може да бъде спрял“, допълва той.

1995

Милчо Левиев получава титлата Доктор хонорис кауза от пловдивската Академия за музикално и танцово изкуство след решение на извънреден академичен съвет на 8 август. Точно в 12 часа на обяд ректорът на академията проф. Иван Спасов връчва грамотата с титлата на известния български джаз музикант за изключителни заслуги за развитието на българския джаз и пропагандирането на българската музика по света.

Асен Дойкин получава наградата за най-добър музикант на 13-ата международна младежка джаз среща, която се провежда от 3 до 6 май в Пловдив. „Лийдс джаз секстет“ от Великобритания са отличени като най-добра група, а Владимир Новичич от Югославия – за най-добра композиция.

Призьорите получават статуетки, дело на пловдивския скулптор Атанас Карагачев.

Лили Иванова разучава песента „Чико от Порто Рико“, за да я изпълни на възпоменателната

вечер за Леа Иванова на 28 май в Зала 7 на НДК, научава в началото на месеца репортер на БТА. Между 250-те гости на вечерта ще бъдат Богдана Карагочева, Йорданка Христова и Емил Димитров, които също подготвят песни от репертоара на Леа. Нотки на мистичност в концерта „В памет на Леа Иванова“ ще внесе известната в близкото минало естрадна певица Лиана Антонова, която нашумява с книгата си „Срещи с отсъщото“. Пред близки на починалата преди 10 години Леа тя казала, че е осъществила контакт с духа ѝ и вероятно ще сподели наученото на вечерта.

Съпругът на Леа Иванова – Еди Казасян, очаква на 28 май да заинтригува специално поканени кинаджии да направят филм за съпругата му. Засега на молбата му е откликнал Христо Христов.

Режисьорът на „Една жена на 33“ бил съгласен, ако се наберат достатъчно средства, да обедини в документална лента озорения архив от изяви на Леа през 60-те години в Западна Европа и САЩ.

Леа Иванова е родена на 13 август 1923 година. Започва да пее през 40-те години с джаз оркестъра „Славянска беседа“, а по-късно и с „Джаз Овчаров“ и „Оптимистите“. От средата на 50-те години изявите ѝ са предимно в чужбина. През 1960 година пее с оркестъра на Куинси Джоунс на концерт в Белград. Има съвместни участия с Жозефина Бекер, Удо Юргенс, Катерина Валенте. Нейни албуми са издавали фирмите „Дойче Вог“, „Куалитон“, „Електреккорд“ и други. През 1988 година издателство „Музика“ публикува

книгата, посветена на Леа Иванова, „Би трябвало да имам два живота“.

1996

„Джаз диалози“ ще се наричат джаз клубът в театър „Диалог“ и новото 30-минутно предаване по Ефир 2 на Българската национална телевизия. Клубът се открива на 13 януари в 20 часа с концерт на група „Фрий пойнт“. Телевизионното предаване стартира на 25 януари в 23.30 часа с излъчване на част от концерта.

Целта е да се даде възможност за изява и развитие на младите джазмени, обяснява режисьорът Георги Апостолов. Всяка група ще свири по един месец – в съботните вечери в клуба на площад „Гарибалди“ в сградата на КТ „Подкрепа“, а предаването ще е всеки последен четвъртък от месеца. След като се представят всички състави, г-н Апостолов ще покани Бил Клинтън да изсвири на саксофон една македонска песен. Но това ще бъде финалът, а засега режисьорът е благодарен на ръководството на БНТ, че е приело идеята.

1997

На 15 май в Габрово е открит шестнадесетият международен джаз фестивал „Диксиленд парад '97“. Досега в него са участвали над 100 наши и чуждестранни състави. В тазгодишния фестивал обаче се представят само български формации: „Суинг диксибенд“ – Габрово, университетският „Разтайм“ – София, „Роял диксиленд“ – В. Търново, „Диксибенд“ – Тетевен, и др. Чужденците не дойдоха, защото

нямаме пари, макар че и тази пролет са изяви желание да свирят в Габрово групи от САЩ, Гърция, Нова Зеландия, Швеция, Холандия, Чехия, Германия, Франция“, заявяват организаторите.

Алберт Мангелсдорф – най-голябият в света от 30 години, и неговият състав музиканти от Германия, Швейцария, Индия и Иран, е между участниците в джаз фестивала „Варненско лято“. Фестивалът започва на 31 юли във Фестивалния комплекс в града.

„Варненският фестивал ще бъде събитие от висока класа“, казва неговият художествен ръководител, организатор и домакин Анатолий Вапиров. До 3 август меломаните ще чуят и Доминик Пифарели от Франция, ирландката Кристин Тобин, Андрей Прозоров от Одеса. Сред българските участници са „Бели, зелени, червени“, Теодосий Стойков и Анатолий Вапиров.

Милчо Левиев ще свири с едно пръстче на пианото на българската премиера на своите „Симфо-джаз скици“ във вторник от 20 часа в НДК. „Ще го давам тежко – като Каунт Бейзи“, казва именитият джазмен на пресконференция на 21 декември. Той прехвърля тежестта на изпълнението върху приятелите си от БГ Симфо-джаз оркестър с диригент Любомир Денев и солистите. Симеон Шерев-Банана и Теодосий Спасов ще си поделят партията за флейта. Пианото,

барабаните и басът са в ръцете на трио „Акустична версия“ – Антони Дончев, Христо Йоцов и Пепи Славов-син. Милчо Левиев ще направи солото в третата част на творбата – „Един луд българин“. „Симфо джаз скици“ е в пет части – започва с „Оркестърът“ и завършва със „Свободен полет“, обяснява авторът.

На концерта по случай неговата 60-годишнина ще звучат и творби на Левиев отпреди 30 години в изпълнение на хор „Елия“ с диригент Павлина Величкова и бигбенд „Експеримент“ под ръководството на Петър Славов и Георги Борисов.

На 22 декември президентът Петър Стоянов награждава джазмена Милчо Левиев с орден „Стара планина“ първа степен по повод 60-годишния му юбилей. „Награждавам Ви не само заради забележителните Ви музикални изяви, но и затова, че останяхте верен на изкуството, когато то не се харесваше на управляващите, защото продължихте творчеството си в чужда страна, но не забравихте своите приятели и родния си град“, обръща се президентът Стоянов към Милчо Левиев. На церемонията присъстват и приятелите на музиканта Радой Ралин, Атанас Кръстев, Теодосий Спасов, Симеон Шерев и др.

1998

„Като първа проява от богата програма за предстоящите в събота тържества, посветени на Деня на Европа, тази

Вечер в Габрово бе тържествено открит традиционният, вече 17-и поред фестивал на джазовите оркестри в страна“, съобщава новина от 14 май. Участват и две джаз формации от гръцкия град Коринт, а също и двама солисти от Великобритания и Франция – тромпетистът Кейт Смит и саксофонистът Бернар Сева.

По утвърдила се вече традиция и този път преди първия си концерт всички музиканти свирят из централните улици на града, накачени върху атракционен влакче.

На пресконференция на 28 май организаторите от пловдивския клуб „Бели, зелени, червени“ на Международния младежки джаз фестивал съобщават, че целта им е да насърчат и да подкрепят младите музиканти. На откриването по-късно през същия ден на сцената на Синдикалния дом в Пловдив свирят квартет „Ангел Заберски-младши“ и формациите „Пале Роял“ от Одеса, „Инфинити“ – София, и „Фрий Стайл“ от Пловдив.

На 27 юли основателят на джаз формацията „Бели, зелени, червени“ магистър Веселин Николов получава Почетния знак на град Пловдив – първа степен. Отличието му е връчено от кмета Спас Гърневски.

Почетният знак на Пловдив е присъден на магистър Веселин Николов на 30 януари 1998 година по повод 60-годишнината му, но поради отсъствието му от

Варна, 12 август 1993 г. Съвместно изпълнение на Теодосий Спасов и Янка Рупкина на сцената във фестивалния комплекс, където се провежда джаз фестивалът „Варна 93“. Снимка: Георги Генчев, БТА

страната церемонията се провежда едва сега.

„Започващият днес джаз марафон, в който ще участват утвърдени млади изпълнители, ще продължи три дни“, посочва публикация от 14 август. Освен известните български изпълнители и състави, сред които са певецът Васил Петров, тромпетистът Трайко Иванов и пловдивският състав „Бели, зелени, червени“, в концертните програми ще участва и австрийският състав „Ноуве куизин“.

Според инициаторите на срещата от джаз клуб „Хасково“ целта е да се популяризира този стил в музиката и да се покажат предимствата на сериозното изкуство пред разпространяващата се чалга.

„Днес и утре са празничните музикални нощи на русенския джаз форум. Той се организира за 21-ви пореден път, а звездата на програмата му е отново звездата на форума Йълдъз Ибрахимова“, съобщава новина от 6 ноември.

За първи път ще участват Русенската филхармония и хор „Родина“. „Очаква се интересна изява с тях на солистката Красимира Стоянова“, казва бащата на джаз форума Петьо Петров-Парчето.

Сред гостите в концертите, които по традиция продължават цели нощи, е „Мариус поп квинтет“ от Румъния със солист Озана Барабанча.

Български джаз музиканти от всички поколения и гости от САЩ и Република Македония участват в открития на 6 ноември в залата на драматичния театър фестивал „Джаз панорама – Благоевград 98“. Организатор на три-

дневната културна проява е фондация „Пирин пее“ и това е част от дългосрочната ѝ програма за превръщането на Благоевград във фестивален център. Главен консултант на организаторите и селекционер на поканените групи и певци е Вили Казасян.

Основен акцент на фестивала е организираното за първи път прослушване в България за традиционните международни стипендии за обучение на млади джаз музиканти в Бъркли коледж в САЩ. Според предварителните заявки има 59 кандидати. В прослушването ще участват и преподаватели в консерваторията „Филипос Накас“ от Гърция, която е партньор и член на международната верига „Бъркли“.

1999

На 13 февруари за 119 път в бар „Оникс“ прозвучава популярното парче „Вземи влака“ на Дюк Елингтън в изпълнение на ръководения от маестро Манол Цокров джаз оркестър „Габрово“. Съботни евързрийни нарича преди 10 години маестро празничните си концерти, когато се изпълняват популярни и неостаряващи пиеси на Гершуин, Коул Портър, Джерън Керн и други светили на джаза.

Над 30 години свири на габровска сцена маестро Манол Цокров, който сяда зад пианото едва 6-годишен. По-късно възпитаникът на проф. Жени Ковачева в консерваторията, комуто са преподавали Парашкев Хаджиев, Марин Големинов, Стоян Джуджев, ще каже, че за него всеки концерт е еднакво важен – и този на село, и този в Карнеги Хол.

Маестро Цокров със своя оркестър е свирил в САЩ, Франция, Холандия, Германия, Австрия, Гърция.

Първи частен джаз фестивал „ФРУКА Д“ започва от 29 април до 1 май в Казанлък под мотото „Да отпушим духа на бутилката“, съобщава новина от 16 април. На сцената на Дома на културата „Арсенал“ ще гостуват Васил Петров, Хилда Казасян, Людмил Георгиев и други, обявява пред репортер на БТА Росен Желев, един от организаторите на музикалния форум. Инициатори са завод „Оранж“, представител на германския концерн за газирани напитки „ФРУКА Д“ и казанлъшката фирма ИЛКОМС.

Световноизвестният български джаз музикант и композитор Милчо Левиев ще бъде удосто-

ен с почетната титла доктор хонорис кауза на Нов български университет, съобщават на БТА от информационния отдел на университета в края на април. По време на церемонията, която ще се състои на 10 май в Зала 9 на НДК, Милчо Левиев ще раздаде дипломи на завършили с отличие студенти. А на 11 и 12 май в аулата на университета Милчо Левиев ще има майсторски класове на тема „Какво е това нещо, наречено джаз?“. Вратите са отворени за всички студенти от различни висши училища, музиканти, композитори, любители на джаза, които ще могат непосредствено да се насладят на изкуството на Милчо Левиев, се отбелязва в съобщението на НБУ.

100-годишнината от рождението на Дюк Елингтън ще почетат с концерт в зала „България“ на 30 април именити наши джаз

*София, 23 октомври 1998 г. В НДК се открива „Джазфест '98“, като специален гост е китаристът от САЩ Чарли Хънтър, който свири на осемструнна китара.
Снимка: Тихомир Пенов, БТА*

музиканти – певците Камелия Тодорова, Стефка Оникян и Васил Петров, саксофонистът Людмил Георгиев и Румен Тосков-квартет, съобщава новина по-рано през месеца. Те ще изпълнят 20-ина от 50-те песни на Дюк Елингтън, един от най-забележителните пионери на джаза по думите на Людмил Георгиев. Според него – силна обаятелна личност с всестранны интереси и богата култура, композитор, автор на текстове на песни, аранжор, пианист, Дюк е оставил следа във всички стилове. Пиесите му, писани от началото на века до 70-те години, звучат модерно до днес и всички черпят от тях.

С атрактивно влакче на 13 май габровските джаз музиканти, ръководени от маестро Манол Цоков, ще обиколят, свирейки, улиците на града. Всяка година това е знакът, че в града започва диксиленд парадът с участието на джаз формации от цялата страна.

В осемнадесетото поредно издание на фестивала тази година ще участват „Университетски разтайм бенд“ и „Александров разтайм бенд“ от София, вокална гостпъл група „Вежен“ от Тетевен, бигбенд „Сините скали“ от Сливен. Те ще се представят пред габровската публика заедно с домакините от двете местни бендформации – „Суинг“ и „Стрингс разтайм“ с диригент Манол Цоков.

Международният младежки джаз фестивал започва на 15 юни в Пловдив. Верни на традицията, организаторите от пловдивската джаз формация „Бели, зелени, червени“ и този път предоставят поле за изява на млади таланти от страната и чужбина. Години наред фестивалът в Пловдив е едно от джаз събитията у нас.

А почитателите на балета имат възможността да видят балетния спектакъл на Софийската опера „Зорба Гъркът“ на сцената на Античния театър.

Българската формация „Акага“ е подготвила напълно нова двучасова програма, с която ще участва на джаз фестивала в швейцарския град Монтрьо през тази година, съобщават на БТА през юни от „Нова музикална агенция“.

Програмата, съчетаваща народни мотиви, хип-хоп, грамънбас, соул и фюжън, ще бъде представена и по време на предстоящото турне на „Акага“ и Mindstorm в България. То ще стартира на 25 юни във Варна, следват Албена, Несебър, Созопол и Бургас. Петте концерта ще бъдат безплатни и ще се състоят на открито в центъра на всеки от градовете.

„Германският печат отделя специално внимание на концерта на Теодосий Спасов и джаз трио „Приказка“ в Бон. Всички, излизаци в Бон всекидневници и седмичници, отбелязват това изключи-

телно събитие в музикалния живот на града“, пише в новина от 2 юли. Всекидневникът с най-голям тираж в Германия – „Билд“, информира за концерта на „световно-известното трио „Приказка“ в реномирания джаз клуб „Хармония“, който се провежда под патронажа на българското посолство във ФРГ.

Бонският всекидневник „Генерал-анцайгер“ изтъква, че триото от кавал, саксофон и тъпан „смесва по неповторим начин самобитната българска народна музика с джаза“.

Седмичникът „Шауфенстер“ в статията си „Световна звезда в Бон“ отделя специално внимание на уникалното изпълнение на Теодосий Спасов. Друг бонски седмичник – „Бликпункт“, подчертава, че музиката на триото е „амалгама, наситена с джаз, импровизации и балкански фолклор“, за която са характерни „спонтанността и дълбочината на звученето“. Германските музикални критици изтъкват в публикациите си, че за основа на музиката, изпълнявана от Теодосий Спасов и триото, служат старинните български народни песни и техните така богати и поддаващи се на джаз обработка неравноделни тактове.

Нанси Кинг, пианистът Стив Кристоферсън и саксофонистът Скот Хамилтън ще гостуват на втория международен джаз фестивал в Банско от 8 до 13 август, съобщават на 21 юли организаторите. Нанси Кинг – оценявана като „култова фигура“ и „пряка наследница на Ела

Фицджералд“, се появява на джаз сцената в началото на 60-те години. Първия запис прави със саксофониста Стив Улф. От 1978 година певицата изнася концерти в родния си щат Орегон и по Западното крайбрежие с пианиста и композитора Стив Кристоферсън. През средата на 90-те години двамата преподават в Джазовата работилница на Станфордския университет.

В началото на тази година Нанси Кинг прави турне в Италия с китариста Джон Стоуъл. Предстоят ѝ концерти със Стив Кристоферсън и Орегонския симфоничен оркестър, както и участие в Банско, което те – Нанси и Стив, очакват с нетърпение, защото са пленени от мистерията на българските гласове, които са имали възможност да слушат.

Почитателите на джаза в Банско ще чуят и гостувалата преди година група „Сноу Уайт“ от Франция, „Уи Три“ от Австрия, основаната преди четиридесет години в Хамбург група „Агди Мюнстерс Олд Мери Тал джаз бенд“, „Томаш Шукалски/Артур Дудкевич Проект – Полша/България“.

И тази година фестивалът в Банско ще събере музикантите Милчо Левиев, Симеон Шерев, Йълдъз Ибрахимова, Антони Дончев, Христо Йоцов, Владимир Карпаров, Веселин Веселинов-Еко, Людмил Георгиев, Васил Петров, Камелия Тодорова, групите „Джорджу Квартет“, „Инфинити“, „Акага“, „Зона Ц“, „Акустична версия“.

Всички концерти ще бъдат на открито на централния площад в Банско и входът ще бъде свободен, уверяват организаторите.

В началото на септември Фондация „Аполония“ става инициатор за учредяване на Асоциация на българските фестивали, която в бъдеще ще кандидаства пред Европейската организация на фестивалите на изкуствата за финансиране на конкретни проекти. По покана на „Аполония“ в Созопол се срещат представители на фестивалите „Мартенски музикални дни“ – Русе, „Варненско лято“, „Софийски музикални седмици“, театралните фестивали в Бургас и Враца, джаз фестивали във Варна и София, на филмовия фестивал „Любовта е лудост“ и др., за да се обединят около идеята за учредяване на Асоциация на българските фестивали за професионални изкуства. Целта на тази неправителствена организация е сътрудничество, координация, рекламна и информационна дейност в страната и чужбина. Тя ще се опита да разкрива нови възможности и форми за развитие на българската култура и за утвърждаване на българските фестивали на изкуствата като кулминация на културните процеси в страната и постоянното им интегриране в европейските структури.

Международният джаз фестивал Sofia Jazz Fall '99 тази година ще се състои в зала „България“, а не както до сега в Националния дворец на културата, съобщава на пресконференция на 20 септември пресаташето на фестивала Димитър Евстатиев. Фестивалът се организира

за четвърти път. Тази година се предвижда във фоайетата около залата да бъде организирана изложба-базар, от която ценителите ще могат да купят албуми както на гостуващите джаз изпълнители, така и някои редки плочи и дискове.

В четвъртото издание на фестивала от българска страна ще участват „Инфинити“, „Джаз брейкърс“, „Христо Йоцов квартет“ и „Тамбу“. Чуждестранни гости ще са „Саския Лару Бенг“ (Холандия), „Къртни Пайн Бенг“ и „Анди Съмърс Бенг“ (Великобритания) и „Фил Марковиц Трио“ (САЩ).

„Страната ви е много музикална. Хората са чудесни. Кучетата по улиците нямат значение. Шеми се да опозная повече българската народна музика“, са едни от първите думи на американският китарист Майк Стърн пред българските журналисти. Той е в София по покана на организаторите на Sofia Jazz Fall '99. На 23 октомври Mike Stern Band има концерт в зала „България“.

„Основното, което научих от работата с Майлс Дейвис, е че трябва да свири от сърце. Нищо друго не е от значение – нито стилът музика, нито какво става зад сцената“, казва Стърн, който две години е работил с известния тромпетист, починал през 1991 година.

На 27 октомври се открива четвъртото издание на джаз фестивала MusicJam Sofia '99. В Националния дворец на культу-

рата е планирано да свирят китаристът на Police Андри Съмърс, басистът Джон Патитучи, бившият барабанистът на Yes и King Crimson Бил Бръфърд, блусменът Попа Чуби. Сред българските участници са „Динамит брасбенд“, „Вили Казасян бигбенд“, Милчо Левиев, „Акага“, „Зона Ц“.

„От българската музика харесвам „Мистерията на българските гласове“ – те дори повлияха на моята кариера“, казва днес Андри Съмърс.

„Джазмените са едни от най-смешните и забавни музиканти, които съм срещал“, смята 38-годишният басист от италиански произход Джон Патитучи.

2000

Хорът „Мистерия на българските гласове“ с диригент Дора Христова ще пее с джазмените Анатолий Вапиров – саксофон, Юрий Кузнецов – пиано, Владимир Волков – контрабас, и Стоян Янкулов – ударни инструменти, на 5 януари в НДК в рамките на Новогодишния музикален фестивал, съобщава новина от началото на месеца.

Групата се нарича „Славянска мистерия“ и изпълненията ѝ са синтез на джаз и български фолклор, разказват организаторите от НДК. Автор на проекта е Анатолий Вапиров, композитор, диригент и музикален продуцент. Той е участвал в престижни фестивали и концерти в Европа и сътрудничи с известните музиканти Сърман, Дашек, Мутшпил, Минафра, Ибраимова и Крог. Директор е на Международния джаз фестивал „Варненско лято“.

„Веселин Николов – основател и художествен ръководител на формацията „Бели, зелени, червени“, написа книга за историята на джаза. Издател е „Летера“, пише в новина от февруари. В „Моите любими неща. Шрихи за джаза“ са разгледани теоретичните аспекти на един от феномените на XX век – неговата естетика и философия, инструментариум и основни техники, жанрове, школи и култови творци. Отделни глави на книгата са посветени на блуса и импровизацията.

В момента Николов изнася лекции за джаза и православната музика в щатски университет. Според музикалния критик Йордан Рупчев той е сред първите, допринесли за създаването на професионален статут на джаз музиканта у нас и първият, извел през 80-те години наша формация – „Бели, зелени, червени“, на концерти в родината на джаза – Америка.

Именитият джазмен Людмил Георгиев (Людмата) посреща 70-годишнината си на 31 март с нова книга – „История в синкопи“, научава БТА от автора. Той е събрал свои статии, спомени, интервюта с видни наши и чужди джаз музиканти, публикувани през 90-те години във вестниците „Анти“ и „Демокрация“. Томчето няма претенции да е историята на джаза в България, обяснява Людмата. Това са по-скоро спомени от неговия живот, свързани със събития на джаз сцената у нас и в странство от 55 години насам.

„Един век Луис Армстронг – Сачмо“ е насловът на концерта за 100-годишнината на прочутия джазмен на 31 март в зала „България“. „Двайсетина парчета от най-доброто на Армстронг, а то няма лошо, са в програмата“, научава БТА от инициатора на концерта Людмил Георгиев.

„Луис Армстронг е твърдял, че е роден на 4 юли 1900 година – на националния празник на САЩ и в началото на новия век. След смъртта му през 1971 година се разкрива, че истинската му рождена дата е 4 август 1901 година, т.е. 100-годишнината му е догодина. Това не пречи отсега да започнат тържествата – Сачмо, символът на джаза заедно с Дюк Елингтън, заслужава тази чест, както и да е роден на националния празник на САЩ“, смята Людмата.

През май габровският джазмен маестро Манол Цокров получава почетна грамота от Международната академия на изкуствата със седище в Париж. Отличието се присъжда за принос към новата българска музика и съвременното изкуство.

Българско жури, в което влизат най-известните творци от всички области на изкуството, е отличило маестро Цокров извън рамките на ежегодните награди, присъждани от него. Грамотата е по повод 40-годишната творческа дейност на маестрото и във връзка с неговата 60-годишнина.

С концерт в Токио на певеца Васил Петров и пианиста Румен Тосков започна първата промоция в Япония на българското джаз и поп изпълнителско изкуство, съобщава на 23 май специално за БТА Посолството на България в Токио. Промоцията е организирана от водещата японска компания „Кавай“, производител на музикални инструменти, със съдействието и подкрепата на радиостанцията Еф Ем Токио, телевизионния канал Ем Екс ТВ, престижните токийски клубове Токио кепитъл клуб и Клуба при Токийския университет, Японно-българското дружество за приятелство и българското посолство в Токио.

Документалният филм „Страсти по Леа“, посветен на легендарната джаз певица Леа Иванова, има премиера в кино „Люмиер“ в рамките на Салона на изкуствата в НДК в края на май.

Филм за Жената и Мъжа, за копнежа на душите им една към

друга и към света навън, за символа на свободния дух за едно поколение – така определя продукцията режисьорът Николай Йотов. Той е съсценарист със съпруга на Леа Еди Казасян и с Радослав Спасов. Стефан Китанов е продуцент на филма, субсидиран от Националния филмов център.

На 16 юни българският пианист Антони Дончев свири в Берлин на фестивала Jazz Across the Border. Дончев участва в международен проект, създаден специално за този и за мюнхенския джаз фестивал. Проектът се нарича „Огледален свят“ и в него са ангажирани четирима унгарски музиканти, един шведски и танцьорка от Виетнам. Това е десетото издание на берлинския джаз фестивал.

„За нас са важни нетолкова отделните изпълнения, колкото възможността да съберем различни музиканти от различни страни, подчинени на различни музикални традиции“, казва директорът му Пюнтер Хюсман.

Според него най-интересните тенденции в този вид музика в момента идват от Източна Европа и затова той не се притеснява от „балканизирането“ на джаза.

С проекта на Митко Рупчев, най-младия български джазмен, роден през 1979 година, син на известната джаз певица Стефка Оникян и на музикалния критик Йордан Рупчев, на 3 август е открит Деветият международен джаз фест – Варна 2000.

„Успяхме да привлечем световни звезди, въпреки че тази година е по-трудна във финансово отношение от миналата“, изтъква по повод сегашното издание на феста неговият директор Анатолий Вапиров.

От 8 до 13 август в Банско ще се проведе за трети пореден път Международният джаз фестивал „Банско 2000“. В атмосферата на джаза ще бъдат музиканти от Чехия, Русия, Германия, Шотландия, Румъния, САЩ и България, както и многохилядната публика на фестивала. Събитието ще бъде отразено чрез дневниците на фестивала по БНТ – Канал 1, както и в специален музикален филм.

2001

Радио „Джаз ФМ“ започва излъчвания на 17 септември 2001 г. с концерт на Теодосий Спасов и хор „Космически гласове“ в Зала 1 на НДК, научава БТА през юни от

София, 27 октомври 2000 г. Втората вечер на джаз фестивала в НДК се открива от Теодосий Спасов и приятели.
Снимка: Светлана Бахчеванова, БТА

радиото. Тогава ще бъде и официалната промоция на новия диск на Теодосий Спасов, в който участват Ангел Заберски-син (пиано), Веселин Веселинов-Еко (бас), Стоян Янкулов (барабани), Христо Йоцов (перкусия) и Ангел Димитров (китара). В спектакъла ще участват и Мая Новоселска, Самуел Финци, както и най-добрите представители на съвременния български джаз.

„Джаз ФМ“ е новата втора програма на „Класик ФМ радио“ АД. Програмата на „Джаз ФМ“ ще бъде ориентирана към младите хора с високо образование и успешна професионална реализация. В музикално отношение тя съдържа всички популярни стилови разновидности и течения в джаза от възникването му до наши дни.

На около 35 000 посетители се надяват организаторите на 5-дневния джаз фестивал в Баня, който започва в сряда. Входът е свободен. Това съобщава кметът на район Баня Милор Михайлов на 23 юли на пресконференция. Джаз фестивалът ще бъде открит на 25 юли с Бигбенда на БНР. След това на сцената в малкия парк Мая Новоселска ще покаже уменията си като джаз вокал. Програмата завършва с участието на „Аказа“.

Любителите на джаза ще имат възможност да чуят на живо шотландците Тим Гарлън – саксофон, Дон Патерсън – китара, Стив Хамилтън – пиано, американеца Джон Деймиън – китара, триото от Молдова „Тригон“ и Игор Бутман квартет от Русия.

Банско, 13 август 2000 г. Бас квартет „Амрита“, първият и единствен в България, успява да изненада приятно и най-претенциозната публика на фестивала в планинското градче. Снимка: Сашо Крушевски, БТА

Повече пианисти ще има на джаз фестивала в Банско от 8 до 13 август, съобщават организаторите в началото на месеца. Силно българско присъствие и не-известни гости от чужбина ще има тази година, смята джазменът Людмил Георгиев.

Традиционно е присъствието на Бигбенда на БНР с диригент Янко Миладинов и солисти Стефка Оникян и Петър Салчев, на Бенда на Вили Казасян, на Симеон Шерев квартет, на Ангел Заберски октет, на Румен Александров разтаймбенд, на Брейн-сторм квинтет, на София дикси суинг, на Дърти пърчис. Сред соловочалите са Камелия Тодорова, Васил Петров с Бигбенд Благоевград, Вили Кавалджиев. Людмил Георгиев, Васил Петров, Стефка Оникян и Камелия Тодорова ще пеят заедно на 12 август в памет на Луис Армстронг (Сачмо).

Сред чуждестранните изпълнители са Аксел Свингербергер от Хамбург, Addi Munsters Old Merry Tale jazzband – един от най-добрите диксиленди в Германия, и грузи.

Участие на 10 август има и

Вики Алмазигу. Тя е родена в семейството на гръцки политемигрант и българка. Създател е на първия в Гърция клас по джаз пеене в Съвременната консерватория в Солун. Паралелно с педагогическата си дейност пее.

2002

Симеон Шерев-Банана ще представи първия си авторски компактдиск – „Залез-изгрев“, в „Сунгинг хол“ на 20 януари, научава репортер на БТА от именития флейтист по-рано през месеца. Албумът е ретроспективен – събрал е 13 пиеси от 1976 до 2001 година. Най-старата – „Залез-изгрев“, е дала името на диска. Заглавието на последната – „Хърби рок“, възникнала спонтанно на концерт – звученето ѝ напомнило на изпълнителите и слушателите стила на Хърби Хенкок от 70-те години.

В новината от деня се посочва, че Шерев е признат за един от най-добрите в света джазфлейтисти от специалистите, публиката и именити музиканти като Чик Къриа, Мейнард Фергюсън, Алберт Мангелсдорф, Кени Уилър,

Ян Габарек и много други, с които е изнасял концерти. От 1966 година той започва успешните си участия в джаз фестивалите в цяла Европа, Япония, Индия, САЩ, Канада. Година по-късно печели наградата на критиката на фестивала в Монтро.

Оркестър „Карандила“ започва турне в четири европейски държави, съобщава за БТА турмениджърът Виктор Лилов. От 4 до 14 февруари известната сливенска трупа ще посети Будапеща, Регенсбург, Карлсруе, Волфх, Люксембург, Йена, Нюрнберг, Бърно и Виена. Турнето е резултат от успешните изяви на музикантите през септември миналата година в Австрия, Германия, Словения, Чехия. За края на май е предвидено и лятно турне на формацията.

„Карандила“ получава известност в Германия през 1999 година след участието си в програмата на берлинския фестивал Jazz Across The Border, в който

участва Джон Маклафлин с проекта си „Шакти“, Раби Абу Халил, Кудси Ергюнер, както и българските музиканти Иво Папазов и Петър Ралчев.

„С ритмите си, напомнящи second-line на нюорлиънския джаз, „Карандила“ превръща в празник балканската музика и кара човек почти да повярва, че джазът не е възникнал в Америка, а на балканските сватби“, пише критикът Пюнтер Хюсман, ръководител на фестивала в Берлин.

През август 1999 година в Пловдив оркестърът участва в бенефисния концерт на Милчо Левиев. Неговият коментар е, че в този сливенски оркестър „има много повече джаз, отколкото в много джазмени“. Групата е призната и от Горан Брегович, като взема участие в италианската част на турнето на Оркестъра за сватби и погребения преди две години.

„Само жива музика ще звучи

днес в Зала 1 на НДК“, казва на пресконференция на 16 март дигригентът Пол Мърсър Елингтън, внук на легендата на американския джаз Едуард Дюк Кенеди Елингтън. Вечерта Оркестърът на Дюк Елингтън ще свири за първи път пред българска публика по покана на агенция „Прима“.

„Аз нямам нужда да работя за пари, правя го защото обичам тази музика и защото обичам хората, с които работя“, обяснява Пол. Самият Дюк Елингтън е избягвал да определя музиката си като джаз – наричал я е black music (черна музика).

24-годишният Пол Мърсър, който е датчанин по рождение, е и композитор, но твърди че все още се учи. Заявява, че музикантите от неговия оркестър в никакъв случай не могат да бъдат наречени имитатори. „Ние сме тук, за да образуваме хората за Дюк Елингтън, а не за да станем известни. Искаме да покажем нашето уважение и да запазим спомена за него“, казва Пол.

Теодосий Спасов, Люгмил Георгиев, хорът „Мистерията на българските гласове“ и бигбендовете на БНР и Благоевград ще участват в петия международен джаз фестивал в Банско от 8 до 13 август, съобщават организаторите през юли.

Камелия Тодорова ще отбележи своя 25-годишен юбилей на сцената. Сред любопитните факти в творческата биография на певицата е джаз концертът с оркестъра на Стан Гец в Бомбай, както и това, че лично Фил Колинс я представя като

Банско, 9 август 2001 г. Стартира Четвъртият международен джаз фестивал в града. Особен интерес за публиката представляват музикантите от джаз формация „Иехиа Халил“ (Египет), които смесват традиционната фолклорна египетска музика с модерен джаз.
Снимка: Радослав Ранков, БТА

изгряваща звезда в радиошоу по БиБиСи. В Банско Тодорова ще изпълни нови песни от новия си компактдиск, който ще излезе до края на годината.

Най-доброто от младия български джаз и от страните в Черноморския регион, както и авангардна музика ще има на започващия 11-и международен фестивал "Варна джаз", включен в рамките на „Варненско лято“, съобщават организаторите в края на юли. По традиция откриването ще бъде в двора на Историческия музей, където ще свирят млади български джазмени, събрани във „Владимир Карпаров проект“. Същата вечер ще свири триото на саксофониста Макс Нагъл от Австрия и „Екстемпора трио“ от Гърция.

На 1 август в столицата се провежда пресконференция по повод предстоящото издание на Празниците на изкуствата „Аполония“ в Созопол. Маргарита Димитрова, артистичен директор на фестивала, съобщава, че премиерна програма на Антони Дончев с Театрален джаз бенд и квартет „ЕВА“ ще постави началото на 18-ото издание на фестивала на 30 август в Амфитеатъра в Созопол. Програмата е съчетание на джаз с автентичен български фолклор и след „Аполония“ ще бъде представена на фестивала „Европалия“.

От 23 до 27 септември Хасково е домакин на есенните празници на джаза, организирани от джаз клуба в Хасково за шеста поредна година.

Музикалните дни са с изложба на джаз плакати от Полша, подредена в зала „Родолюбие“ на Историческия музей.

На 25 октомври в зала 1 на НДК започва тридневният джазфестивал MusicJam – София 2002“. Сред участниците във фестивала тази година е световноизвестният американски саксофонист Марк Търнър и неговият квартет и гръцкото трио „Хюмън Тъч“ – Дейвид Линч – саксофон, Йотис Киорцолу – бас китара, и Ставрос Ланциас – клавишни, барабани, китара, които свирят авторски композиции.

На MusicJam Милчо Левиев представя общ проект с Вики Алмазиду от Гърция.

Теодосий Спасов получава единствената награда на международния джаз фестивал „Нишвил“, съобщават през ноември сръбските организатори на събитието, което тази година има своето 19-о поредно издание, но за първи път ще завърши извън границите на Сърбия – в София.

В последния ден на етноджаз феста в Зала 2 на НДК е планирано да участва оркестърът на Фейт Сейдич, който изпълнява музиката от филмите на Емир Костурица, „Жар бенд“ – Ниш, Тони Китановски трио от Скопие, „Театър джаз бенд“ от София.

Идеята за хепънинга е на кметските управи на трите града – Ниш, Скопие и София, и е под патронажа на столичния кмет Стефан Софиянски. Идеята е проявата да се превърне в традиция, като всяка година в нея ще показват майсторството си оркестри и изпълнители от Балканите.

2003

Пролетният фестивал SofiaJazzPeak ще продължи от 28 март до 1 април, съобщават за БТА организаторите в началото на март.

На фестивала ще свирят български и европейски джаз изпълнители като „Анке Хелфрих трио“ от Германия заедно с Христо Йоцов. Другите български изпълнители са Камелия Тодорова и Живко Петров. Чуждестранните участници са Мамю Борн от Великобритания, Olivier Ker Ourio Trio от Франция, трио „CaMaHu“ от Унгария и България, Costas Maginas Project от Гърция и България.

Шестият джаз фестивал в Банско от 8 до 13 август ще бъде в памет на Любимил Георгиев, съобщават на 21 май организаторите. Известният български саксофонист е починал преди два дни.

Най-именитият арабски джазмен Яхия Халил и неговият бенд, германската певица Регина Ебинал, полският пианист Куба Станкевич и руският Игор Брил квинтет са сред акцентите в програмата, съобщават от щаба на фестивала. Изпълненията на основната сцена ще

бъдат предавани пряко в интернет. С Халил ще пристигне и екип на Египетската телевизия, който ще заснеме филм за фестивала в Банско.

Джазфестивалът в Баня ще бъде посветен на музиканта Людмил Георгиев, съобщава през юли Иван Чочев, директор на проявата, която ще се състои от 23 до 26 юли.

Тази година фестивалът в Баня за първи път ще бъде открит с джем-сешън, което по принцип се прави на закриването, обяснява Чочев. В джем-сешъна ще се включат приятели и колеги на Людмил Георгиев. Същата вечер Ангел Заберски Грифин джаз бенд ще изпълнява музика, писана от Заберски-син през последните две години специално за фестивала.

„Гостуването на „Виена арт оркестра“ ще бъде голямото събитие на 12-ото издание на варненския джаз фестивал от 1 до 3 август. Австрийските музиканти ще свирят за първи път у нас. Любителите на джаза ще чуят програмата им на 2 август“, пише в новина от края на юли.

Фестивалът ще бъде открит от дуо Стоян Янкулов и Елица Тодорова. Музикантите ще представят на публиката проекта си „Дръмбой“, обяснява „бащата“ на „Варна джаз“ Анатолий Вапиров. Същата вечер гостите ще чуят и перкусионния ансамбъл „Ехотра-сис“. Гръцките музиканти залагат на импровизацията и съчетават музикални стилове от целия свят.

Седмото издание на фестивала „Джаз 2003“ стартира на 23 септември в Хасково с откриването на фотоизложба „Дванадесет погледа от България“. В изложбата ще бъдат представени творби на водещи български фотографи, съобщава организаторът на фестивала Димитър Русев. Над 70 изпълнители ще пристигнат в Хасково за участие във фестивала, който ще продължи до 27 септември. Очакват се музиканти и групи както от България, така и от Дания, Полша, Унгария.

Групата на виртуозния чикагски китарист Фариш Хак и квинтетът на британския джаз и латино ветеран Алекс Уилсън са сред участниците в седмото издание на „Музик джем“, съобщават организатори на фестивала, който ще се състои на 24 и 25 октомври в Зала 1 на НДК.

Групите от Великобритания, Франция и Полша участват със съдействието на Британския съвет, RFI и културните институти на Полша и Франция.

София, 27 октомври 2001 г. Американската група Planet X е най-аплодираната от публиката в Зала 1 на НДК, където се провежда джаз фестивалът Music Jam. Снимка: Бистра Бошнакова, БТА

Четвъртото издание на двудневния фестивал „София блус 2003“ започва на 28 ноември в салона на кино „Влайкова“, съобщава за БТА джаз критикът Владимир Гаджев. Сред участниците са френско-българската група „Акофен“, дуото Гитар Ник и Блу Ал, „Бараби блус бенд“, групата „Каскадьори“ на Васко Кръпката, формация 5 XL, „Блус трафик“. От Бургас се очаква да пристигне Пламен Ставрев, създател на блус фестивала в града, съществувал през 90-те години на миналия век.

2004

Фестивалът „София джаз пик“ ще се състои за втори път от 30 март до 5 април. Четирите концертни вечери са в зала „България“ на 30 март, 3, 4 и 5 април. Участват звезди от Германия, Великобритания, Австрия, Франция, Холандия, Италия и САЩ, посочва новина от средата на март. Сред участниците са Ибо Шакур от САЩ, холандската вокалистка Ташас Уърлд, Корнелиус

Клаудио Кройш и формацията „Сън Мюзик“, която е от четирима гвинейци, изпълняващи афро-бразилски етноджаз, Джим Мълън – „бащата“ на британския фънкджаз, и други.

Певицата Вики Алмазиду и Милчо Левиев ще представят за първи път съвместен нов албум на последната вечер на фестивала „София джаз пик“ на 5 април. Към двамата на сцената в зала „България“ ще се присъединят едни от най-добрите български музиканти и специалният гост от Гърция Йотис Киоруюглу. Проектът се казва Quiet Love и съдържа 11 песни по музика на Милчо Левиев. Изборът си Алмазиду прави сред общо 20 композиции, писани от световноизвестния български музикант между 1962 и 2003 година.

Шведската група „Леле мале как сме го оплеле“ ще участва на джаз фестивала, който ще се състои за седми път от 8 до 13 август в Банско, научава БТА през юни от организаторите. Формацията със странното за Швеция име е създадена от видинчанина Михаил Данчев. Той свири на тамбура и изпълнява вокалите. В групата, която прави джаз, съчетан с български фолклор и етно, има бас китара, саксофон и табла.

В програмата тази година са включени още два чуждестранни бенда, очаква се виртуозният буги-вуги пианист Силван Шинг от Швейцария, грузинска джазформация, гости от Полша,

Унгария, Франция, Русия, Англия, Швеция, Белгия, Германия.

По традиция ще участват и най-добрите български джазмени.

Музиканти от 13 държави ще се включат в международния джазфестивал във Варна; 13-ото издание на феста ще бъде от 29 юли до 4 август в Археологическия музей в морския град, съобщава през юли организаторът Анатолий Вапиров. Публиката ще слуша изпълненията на музиканти от САЩ, Германия, Франция, Великобритания, Русия. Фестивалът ще бъде открит от триото Димитър Будуров, Корд Хайнекинз и Йенс Дюпе.

Сред изпълнителите са членовете на молдовската група „Тригон“, която работи основно с етноритми. Сред участниците е и шотландската джаз формация AAB Trio, определяна от британската преса като „визията за джаза на XXI век“ и „най-пълното съчетание на инвенция и оригиналност“.

За първи път джазфестивалът в Банско е открит с шествие, четем в новина от 8 август. То е водено от 20-членния германски IKS бенд и от българския Александров разтайм бенд. Шествието минава през централната пешеходна улица на Банско, но малцина се присъединяват към него. Насядалите по кафенетата граждани аплодират музикантите от местата си.

С откриването на бюст-па-

метника на Людмил Георгиев (1930-2003) в центъра на Банско е поставено началото на Джазалея на славата. Идеята е на главния организатор на фестивала Емил Илиев, според когото „именно в Банско трябва се увековечат всички големи имена в джаза“. Илиев казва, че следващите имена в алеята ще бъдат определени след допитване до джаз обществото в България. Засега се обсъждат имената на Леа Иванова и Йордан Рупчев.

Людмил Георгиев е определен от колегите и приятелите си като „един от най-свободните и най-големите джазмени в България“.

Американските джаз изпълнители Розана Витро и нейното трио ще започнат турне в три български града с участие в 20-ото издание на „Аполония“ в Созопол на 9 септември, съобщават организаторите. На 11 септември формацията ще се представи в концертната зала на Шумен, а на 12 септември – в зала „България“ в София.

Музикантите са една от осемте групи, избрани да представят Съединените щати тази година в Източна Европа по линия на специална програма на Държавния департамент на САЩ и „Кенеди център“ във Вашингтон. Програмата, наречена „Посланици на джаза“, съществува вече седем години и има за цел да запознае музикалната общественост в различни страни по света с едни от най-добрите образци на американското джазово изпълнителско изкуство.

Созопол, 10 септември 2003 г. Хилда Казасян и нейният екип изнасят концерт в дискотека „Теодора“ в морския град. Jazz 'n' Samba е последният от поредицата джаз концерти в рамките на Празниците на изкуствата „Аполония 2003“.
Снимка: Бистра Бошнакова, БТА

На 24 септември в Русе започва първото издание на гвудневния фестивал BlueZZ Fest, в който свои изпълнения ще представят джаз и рок музиканти.

През първия ден на проявата свои изпълнения представят джаз-блус формация „Индекс“, „Ангел Заберски JR HOT BRASS RHYTHM“, „Аквариум“, „Заберски meet Салчев“, Васко Кръпката, Камен Кациата и група „Каскадъори“, „Теодосий Спасов трио“ и „Ставреф блус бенд“.

В програмата на втория фестивален ден са включени изпълнения на група „Стари муцуни“, Вили Кавалджиев, Камелия Тодорова, „Джаз студио – Русе“, Петър Салчев, Йълдъз Ибраимова и „Банкрут блус бенд“ – Скопие.

На 3 декември в Русе ще е националната джаз среща, която е

продължение на русенския международен джаз фестивал, учреден през 1977 година, и на традициите в Русе, поставени от евреите музиканти през 20-те години на миналия век, съобщава в началото на месеца джазменът Петър Петров-Парчето.

В програмата на четиричасовия концерт на 3 декември ще участват Бигбендът на Българското национално радио с диригент Янко Миладинов и солист Стефка Оникян, Квартетът на Христо Йоцов, Джаз студио „Русе“ с Антони Дончев и Борис Петров, West Coast квартет с лидер Петър Момчев и Джаз триото на Петър Петров-Парчето, Румен Тосков и Росен Захариев. С особен интерес се очакват импровизациите върху авторовите теми на Антони Дончев и Стайко Станев, сред които са „Пътят към Голгота“ и „Реченица“ по Петко Стайнов, считат любителите на джаза.

На 7 януари във Виена се открива едноседмичен фестивал на българския джаз. Под мотото „Крачка през границата“ на сцената на „Порги и Бес“ – джаз клуб с международна известност, ще бъдат представени изключителни български музиканти. Фестивалът ще открие големият пианист и композитор Милчо Левиев, който ще свири соло и в квинтет с Венцислав Благоев, Георги Корназов, Веселин Веселинов и Христо Йоцов, четем в предварителна новина.

Сред участниците блесят имената на Йълдъз Ибраимова, Симеон Шерев, Марио Станчев, Анатолий Вапиров, Антони Дончев, Мартин Любенов, Божидар Сотиров. Една от вечерите е посветена на българо-австрийски джем-сешън. Заклучителната вечер предвижда концерт на Теодосий Спасов.

40-годишнината на формация „Джаз фокус“ и 20-годишнината на „Акустична версия“ ще бъдат отбелязани с концерти на предстоящия фестивал „София джаз пик“, съобщават организаторите в края на февруари. Гвоздей на програмата е участието на световноизвестния цигулар Найджъл Кенеди, който на 18 март ще открие фестивала. Кенеди ще изпълни за първи път пред българска публика своята нова версия на „Четирите годишни времена“ на Вивалди съвместно с оркестъра на радио „Класик ФМ“. Втората част от шоуто, където виртуозът ще свири джаз за-

едно със своята група от Полша – „Ярек Шметана джаз бенд“, ще бъде представена след това на джаз фестивала в Монтрьо.

„Свиря в стил „Папазов“, свиря в стил „Балкан“, свиря в стил етноджаз... Всеки прави етноджаз. Защо да няма и български етноджаз“ – така самобитният български кларинетист Иво Папазов определя своята музика пред Българската редакция на БиБиСи. Папазов, известен в България по-вече като Ибряма, печели Наградата на публиката на БиБиСи, която е част от престижните награди на британската медийна корпорация за световна музика. Номинацията за наградата е на Българката редакция на БиБиСи, се казва в новина от март. Новият албум на известния български музикант „Панаир“ се състезава в категория „Европа“ заедно с два испански състава.

Организатори на джаз фестивали от Белгия, Италия, Унгария, Франция, Полша, Турция, Великобритания, Сърбия и Черна гора ще присъстват на представяне на избрани български музиканти в рамките на предстоящия фестивал „Джаз плюс“ в София, съобщават от фестивала в края на април. Организаторите на въпросните джаз фестивали са част от European jazz network, в която членуват само независими фестивали. „Джаз плюс“ е първият български фестивал в тази мрежа.

На 8 август в Банско започва 8-ият международен джаз фестивал. В първия ден от програмата публиката ще слуша Бигбенд – България, италианския китарист Марко Турко и гръцкото „Трио Балкано“. И тази година няма да мине без участието на Камелия Тодорова. В курортния град ще са и джазмени от Холандия, Германия, Белгия, Македония, Австрия, Унгария, Франция, Чехия, Сърбия и Черна гора.

„Градът ни с нетърпение очаква да чуе звездите на джаза. Организираме доста музикални форуми, за да увеличим потока от туристи и през летния сезон“, заявява кметът на общината Александър Краваров. Освен джаз музиката банскалии и гостите им ще се радват и на богата културна програма.

Музиканти от Украйна, Гърция, Македония и България ще участват в Международния джаз фестивал, който се организира на 6 октомври в Пловдив, съобщава пред журналисти директорът на Артистичния съвет на феста Милчо Левиев. В състава на съвета са още Симеон Шерев, Ангел Заберски-син и Владимир Владигеров.

Джаз фестивалът се организира след почти 10-годишно прекъсване и целта на организаторите е да върнат имиджа на Пловдив като културна столица, допълва Левиев.

Концертите ще се състоят в рамките на три вечери на сцената на лятно кино „Орфей“, със

специалното участие на родственицата на Агриано Челентано – Луиза.

Джазменът Васил Петров откри в Русе своя самостоятелна изложба от рисунки с туш и веднага се включи като вокал в бигбенда All Stars на Георги Борисов за началото на националната джаз среща в дунавския град, посочва новина от 19 ноември.

На националната двудневна джаз среща в Русе ще се представи целият жанров и възрастов спектър на българския джаз, съобщава инициаторът на фестивала саксофонистът Петър Петров-Парчето. На сцената ще се качат най-добрите музиканти от различни поколения творци, като се почне от най-младия – 29-годишния тромпетист Михаил Йосифов, и се стигне до 72-годишния доайен на джаза, саксофонистът Петър Петров-Парчето. Фестивалът ще открие бигбенд от 22 джаз звезди, ръководен от Георги Борисов, а втората концертна вечер ще започне с изпълнения на диксиленда „Трикси дикси хот джаз бенд“, който след 3-годишни гастроли в Южна Корея ще свири директно на русенска сцена.

Български бенд получи Австрийската награда за световна музика за 2005 година на големия финал във виенския джаз клуб „Порги и Бес“, съобщават в началото на декември от „Компрес София“ – бюро за връзки с Община Виена.

Победителят е „Джазта прас-

та бенд“ в състав Мартин Любенов (акордеон), сърбина Ненаг Василич (контрабас), Владимир Карпаров (саксофон, кларинет, кавал и гр.) и Венцислав Радев (ударни, тарамбука, тъпан).

Наградата е учредена от Международния културен и комуникационен център-Виена за живеещи в Австрия музиканти и групи от различни етноси (включително и за австрийци) и се присъжда за трети път.

Мартин Любенов, който живее във Виена от 2001 година, е сред тримата най-известни акордеонисти в Австрия заедно с Ото Лехнер и Кшищоф Добрек. Той печели възхищението на австрийците със смесицата от балканска ромска музика и сунг, модерен джаз, танго нуето, салса и парижки мюзет.

2006

Фестивалът „Джаз плюс“ ще представи на 1 март в зала „България“ световна премиера на новата музикална програма на Дино Салуци и Аня Лехнер, събщават организаторите през февруари. Дино Салуци е считан за най-великия жив изпълнител и композитор на бандонеон – инструментът, символ на аржентинското танго. Аня Лехнер (виолончело) е член и съосновател на струнен квартет „Розамунде“. Салуци и квартет „Розамунде“ изнасят съвместни концерти повече от 10 години.

които ще гостуват на „София джаз нук“ от 10 март до 17 април, събщават през февруари организаторите от радио „Джаз ФМ“. В афиша на фестивала са предвидени още концерти на Вон Спар от Германия, „Мецофорте“ от Исландия, Петер Херболицхаймер от Германия и гр.

Виена става столица на балканските джаз ритми, пише на 21 април специално за БТА Цветана Делибалтова. Тогава в австрийската столица се открива третото издание на етнофестивала „Балканска треска“, който се налага като истинско събитие в града с толкова богат културен афиш и като най-големия световен фестивал на балканската музика. В продължение на три седмици представители на България, Хърватска, Сърбия и Черна Гора, Босна и Херцеговина, Румъния, Молдова, Македония, Гърция и Турция, както и други музикан-

ти, които участват в балкански етноджаз състави, гастролират с двadesет концерта на най-renomираните виенски джаз сцени. Целта на организаторите е да представят по възможност пълна картина на многообразието на балканския джаз. Сред музикантите, поканени за участие, привличат вниманието известните на австрийската публика имена на Теодосий Спасов, Александър и Костадин Владигерови, Мартин Любенов и Петър Ралчев, Георги Янев с оркестър „Орфей“, Недялко Недялков.

На 3 май популярната джаз и фолк певица Йълдъз Ибрахимова изнася концерт в рамките на Фестивала за оперно и балетно изкуство в Стара Загора, посветен на 30-ата ѝ годишнина на професионална сцена. Следващият концерт на Ибрахимова за юбилея ще бъде на сцената на

Хасково, 20 септември 2005 г. За 11-а поредна година почитатели на джаза от страната и чужбина дават началото на фестивала „Хасково джаз“. Първите изпълнения са на „Акустично трио от Димитровград“ с вокал Мария Арнаудова и китара Димитър Русев, който е инициатор и организатор на музикалния форум.
Снимка: Нюки Матанов, БТА

зала „България“, където през 1976 година е първата ѝ професионална изява. В близките ѝ творчески планове е издаването на албум с ренесансова музика от XV век. „Звучи толкова съвременно, чиста като кристални капки, направена с много любов – нещо, от което сега имаме нужда“, смята известната певица.

Йълдъз Ибрахимова е дала предварително съгласие да участва на първото издание на международния етноджаз фестивал July Jazz Smolyan 2006, съобщава на 12 май кметът на Смолян Дора Янкова. Организираният за първи път етноджаз фестивал в планинския град ще бъде алтернатива на летните рок сцени по морето, обясняват организаторите. „Джулай джаз Смолян 2006“ ще събере етноджаз музиканти от България и чужбина на амфитеатъра в центъра на града от 19 до 22 юли. Предвижда се представяне и на изпълнители на класически джаз. Група „Акага“ вече са потвърдили участие, а сред поканените е и Милчо Левиев.

Международният джаз фестивал в Банско ще се проведе за 9-а поредна година от 8 до 13 август, се посочва в новина от началото на месеца. Ще се представят 24 групи от 12 страни, както и български джаз музиканти – Камелия Тодорова, Мишо Йосифов, Ангел Заберски. В програмата ще вземе участие и триото „Балкански ветрове“ – Теодосий Спасов, Влатко Стефановски и Мирослав

Тагич. Всички те ще представят творби в различни направления на джаза – класически, модерен, блус, фънк, джипси, латино, етноджаз. Церемонията по откриването на фестивала ще започне със Salsa night. В нея ще участват БизБендът на БНР с диригент Янко Миладинов и гост вокалист Петър Славчев. Латино нощта ще продължи с Нина Николина и Калин Вельов, а след тях на сцената ще излезе звездата на кубинската музика Раул Пас. В дните на фестивала ще се представят и Джо Бонзак (вокал, пиано, Германия), Боб Силей (пиано, САЩ), Хазари (Сърбия), Димитрис Пантелиас груп (Гърция), Сексто Сентиго квартет (Куба).

Рекордна публика е посетила проявите на международния фестивал „Варненско лято“ през тази година, съобщава на 18 август директорът на дирекция „Култура и духовно развитие“ в Община Варна Пенка Живкова. Проявите на четирите фестивала – музикален, театрален, джаз и фолклор, са посетени от 1 800 000 души. Общо 86 са представените спектакли в периода 1 юни-6 август по време на фестивалите.

Виртуозният изпълнител на ударни инструменти Били Кобъм ще гостува в града през септември по време на международния фестивал „Пловдивски джаз вечери“, съобщават организаторите през август. Почти всичко, в което е присъствал

големият музикант в продължение на близо 30 години – джаз оркестри и формации, фестивали, концерти, записи, преподавателска дейност, носи знакова стойност, отбелязва критиката. Творческият му път е преплетен с най-големите имена на световния джаз – Майлс Дейвис, Джон Маклафлин, Хорас Силвър и др.... На практика няма артист в световния джаз, с който Били Кобъм да не е работил. Един от тях е световно известният български пианист Милчо Левиев.

Блусбендът на легендата Крис Тофийлд ще бъде на 8 септември в амфитеатъра в Созопол. Американската група ще има концерт от 21 часа в рамките на празниците на изкуствата „Аполония“, съобщава новина преди събитието. Бендът е популярен в щата Конектикут. За музиката му критици казват, че е подходяща за крайпътни барове и за джаз клубове. Групата свири комбинации от оригинален и соул блус.

А на следващия ден се очаква дъщерята на диригента Херберт фон Караян – Арабел, да пее в джаз клуба в Созопол в рамките на програмата на „Аполония“. Тя гостува за втори път на празниците на изкуствата в морския град. Миналата година публиката я вика пет пъти на бис след среднощния ѝ концерт в джаз клуба в Созопол.

Русе, 19 ноември 2005 г. Бигбендът All Stars на Георги Борисов като част от изданието на Националната джаз среща в крайдунавския град.
Снимка: Бисер Тодоров, БТА

Своята 35-годишнина джаз формацията „Бели, зелени, червени“ ще отбележи при откриването на 26 септември на „Пловдивски джаз вечери“ в рамките на Есенния салон на изкуствата. Това е най-дълго просъществувалият състав в националния ни джаз, във времето през него преминават изпълнители като Огнян Видев, Теодосий Спасов, Йълдъз Ибрахимова. Във форума ще се представят още българско-унгарският състав „Корнел Хорват-Николай Иванов квартет“, „Теодосий Спасов квартет“, класическите „Живко Петров трио“ и „Нюмън тач трио“ (САЩ). Световна премиера е съвместният проект на Милчо Левиев – пиано, и акордеониста Петър Ралчев.

ЛИК 2025

Чуждестранни изпълнители от пет държави ще участват в десетото издание на джаз

фестивала, открит на 25 септември в Хасково. Гостите са от Македония, Чехия, Унгария, Полша и Австрия, съобщават организаторите от местното сдружение „Джаз клуб“. Фестивалът се открива в галерия „Кредо“ с изложба и концерт на Едмонд Демирджиян.

На 29 септември големите джазмени Милчо Левиев и Били Кобъм изненадващо се появяват в малките часове на деня в клуб „Гепи“ в Пловдив и правят невероятна импровизация пред посетителите – участници в първото в България издание на фестивала на живата музика „Хонки Тонк“.

На 18 и 19 ноември в Русе предстои Национална джаз среща 2006, която през тази година е

най-голямото събиране на творещите български музиканти в този стил. Това съобщава по-рано през месеца художественият ръководител на фестивала Петър Петров-Парчето, доайен в българския джаз. Джаз срещата в Русе е в своята 29-а годишнина. Тя започна през 1977 година като младежка джаз среща, но сега успешно обединява останалите оскъдни джаз сили у нас и премества националния фокус на тази музика към Русе, смята Петров.

В първия ден на срещата на сцената ще се изяви All Stars company, което ще е първи у нас експеримент за безкрайна импровизация на най-големите български звезди в джаза: Антони Дончев, Росен Захариев, Живко Петров, Петър Момчев, Христо Йоцов, Димитър Иванов, Димитър Льолев, Стайко Стайков, Владимир Нейчев и Петър Петров-Парчето.

2007

Холандският фламенко квинтет „Лос Херманос Мартинес“ ще гостува на етноджаз фест в Пампорово тази събота, обявяват на 13 март организаторите от фондация July Jazz.

В „Лос Херманос Мартинес“ са двама братя – Хуан и Мигел Мартинес. Те започват музикалната си кариера в Холандия независимо един от друг, като преди това се развиват като соло изпълнители. Когато започват да свирят заедно, прибавят ритъмна част с Джон Енгелс (барабани), Роб ван Бавел (пиано) и Джероен Вьердаг (бас).

Фестът в Пампорово, който ще се състои на 16 и 17 март, е предпремиерата на летния фес-

тивал July Jazz Smolyan, който трябва да се случи в Смолян през юли тази година.

Четвъртото издание на фестивала за етноджаз „Балканска треска“ (Balkan Fever) ще се състои от 20 април до 12 май във Виена, съобщават по-рано от софийското Бюро за връзки с обществеността. Сред звездите му са Милчо Левиев, Иво Папазов и Горан Брегович с Оркестъра си за сватби и погребения. Участници са също гъщерята на прочутия диригент Херберт фон Караян Арабел с българската си банда Please Shut Up Band, Стоян Янкулов и др.

За десети пореден път – от 8 до 13 август, Банско ще бъде домакин на традиционния „Банско Джаз Фест“ – един от най-красивите фестивали на най-независимата музика, пише в новина от края на юни. Голямата изненада тази година ще дойде в самия край на музикалния празник – това ще бъде изпълнението на официалния Бигбенд на НАТО.

През 1983 г. главнокомандващият обединените сили на НАТО в Европа сформира оркестър за церемониални поводи. Страните от НАТО даряват инструменти, ноти и парични средства и в края на 1984 г. оркестърът наброява повече от 30 военни и цивилни доброволци и има загърба си повече от 30 концерта. През 1985 г. главнокомандващият обявява оркестъра за официален музикален представител на НАТО. Днес Бигбендът на НАТО

включва 15 професионални военни музиканти от Естония, Италия и САЩ. Диригент е Скот Хедли.

Концерт на Милчо Левиев е включен в афиша на започващия през юли в Смолян етноджаз фестивал. Той ще представи новия си етнопроект заедно със Стоян Янкулов, Веселин Веселинов-Еко, Мишо Йосифов. За първи път на смолянска сцена маестроото ще бъде придружен от примата Вики Алмазиду, която ще изпълни автентични гръцки пиеси.

Третото издание на „Джулай джаз“ се открива с постановката „Енигматични вариации“ и изложби на Елица Попова и Марио Николов. От 18 до 21 юли джаз музикантите ще се представят на открита сцена в амфитеатъра в центъра на града.

Ейсиг джаз революцията Count Basic ще открият есенния фестивал „София джаз пик“ на 17 септември в Зала 1 на НДК, съобщават организаторите през юли. Само месец след пускането на новия си албум – Love&Light, от групата са потвърдили своето гостуване в България. Сред участниците ще бъде и Били Кобъм – един от малцината изпълнители, обявени за музиканти от световна класа. За 30 години концертна и студийна работа той е признат за най-великия съвременен барабанист. Планиран е и концерт на „Франческо Кафизо квартет“.

С изцяло нова авторска програма, включваща пиеси, композирани специално за „Варненско лято“, се открива джаз фестивалът в града в началото на август.

В първата фестивална вечер гвортът на Археологическия музей във Варна се огласява от две великолепни формации – квартета на Ангел Заберски-син и „Ориент Експрес“ на румънеца Хари Тавитян. „За първи път участвам на този фестивал – казва за БТА Ангел Заберски-син, – и ми е много приятно, че точно ние ще го открием.“

Пловдивската формация „Джаз линия“, създадена през 1983 година, се събира в оригиналния си състав (без покойния басист Дочо Панов) за Третия международен фестивал „Пловдивски джаз вечери“. Основателят Веселин Койчев – китара, Теодосий Спасов – кавал, Йълдъз Ибрахимова – вокал, Александър Леков – бас, и Рагул Начков – барабани, ще свирят първата вечер – на 7 септември, в лятно кино „Орфей“, съобщават организаторите на пресконференция в БТА в края на август.

Оркестър „Карандила“ – след дефиле по главната улица, ще открие фестивала, който ще продължи до 10 септември. Концертите са в лятно кино „Орфей“ и в Античния театър. Всяка вечер след спектаклите ще има джем-сешъни в клуб „Гени“.

На 20 септември в голямата зала на Австрийското радио във Виена е концертът „Бълга-

рия-Експрес“, за участие в който тук са поканени известни имена от съвременната българска джаз сцена. Сред тях се открояват изпълнители като Анатолий Вавилов, Антони Дончев и Стоян Янкулов. Концертната програма включва и изпълненията на семейния състав на най-новото поколение музиканти от фамилията Владигерови – братята близнаци Александър и Константин Владигерови, и сестра им Екатерина Владигерова. Младите Владигерови, които живеят във Виена, са добре познати на виенските любители на джаза.

На 19 октомври Българското национално радио е домакин на концерт в рамките на Джаз сезона на Еврорадио, организиран от Европейския съюз за радио и телевизия (EBU). Младата българска формация „Тумбаито“ ще зарадва почитателите си в Първо студио с изпълнения на салсаджаз. Концертът ще бъде излъчен директно и от програма „Радио София“, а чрез сателитен канал те ще бъдат чути в още осем европейски страни – Испания, Латвия, Норвегия, Унгария, Финландия, Чехия, Швеция и Швейцария.

Тази година за първи път БНР участва в Джазовия сезон на Еврорадио.

Именитият джазмен Милчо Левиев е специален гост на премиерата на книгата „Етноджазът – локални проекции в глобалното село“ от ст.н.с.д. Клер Леви, планирана за 20 ноември в къща-музей „Панчо

Владигеров“ в София. Представянето на книгата е организирано от Института по изкуствознание при БАН със съдействието на къща-музей „Панчо Владигеров“.

От 22 до 24 ноември Русе ще е домакин на 30-ото издание на Националната джаз среща. Официалното откриване е планирано за 23 ноември в Големата зала на Доходното здание с Бигбенда на Българско национално радио с диригент Янко Миладинов и солист Камелия Тодорова. В рамките на тринедневната програма русенските меломани ще чуят още Йълдъз Ибрахимова, Теодосий Спасов, Михаил Йосифов, „Ангел Заберски квинтет“, формация „Русе“ и други.

Световноизвестният пианист, джазмен, композитор и

педагог Милчо Левиев отбелязва 70-годишния си юбилей в Москва на 19 декември, когато е планирано да участва в традиционния благотворителен бал на Българското посолство в Русия и да изнесе благотворителен концерт заедно със своята партньорка на концертния популум Вики Алмазиду. Г-н Левиев е отдавна познат на руската публика като „легендата в джаза“. Руските средства за масова информация подчертават, че Милчо Левиев е лауреат на „Грами“, носител на други многобройни авторитетни национални и международни награди, почетен доктор на редица музикални академии. Припомня се, че е възпитаник на професор Панчо Владигеров в Музикалната академия в България, създател на най-известния български джаз състав през 60-те години на миналия век „Джаз фокус 65“, диригент на Естрадния оркестър на Българското национално

Русе, 19 ноември 2006 г. „Национална Джаз среща – Русе 2006“ събира известни джаз музиканти в града, сред които е и русенският джазмен Петър Петров-Парчето. Снимка: Бисер Тодоров, БТА

радио, продължил творческата си кариера в Съединените щати, където свири с Дейвид Брубек, Чарли Паркър.

2008

Една от най-големите джаз певици в света – Ди Ди Бридж-отър, носителка на две награди „Грами“, ще представи в София новия си проект Red Earth – A Malian Journey. Концертът е на 18 март в Зала 1 на НДК, съобщават през януари организаторите от „Джаз+“. В албума Ди Ди Бридж-отър смесва гласовете, музиката и традиционните инструменти на Мали със североамериканския джаз език. Още при предишното си гостуване в София певицата казва, че проектът е кулминацията на решението ѝ да открие африканските си корени, припомнят от „Джаз+“.

Легендите Kool & The Gang играват за пролетния фестивал „София джаз пик“. С техния концерт на 4 юни в Зала 1 на НДК ще бъде закрит музикалният форум, който започва на 22 февруари, съобщават организаторите през февруари.

Kool & The Gang са продали повече от 70 милиона албума по целия свят, оказвайки влияние върху музиката на три поколения. Те са носители на две награди „Грами“ и седем Американски музикални награди, 25 пъти оглавяват топ 10 класациите в категорията ритъм енд блус.

„Евроджаз сцена“ е новият музикален проект за млади таланти. Той се осъществява по инициатива на фестивала „София джаз пик“ в сътрудничество с културните институти на Италия, Франция, Германия, Полша, Чехия, Холандия, съобщават организаторите през февруари. Досега „София джаз пик“ е бил домакин на много известни имена от световната джаз сцена. Вече се превръща в платформа за изява и на младите таланти от Европа. Целта на музикалния форум е да даде поле за изява на интересни млади джаз музиканти от страните, чиито културни институти партнират на фестивала по проекта. Така публиката ще има по-цялостен поглед върху развитието на съвременната джаз музика.

В началото на март именитият български джазмен Милчо Левиев, който живее в САЩ, получава Наградата на София за принос към филмовата музика. Отличието му връчва актьорът Ицхак Финци на специална церемония в кино „Люмьер“ в рамките на 12-ия „София филм фест“ преди премиерата на филма „Дон Елис: Electric Heart“.

Милчо Левиев е автор на музиката във филмите „Писмо до Америка“, Chickreas, „Мъже“, „Малки тайни“, „Есенно слънце“, „Понеделник сутрин“, „Опасен полет“, „Горещо плагне“, „Отклонение“, „Иконостасът“, в много анимационни, документални и телевизионни филми.

За първи път у нас най-малкият брат на Нат Кинг Коул – Фреди Коул, ще изнесе концерт. Проявата е част от Банско Джаз Фест, който ще се състои от 8 до 13 август, съобщават организаторите през юни.

За първи път тази година във фестивала ще участват представители от Япония – пианистката Кейко Борйесон и квартета на саксофониста Суун Ким. Международната група „Тархана“ ще представи новия си проект, в който участва и Теодосий Спасов. Групата пристига в Банско след успешно европейско турне, започнало от Холандия, където групата живее и работи. За първи път на българска сцена ще звучи изпълнение на Белградския диксиленд.

„Хляб и легло“ за всички улични музиканти ще има на XI международен джаз фестивал в Банско. „За първи път каним уличните музиканти – искаме, разбира се, да ги чуем предварително. Идеята е да свирят през деня по улиците и пред кафенетата, за да поддържат празничната атмосфера, както е навсякъде по света“, казва пред репортери инициаторът на фестивала д-р Емил Илиев.

На 19 юли джаз под открито небе на най-високия връх в Родопите събира хилядна публика. С концерта „Перелик – чистият джаз“ на 2190 метра надморска височина завършва четвъртото издание на етноджаз фестивала „Джулай джаз Смолян 2008“. Заклучителният концерт на връх Карлук край Смолян е опре-

делен от организаторите като екоджаз събитие, съчетавайки музиката и екоакция за възстановяване на природата в района на Перелик. Изпълненията на Пепи Салчев и Антони Дончев звучат на фона на естествено осветление от огньове, факли и фенери. Специално за концерта до Карлък е транспортиран роял.

Според Жорж Лукс, бивш генерален мениджър на фестивала Rose d'Or в Люцерн, екоджаз концертът „Перелик- чистият джаз“ е уникален, досега няма джаз концерт на такава нагморска височина. В изявления за БТА той оценява концерта като брилянтна идея и оригинален замисъл да се съчетае музиката с екоинициативата за съхраняване на планината. „Това е концепция, която може да се развие в бъдеще“, смята Лукс.

В края на юли президентът Георги Първанов награждава джаз музиканта Милчо Левиев с орден „Св. св. Кирил и Методий“ – огърлие, за особено значимите му заслуги за развитие на културата и изкуството и по повод на 70 години от рождението му. Държавният глава изтъква, че Милчо Левиев е едно от най-известните имена в съвременната българска музика и култура, който е оставил трайни следи не само в България, но и по един неповторимо значим, изключителен начин ги популяризира в световен мащаб с многобройните концерти и с турнетата си в Европа и зад океана, със своята мащабна преподавателска работа, с получените награди. Всичко това ни прави горди, че имаме

такива съвременници, че има такива българи.

На 8 октомври с представянето на новия албум на „Братя Владигерови бенд“ се открива международният фестивал „Пловдивски джаз вечери“. „Влюбеният скитник“ е заглавието на албума, в който са включени 10 авторски композиции – от балкански ритми през джаз, валс

На 18 ноември основателят на джаз формацията „Бели, зелени, червени“ Веселин Николов е удостоен на тържествена церемония в общината със званието „Почетен гражданин на Пловдив“. След като благодари за високото отличие, джаз музикантът допълва: „Искам да кажа нещо на хората, които управляват града – направете така, че пловдивската култура да я бъде, направете така, че културата да стане. Много бих искал да видя например един световен оперен фестивал в Античния театър с големи световни имена в него.“

2009

Две от най-емблематичните имена на музикалната сцена – пианистът Джо Семпъл и вокалистката Ренди Крофърд, ще открият тазгодишното издание на международния фестивал „София джаз пик“. Забележителният тандем ще изнесе първия си концерт у нас на 25 март в Зала 1 на НДК, съобщават организаторите през февруари.

Световноизвестният български пианист и композитор Милчо Левиев, почетен доктор на Нов български университет, е първият български джаз музикант, поканен да свири пред чешкия президент Вацлав Клаус в Испанската зала на президентския дворец. Концертът на 18 март Milcho Leviev&Friends е юбилеен 50-и от забележителната поредица джаз концерти, организирани от президентската администрация. Спектакълът е обявен в програмата на президента Клаус и ще се предава онлайн на интернет сайта му. На концерта ще присъства и българският президент Георги Първанов.

За свой партньор на сцената Милчо Левиев е поканил певицата Вики Алмазиду. Маестро-то представя и двама от най-добрите български джаз музиканти от по-младото поколение – басиста Веселин Веселинов-Еко и тромпетиста Михаил Йосифов. Като специален гост и приятел за концерта от Париж пристига виртуозният тромбонист Глен Дерис. Двамата с Милчо Левиев са имали шанса да бъдат в бенда на легендарния Дон Елис и да работят с най-елитните джаз музиканти на съвременната сцена. Именно Дон Елис нарича Левиев „създателя на балканския джаз“.

В президентския дворец освен джаз стандарти ще звучат и уникални авторски композиции на Милчо Левиев, съчетаващи неотразимите български ритми с лексиката на съвременния джаз. Концертът ще бъде записан от чешката звукозаписна компания

Сборната натовска джаз формация ШЕЙП интернешънъл бигбенд закрива Десетия международен джаз фестивал в Банско през 2007 г.
Снимка: Тихомир Пенев, БТА

Multisonic и ще бъде издаден на компактдиск.

До ранни зори продължават концертите на Теодосий Спасов и неговата група по време на турнето в САЩ, съобщава през май за БТА Майя Праматарова – театровед и журналист.

Турнето на „Теодосий Спасов фолк проджект бенд“ и Татяна Сърбинска, организирано от Българско-американския културен център „Мадара“ в Бостън, започва на 9 април и завършва на 9 май в Ню Йорк. За един месец музикантите изнасят 12 концерта в Сан Диего, Финикс, Лос Анджелис, Лас Вегас, Далас, Чикаго, Балтимор, Вашингтон, Бостън, Сан Франциско и Ню Йорк. Успехът им е предвидим. Кавалът на Теодосий Спасов с лекота събира българска публика, но е непредвидим интересът на американската аудитория, макар българският фолклор да има отколешна традиция в Америка, а и Теодосий да не е за първи път в Шатите,

отбелязва Майя Праматарова.

Етноджаз импровизациите, в които солата и диалозите на кавала със „златната гъдулка“ на Пейо Пеев, с китарата на Петър Миланов или с гайдата на Иван Георгиев и тъпаната на Геннадий Рашков са оправдали риска на организаторите на Бостънския джаз фестивал, които въпреки правилото да се заявяват участия минимум година по-рано са направили изключение за формацията на Теодосий. За впечатление от турнето Спасов казва: „В легендарното „Уолис кафе“ в Бостън свиреше студентска джаз група – бяха перфектни. Ние бяхме там с тъпанджията от групата Геннадий Рашков. Когато те започнаха да свирят в диалози и ги направиха по начин, който аз изисквам от групата, Геннадий ми даде знак, а после си поговорихме за естетиката, към която се придържа нашата фолклорна група и колко е близка тя до естетиката на джазовите музиканти. Това беше комплимент за мен. От години и в България, и по света се знае, че свиря и джаз на

кавал. Когато свиря джаз, опитвам да вложа българското, а когато свиря народна музика – да има джаз. И това е специфичното за моя стил.“

Срещи с изкуството за цялото семейство предлага петият фестивал „Джулай джаз“ в Смолян от 9 до 25 юли – концерти, уъркшопове, театрални представления, дизайнерски екопроекти, поезия, фотографски изложби, съобщават организаторите на пресконференция в БТА в началото на месеца. Тяхната идея е форумът да допринесе и за развитието на културния туризъм.

Официалното откриване ще е с концерт в амфитеатъра на световноизвестната група Warsaw Village Band, чиято музика „Ню Йорк таймс“ определя като „звук на глобализацията“. Друга звезда на „Джулай джаз“ е прочутият американски барабанист Ралф Питърсън. Сред участниците във фестивала са и „Флоринда Питичио квинтет“, Атанас Попов – барабани, Николай Иванов – създател на арт формацията ОМ, с проекта „Махавира“, берлинската джаз банда „Субтон“, „Асен Дойкин квинтет“, Дебора Дж. Картър.

Джаз музика на лунна светлина и огньове звучи на връх Перелик на 25 юли. Акустичният концерт „Перелик – Чистият джаз II“ на надморска височина над 2000 метра е зрелищният финал на петото издание на етноджаз фестивала „Джулай Джаз“ в Смо-

София, 24 октомври 2007 г. Символът на барабаните Били Кобъм гостува на есенното издание на „София джаз пик“ в Зала 1 на НДК.
Снимка: Георги Георгиев, БТА

лян. „Всичко тук е магично. Сцената, хората, които са дошли, за да слушат музика – всичко е удивително“, казва преди изпълнението си на върха Моника Акихари, като допълва, че никога преди не е пяла на такова място, на върха на планината.

Повече от 150 музиканти от около 20 страни ще участват в 12-ия джаз фестивал в Банско. Концертите са на открито с безплатен вход – на площад „Никола Вапцаров“ и пред хотел „Роял Тауърс“, съобщават организаторите на 9 август. Васил Петров и Мери Танева с Бигбенд Благоевград с диригент Борис Янев, „Ото Хейниц трио“ – Чехия/Словакия, Клеър Тийл и бенд – Англия, са сред артистите, които се представят на официалното откриване на фестивала.

Сред звездите на фестивала, който тази година ще продължи до 13 август, са още прочутият

руски джазмен Игор Бутман – един от най-добрите съвременни саксофонисти по думите на г-р Емил Илиев, създател и организатор на фестивала, американският певец Джейми Дейвис, който изпълнява повече джаз стандарти, но и собствени композиции, певицата Камелия Тодорова. Ще гостуват и музиканти от Холандия, Израел, Египет, Германия, Австрия и други страни.

На 7 октомври се открива петото издание на международния фестивал „Пловдивски джаз вечери 2009“. В тях ще участват музиканти от САЩ, Холандия, Франция, Великобритания, Хърватия, Израел и България. Първият концерт е на бигбенд „Пловдив“ със солист Петър Салчев и на холандската формация „Ван Мервек Мюзик Машийн“ в Концертната зала – Пловдив. Специален гост през тази година е петкратният носител на

„Грами“ Ранди Брекър. Теодосий Спасов, който е артистичен директор на фестивала, ще представи за първи път в България общ проект с Били Кобъм.

За 33-ти път Русе ще е домакин на Националната джаз среща, на която на 26, 27 и 28 ноември ще свирят атрактивни и обичайни музиканти от България и от чужбина, съобщават организаторите от Клуба на дейците на културата по-рано през месеца.

Джаз срещата е вече традиция за русенци и е притегателен център за джазмени и изпълнители от различни страни.

Тазгодишната джаз среща се открива с картини от Елица Попова и текстове от Диана Ковачева с джаз, изпълняван от Ангел Заберски-син.

2010

Световноизвестният „Дюк Елингтън оркестра“ ще свири в София на 27 април. Почитателите на джаза и суинга ще имат възможност да чуят легендарния оркестър от американския „Котън клуб“ в Зала 1 на НДК, съобщават организаторите през февруари.

Съставът ще е под ръководството на Пол Мърсър Елингтън – внук на знаменития джаз музикант. В оркестъра участва и Бари Лий Хол, свирил рамо до рамо със самия Дюк Елингтън. Специално за българската публика музикантите са подготвили репертоар от класически пиеси. „Дюк Елингтън оркестра“ е единствената формация в света, оторизирана

да изпълнява музиката на легендарния джазмен.

Йълдъз Ибрахимова, Деси Тенекджиева, Васил Петров и техните бендове са сред изпълнителите на 13-ия международен джаз фестивал в Банско в началото на август, съобщава на пресконференция през юни директорът на фестивала Емил Илиев.

Финансовата криза няма да ни попречи да съберем най-големите имена в световната джаз музиката от 8 до 13 август в Банско, казва Илиев.

Официалното откриване на джаз събитието ще е с изпълненията на финландката от кубински произход Бианка Моралес и Бигбенда на Българското национално радио. Сред участниците във фестивала са израелска-

та формация „Танго прожект“, малко известните англичани от „Инкогнито“, младата незряща певица Богдана Петрова. За фестивала специално пристига „най-добрият соул певец на всички времена“, както го наричат – Соломон Бърз. Сред участниците са още Стив Хакет от Великобритания, група „Джабе“, Аксел Цвингенберг от Германия, Лайла Емънс от САЩ, Бени Голсън и бигбенд „Келаг“.

За първи път в международния джаз фестивал във Варна ще гостуват формации от Естония, Дания и Бразилия. Това съобщава през юли създателят на проявата Анатолий Вапиров. От Естония ще участва саксофонистът Вили Веке със своето трио Nordic Sounds. Датското участие

е с датско-шведският квартет European на Йенс Винтер. „Дино Рангел трио“ ще представи Бразилия на фестивала.

Фестивалът ще се проведе от 30 юли до 1 август за 19-и път. Музикантите ще свирят в двора на Археологическия музей в града.

На 1 септември с концерт на музиканта Найджъл Кенеди в Античния театър в Пловдив започва Есенният салон на изкуствата. Заедно със своя джаз квинтет и музиканти от оркестъра на Пловдивската опера Найджъл Кенеди ще представи пред българската публика творби от Йохан Себастиан Бах и Дюк Елингтън.

Джаз легендата Хърби Хенкок ще гостува за първи път в София 27 октомври в рамките на фестивала Music Jam, съобщават организаторите през септември. Програмата продължава на 30 октомври с участие на кийбордиста на „Дийп Пърпъл“ Джон Лорд.

2011

Холандското „Розенберг трио“ ще гостува за първи път у нас на „София джаз пик“. Концертът е на 21 юни в зала „България“, съобщават организаторите през февруари. В триото са двама китаристи и един контрабасист – Сточело Розенберг (соло китара), Нуче Розенберг (ритъм китара) и Нони Розенберг (контрабас). Стилет на „Розенберг трио“ се характеризира като „джаз мануш“

София, 29 юли 2008 г. Президентът Георги Първанов награждава джаз музиканта Милчо Левиев с орден „Св. св. Кирил и Методий“ - огърлие, за особено значимите му заслуги за развитие на културата и изкуството и по повод на 70 години от рождението му.

Снимка: Бистра Бошнакова, БТА

(цигански суинг). Вдъхновение за своята музика те черпят от легендарния през 30-те години на миналия век белгийски китарист от цигански произход Джанго Райнхард.

Музиканти от Германия, Великобритания, Полша, Унгария, Испания и Бразилия ще участват в тазгодишното издание на „Джаз плюс фестивал“, съобщават организаторите през февруари. Той ще бъде в периода от 15 март до 6 април в „София лайв клуб“.

Откриването на фестивала ще направи Антонио Форчоне на 15 март, а на следващия ден към него ще се присъедини оригиналният перкусионист Агриано Адеуале.

Тази година фестивалът акцентира на забележителни малки формации – дуети, трио и квартет.

„Джаки Райън и Лари Вучкович трио“ ще участва в 14-ото издание на Международния джаз фестивал в Банско, който ще се състои от 6 до 13 август. Това съобщават организаторите на пресконференция през април. Сред другите гости през август в Банско са „Елина Дуни квартет“ (Албания, Швейцария), „Джайв Ейсес“ (Великобритания), Lilly of the West (България), Йони Вигал и Лас Естрелас (Испания, Белгия), „Боряна Димитрова квартет и гости“ (България, Германия), „Мая Нова бенд“ (България) и Рик Маргитца (САЩ), Мънго Джери (Великобритания), Бигбенд Саранск (Русия) и др.

Пловдивски квартет открива живи джаз вечери в Пловдив. Със силно академично пловдивско присъствие на 19 април в бар „Фабрик“ започва програмата. Вторниците са тематично отредени за джаз, а първи пред отбраната публика ще излезе новосъздаденият квартет Марина Господинова – вокал, Веселин Койчев – китарист, Александър Леков – контрабас, Венци Благоев – тромпет. „Нарекоха ни академични, защото Марина, Сашо и аз сме преподаватели в Академията за музикално и танцово изкуство – Пловдив“, обяснява за БТА китаристът Васил Койчев. Той отбелязва, че създаването на квартета е по повод покана за участието им в джаз фестивала „Джаз панорама“ в Благоевград през май. В тази конфигурация музикантите се събират за първи път.

На 12 май „Михаил Йосифов секстет“ – една от най-мо-

дерните и популярни джаз формации у нас, дава началото на „Джаз панорама – Благоевград 2011“.

След тях на сцената ще излязат примата на българския джаз Камелия Тодорова и трио JP3. Триото е създадено от пианиста Живко Петров през 2004 година, а JP3 са свирили с имена като Сара Брайтман, Дзукеро, Омар Фарук, Васко Василев, Белослава, Мария Илиева и груги. Специално за участието си в „Джаз панорама Благоевград“ пристига петкратният носител на „Грами“ Ранги Брекър.

Идеята за фестивала е на благоевградските джаз музиканти Венцислав Благоев, Валери Димчев, Венелин Траянов и Борис Янев.

Опера, джаз, детски празник и театър ще има на 1 юли в столицата, съобщават от дирекция „Култура“. Това са събитията, част от лятната програма на общината. В новината от деня се посоча, че в Докторската градина от 18.00 часа започва

Хасково, 26 септември 2008 г. С виртуозните изпълнения на джазмена Васил Петров на сцената на драматичен театър „Иван Димов“ стартира за дванадесети път фестивалът „Хасково джаз“.
Снимка: Ники Матанов, БТА

фестивалът A to Jazz Festival – America of Jazz.

„Малък на години, но голям на талант и богат откъм програма се очертава „Джулай джаз Смолян“ тази година. За разлика от предишни издания сега той ще се концентрира в един-единствен ден – 30 юли – там, където, вече по традиция организаторите му слагаха точка, а фестивалът бележеше своя връх – в пряк и преносен смисъл – на връх Перелик. Заради досега със звездите...“, Златна Костова за БТА на 6 юли. Фестивалът, който ще събере българските меломани на втория по височина връх в Родопите, ще мине под наслова „За по-разумно и екологично съществуване“.

В програмата тази година специално от Berklee College of Music, Boston (USA), пристига майсторът на барабаните Ралф Питърсън-Джуниър; Мирослава Кацарова в компанията на Живко Петров, Веселин Веселинов-Еко и Димитър Семов; голямото китарно трио на България – Иван Лечеv, Цветан Недялков и Веселин Койчев; децата вундеркинди „Карандила Джуниър“ и носителите на наградата на Fusion Embassy – „Оратница“.

„Два юбилея ще бъдат отбелязани по време на 20-ото издание на международния джаз фестивал „Варненско лято“, който ще се проведе от утре до неделя“, казва на 28 юли организаторът му Анатолий Вапиров. През втората фестивална вечер ще бъде

Благоевград, 14 декември 2009 г. Световноизвестната американска джаз певица Джанис Харингтън изнася открит урок в залата на Регионалния исторически музей пред студенти от Югозападния университет „Неофит Рилски“ и ученици от Националната хуманитарна гимназия „Св. св. Кирил и Методий“ в града.
Снимка: Емил Михайлов, БТА

отбелязана 25-годишнината на най-известната българска джаз формация „Акустична версия“. В неделя пък 50-годишнината на Бигбенда на БНР ще бъде отбелязана с концерт на формацията. Традиционно фестивалът ще бъде открит с изпълнения на млади български музиканти. Звездите на фестивала ще са три чуждестранни формации – триото на Вячеслав Ганелин, триото на полския пианист Влодек Павлик и дуетът на австриеците Кристиан Мутшил и французи-на Франк Тортийе.

Седмото издание на международния фестивал „Пловдивски джаз вечери“ се открива на 6 октомври на сцената на драматичния театър. В програмата със свои музикални проекти участват Светлин Стайков, Александър Леков и Любомир Денев. Публиката ще чуе още Бигбенда на БНР с диригент Антони Дончев, и Хилда Казасян бенд.

В последната вечер – 8 октомври, ще свирят трио „Шин“

от Грузия със специален гост Теодосий Спасов, следвани от Ян Акерман с Владко Стефановски трио, които ще се представят със специално подготвен за фестивала репертоар.

Русе ще бъде домакин за трийсет и шести път на национална джаз среща. Концертите ще се състоят на 25 и 26 ноември тази година в сградата на Доходното здание, съобщават по-рано от общинската управа в крайдунавския град. По време на двете вечери ще се проектира слайдшоу „Русенската джаз сцена през годините...“. Ще може да се видят архивни снимки от предишните фестивали.

2012

Една от най-известните китарни джаз формации – „Голдън Буда джаз бенд“, ще има концерт в Русе на 1 февруари тази година, съобщават от общината през януари.

Това е единственият българ-

ски град, включен в европейското турне на джаз музикантите. Предложението към Община Русе е продиктувано от репутацията на града като активен музикален център с особени традиции в изпълнението и популяризирането на джаз музиката.

„Щастливото събитие да слушаш някой много млад и много талантлив музикант като че ли вече стана традиция за Международния джаз фестивал в Банско. А създателят и организатор на феста г-р Емил Илиев често изпраща на сцената млад талант или група, за които меломаните и редовните гости на фестивала говорят непрекъснато поне до следващото издание на форума“, пише на 24 февруари за БТА Златна Костова. Такъв се очертава да бъде случаят и тази година, когато в един от прекрасните осем дни в Банско (7-14 август 2012 г.) ще чуем младата американска джаз вокалистка и пианистка

Чемпиън Фултън. Доста преди „джазовия“ месец август 25-годишната Чемпиън дава специално интервю за БТА. Тя разказва, че с обучението ѝ още от малка се заел баща ѝ – джаз тромпетистът Стивън Фултън.

В Националното училище по изкуствата „Панайот Пипков“ в Плевен ще бъде открита нова специалност – „Поп и джаз пее-не“, съобщава за БТА на 22 март директорът Жечка Димитрова. Учебното заведение се подготвя със съответните специалисти и материална база да приеме първите ученици за учебната 2013-2014 година.

С концерт на открито Бигбендът на БНР с диригент Антони Дончев ще отбележи Световния ден на джаза – 30 април, съобщават няколко дни по-рано от радиото.

Посетителите може да чуят емблематични джаз композиции в изпълнение на инструменталистите от Бигбенда на БНР пред Народния театър „Иван Вазов“.

Половинвековната творческа биография на бенда е свързана със стотици концерти у нас и в чужбина, участия в джаз и поп фестивали и конкурси. Формацията среща оркестранти, диригенти и продуценти с най-известните български солисти в жанра. Така в творческата лаборатория на Българското национално радио се създава историята на съвременната българска музика.

За Международен ден на джаза е обявен 30 април по предложение на легендарния джаз пианист Хърби Хенкок, посланик на добра воля на ЮНЕСКО. Датата е избрана специално. Това е последният ден от Месеца на джаза в САЩ, родината на Хенкок. Идеята среща пълната подкрепа на Ирина Бокова, генерален директор на ЮНЕСКО. Според нея Международният ден цели да свърже хората по целия свят, които „да празнуват и да научат повече за изкуството на джаза, корените и влиянието му, и да подчертае важната му роля като средство за общуване, което надделява над различията“.

На 17 май с вечер на класическия джаз се открива тридневен джаз фестивал в Благоевград. Първи на сцената ще излезе Бигбенд „Благоевград“ с диригент Борис Янев. Втората фестивална вечер ще запознае публиката с модерния джаз у нас и негови звездни пред-

Банско, 12 август 2010 г. Един от най-големите соул певци на Всички Времена Соломон Бърк пее на сцената на Тринадесетия международен джазфестивал в Банско. Близо два часа продължават изпълненията заедно с неговия оркестър и с беквокалите Кенди Бърк и София Бърк-Перез.
Снимка: Емил Михайлов, БТА

ЛИК 2025

ставители. Началото на концерта ще постави Бигбендът на Българското национално радио с диригент Антони Дончев. На 19 май в градската градина на Благоевград до фонтана ще започне „Джаз за деца с Венци Благоев“. Предобедното матине под открито небе ще подготви доброто настроение за последната вечер – „Джаз, оцветен с класика, етно и рок“, когато публиката ще чуе авторски джазови пиеси с класически акцент от известния пианист Любомир Денев. Заедно с него на сцената ще се изяви атрактивната джаз певица и актриса Милица Гладнишка.

За първи път в Стара Загора ще се състои фестивалът „Джаз форум Стара Загора“ от 14 до 16 юни, съобщават от пресцентъра на общината в края на май. Посланието на проявата е „Джазът пее на български“. Концерти ще изнесат Йълдъз Ибрахимова, която наскоро чества своя 60-годишен юбилей, Петър Салчев, Марина Господинова, Милица Гладнишка. Сред специалните гости в Града на липите ще са още американската джаз и гостъл певица Джанис Харингтън, както и Стефка Оникян.

В три поредни дни преди началото на събитието предфестивалната програма включва концерти за най-малките с „Джаз за деца с Венци Благоев“.

Осмият традиционен „Джаз плюс фестивал 2012“ ще акцен-

тира върху серия концерти на малки формации – соло, дует, трио и кuartет, както и един бигбенд. Събитията ще се състоят в „София лайв клуб“, съобщават организаторите през октомври. Концертите са в периода 24 октомври – 5 декември, а гостуващите артисти са от Аржентина, Франция, Германия, Великобритания, Дания, Швеция, Мали, Корея и Бразилия.

Кулминацията на тазгодишната програма са двата последователни концерта на 4 и 5 декември – първият на африканското трио на Антонио Форчоне, а вторият – на виртуозния контрабасист Рено Гарсия-Фонс.

С проект на Теодосий Спасов на 25 октомври в Пловдив започва Осмото издание на международния фестивал „Пловдивски джаз вечери“, съобщава заместник-кметът на общината Стефан Стоянов. Виртуозният музикант ще излезе на сцената с още седем музиканти, сред които джаз певицата Йълдъз Ибрахимова, пианистът Марио Станчев, Симеон Шерев-Банана – флейта, Огнян Видев – китара. Авторска музика и джаз стандарти в неравноделен такт ще има в проекта на китаристите Веселин Койчев и италианеца Рикардо Киарион с участието на Христо Йоцов – ударни, и на Димитър Карамфилов – контрабас.

В две музикални зали ще се състои започващият на 17 ноември фестивал Drum and Jazz,

съобщават организаторите от музикалното движение H.M.S.U. (Hard Music and Sounds United). Музикалните изпълнения на Utah Jazz, Balkansky, Alis (Subeena) и артистите от H.M.S.U. ще бъдат представени в двете музикални зали – Jazz зала и Drum зала.

Проектът Balkansky в неговия пълен състав – Теодосий Спасов, Иван Шопов (Соох) и продуцентът Иво Христов, ще представят аудио-визуалната си „приказка“ – албума, носещ името „Оренда“. Като допълнение към това почитателите ще чуят изпълнението на известната българска певица Янка Рупкина и на гайдаря Иван Георгиев.

„Русе ще бъде домакин на Национална джаз среща, която ще се състои утре и в събота. В нея ще участва Йълдъз Ибрахимова“, съобщават от общинската управа в крайдунавския град на 22 ноември. Двудневният музикален форум ще бъде открит от формация „Джаз Родина“, създадена от джазмена Петър Петров.

Участие ще вземат общо 28 джазмени, групирани в шест формации. Във форума тази година ще участва Йълдъз Ибрахимова, която гостува по покана на кмета на Русе Пламен Стоилов. В новина от 23 ноември се посочва, че той връчва значка „Русе“ на известната джаз певица. Поводът е 60-ата годишнина на Йълдъз Ибрахимова.

Бендът на американския джаз музикант Дизи Гилеспи ще свири

Смолян, 29 юли 2012 г. С галаконцерт на връх Перелик завършва Седмият международен етноджаз фестивал JULY JAZZ SMOLYAN. По традиция на най-високия връх в Родопите се събират много хора край огньовете, за да се насладят на музикалните изпълнения под звездите с уникалната сцена от камък и дърво и оригиналната атмосфера на осветление от свещи.
Снимка: Сашо Сарандалиев, БТА

за първи път в България на 15 февруари в Зала 3 на НДК, съобщават през декември организаторите на летния A to Jazz Festival.

Dizzy Gillespie Afro Cuban Experience ще представи в София музиката от афро-кубинския му период, допринесъл силно за развитието на латиноджаза в Америка. Начело на бенда е старият приятел на Диззи Гилеспи и негов басист – Джон Лий. Концертът е със специалното участие на кубинския перкусионист Мачито Джуниър.

За първи път българските почитатели ще се докоснат до историята на афро-кубинския джаз и Диззи Гилеспи.

2013

Бигбендът на Българското национално радио открива на 30 април свой джаз фестивал. Новият музикален проект е озаглавен JAZZit, съобщават от радиото.

Идеята за създаването му е на Георги Красимиров-Герасим – главен продуцент в дирекцията

„Музикална продукция и състави“ на БНР, а името и програмата на феста са дело на маестро Антони Дончев, диригент на състава.

„Замисълът е JAZZit да прерасне в традиционен музикален проект за Бигбенда на БНР. На 30 април е премиерата, в която съм поканил да участват и всички български джаз музиканти“, уточнява Антони Дончев.

Тромпетисти от световна величина ще свирят редом с българските си колеги по време на Втория международен фестивал джаз форум в Стара Загора, съобщават от пресцентъра на общината през юни. Форумът, който през тази година е под мотото „Да засвирят тромпетите!“, се открива от Ерик Влуиманс (Холандия) и Бигбенда на БНР с диригент Антони Дончев.

С майсторски клас на преподавателя в Кралската музикална академия в Лондон Жерар Пренцер (Великобритания) е пла-

нирано началото на втория фестивален ден, а по-късно вечерта гостът ще партнира на „Михаил Йосифов бенд“. Третата фестивална вечер е посветена на Луис Армстронг.

На 28 юни британската джаз, фънк и асид група „Джъмиръкуай“ гостува в България като част от първото издание на Symphonics' Concerts. Дебютната поредица от концерти е планирана да се състои в два поредни дни в столичната зала „Арена Армеец“, като на втория ден на сцената ще се качи английската певица Джеси Джей. Български изпълнители ще подгряват концертите и в двата дни на Symphonics' Concerts. За събитията пред залата е изградено парти мини селище с барове, сцена и място за отдих и напитки, а вътре е разположена огромна сцена с внушителни размери и пироефекти.

Седем джаз формации ще участват в Дикси джаз фест 2013 във Велико Търново, който ще се състои от 11 до 13 юли пред паметника „Асеновци“, съобщават организаторите на пресконференция в пресклуба на БТА няколко дни по-рано. Сред участниците във фестивала са Венцислав Благовен бенд, Милица Гладнишка и Цветомир Цанков, Стефка Оникян, Румен Халачев квартет, „Сантиментъл Суингърс“ и Михаил Йосифов секстет. В рамките на шестото издание на фестивала ще бъдат отбелязани 30 години от създаването на Royal

Dixie Band и ще бъде представена изложба, озаглавена „Джаз в столицата“.

За осма поредна година на родопския връх Перелик над Смолян на 26 и 27 юли ще се състои Перелик екоджаз фестивал The Sound of Silence, се посочва в предварителна новина. Идеята на фестивала е през юли всяка година в сърцето на Родопите да се провокира общуването не само с природата, но и между творци и публика. Артисти от различни националности изразяват творческата си същност и търсят нови музи и вдъхновение от неповторимата атмосфера на мястото.

Първата фестивална вечер е DJ night на гуджей Brown Sugar. Във втората вечер програмата е с млади музиканти и звезди от световните сцени, ще се преплитат етно, фламенко, румба, джаз и фюжън. Гости на фестивала са и музикантите от сръбската фюжън джаз формация от Ниш Еуот.

Няколко от най-успешните работещи в чужбина български джазмени ще участват в 22-рото издание на джазовия фестивал „Варненско лято“, съобщава на 22 юли единият от организаторите на форума Димитър Трайчев. Стартът на феста на 26 юли ще постави триото Станчев-Йоцов. Пианистът Марио Станчев, който твори във Франция, гостува за първи път във Варна след бягство от страната през 1980 година.

Един от най-младите ни джаз фестивали – „Лозенец жаз тайм“, ще има второто си издание на 2 и 3 август в морския курорт Лозенец, пише в новина от 26 юли. Програмата на фестивала включва изпълнения от различен жанров характер – суинг, и диксиленд музика, и джаз стандарти, изпълнени на български.

В първата вечер от фестивала ще участва възпитаничката на Вики Алмазиду и Милчо Левиев Милица Гладнишка. Неин вокален партньор е Цветомир Цанков.

На децата от Лозенец е посветена втората вечер от фестивала с проекта „Джаз за деца“, в който всички присъстващи малчугани и техните родители могат да пеят и да свирят.

Финален акорд на събитието ще постави магията на Марина Господинова, Мария Донева, Антони Дончев и Венци Благоев.

Най-добрите джаз изпълнители и музиканти от четири континента се събират в Банско.

В рамките на седмица – от 8 до 13 август, планинското градче живее в ритъма на джаза с концерти на 24 изпълнители и групи от Северна и Южна Америка, Европа и Азия.

Официалното откриване на фестивала тази година е поверено на Урош Перич, следван от американската вокалистка и нейния бенд Шери Уилямс.

Сред гостите на фестивала са Иви Мендес – известна като бразилската Шаге, и португалката Ана Мура – една от най-из-

вестните фаго невици в света, върховният гуру на афро-кубинския джаз Боби Каркаес, Рей Джелато – английски саксофонист и вокалист. От българските групи на сцената ще излязат „Мони Венков комбо и Съни“, „Сентиментъл Суингърс“ и момчетата от Михаил Йосифов секстет, Мирослава Кацарова и Васил Петров. Тази година в рамките на фестивала ще бъде организиран образователен уъркшоп за млади джаз музиканти от бенда на Университета Елмхърст – САЩ, напълно безплатно.

С минута аплодисменти, а не с традиционната минута мълчание е почитена паметта на Петър Петров-Парчето по време на откриването на 38-ото издание на Националната джаз среща на 22 ноември в Русе.

Участие в музикалния форум вземат 25 музиканти, групирани в шест формации. Почитателите на джаз музиката могат да се насладят на изпълненията на известни джазмени като Христо Йоцов, Антони Дончев, Михаил Йосифов, Иван Лечев и Петър Момчев. Ще се изяви и певицата Милица Гладнишка.

След смъртта на доайена на българския джаз Петър Петров-Парчето художествен ръководител на джаз форума става неговият син Борис Петров. Петър Петров-Парчето почиства на 80-годишна възраст на 24 януари. Той е един от основоположниците на българския джаз и дългогодишен солист в състава на Русенската филхармония. Носител е на редица награди, сред които

София, 20 февруари 2012 г. В галерия Credo Voipit В столицата се открива изложба, показваща портрети на афроамерикански джаз легенди, които са жалони в жанра в световен мащаб. Експозицията е посветена на Месеца на афроамериканската история, който се отбелязва в САЩ от 1926 година насам и почита приноса на афроамериканците към културния и политическия живот на американската нация. Българското участие във фотографската изложба носи подписа на известния наш фотограф-художник Зафер Галибов (на снимката) със завидно присъствие в културното пространство на България и далеч извън границите ѝ.
Снимка: Петър Кръстев, БТА

награда „Русе“ и званието „Почетен гражданин на Русе“.

2014

Учениците от Националното училище за фолклорни изкуства (НУФИ) в Широка лъка ще учат джаз импровизации на практически семинар на 10 и 11 февруари, съобщават дни по-рано от ръководството на НУФИ. Теоретично запознаване с езика на джаза, импровизация в джаза, сравнение на джаза и българската народна музика са част от темите на двудневния семинар. Обучението ще се води от Людмил Крумов, преподавател по китарна изпълнителска техника, импровизация, теория и хармония на джаза.

Националната комисия за ЮНЕСКО ще представи на Гло-

балната карта на Деня на джаза 2014 българските прояви по случай празника - 30 април, съобщават от комисията в средата на месеца. Тя насърчава артисти, академични среди, неправителствени организации и медии да се присъединят към глобалната инициатива за отбелязване на Деня на джаза чрез джаз концерти, въвличащи ученици, студенти и местните общности, изложби и перформанси, свързани с историята и развитието на джаза, кръгли маси и дискусии за ролята на джаза в историко-социален план, както и за бъдещето на джаз индустрията, прожекции на документални филми на джаз тематика.

Джазът е универсален език на свободата, който преодолява границите – географски, културни и социални, приобщава различията и стимулира творческото общуване и изразяване. От Алжир

до Буенос Айрес, от Куала Лумпур до Варшава, от Абуджа до Сан Диего – повече от сто държави по цялата планета празнуват Международния ден на джаза. Вече трета година на 30 април ЮНЕСКО и световната общност отбелязват Международния ден на джаза с концерти, лекции, изложби и образователни инициативи по всички краища на света.

Теодосий Спасов и полският саксофонист Гжех Пьотровски представят за първи път в София проекта „Световен оркестър“ на 28 април в зала „България“. Концертът от програмата на „София джаз пик“ гостува на Европейския музикален фестивал.

Концертът събира на една сцена на музиканти от Полша и България, които ще смесят гревни традиции от различни култури и ще потърсят тяхното съвременно звучене.

Третият международен фестивал „Джаз форум Стара Загора 2014“ представя българските джаз композитори и оригиналната българска джазова музика, съобщават от пресцентъра на общината в началото на юни. За първи път тази година фестивалната сцена е разположена сред естествения декор на античния форум „Августа Траяна“. От 12 до 14 юни в града ще звучат творби на някои от най-изявените ни автори, успешно реализирали потенциала си както у нас, така и в чужбина. „Джаз форум Стара Загора 2014“ показва

процесите в развитието на джаза в България, приемствеността и уникалността на жанра в съвременните български условия. Фестивалът демонстрира как родната музикална традиция обогатява световното джазово наследство. Свои произведения ще представят пионерите в жанра Милчо Левиев, Любимир Денев, Марио Станчев, както и техни колеги от по-младото поколение. Стара Загора посреща и изпълнители от няколко държави, сред които САЩ и Франция.

Една от най-популярните пиеси на Пако де Лусия Zyгуаб ще даде началото на A to Jazz Festival, който ще се състои между 27 и 29 юни в Южен парк 2, съобщават организаторите няколко дни по-рано. Музикалният фокус на четвъртото издание на форум е етноджаз. Той ще бъде официално открит от проекта Jazzorhonia начело с маестро Антони Дончев, диригент на Бигбенда на БНР. На 27 юни тримата испански музиканти Хавиер Масо Карамело, Антонио Серано и Ален Перес, свирили през последните три години с виртуозния фламенко китарист, ще направят своеобразен негов трибют.

Тридневен джаз фестивал под наслов „Вчера, днес, утре“ започва на 26 юни на откритата сцена в Габрово. Първият концерт е наименуван „Миг от вечността“ и е с участие на оркестър „Габрово“ с гостуващ солист Ве-

села Морова и „Александров райтайм бенд“ – София. Съпътстващо феста събитие е изложбата „Габрово джаз“, която съдържа снимки, плакати и постери от историята на първата в страната джаз формация, създадена в Габрово през 60-те години към тогавашната административна структура „Културен отдих“.

Над 50 музиканти от четири европейски държави ще участват в седмото издание на „Дикси-джаз фест Велико Търново“ от 10 до 12 юли, което по традиция ще се състои на откритата сцена пред паметника „Асеновци“ в старата столица, съобщават организаторите в пресклуба на БТА във Велико Търново в началото на месеца.

В първата фестивална вечер ще се включи триото HighTime от България и Кочетов квинтет от Сърбия. Джем-сешните в следващите две вечери ще бъдат с участието на „Дикси Бойс бенд“ от София и румънските музиканти от Sebastian Spanache Trio.

В края на юли Веско Пантелеев-Ешкенази свири на сцената на Перелик екоджаз фестивала „Звукът на тишината“. „За първи път свиря на толкова високо и красиво място в планината“, казва именитият цигулар след участието си в джаз фестивала на връх Перелик. Деветото издание на Перелик екоджаз фестивала събира петхилядна публика и изпълнители от България, Италия, Полша,

Сърбия на сцената на най-високия връх на Родопите. Програмата на фестивала намира синхрона между родопски фолклор в изпълнение на гайди, класическа музика от цигулката на Веско Пантелеев-Ешкенази и джаз. „Очарован съм, всичко е толкова красиво и непринудено, много ми е интересно да науча малко повече за това как се мисли като джаз музикант“, разказва Веско Пантелеев-Ешкенази. Той допълва, че е изкушен от джаза, а може би някога ще изпълни мечтата си да свири заедно с джаз музиканти в своя класически стил.

За 17-а поредна година на централния площад в Банско започва Международният джаз фестивал – най-големият летен музикален форум в България. Всяка година Банско се превръща в лятна музикална столица на страната ни с участието на известни джаз формации и изпълнители от всички краища на света. Тази година – от 8 до 13 август, в програмата на фестивала се включени формации и индивидуални изпълнители от България, САЩ, Великобритания, Бразилия, Япония, Израел, Полша, Германия, Унгария, Франция, Италия, Австрия и Холандия.

Първата фестивална вечер ще открият Камелия Тодорова и Брас Асосиейшън Комбо, а след тях на сцената ще се представят джаз вокалистката от САЩ Же Сант и български формации – оркестър „София“ със специалното участие на Йорданка Христова, и „Магнетик“. С интерес се очакват изпълненията на квартета „Куба Станкевич“ от Пол-

Велико Търново, 14 юли 2013 г. Шестото издание на Дикси-джаз фест в старата столица завършва с изпълнение на формация Sentimental Swingers и Михаил Йосифов секстет. Снимка: Валентин Русанов, БТА

ша, формация „Ейт Уил Драйв“ от Германия, „Джайв Ейсес“ – Великобритания, и др.

Международен джаз фестивал вдига завеса в балчишкото село Кранево от днес до 14 септември. Андрей Макаревич от „Машина времени“ заедно със своята Jazz трансформация е сред най-популярните музиканти в афиша, съобщават седмица по-рано организаторите. В джаз марафона ще се включат Луи Остин – дълноправен член на Rat Pack, популярната група на Антон Беляев Therr Maitz, Юлия Коган, Jazz Duo и грузи руски изпълнители. Последен акорд във фестивалната програма ще бъде поставен с акустичен концерт на германския дует Jazzamor“.

Трийсет и деветата национална джаз среща ще се състои от 20 до 22 ноември в Доходното здание в Русе, съобщават от общинската управа в града. Програмата в първата вечер включва изцяло русенско участие по проект „Училище за джаз“. Концертът се осъществява с подкрепата на общината. Акцент във втората вечер е програмата на Ангел Заберски трио и Васил Петров, който през тази година отбелязва своята 50-годишнина. В същата вечер ще свири и формацията „Антони Дончев и театрален джаз бенд“. Третата група е „Борис Петров и Венци Благоев квинтет“. В последната фестивална вечер също присъства юбилеен акцент. Той е свързан с годишнината на поп и джаз певицата Камелия Тодорова, която ще представи своя програма с Brazz Association COMBO с Мишо Йосифов. В същата вечер с голям

интерес се очаква представянето и на пианиста Марио Станчев, на проф. Христо Йоцов и на Димитър Карамфилов с промоция на албума Autumn Leaves In Sofia. Другото участие е на групата Golden Project с Димитър Льолев – саксофон.

2015

Първи блус и джаз фестивал събира утвърдени и млади музиканти в Благоевград на 27 и 28 март, съобщават организаторите няколко дни по-рано. Музикалното събитие не е заместител или алтернатива на предишното издание на джаз фестивала в града, а е свършено нов формат, който няма аналог в България. Първата вечер на блус и джаз фестивала „Благоевград 2015“ е посветена на музиката, възникнала на основата на спиричуълите и афроамериканската народна музика на живеещите предимно в американския юг – блуса. На 27 март на една сцена ще излязат финландецът Ееро Турка и Драган Милев-Дари, най-свежата българска блус формация Delta Roosters и Васко Кръпката заедно с „Погуене Блус Бенд“.

С ретроспективна изложба във Велико Търново ще бъде открит Осмият международен „Дикси джаз фест“, съобщиха организаторите в началото на юли. Във фестивалната програма от 2 до 4 юли участват формации от България, Сърбия и Турция. Сред тях са „Роял дикси бенд“, Лили Илиева и Минимум квартет, JP3, Ginger Groove, Ка-

лин Вельов и Tumbaito, Serbian Jazz Bre! (Сърбия) и гр.

Ретроспективната изложба „Джаз в старата столица“ ще припомни моменти от предишните издания на фестивала.

Първи джаз фестивал кани приятелите на модерната музика в Казанлък. Фестивалът е включен в празничната програма на 10-ото издание на „Празници в долината на тракийските царе“, които се откриват в края на август, информират от пресцентъра на общината в средата на юли.

На 28 август фестивалната програма ще започне с концерт на диксиленд формацията „Ройъл диксибенд“. Концертът от втората фестивална вечер ще поднесе коктейл от най-популярните латиноджаз стандарти в свежия ритъм на боса-нова, самба, ча-ча, танго и гр. Честта да закрият фестивала се пада на най-популярния български джаз певец Васил Петров. Ще му партнират Ангел Заберски, Борис Таслев и Димитър Семов.

През нощта на 25 юли връх Перелик започва десетото издание на Перелик екоджаз фестивала The Sound of Silence. Програмата обещава джаз интерпретации на балкански ритми, а звученето на съвременен джаз отвъд океана прибавя американската банда Rebelinx. Публика от България, европейски страни, Австралия и Нова Зеландия се очаква на Перелик. На сцената ще се предста-

вят Trio Balkan Strings (Сърбия), Rebelinx (САЩ), DIRTY PURCHASE – България, Виктор Маринов и Антон Карагимчев, китаристът Сакис Закариадес с групата си Soundays от Гърция, турският флейтист Ерен Кошкунер.

Банско отново ще бъде българската столица на джаза с традиционния международен фестивал от 8 до 13 август, утвърдил се като най-големия летен музикален форум в България, посочва новина от 5 август. Международният джаз фестивал се организира за 18-а поредна година в планинския град. Банско събира на едно място съзвездие от известни български и чуждестранни изпълнители и емблематични личности от нашето музикално съвремие. В дните на фестивала към Банско се отправят много меломани от различни точки на света, а вечерните концерти привличат огромен зрителски интерес към откритата сцена на централния площад „Никола Вапцаров“.

На официалното откриване през тази година пръв на сцената ще излезе Васил Петров с Бигбенд Благоевград, а фестивалната вечер ще закрие Мънго Джери блус бенд – известната британска рок група, която преплита в музиката си елементи на блус, бузи, рокендрол, фолк и поп, с неизменния си лидер и вокал Рей Дорсет. Йълдъз Ибрахимова и много още известни джаз изпълнители и музиканти от целия свят ще зарадват с изпълненията си меломаните през следващите дни.

Милчо Левиев е отличен за изключителен принос към джаза на Нишкия джаз фестивал. Наградата „Цар Константин“ са получавали световни имена като Бени Голсън и Били Кобъм, отбелязва представителят на фестивала за България, който връчва наградата на музиканта на 7 септември в Министерството на културата. Милчо Левиев е поканен от министъра на културата Вежди Рашидов, за да му подари изваян от него през 1987 година бронзов портрет на художника Йоан Левиев (1934-1994), брат на музиканта.

Четиридесетото издание на Националната джаз среща ще бъде открито на 26 ноември в Доходното здание в Русе. Началото ще бъде поставено с проекта „Нарисувай ми музика“. В него ще свирят изявени русенски джаз музиканти, а млади художници от националното училище по изкуствата „Проф. Веселин Стоянов“ ще импровизират музиката върху платната си. Публиката ще наблюдава творческия процес на видеостена на сцената.

Националната джаз среща ще продължи до 28 ноември. Освен концерти на известни музиканти програмата включва фотографска изложба и представяне на издадената наскоро книга „Свободният полет на духа“ за един от основоположниците на българския джаз – Петър Петров-Парчето.

Южняшкият сърф-джаз квинтет от Белград Fish In Oil открива Alarma Punk Jazz – 2016. Първият концерт от радиофестивала на програма „Христо Ботев“ през новата година е на 1 февруари в Първо студио на БНР, съобщават организаторите в края на декември. Групата, основана през 1993 година, от няколко години е в състав Велко Николитч-Папа Ник – перкусии, Том Федея Франклин – барабани, Бранислав Радоичкович – контрабас/бас китара, Братислав Радоичкович – китара, и Душан Петрович – саксофони/флейти.

2016

Второто издание на международния фестивал „Благоевград Blues and Jazz 2016“, което ще се състои на 25 и 26 март, обещава да бъде грандиозно, съобщават няколко дни по-рано домакините на музикалния форум. Община Благоевград е подготвила програма с участието на съзвездие от изпълнители. На сцената в

благоевградския театър ще пее кралицата на испанския блус Биг Мама Монтсе в дует със Сисър Марион. Публиката ще види и ще чуе още зашеметяващите Delta Roosters, „Подуене Блус Бенг“ и Васко Кръпката, Бигбанд Благоевград и талантливия Лъчезар Кацарски, дамите от Sentimental Swingers & M. Yossifov Sextet и младите музиканти от Буганеца Soulful Band.

За пета поредна година античният форум „Августа Траяна“ ще оживее в ритъма на джаза. Петото издание на международния фестивал „Джаз форум Стара Загора“ ще се състои от 9 до 11 юни, съобщават от пресцентъра на общината през май. Под мотото „Музиката, която обединява“ изданието ще посрещне творци от различни краища на света, обединени около идеята, че джазът е универсален език и мост между различни култури. За първи път в

България концерт ще изнесе световноизвестният композитор и инструменталист Кърт Розенвинкел с безспорен принос за възраждането и развитието на китарата в съвременния джаз. Ден по-рано дебют пред българска публика ще направи полската група „Виименс кватет“.

Бургас ще бъде домакин на петдневен джаз фестивал. На откритата сцена пред експозиционния център „Флора“ ще участват български и чуждестранни джаз изпълнители, съобщават през юни от пресцентъра на общината. Откриването на джаз фестивала ще е на 8 юли с изпълнение на американския музикант Крейг Бейли и членове на квартета му. Веднага след тях ще има джаз изпълнение на триото на българския пианист Събин Тодоров. В състава влизат Веселин Веселинов-Еко (контрабас) и Димитър Семов (ударни).

Разград, 15 октомври 2014 г. На сцената на Общинския културен център се провежда богат концерт – съчетание между фолклор, джаз и класическа музика, като сред участниците е и Иво Папазов-Ибряма. Снимка: Мехмед Азиз, БТА

ЛИК 2025

От 1 до 3 юли в Южния парк – втора част, шестото поредно издание на A to Jazz фестивал ще представи най-доброто от световната и американската сцена, съобщават от Столичната община в края на юни. Сред изпълнителите са примата на джаза Даян Рийвс, Бранфорд Марсалис, кватет със специалното участие на Кърт Елинг и обещаващата млада фънк звезда Ник Уест.

A to Jazz KIDS е специално разработена образователна програма, предназначена за най-малките любители на музиката. Във фестивалните дни на открито

В парка до сцената децата ще имат възможност да слушат музика, да изграят музикални игри, да видят и да пипнат музикални инструменти и дори да посвирят джаз заедно с професионалните музиканти и преподаватели, които ще им представят музиката по забавен и интригуващ начин.

Номинираният за „Грами“ саксофонист Олег Киреев ще участва в джаз фестивала във Велико Търново, съобщават през юли организаторите на проявата. Деветото издание на фестивала ще се състои от 7 до 9 юли и в трите фестивални вечери ще се представят водещи джаз музиканти от България и света. Те ще бъдат открити от Александров разтайм бенд и ще бъдат закрити от реге легендата Зафая. Домакините от „Дикси джаз бенд“ във Велико Търново ще допринесат за атмосферата с изпълнения върху двуетажен автобус, който ще осъществява панорамни обиколки на забележителностите във Велико Търново в сутрешните часове на фестивалните дни.

За първи път изпълнители от Китай ще участват в Международния джаз фестивал в Банско, чието деветнадесето издание ще се състои от 6 до 13 август, съобщава на БТА през юли Емил Илиев, организатор на фестивала. Китайските „Голдън Буда джаз груп“ и „Ли Гао Янг бенд“ ще се включат още първата ве-

чер, като преди тях сцената ще откриеят Йорданка Христова и Бизбенд Благоевград с диригент Борис Янев.

В програмата са още Сузана Савоф (Австрия) – вокал и пиано, Ману Маур – контрабас, Лукас Кьониг – барабни, перкуси; три-ма джазмени САЩ – Сайръс Честнът, пиано, Бъстер Уилямс, бас, Лени Уайт, барабани; изпълнители от Унгария, Германия, Италия, Япония, Сърбия, Македония и Израел. От българските участници ще се включат Васил Петров, Румен Александров разтайм бенд, Брейкпойнт, Кристина Кирова секстет, Диксибенд Тетевен и др. Голямата звезда на събитието – Великобританката Джос Стоун, ще закрие деведнадесетото издание на фестивала на 13 август.

По традиция по случай 12 август, обявен от ООН за Международен ден на младежта, Българската асоциация на работодателите в областта на културата и Граждански институт ще обявят официално и ще връчат годишните награди „ПроКултура“ за 2016 година. Те се присъждат за принос към разширяването на гостъпа на младите хора до култура чрез иновативни проекти, а официалната церемония за връчването им ще се състои на сцената на Международния джаз фестивал в Банско след първия концерт за вечерта. За носители на наградите „ПроКултура“ за 2016 година са определени четири проекта: „Международен джаз фестивал Банско“, инициран от

г-р Емил Илиев в партньорство с Община Банско, проектът „Гайда за всяко дете в Смолян“, инициран от Община Смолян, проектът „Джаз за деца“, инициран от водещия тромпетист Венцислав Благоев и фондация „Джазмет“, и проектът „Вълшебствата на арфата“, инициран от водещия арфист Анжела Маджарова и „Харис Корнър“.

Есенният концертен сезон на фестивала „Аларма пънк джаз“ започва още през лятото с американците Кауо Dot, които ще застанат пред публиката на 28 август в клуб Mixtape 5, съобщават организаторите. Това ще бъде първият концерт на групата в България. Той е част от европейското турне на Кауо Dot, на което музикантите представят най-новия си албум Plastic House On Base Of Sky.

Юбилейното двадесето издание на фестивала „Хасково джаз“ започва на 26 септември. До 1 октомври в града ще свирят общо 57 изпълнители. „Безспорно най-голямата звезда е американският джаз тромбонист Конрад Хъруиз. Той ще концертира в Хасково на 30 септември след изяви в София и Пловдив“, уточнява организаторът Митко Русев-Мутата. Две фотоизложби ще съпътстват дните на джаза.

В първите дни на октомври в Плевен се провежда „Есенен джаз фест 2016“. Първата вечер е отредена за музикантите Стефан Горанов (барабани) и Александър Логозанов (китара) и вокалните изпълнители Лилия Илиева и Маруел Алам от Тунис. Във втората вечер представят изкуството си проф. Владимир Радулов (пиано и вокал), тромпетистът Венцислав Благоев, пианистът Димитър Горчаков и Павел Терзийски (вокал). Фестът предвижда и интересна джаз-джем беседа за меломаните с Павел Терзийски и Димитър Горчаков.

Русе ще бъде домакин на „Джаз фест 2016“ на 18 и 19 ноември тази година, съобщават организаторите на фестивала, сред които е и джаз музикантът Борис Петров. Националната джаз среща в Русе е един от най-старите и реномирани фестивали в България. Тя събира елита на българските джаз музиканти и поддържа авторитета на родната джаз сцена у нас и в чужбина, като се организира традиционно в края на ноември.

Програмата на фестивала включва както изявени български джаз музиканти, така и чужди изпълнители. В първата вечер на сцената ще си дадат среща Николай Данев, Борис Петров и германците Волфганг Шмид и Томас Лангер. Публиката ще може да види и Владимир Кърпаров с новосформирания си бенд, а програмата ще завърши с Мирослава Кацарова и най-новия ѝ проект. Късно вечерта ще има и джем-се-

шън с участието на Марина Господинова, Стоян Янкулов-Стунджи, Димитър Карамфилов и Шибил Бенев.

2017

„Без блус джаз няма. Това казва почетният гост на третото издание на международния фестивал Vldoevgrad Blues and Jazz 2017 големият български джаз музикант, композитор, аранжор и пианист Милчо Левиев при откриването на музикалното събитие снощи в залата на граматичен театър „Никола Вапцаров“, четем в публикация от 31 март. „Когато преди три години решихме да създадем този фестивал, да създадем празник на музиката, на приятелството, на свободния дух, на отворените сърца без предразсъдъци, имаме немало критици – казва от сцената заместник-кметът по културата и хуманитарните дейности на Община Благоевград Христина Шопова. – Но вярвахме в неговия успех не само защото в света такива формати са доста успешни, а защото природата на тази музика е да събира, а не да разделя. Постарахме се тази година да имаме международно участие от Гърция, Румъния, Америка. Изключително сме горди с това, че успяхме да направим доста добра програма.“

На 8 юни е началото на „Джаз форум Стара Загора“. Планирано е по традиция фестивалът да бъде официално открит с изпълнение на фестивалния химн „Зара джаз фанфари“, след което на сце-

ната ще излязат Хилда Казасян, Христо Йоцов и Бигбенг Русе с диригент Димчо Рубчев. Първата фестивална вечер е в почит на Ела Фицджералд.

Десетото издание на „Дикси джаз фест“ ще бъде обърнато към фолклора, съобщава пред журналисти в пресклуба на БТА във Велико Търново директорът на фестивала Емил Костурков. Над 50 музиканти от България, Франция и Испания ще представят богатството на джазовата музика на откритата сцена пред паметника „Асеневици“.

Фестивалът ще бъде открит на 6 юли от домакините от „Роял диксибенг“.

За четвърти път в рамките на фестивала ще се осъществи проектът „Джаз за деца“ на Венци Благоев. В програмата са предвидени джаз дефилета на музикантите в центъра на града и в кварталите, за да се усети празничната атмосфера и през деня, отбелязва Костурков.

Фестивалът A to Jazz посреща едни от най-добрите световни и български джазмени. Седмото издание на музикалното събитие ще се състои на 7, 8 и 9 юли в Южен парк 2, съобщават организаторите в началото на месеца. Фестивалната програма ще бъде открита с дебюта на бигбенда към Катедра „Поп и джаз изкуство“ под ръководството на един от водещите джаз изпълнители в България – Михаил Йосифов. Сред участниците в програ-

мата са младата фънк и фюжън група от Австрия FunkXpress, Jazzanitz – които ще представят комбинация от съвременен джаз и българска народна музика, хедлайнерите с пет награди „Грами“ Robert Glasper Experiment, формацията Uvira/Bruno/Hafizi, една от най-значимите фигури на световната джаз сцена – Christian McBride и др.

Хиляди почитатели на джаза от България и чужбина се очакват за традиционния джаз концерт The Sound of Silence на 29 юли в подножието на връх Перелик, съобщават дни по-рано организаторите на Perelik World Music & Jazz Festival. Това е 12-ото издание на фестивала, съчетаващ джаз музика и екокауза от върха на Родопите.

От 5 до 12 август Банско ще пулсира в ритъма на джаза с юбилейното 20-о издание на международния джаз фестивал, съобщава ден по-рано пресцентърът на общината. В продължение на осем вечери Банско ще е подвластен на тази завладяваща музика с безброй почитатели. Традиционният музикален форум в Банско събира на една сцена плеяда от звездни имена от България, Македония, Германия, Италия, Франция, Словения, Сърбия, Швейцария, Унгария, САЩ, Полша, Великобритания, Грузия, Израел и Холандия. Участие в първата фестивална вечер на 5 август ще вземе българското сунг трио „Сентиментъл Сунгърс“ заедно

с Бизбенг Благоевград с диригент Борис Янев. Специален гост ще бъде тромпетистът Михаил Йосифов. „Гвоздеят“ на вечерта ще бъдат Аксел Цвингенбергер – един от най-популярните бузи изпълнители на планетата, и македонецът с неповторима техника на свирене на китара и тон Влашко Стефановски с своето трио. Италианската певица Патриция Лакуидара ще закрие първата джаз вечер под открито небе в Банско.

На 29 септември в Плевен започва нов международен „Есен джаз фест“. Идеята е фестивалът да съчетае традициите на джаза с технологии на бъдещето, балкански мелодични линии и ритми с филмови и театрални музикални теми, тангото и класиката с европейската импровизирана музика, посочват организаторите. Целта е както забавление, така и запознаване на публиката с нови любопитни тенденции в развитието на джаза. В три фестивални вечери ще се представят три формации, които, съчетани по този начин, „рисуват“ подробна карта на джаза в широк балкански и европейски план. Сред участниците са Теодосий Спасов и Иван Шопов, Борис Ковач, New ritual quartet, джаз формациите Nocktern, The Bedlam club, Surbahar Live band, Венци Благоев квартет и Милица Гладнишка и др.

35-ото издание на най-известния джаз фестивал в Сардиния Jazz in Sardegna бе открито от

българската джаз легенда Васил Петров, съобщава сайтът www.h2h.bg на 7 ноември. Под съпровода на бизбенда на маестро Паоло Нонис певецът пресъздава някои от вечните хитове на Франк Синатра. Изпълнението е оценено високо от възискателната международна публика, а успехът на вечерта е безспорен след три поредни биса. Фестивалът EUROPEAN JAZZ EXPO се провежда в столицата на Сардиния Каляри и е сред най-елитните музикални събития в света на джаза.

2018

Блус и джаз величия от световна класа ще се включат в четвъртото издание на международния фестивал Blagoevgrad Blues and Jazz 2018, който започва на 30 март. Das Weltschmerz Duett ще вземе участие в IV издание на международния фестивал. Веселин Веселинов-Еко и Милен Кукошаров, обединени в общ музикален проект, ще заместят носителя на множество награди, джаз музикант, композитор, аранжор, пианист Милчо Левиев, който е възпрепятстван да участва. Първата вечер на сцената ще излязат Йълдъз Ибрахимова заедно с Бизбенг Благоевград. Своят дебют ще направи младият благоевградски музикант Лъчезар Кацарски със своя формация.

„Джаз уикенд“ ще се организира в Русе по повод Международния ден на джаза – 30 април, съобщават от общинската управа в града по-рано през месеца. Кон-

цертите ще се състоят на 29 и 30 април в Доходното здание. В тях ще се включат известният джаз певец Васил Петров, унгарският джаз квартет „Руд Сикс Сакс“, Христо Йоцов с най-новия си проект Jazz Cats, и др.

За осми път фестивалът A to Jazz събира почитатели в Южния парк от 6 до 8 юли, звездите са Lalah Hathaway, Jazzmeia Horn, Cory Henry & The Funk Apostles, съобщават организаторите в края на април и обещаваат още много новост и изненади. Акцентът в последната вечер на A to Jazz 2018 са Cory Henry & The Funk Apostles.

Меломаните ще чуят още звездното трио от Люксембург Dock in Absolute, интернационалния джаз оркестър JM Jazz World Orchestra, воден от американския носител на „Грами“ – тромбониста и композитор Luis Bonilla, фюзън състава Daunius Pulauskas Group от Литва. Сред българските артисти са фантастичната Милица Гладнишка с Мишо Йосифов секстет, етноджаз проектът ГлобалКан, електро-соул новаторът Trombobby, една от най-обещаващите ни джаз певици Лили Илиева заедно с Минимум квартет и българско-американската соул-фънк формация Two Cities One World.

Първата дама на джаза у нас Камелия Тодорова ще открие седмото издание на Международния фестивал „Джаз форум“ в Стара Загора, информират от

пресцентъра на общината през май. За седма поредна година Община Стара Загора е домакин на международния фестивал, който предлага програма още от 4 юни, която ще продължи до 9 юни. Освен основните концерти фестивалната седмица в Стара Загора ще предложи детски джазови матинета, кинолектории, майсторски класове на гостуващи артисти, фотографски изложби и други фестивални прояви.

Два пъти номинираният за „Грами“ саксофонист Чико Фрийман от САЩ ще свири на джаз фестивала „Варненско лято“, който ще се състои на 28 и 29 юли в крайморския град, съобщават организаторите на събитието. В 27-ото издание на фестивала ще участват музиканти от Полша, САЩ, Швейцария, Канада и Австрия. Първи на сцената ще

Банско, 12 август 2017 г. В предпоследната вечер на юбилейното 20-о издание на фестивала се представят Кенди Дълфър и бенд. Световноизвестната саксофонистка, която е участвала в концертни турнета на Принс, Магона, Ван Морисън и Арета Франклин, представя почти двучасово шоу. Снимка: Любомира Филипова, БТА

излязат Бартош Дворак квартет. Другият специален гост на фестивала – Чико Фрийман, ще зарадва публиката със своето „Чико Фрийман екзотика трио“.

Тринадесетото издание на „Перелик уърлд мюзик & джаз фестивал“ събира хилядна публика на 2191 метра надморска височина. Фестивалът на върха на Родопите е открит с родопска музика и акомпанимент на каба гайди, посочва новина от 29 юли. На сцената на връх Перелик джазират музиканти от България, Великобритания, Италия, Испания, Австрия, Перу, Турция, Германия. В залата на върха, изградена от гърбо и слама и осветявана само от свещи, факли и огньове, прозвучават изпълнения на Мирослава Тодорова, Хети и Джазато бенд, Ритмос Негрос, Куун Фу, Виво Монтана брасбенд.

От 4 до 11 август в Банско ще се проведе 21-вият Международен джаз фестивал. Програмата на фестивала ще започне на 3 август с концерт на двамата пианисти Аксел Цвингербергер от Германия и ЛаДива от Швейцария. Официалното откриване на фестивала е на 4 август от 19 часа, когато на сцената ще се качат Бигбенд Благоевград със солисти Петя Буюклиева и Весела Морова, както и Киара Панкалди от Италия и българската формация „Дърти Пърчейз“, казва за БТА в началото на месеца г-р Емил Илиев, инициатор и заедно с Община Банско организатор на

Банско, 13 август 2017 г. Любимата на няколко поколения британска група „Мънго Джери блус бенд“ участва на финалната вечер на юбилейно двадесето издание на джаз фестивала в планинския град. Снимка: Емил Михайлов, БТА

престижния музикален форум. Ще участват близо 30 състави и групи, както и индивидуални изпълнители. „Нашият девиз е да направим Банско по-известно от Монтрьо“, допълва г-р Илиев.

На 7 август в Плевен започва Вторият международен есенен джаз фестивал, който събира 25 музиканти от България, Сърбия Испания, Буркина Фасо, Косово, Мозамбик и Гана. Музикалното събитие ще продължи до 9 септември на открито – в парка на Регионалния исторически музей. Фестът за първа година ще премине под мотото „От Африка до Плевен“. През първата фестивална вечер се представя групата Мамаду Ди-абате трио от Буркина Фасо, а в неделя Плевен ще бъде спирка от европейското турне на Кинг Аишоба бенд от Гана.

Есенни джаз вечери започват във Велико Търново през септем-

ври, съобщават от пресцентъра на общината. Три концерта ще зарадват публиката на 14, 15 и 16 септември. Първата вечер от поредицата ще бъде открита с изпълненията на популярната българска певица Камелия Тодорова и Общинския духов оркестър с диригент маестро Владимир Бошнаков.

Джаз фестивал от 15 до 17 ноември се провежда в Доходното здание в Русе. Четирисет и третото издание предлага на публиката „букет“ от най-добрите български и европейски музиканти. Първата фестивална вечер ще открият Антони Дончев квартет със специалното участие на Флориан Вилайтнер – млад германски цигулар, композитор и аранжор. След тях публиката ще чуе Михаил Йосифов с проекта „Микстет“.

Втората фестивална вечер открива триото Стоян Янкулов-Стунджи, Ясен Велчев и Ивайло Звездомиров. След тях са Марио Станчев квинтет с

програмата „Маднес Тенорс“. В последната фестивална вечер гости ще бъдат младото италианско трио на Даниеле Кордиско – пиано, китара и контрабас, и литовците Дайниус Пулаускас груп.

Според новината от деня първото издание на фестивала в Русе се организира през 1975 година от доайена на българския джаз Петър Петров-Парчето.

2019

Остават броени дни до старта на петото юбилейно издание на Международния фестивал *Blagoevgrad Blues & Jazz*, информацията общинският пресцентър на 17 март. Тазгодишното издание ще се проведе между 28 и 30 март. За първи път фестивалът включва класическа вечер, а блус и джаз феновете ще се насладят на стиловете в последните две вечери. По време на петото издание на Международния фестивал на сцената ще излязат Камерна опера – *Благоевград*, с гост-солиста Деян Гаврич и композиторката Драгана Йованович. Ще се включи и маестро Алекс Зографов, а с него на сцената ще се качат тенорът Бойко Цветанов и Стоян Бончев.

„Джазът е единственото от сериозните изкуства, което позволява на публиката да се включи в импровизациите в изпълнението дори само с щракане на пръсти“, заявява за БТА тромпетистът Венци Благоев, който организира в средата на април концерта „Да, на джаза в Плевен“. Допълва, че желанието

му е било да покаже, че в Плевен има джаз и много музиканти са започнали от тук. Според него магията на това изкуство се корени в неговата интерактивност. Благоев си спомня и досега съвместните изяви със световни музиканти и с легендите от българската сцена.

За осма поредна година Международния фестивал „Джаз форум Стара Загора“ кани почитатели на американския музикален стил от 6 до 8 юни в античния комплекс „Августа Траяна“. Това информират през май от пресцентъра на общината. Мотото на тазгодишния фестивал е „Осем стъпки към безкрая на джаза!“, а програмата е обогатена с майсторски класове на гостуващи артисти и джем-сешъни, както и предфестивални прояви.

Младата вълна във френския и италианския джаз ще представят Пиер Маркюс Квартет със специалното участие на Батист Ербан (Франция) и Франческа Тангоу и Даниеле Кордиско трио (Италия). 60-годишнината на пианиста и диригент на Бизбенда на БНР Антони Дончев ще бъде отбелязана с негово участие. От САЩ фестивалът посреща световната знаменитост Рик Маргица, който ще вземе специално участие в проекта на Мая Нова Квартет.

Най-голямата телевизия за джаз в света – Mezzo, ще заснеме и ще излъчи най-интересното от фестивала *A to Jazz*, който

ще се състои от 5 до 7 юли в Южния парк, съобщават организаторите през юни. ТВ каналът с почти 30-годишна история има покритие на пет континента – Европа, Азия, Северна Америка, Австралия и Африка, и аудитория от над 50 милиона зрители.

Деветото издание на фестивала ще събере най-младите световни и български артисти под открито небе. Хедлайнери са новаторите Джейкъб Колиър, Крисчън Скот АТунде Агжуа и групата *Ghost-Note*. Тази година акцентът е върху младото поколение в музиката и авангардните смесици от стилове.

Американската джаз и гостпевница Лиз Райт ще участва в програмата на Държавна опера Пловдив *Opera Open*, съобщават от пресцентъра на операта на 20 юни. Гостуването в България е част от специалния ѝ проект, който включва нейни песни, изпълнени съвместно с едни от най-добрите оркестри в Европа. Лиз Райт ще гойде в България веднага след като участва в един от най-престижните джаз фестивали в Европа – *North Sea Jazz Festival*, Холандия. Концертът ѝ в Ротердам ще бъде заедно с носител на Грами *Metropole Orkest* – един от старите мултижанрови състави. Гостуването на Лиз Райт в рамките на фестивалната платформа *Opera Open* ще последва същата хибриднаост и подход – редом със симфоничните музиканти ще застанат и джаз артистите.

Млади изпълнители и „динозаври“ на джаза ще излязат на сцената на единайсетото издание на „Дикси джаз фест“ във Велико Търново, съобщават организаторите в пресклуба на БТА във Велико Търново през юли. Тридневният фестивал ще започне на 11 юли на откритата сцена пред паметника „Асеновци“ с изпълнение на домакините от Royal Dixie Band. След тях ще се представят музикантите от проекта DesyLive на Десислава Андонова, която вече 20 години събира едни от най-утвърдените имена в жанра. Сред участниците във фестивала са и Акустично джаз трио Димитровград и музикантите от Дейвид Дауър трио.

Фънк музиката ще доминира на 22-рото издание на Международния джаз фестивала в Банско това лято, съобщава в Националния пресклуб на БТА през юли Емил Илиев – създател и организатор на фестивала. Събитието ще се състои между 6 и 10 август.

В първата фестивална вечер публиката ще може да се наслади на легендата и икона на фънк и соул музиката – саксофониста Масео Паркър, който пристига у нас с целия си състав. Васил Петров, Камелия Тодорова и Бигбенд Благоевград с диригент Борис Янев ще открият събитието на 6 август, а на следващия ден публиката ще види за първи път на фестивала в Банско младата певица и композитор Лина Никол заедно с музикантите от Лайв Бенд. Друго интересно присъствие, което ще е част от програмата, е и група „Спектрум“.

Музиканти от Америка и цяла Европа ще излязат на сцената по време на 28-ото издание на Международния джаз фестивал „Варненско лято 2019“, който ще се проведе от 26 до 28 юли, съобщават по-рано през месеца организаторите на културната инициатива. Началото на феста ще постави „Бодуров трио“, водено от Димитър Бодуров (пиано). С него на сцената ще бъдат Мишо Иванов (бас) и Йенс Дюппе (барабани). Специално за Варненския фестивал триото готви проект с участието на тромпетиста Итамар Борохов от Израел. Финалът на джаз феста ще постави саксофонистът от САЩ Били Харпър в компанията на реномираното „Антони Дончев трио“ в състав Антони Дончев (пиано), Димитър Сираков (бас) и Мартин Хафиз (барабани).

Хилядна публика се очаква за 14-ото издание на Perelik World Music & Jazz Festival на 27 юли, съобщават по-рано организаторите. На джаз фестивала от върха на Родопите ще звучи гостъл, средиземноморска латиномузика, български и американски джаз, рап – ЪнсурТ, Music The International Language (САЩ, Германия, България), French Latino (Франция, Испания), Туба Брас Бенд (България). Интересът на джаз меломаните е провокиран от джаз и гостъл певицата Джанис Харингтън, която идва за пореден път в България.

Двадесет и второто издание на Международния джаз фестивал в Банско започва на 6 август. От пресцентъра на общината съобщават, че тази година по време на добрия огромна популярност фестивал ще се преплитат фолклор и джаз. Оттам допълват, че фестивалът има богата съпътстваща програма. Следобедите в планинския град ще бъдат разнообразявани с демонстрации на местни обичаи като предене, изработка на сувенири от тъкани и други. За първи път в тазгодишното издание на фестивала местни майстори ще представят пред публиката ковашко шоу. Международният джаз фестивал в Банско започва с концерт на Бигбенд Благоевград с диригент Борис Янев. Солисти са емблемите на джаз музиката в България Васил Петров и Камелия Тодорова.

Двама носители на „Грами“ – Джон Скофийлд и Джон Клиъри, са сред звездите на джаз феста в Пловдив тази година, съобщават от екипа през август. Събитието е планирано за периода 31 октомври – 2 ноември. Хедлайнерите ще излязат заедно на сцената на 1 ноември. Легендарният китарист Джон Скофийлд и един от най-интересните певци и пианисти в историята на съвременния блус Джон Клиъри са дългогодишни приятели. Преди тях вечерта ще открие американският китарист и композитор Кърт Розенуинкъл, признат за един от най-влиятелните и

оригинални джаз музиканти на своето поколение.

Звездна нощ ще събере стотици почитатели на джаза в Плевен в последната концертна проява на Третия есенен джаз фестивал в парка на Историческия музей в града, съобщават организаторите на 14 септември. Във фестивала ще се представят имена, които публиката познава и обича от години – Теодосий Спасов и Влатко Стефановски с общ проект, както и Йългъз Ибрахимова с триото Живко Петров – пиано, Христо Йоцов – ударни, и Веселин Веселинов-Еко – бас китара.

Световно известният български джаз музикант Милчо Левиев почина на 81-годишна възраст в Солун, посочва новина от 13 октомври. Той е роден на 19 декември 1937 година в Пловдив. Завършва тържавната консерватория, където негови професори са Панчо Владигеров и Андрей Стоянов. Кариерата си започва в Пловдивския драматичен театър. През 1970 година по покана на Дюк Елис заминава за Лос Анджелис. Остава там до 1977 година. В началото на 80-те години се завръща за кратко в България. През последните години живее в Солун със съпругата си – певицата Вики Алмазиду.

Семов (барабани), ще участват със самостоятелен концерт на джаз феста JazzуColors в Париж, който се провежда в периода 11-30 ноември. Поканата е на съорганизаторите от Българския културен институт в Париж, съобщават през октомври от екипа на триото. Събитието ще се състои на 29 ноември, а концертът на българските артисти е в самото сърце на френската столица, в концертната зала на авеню Рап 1. Всяка есен през ноември от 2003 година насам фестивалът представя съвременна джаз музика от целия свят.

Васил Петров открива шестото издание на европейски джаз фестивал „Катара“ (Katara European Jazz Festival), който се провежда от 4 до 9 ноември в Доха, съобщават на 5 ноември от екипа на българския изпълнител. Изпълненията му са оценени

с няколко поредни биса. На сцената са били също Йордан Тоновски (пиано), Христо Минчев (контрабас) и Кристиан Желев (ударни). В събитието участват джазмени от Австрия, Полша, Швейцария, Франция, Румъния, Гърция, Унгария, Италия и България.

Джаз фестивалът ще се състои от 14 до 16 ноември тази година в Доходното здание в Русе. В 44-ото издание ще участват изявени български музиканти, както и чуждестранни изпълнители, гостуващи за първи път в крайдунавския град, съобщават организаторите на събитието по-рано през месеца. Фестивалът ще бъде открит от група „Крис Крос“, в програмата са включени и „Васил Спасов квартет“, „Антони Дончев Театрален джаз бенд“, Ангел Заберски, Стоян Янкулов-Стунджки и Борис Таслев. Джаз срещата ще

Село Камен бряг, 28 юли 2019 г. Влатко Стефановски (вокал и китара, Северна Македония) и Теодосий Спасов (кавал и вокал) изнасят Вълнуващ концерт през първия ден от фестивала „Джаз на село“. Снимка: Димитър Апостолов

завърши с гостите от Англия – Gabrielle Ducomble Quartet.

2020

Българската джаз певица Лени Вълкова, която през май ще навърши 93 години, кандидатства за Гинес с първия си самостоятелен албум, съобщават през януари издателите ѝ от „Джаз ФМ“. С наскоро реализираните песни тя става най-възрастният записващ артист в света. Албумът проследява всички важни моменти от творческия ѝ път. Лени Вълкова е родена в София. Учи оперно пеене в Музикалната академия при проф. Иван Попов. През 1942 година започва да пее като солистка във формацията „Джаз Овчаров“. Една от първите изпълнителки е на джаз в България – заедно с Леа Иванова и Люси Найденова, познати като „Трите Ел“. Вълкова е солистка и в „Джаза на младите“, просъществувал до 1956 година. Там пее с Кирил Семенов, Лиана Антонова и Ахинора Куманова (Нора Нова). Вокал е в оркестъра „Джаз темпо“, прераснал в Бигбенд на Българското национално радио.

Изцяло българско участие ще има на A to Jazz тази година, Влатко Стефановски е единственият гост на фестивала, съобщават организаторите през юни. Седемте концерта ще се състоят между 3 и 24 юли на откритата сцена „Платформа АБ“ (заг НДК), като всеки от тях ще бъде с ограничен капацитет и с билет за гостъп.

На откриването ще пее Белос-

лава, а през следващите дни и Анжел Заберски кuartет, Влатко Стефановски и Теодосий Спасов, Милица Глагнишка & Михаил Йосифов секстет, Христо Йоцов Jazz cats, двоен концерт на Миро Иванов & The Little Alies и Desy & The Visual Madmen, и Хилда Казасян с „Да послушаме кино“.

Три дни „Дикси джаз дезинфекция“ започва във Велико Търново от 9 юли, съобщава дни по-рано в пресклуба на БТА в областния град музикантът Емил Костурков от организационния комитет на фестивала. В дванайсетото издание на „Дикси джаз фест“ през тази година няма да има международно участие заради мерките в различните държави за ограничаване на коронавируса, уточнява той. Сред участниците са фестивалният кuartет Румен Халачев, Венцислав Благоев, Велислав Стоянов и Емил Костурков, проектът АЗск, в който участват млади, но утвърдени музиканти, домакините от Роял Диксибенд, формацията от български артисти Space Cadillac и гр.

В рамките на два дни Благоевград ще посрещне популярни имена на джаза от България и Македония. Това съобщават в средата на юли организаторите, когато на пресконференция представят програмата на „Благоевград Джаз фест“. На 25 и 26 юли на откритата сцена на площад „Македония“ ще излязат DirtyPurchase, Христина Палева, Надя Тончева,

Милица Глагнишка, Влатко Стефановски, Петър Салчев, Октет Пловдив, Make Sax и X-Key. Първи на сцената на фестивала ще свири емблематичният за града Бигбенд Благоевград. Предвидена е и богата съпътстваща програма, а фестивалът ще се проведе при спазване на всички противоепидемични мерки.

Концертът на Люси Удуьрг на 12 август е сред акцентите в тазгодишното издание на джаз феста в Банско, съобщава в края на юли организаторът Емил Илиев. Британската певица е била беквокал на Род Стюарт, Барбра Стрейзанд, Селин Дион, Джо Кокър и Шака Кан. Откриването на XXIII джаз фестивал в планинския град е на 8 август с концерт на Хилда Казасян и Бигбенд Благоевград с диригент Борис Янев и специален гост барабанистът Христо Йоцов. Заради пандемията падат някои от вече обявените гости от чужбина, но на тяхно място ще се излязат родни артисти.

„Джаз до морето“ отново ще огласи малкото село Езерец в пика на лятото, пише в новина от 31 юли. „Анжел Заберски трио“ ще излезе на сцената в парка, където пейки, направени от бали слама, ще бъдат част от непринудената атмосфера за зрители. За фестивалната програма на 5 август разказва на БТА пианистката Павлета Проданова, която е инициатор на събитието с подкрепата на читалището

В селото и Община Шабла.

„Първото издание на „Джаз до морето“ миналото лято събра ценители на джаза“, обяснява пианистката защо е насърчена да направи фестивала традиция. Събитието е част и от усилията на местните хора да направят популярно Северното Черноморие за туристите.

На 18 август започва 29-ото издание на джаз фестивала „Варненско лято“, съобщават от пресцентъра на културната проява седмица по-рано. В трите фестивални дни до 20 август ще има по два концерта, които ще съберат любителите на този музикален жанр в Английския двор на Археологическия музей в града. Началото е с Half Easy трио, Миро Иванов квинтет и Skiller – beatbox.

В Плевен се очаква с голям интерес тридневният Есенен джаз фестивал на откритата „Сцена под звездите“ в парка на Регионалния исторически музей от 11 до 13 септември, съобщават от общината в края на август. За четвърта поредна година „Есен джаз фест – Плевен“ се организира от общината. В шест фестивални концерта ще представят своето творчество Белослава, Живко Петров, Росен Захариев-Роко, Христо Йоцов, Десислава Андонова, Димитър Горчаков и др. Поканени са и талантиливи млади джаз творци, за които участието във фестивала е признание.

Почина съзателят на джаз феста в Банско д-р Емил Илиев, съобщават за БТА от екипа на фестивала на 15 ноември. Публикацията от деня припомня, че за първи път международният музикален форум е организиран през 1998 година. Според съзателя му всичко започва по-рано – в началото на 90-те години, в хотел, разположен в местността Бетоловото, на 14 километра от Банско. Д-р Илиев е роден през 1947 година. Той е дерматолог и специалист по акупунктура. Почетен президент е на Българското дружество по традиционна китайска медицина.

2021

След едногодишно прекъсване традиционният Джаз форум Стара Загора ще се проведе тази година в обичайното си време – втория уикенд на юни, от 10 до 12 юни, съобщават през април от пресцентъра на общината. Програмата на деветото издание на джаз фестивала вече е готова. Ще звучат нови, непредставяни на сцена проекти на най-добрите ни музиканти. Те са създадени в тази трудна година, когато цените и живата публика бяха драстично ограничени. Това стимулира родните джазмени да творят нова музика, да записват албуми.

Десетото издание на фестивала A to Jazz ще се проведе на 9, 10 и 11 юли в „Южен парк 2“, съобщават организаторите през

юни. Артисти от САЩ, Великобритания, Холандия, Гърция, Турция и Гваделупа са сред гостите в програмата тази година. Сред хедлайнерите са Vokante – групата с осем музиканти от четири континента на 4-кратния носител на „Грами“ Майкъл Лиъг от Snarky Puppy. Фокусът във втората фестивална вечер ще е своеобразен поклон към Милчо Левиев. Антони Дончев квинтет, Дейвид Линч (САЩ) и Хюман Тъч (Гърция) заедно с Вики Алмазигу и Теодосий Спасов участват в проекта „Милчо Левиев Завинаги“. Специален фокус на тазгодишния фестивал са младите български артисти и тяхната най-нова продукция, създадена в предизвикателните условия на изминалата пандемична година.

Осем августовски вечери в Банско ще бъдат посветени на джаз музиката. Тази година международният фестивал, на чиято сцена са свирили музиканти от целия свят, ще продължи по-дълго от обичайното – от 7 до 14 август. Това е една от новостите, свързани с музикалния форум, става ясно на пресконференция в Банско на 16 юни, на която е представена лятната програма на общината. Първата фестивална вечер е посветена на съзателя на Международния джаз фестивал д-р Емил Илиев, който почина в края на миналата година. Камелия Тодорова, Милица Гладнишка и Рут Колева излизат на сцената, за да покажат как „Дами пеят джаз“. Тази година програмата е насочена основно към български изпълнители. Въпреки това в нея

са предвидени участия на джаз музиканти от съседните Гърция, Сърбия и Северна Македония, джаз на сцената на фестивала в Банско ще свири и бенд от Индонезия.

Джаз и рок ще звучат през лятото на село, съобщават от Община Каварна през юли за афиша от културни събития през туристическия сезон. Крайморското село Камен бряг ще бъде сцена на седмото издание на джазовия фестивал, който ще събере феновете на 30-31 юли. Веселин Веселинов-Еко и Миро Иванов ще открият програмата с джаз ритми под наслова „Басче и китарче“.

Нов концертен цикъл, наречен Sofia Jazz Days, ще има на лятната сцена на кино „Кабана“ в градинката пред НДК. Ще се излявят млади джаз групи – „Мартин Марков трио“ и „Теодор Петков трио“, които дават своя поглед към джаза и импровизираната акустична музика, като осъществяват връзка между различни културни традиции, подчертавайки съвременното културно многообразие, разказват организаторите в средата на юли. Първият концерт е на 1 август, вторият – на 15 август.

Осем концерта са включени в 30-ото издание на джаз фестивала „Варненско лято“, който ще се състои от 29 юли до 1 август, съобщават предварително организаторите. Първият концерт ще бъде на Васил Хаджигруев

трио – ХАКО, а във втория фестивален ден ще се представят Spasе Kadillak и Via Mavis. Сред участниците са и Живко Василев квинтет, групата Kuhn Fu, Димитър Льолев квинтет, Sketchbook Quartet от Австрия и др.

Второ издание на Джаз Ерул фест ще се проведе от 27 до 29 август в едноименното село в Община Трън, съобщават организаторите на 23 август. Проявата е инициатива на местни жители и цели да популяризира красотата на трънската природа и да съживи пограничния край. Стартът на музикалното събитие ще бъде на 27 август с концерт на група „Джайнез“. Официалното откриване на фестивала е планирано за на 28 август. Ще прозвучат изпълнения на Атанас Миладинов – пиано, Петя Станчева – вокал, Венелин Стоянов – бас китара, Стефан Кожухаров – барабани, Иван Бороджиев – флейта, саксофон, Милен Кукошаров – пиано, и Венелин Стоянов – бас китара.

Камелия Тодорова, Рут Колева и Милица Гладнишка ще пеят на откриването на поредното издание на Есенния джаз фест в Плевен, съобщават организаторите в началото на месеца. Културното събитие е с международно участие и ще се състои от 10 до 12 септември. Началото на фестивалните прояви ще поставят групи от Гърция и Нигерия. Във втория ден ще се излявят музиканти от България,

Франция, Италия, Гърция, Босна и Херцеговина, Холандия и Полша. Концертът, който ще постави финалните акорди на фестивала, е наречен „Приказки за джаза – Куба и Бразилия“.

С международно участие ще бъде 25-ият юбилеен фестивал „Хасково джаз“, който ще събере почитателите на музикалния стил от 22 до 25 септември в Града на Богородица. Това съобщава седмица по-рано на пресконференция основателят на фестивала и негов основен организатор Димитър Русев-Мутата. Той нарича форума „пестроцветен нюанс в културния живот на града“. Гост от Австрия ще бъде дуото на Михаела Рабич и Роберт Павлик. От Унгария пристига китаристът Мате Паластси. Вече утвърдени български имена предстои да представят своята последна продукция. Това са например Ангел Дюлгеров и неговия осемчленен бенд с албума Senses и Мировслав Иванов с албума Little Alien.

Наг осемдесет изпълнители от тринадесет държави ще участват в международния Джаз фестивал в Кайро, който ще се проведе от 28 октомври до 5 ноември, предава на 18 октомври специално за БТА Екатерина Антонова. България е представена от певицата, цигуларка и актриса Емануела Калчева-Джайма. Тя ще излезе на сцената на 29 октомври с групата

на самия основател на фестивала Амро Салах, който е дълбоко свързан със страната ни. Дватамата се срещат случайно през пролетта, той чува изпълнение на Джайма, кани я на репетиции, следва съвместен концерт, а през септември пристига официалната покана за престижния музикален форум.

На седмото издание на Пловдив джаз фестивал ще бъдат връчени две награди за цялостен принос. Единият призьор е Тома Спространов – един от значимите популяризатори на джаза в България чрез своето предаване „Любопитно петолиние“, което стартира през 1967 година и продължава да се излъчва и до днес по Радио Пловдив. А другият е Jazz FM радио, което тази година отбелязва 20 години от създаването си, посочва новина от 26 октомври.

Plovdiv Jazz Fest ще започне с откриване на изложбата „Плакати за джаз“ и концерта „Четири млади гами пеят джаз“. Във втория фестивален ден ще се състои уъркшоп на музиканта Павел Терзийски, посветен на различни вокални техники.

Джаз фестивал ще има от днес до 11 декември тази година в Доходното здание в Русе. В 45-ото издание ще участват изяви музиканти, съобщават от общинската управа на 9 декември. Програмата на традиционната за Русе Национална джаз среща включва изпълне-

ния на Das Weltschmerz Duett с гост Борис Петров, и „Окмет Пловдив“. На сцената ще се излявят JP3 и Alexander Logozarov's Space Cadillac. В последната вечер ще излязат „Антони Дончев 5uP“, както и групата „Ангел Заберски трио“, която ще представи новия си албум Like Jazz 3.

2022

На 14 април започва шестият Международен фестивал Blagoevgrad Blues&Jazz. В зала „Орфей“ в първата вечер на тазгодишното издание на сцената ще се качат музикантите от Бигбенд Благоевград, които ще представят проекта „В един град и в морето до мен...“ съвместно с ученички от майсторския клас на Вики Алмазиду, която идва от Гърция. Проектът е посветен на Милчо Левиев и 85 години от рождението на визионера и джаз музиканта. Най-новият продукт на една от първите блусбанди в България Подуене блус бенд и нейният основател Васко Кръпката „Не се продава“ ще бъде представен на сцената на Blagoevgrad Blues&Jazz в първата фестивална вечер.

София ще бъде домакин на Европейска джаз конференция. Кметът Йорданка Фандъкова и заместник-кметът Мирослав Боршош са се срещнали с генералния мениджър на Европейска джаз мрежа Джанбатиста Тофони заедно с Франческа Черетани – събитие мениджър, и Стефани Дзукиати – връзки с

обществеността на мрежата, съобщават от Столичната община на 19 май.

Европейска джаз мрежа е асоциация на всички културни оператори в сферата на джаза и импровизационната музика в Европа. Това е и най-старата европейска организация, подкрепена от Европейската комисия заради ключовата си роля в изготвянето на политиките в културния сектор на ЕС.

„Джаз форум Стара Загора“ посреща тази година десетото си издание. Община Стара Загора и фондация „Джазтет“ и тази година канят старозагорци и гостите на града на международния джаз фестивал, който традиционно се провежда във втория уикенд на юни, посочват организаторите в писмо до медиите през май. Фестивалът ще бъде открит на 9 юни, като концертите продължават на 10 и 11 юни. Фестивалната програма отново ще изненада ценителите на джазовата музика със силно международно участие и богато музикално разнообразие. Специално за десетия си рожден ден джаз форумът посреща унгарския оркестър Modern Art Orchestra.

Четвъртото издание на Младежкия джаз фест се провежда от 16 до 28 май в София. Във фокуса на фестивала са младите творци – изпълнители, композитори, аранжори, които работят в сферата на джаза и импровизацията.

По време на форума ще се състои и конкурс за изпълнители – вокалисти, инструменталисти и състави. Две образователни ателиета ще допълнят програмата на фестивала. Това са „Батукада“ и „Звук и движение“ с Андрей Велков, Ива Кавданска и Йордан Владев, в които участниците ще имат възможност да научат повече за бразилските ударни инструменти и интерактивната импровизация с музика и танц.

Каварненското село Камен бряг отново ще бъде домакин на бутиковия фестивал „Jazz на село“, съобщава през юни във Фейсбук неговият организатор Юри Чарийски.

В три поредни дни осмото издание на музикалното събитие ще срещне публиката с Curiouser Quartet и Kottarashky & The Rain Dogs (29 юли), The BlueSofians, Мими Николова трио и Анжел Заберски трио (30 юли), както и Teddy Velvet Band, The Tapi Project India и Джейм Сейшън (31 юли).

Белослава и Димитър Карамфилов са хедлайнери на първото „Джазче“. Фестивалът дебютира от 24 до 26 юни в село Лозенец на Южното Черноморие, съобщават в средата на месеца организаторите от Hacienda Beach. Събитието е под патронажа на кмета на община Царево Георги Лапчев. „Любовта ни към джаза, музиката, изкуствата, и любовта ни към морето роди

идеята за създаването на „Джазче“, казва Димитър Тодоранов, продуцент на фестивала.

„Един джаз ген“ с четири концерта и три работилници ще има на 19 юни на лятната естрада в Борисовата градина, съобщават в средата на юни от Столичната община.

Участват над сто музиканти. Вокалисти от цялата страна ще музицират с някои от най-значимите джаз музиканти и ще усвояват с публиката нови знания за изкуството във второто издание на инициативата. „Един джаз ген“ е еднодневен джаз фестивал, който дава възможност на млади артисти да изразят себе си и творческите си виждания, както и да обогатят познанията си и да се вдъхновят, музицирайки с едни от най-известните лица на българската джаз сцена. Събитието обединява концертния формат с интерактивни работилници, в които публиката може да

се запознае с различни стилове и течения в джаза, да вземе активно участие, да се забавлява, да пее и да танцува.

„Нашата основна цел е чрез джаз фестивала да превърнем курортния комплекс Боровец в по-известно място като културна дестинация от швейцарското градче Монтрьо, домакин на световноизвестния фестивал“, казва пред медиите на 29 юни г-р Татяна Илиева, директор на международния джаз фестивал „Д-р Емил Илиев“.

„На 8 август 1998 година моят съпруг г-р Емил Илиев създаде най-големия джаз форум в България – международния джаз фестивал в Банско. През годините това събитие се превърна в емблема на джаз музиката – допълва тя и споделя, че фестивалът заслужено и морално оправдано ще носи името на своя създател – международен джаз фестивал „Д-р Емил Илиев“, и ще има нова локация – Боровец.

София, 11 юли 2021 г. В Южния парк се провежда 10-ият юбилеен джаз фестивал A to Jazz. Снимка: Владимир Шоков, БТА

ЛИК 2025

Фестивалът A to Jazz отбелязва най-силното си и емоционално издание за единадесетте години от съществуването си, съобщават организаторите на 4 юли. По думите им рекорден брой от 45 000 души са се събрали в трите фестивални дни в различните модули на програмата на фестивала - зареждащи йога сутрини, весели детски джаз работилници, наелектризиращи концерти на изпълнителите от сцената и лудешките джем-сешъни. Без изключение артистите останали силно развълнувани от публиката на A to Jazz, посочват още организаторите. „Имаме нужда от вас, както вие имате нужда от нас“, казва Рузвелт Колиър в последната фестивална вечер. Сред участниците във фестивала са и Илхан Ершахин от Istanbul Sessions, Майкъл Лиъг, Джон Маклафлин, Рут Колева, фолклорните импровизатори Jazzanitza, нео-соул проектът Trombobby x G-MO и др.

Фестивалът „Джаз Велинград“ въвежда културата в образованието, свързва поколенията и развива млади таланти, съобщават организаторите. По думите им първото издание – на 15 и 16 юли, представя високостойностни музикални проекти, представящи ярки образци от българската музикална традиция. Първият основен концерт отбелязва завръщането на голямата сцена на легендарната джаз и поп вокалистка Мими Николова. Със съдействието на „Джаз ФМ“ тя

подготви програма с песни, сред които „Замълчи, замълчи“, „Когато луната изплува“ и др.

За осма поредна година Сдружение „Деветашико плато“ организира селски джаз фестивал „Джаз под звездите на Деветашикото плато“. За първи път събитието ще е три дни – от 8 до 10 юли, съобщава за БТА Ива Таралежкова, председател на Управителния съвет на сдружението. Празникът е под наслова „За онези, за които няма „не може“ и е посветен на Деветашикото плато, на джаза, природата и българското село. Мястото, на което се организира, е поляната между селата Кърпачево и Горско Сливово, в непосредствена близост до пещерата Гарваница.

На 12 и 13 август е четвъртото издание на Jam On The River. Това е нестандартно събитие, което

не използва зали, площадки или стадиони, а се разполага на красивата поляна над река Вигима до село Дебнево под хълмовете на Троянския Балкан, за да съчетае в едно магията на музиката и природата, коментират пред БТА през юли организаторите на международния фестивал на музиката и изкуствата. От България, Италия, Германия и Монголия са етноджаз музикантите и формациите, които и тази година ще представят своето творчество и талант на сцената под звездите. Откриването е с етноджаз акапелната група Spectrum Vocal Band, следвани от дуото на Кристофър и Ени.

Проект „Дворът“ – поезия и музика, ще има първо издание в крайморското село Езерец в Община Шабла. В него на 20 юли ще бъде представено творчеството на добричкия поет Сашо Серафимов. Проектът „Дворът“ е поредният на Павлета

София, 11 юли 2021 г. Част от хилядите хора, дошли на юбилейното десето издание на A to Jazz.
Снимка: Владимир Шоков, БТА

Проданова и нейната дъщеря Пламена Костова, които ще озвучат литературното четене с акомпанимент на пиано и вокал. През последните три години те организират през летния сезон в Езерец концерти под наслов „Джаз до морето“, чието четвърто издание предстои на 6 август. В него ще гостува „Тедодосий Спасов трио“.

Музика от Балканите, Европа и Америка ще направят Варна привлекателно място за почитателите на джаза. Международния джаз фестивал „Варненско лято“ започва на 29 юли, като откриването е от триото на Кристиан Баканич от Австрия. Същата вечер гостува и „Антонио Флинта квартет“ от Италия.

„Международният джаз фестивал „Варненско лято“ си остава най-добрият в България от музикантска гледна точка“, казва за БТА музикалният критик, преподавател и журналист Владимир Гаджев, който води 31-вото издание на форума. Той изразява радост, че Варненското джаз общество е живо и поддържа събитието. То е било първото сформирано в страната, след което се появяват във Велико Търново, Русе и Бургас.

Кинофестивалът „Карантината“ ще има своеобразно продължение на 8 и 9 август, когато за първи път ще се състои издание на Международен джаз фестивал за млади автори, наречен Q-Jazzfestival, посочва новина от

5 август. Музикалната програма започва в рибарското селище в кв. „Аспарухово“ във Варна. Младият фестивал ще открият като домакини ученици от Националното училище по изкуствата „Добри Христов“ във Варна. Секстет от медни духови инструменти ще предложи на публиката популярни джаз стандарти и пиеси от Ханс Цимер, Ървинг Берлин и Джели Мортън.

На 5 август президентът Румен Радев открива международния джаз фестивал „Д-р Емил Илиев“ в Боровец. „Малко ми е трудно да говоря за джаз, защото според някои от водещите музиканти в бранша джазът е най-свободната музика, но е изключително, даже невъзможно да бъде обяснено това изкуство с прости думи. Защото джазът е музика не само за сърцето, но и за ума. Най-важното в джаза е, че заличава границите между хората и създава атмосфера на разбирателство и толерантност. Специално този фестивал и неговото развитие има особено значение за България. Защото той дава принос във всички останали сфери на нашия обществен живот. Той дава принос за развитие и утвърждаване на бранда България“, казва тържавният глава по време на официалното откриване на форума.

„Банско джаз фестивал“ се разраства с четвърта локация, се казва на предконференция на организаторите на 6 август. Програмата на 25-

ото издание на фестивала обещава да е разнообразна, като показва най-добрите образци на съвременната джаз музика както у нас, така и по света. Началото на фестивала през тази година поставят „Ангел Заберски бенд“ и Милица Гладнишка, а програмата в дните до 13 август обещава джаз емоции от сутрин до късно вечерта в планинския град в рамките на фестивала, който преминава под мотото „Всички в джаза! Всички в Банско!“.

Богата програма ще представи седмото издание на „Джаз фест Казанлък“ за любителите на музиката, съобщават организаторите. Фестивалът е част от програмата на традиционните за града на розите „Празници в долината на тракийските царе“, които ще започнат на 26 август и ще продължат до 4 септември. Музикалната програма включва поредица от различни събития. Тук ще бъде открита и изложбата „Джазът през погледа на фотографа Константин Зайков“.

Трето издание на „Джаз Ерул Фест“ ще се състои от 19 до 21 август в село Ерул, община Трън, съобщават организаторите по-рано през месеца. Проявата е инициатива на местни жители и цели да популяризира красотата на трънската природа и да съживи пограничния край. В Ерул изкуството си ще покаже московският тромпетист Владимир Галактионов. Редом до него ще се изяви един от най-добрите български китаристи проф. Цветан

Недялков. Двамата музиканти са част от октета, създаден специално за „Джаз Ерул 2022“.

Международният етноджаз фестивал „Братимене“ има своето първо издание – в три дни (17, 18 и 19 август) на три места в България – Бургас, Варна и Исторически парк – Неофит Рилски. Артистичен директор е музикантът Теодосий Спасов, който участва във всички концерти, заедно с виртуозни изпълнители и композитори от десет държави, сред които Румъния, Гърция, Хърватска, Словения, Израел, Франция, Германия. В доказателство, че „Братимене“ среща хората и ги събира в един общ житеен клас, какъвто е смисълът на думата – заглавие на фестивала, родена от поета Борис Христов, на сцената във Варна с българския кавалджия се извяват Васко Атанасовски от Словения (саксофон) и гърците Танос Ставридис (акордеон), Йотис Киорцоглу (бас), Христос Тасиос (перкуси), обединени във формация с название „Балкански мостове“.

В Плевен набира скорост шестото издание на Международния есенен джаз фест, организиран от общината, пише в новина от 9 септември. Форумът, който събира над 50 изпълнители от шест държави, е открит с концерт на гости от Сърбия – Fish in oil.

След тях на сцената се качват младите български музиканти от групата Trombobby, Симо и техните единствени приятели“.

Утвърдени музиканти ще зарадват феновете на джаза в Добрич по време на първото издание на „Добрич джаз фест“, което ще се състои на 17 септември, съобщават организаторите няколко дни по-рано. Публиката ще може да чуе на живо „Зона Ц“, „Добрич джаз бенд“ и др. „Идеята на това първо издание на „Добрич джаз фест“ е джазът да излезе от концертните зали и повече хора да заобичат тази музика, която носи свобода и друг начин на възприемане“, казват организаторите.

Все повече музиканти започват да свирят джаз и все повече млади хора започват да обичат тази музика, казва през септември в интервю за БТА Димитър Русев-Мутата – „моторът“ на фестивала „Хасково джаз“, който предстои. Той отбелязва, че няколко нови албума ще бъдат представени на това издание на „Хасково джаз“. Гостуват чуждестранни изпълнители, които ще имат своя първа изява на българска сцена – такава е например цигуларката Луца Кезди, която три години поред е цигулар № 1 на Унгария.

България инициира създаването на балканска мрежа от културни оператори за по-силно представителство на региона на европейската културна карта, съобщават организаторите

на приключилата в София Европейска джаз конференция, се посочва в новина от 26 септември. Над 350 делегати от 38 държави, заминаващи се с джаз музика и културни политики, в това число над 150 музикални фестивали и клубове, експорт офиси, регионални културни институти, агенти, мениджъри и представители на едни от най-големите музикални медии се събират в Националния дворец на културата от 22 до 24 септември в различни модули на програмата. „Интересът, който България предизвиква като нова дестинация и източник на културни продукти, се оправдава напълно, като доведе най-голямото представителство на членове на Европейската джаз мрежа у нас, повечето от които посещават страната ни за първи път“, разказват организаторите.

„Тазгодишната конференция е от историческо значение. Първо, както всички вие се убедихте, силната и оригинална джаз общност съществува от десетилетия в София и ние трябва да продължаваме да я интегрираме в европейския фестивален афиш. Второ, това беше първото събитие от такъв мащаб на целите Балкани и всеки от този регион мечтаеше то да се проведе в Югоизточна Европа. Тази конференция вече има влияние и резонанс върху целия регион“, казва на закриването Драган Амброзич от културния център Dom Omladine в Белград и директор на Belgrade Jazz Festival.

Поредица от концерти ще се състоят между 22 и 30 октом-

Боровец, 5 август 2022 г. В курортния комплекс Боровец президентът Румен Радев открива Международния джаз фестивал „Д-р Емил Илиев“. Снимка: БТА

и младежи. Акцент на музикалния форум ще бъде проектът „Да послушаме кино“ на Хилда Казасян и Плевенската филхармония. Част от фестивала е и проектът „Джаз за деца“ на фондация „Джазтеп“, в който деца изпълняват обичани детски песни с джазов аранжимент.

Второто издание на фестивала „Джазче“ ще се състои от 23 до 25 юни. „Любовта ни към джаза, изкуството и морето роди идеята за създаването на „Джазче“ – единствения морски джаз фестивал. Уникалното в концепцията му е неговият специален фокус върху развитието на младите таланти в областта на поп и джаз пеенето“, казват организаторите през май. Хедлайнери на второто издание ще бъдат контрабасистът Димитър Карамфилов, BrazzViliDj и Велека Цанкова.

Млади музиканти от цялата страна ще се съберат за петото издание на „Младежки джаз фест София“. Форумът ще се състои от 25 до 27 май, съобщават организаторите седмица по-рано. В програмата на фестивала са предвидени ателиета и майсторски класове на тема „Психология на импровизацията“, „Аранжимент за джаз оркестър“, „Импровизация в група“, както и джем-сешън.

За петте години от своето основаване на сцената на

ври в рамките на фестивал „Варненски джаз дни – Есен“. В тях авторски проекти ще представят артисти от България и Нидерландия, съобщават организаторите седмица по-рано. Сред участниците са „Стефан Горанов трио“, нидерландският квартет Ntjam Rosie и др.

Джаз фестивал ще има от 14 до 19 ноември тази година в Доходното здание в Русе.

Началото ще бъде поставено с експозицията „Емоцията на джаза“ – през погледа на фотографа Иво Ботев. Русенската опера ще представи два концерта – „И операта в джаза“ и „Между операта и джаза – Гершуин“.

казва в новина от края на февруари. В концерта ще прозвучат за първи път авторски творби на композитора, писани в последните две години, съобщава той за БТА. Вапиров е посветил симфонична поема на любимото си литературно произведение – романа „Майсторът и Маргарита“ от Михаил Булгаков.

Джаз музикантът Анатолий Вапиров е роден в Бердянск, Украйна, на 24 ноември 1947 г. Казва, че фамилната му история е сюжет за филм. След преместването си в България основава бигбенд във Варна, както и Международния джаз фестивал „Варненско лято“, на който е артистичен директор.

На 4 май в Кнежа започва първото издание на фестивала „Джаз в парка“. Двудневният музикален форум включва изпълнения на пет джаз формации и две творчески работилници за деца

2023

С концерт в Държавна опера-Варна на 3 март ще бъде отбелязана 75-годишнината на джазмена Анатолий Вапиров, се

„Младежки джаз фест София“ са се изявили няколкостотин млади музиканти – вокалисти, инструменталисти и състави.

На 8 юни стотици старозагорци и гости на града се наслаждават на изпълненията на Васил Петров, който открива тазгодишното издание на фестивала „Цветовете на джаза“ в Стара Загора. За първа година тридневният джаз форум носи името „Цветовете на джаза“. Името е измислено от новия ръководител на Общинския духов оркестър диригент Виктор Крумов. „Нарекохме фестивала по този начин, за да покажем, че джазът е многолик, разнообразен. Вярвам, че всеки ще намери по нещо за себе си“, казва той пред присъстващите.

На 6 юни в София започва фестивалът A to Jazz. До 9 юли на сцената в Южен парк 2 ще се извият над 30 световни и български изпълнители, съобщават организаторите. Програмата започва с първия шоукейс концерт, който ще представи колоритен микс от стилове и националности с млади групи от Унгария, Конго, Белгия, Гърция, Сърбия и България. Директно от родината на джаза в България идват световните звезди Билал, Джудит Хил и Лакиша Бенджамин. Гостуват и младите виртуози на китара и саксофон в лицето на Матео Манкузо и Никола Банков.

Сред българските изпълнители тази година ще бъдат Петя

Станчева, Clavexperience, Кристиа, Bobo & the Gang и други.

На 10 юли с концерт на Гвардейския представителен духов оркестър към Националната гвардейска част започва десетото юбилейно издание на „Джаз в Бургас“. Програмата на фестивала включва още Бигбенд Бургас, Ангел Заберски и „Танцуващите музиканти“, Фамилия Дончеви и приятели, Йълдъз Ибрахимова, пианиста Живко Петров и др. В програмата на „Джаз в Бургас“ са включени концерти на Камелия Тодорова, Камен Кацата и „Сточна гара“ и др.

В Националното изложение на художествените занаяти и изкуствата (НИХЗИ) в троянското село Орешак за първи път се организира Джаз арт екофест Троян от 14 до 16 юли, съобщава за БТА управителят на изложението Иванка Джабраилова. Тя изразява надежда събитието да стане ежегодно. „То е насочено към хора, които обичат изкуството – хубава музика, приложни изкуства, традиции и природа. Фестивалът има за цел да покаже богатата история на региона и значението на различните изкуства – в случая джаз и традиции, чрез различни форми. В събитието ще бъдат включени екодейности“, посочва още тя. В първия ден ще има концерти на Станислав Арабаджиев & The Swinging Sparrows, на Flawless trio, като и на група „Акага“.

От днес до 15 юли във Варна ще се проведе второто издание на Q-jazzfestival, съобщават организаторите от школа „Дедал“. Концертите са със свободен вход в рибарско селище Карантината в квартал „Аспарухово“. Фестивалът подкрепя както млади композитори и изпълнители на възраст до 35 години, така и възрастните музиканти. Второто издание ще предложи изцяло авторски репертоар от шест джаз формации. В първия ден ще гостуват Postcards, които се развиват в бибоп и хардбоп стилистиката и имат изяви на фестивали и в клубове, както и квинтетът „Монтуньо“, в който участват български и чуждестранни музиканти, смесващи джаз с български фолклор.

Второто издание на „Джаз в цялата страна“ ще се състои от 28 до 30 юли в Бургас и Созопол, съобщават организаторите от Jazz FM. Към основния концерт с изпълнения на местни музиканти и интервюта пред публика тази година инициативата надгражда с поредица от събития като джем-сешън, изложби, музикални разговори за историята на Бургас и региона и радиопредаване на живо. „Неслучайно Jazz FM излиза от пределите на ефирното си излъчване, за да запознае аудиторията с джаз артистите там, където те променят средата със своето изкуство. Целим постиженията им и искаме да разкажем за тях, за да бъдат вдъхновение за почитателите

на джаза и за творците в цялата страна“, казва Светослав Николов, програмен директор на радиото, водещ и създател на инициативата. Новината от гения припомня, че в първото издание на „Джаз в цялата страна“ са представени таланти от Варна и Добрич.

„Международният джаз фестивал „Варненско лято“ събра за 32-ри път в Английския двор на Археологическия музей във Варна почитателите на свободната музика. По традиция програмата включваше три вечери с по двама участници. По мнението на музикалния критик Владимир Гаджев музикалният форум, който е най-старият в страната, от година на година придобива все по-камерен характер. Той припомня, че на сцената му преди са свирели и бигбендове, но изтъкна, че качеството се запазва високо и днес“, пише в новина от 31 юли. В последната фестивална вечер публиката се наслаждава на импровизациите на Classic Impro трио с участието на българския пианист Антони Дончев, контрабасиста и композитор Георг Брайншмид и цигуларя Бени Шмид от Виена.

Петото издание на „Джаз до морето“ ще се състои на 5 август в шабленското село Езерец, съобщава организаторката Павлета Проданова. Наричан от своите гости „Джезерец“, празникът ще срещне публиката с български и румънски музиканти.

За първи път на феста ще гостуват артисти от чужбина, казва Проданова. Това е дуото Сорин Злат и Каталин Милеа.

Десетото издание на фестивала „Радар“ започва във Варна с участието на музиканти и визуални артисти от седем държави, съобщават организаторите на 3 август. В програмата до 6 август са предвидени изложби, концерти, дискусии и лекции в Градската художествена галерия, Археологическия музей, Социалната чайна и „Кубо“.

Варненската публика ще се докосне до изпълненията на струнен квинтет North Sea,

българския ню соул изпълнител EVDN, на испанския джаз пианист Сезар Латоре и др.

„Това, което ни предстои, е да работим за визията на България в най-добрата ѝ светлина, за това, което обединява хората и ни кара да се чувстваме горди – културата, изкуството, науката, музиката, туризма и иновациите“, казва г-р Татяна Илиева, директор на международния джаз фестивал „Д-р Емил Илиев“ по време на откриването му в Боровец на 4 август. Второто издание на джаз форума в Боровец се открива от Бигбенд Благоевград, Михаил Йосифов & Новините в джаза, Манал Ел Фейтури и група VSOP. Концертът започва с представянето на химна на фестивала, чийто автор е композиторот Ангел Котев.

На 5 август за двадесет и шестти път Банско започва да пулсира в ритъма на джаза. През следващите осем дни и нощи музиката завладява планинския град, а началото на „Банско джаз фестивал“, който е една от емблемите на този многолик град, е поставено със „Среща в приказка(та)“ с музиката на Йосиф Цанков, с Франк Гамбали и неговия звезден бенд и с българските музиканти от Singa Manga Funk. Фестивалът дава заявка за събитие, което ще остави спомени у своята публика още с първата вечер, в която хедлайнер е музикантът с награда „Грами“ и три номинации Франк Гамбали. Гамбали излиза на сцената със своя бенд, собствена музика и много импровизации.

Първият международен джаз фестивал в Перник – сцена ще е крепостта Кракра, ще събере музиканти от различни страни, съобщават от общината. В събитието, което ще се проведе на 11 и 12 август и ще бъде със свободен вход, ще вземат участие номинираната за „Грами“ Дана Алекса, австралийската група Brekky Boy, както и датската звезда Ига Нилсен, която шест години е част от групата на Принс, а в Перник ще свири с американската група Funkbot. В „Кракра джаз“ ще се включат още Euro Sibans, които ще изпълнят световни джаз хитове, и др. Музикалното събитие се организира от Община Перник съвместно с общинска фондация „Култура“, читалище „Нови хоризонти 2009“

и фондация „Нишвил“, която е организатор и на провеждащия се в Ниш традиционен джаз фестивал. Изпълнителите, които ще излязат на сцената в Перник, участват и на фестивала в Ниш.

Осмото издание на Джаз фест Казанлък ще се състои в края на месеца и ще бъде част от програмата на тазгодишните Празници в Долината на тракийските царе, съобщават организаторите в средата на месеца. В програмата на традиционния за града джаз фестивал са включени редица събития, които ще започнат на 24 и ще продължат до 27 август. С музикални изпълнения ще се включат Бигбенд Стара Загора, Миро Найденов бенд, Мими Николова и Самуел Евтимов и други. В Музея на фотографиите и съвременните визуални изкуства ще бъде представена биографична книга за основателя на Международния джаз фестивал в Банско д-р Емил Илиев, а за втора поредна година фотографът Константин Зайков, който снима световни и български джаз изпълнители, ще представи своя самостоятелна изложба.

През септември в Плевен се провежда Есенния джаз фест. В града специално за фестивала пристигат изпълнители от целия свят. Началото на фестивала, превърнал се в един от авторитетните в страната, е с концерт на Петър Салчев, който представя своя проект Life lines заедно с Костас Магинас (китарист), Росен Захари-

ев (тромпет и перкусии) и Адам Суагас (електро амбиенс). Част от програмата са участията на квартет Дюна&Корназов, Pop@Rock Meets Jazz, трио „Класика и джаз“, All Star Big Bend, Romanepo Project, Васил Петров и др.

На 27-ото издание на фестивала „Хасково джаз 2023“ ще бъдат изнесени девет концерта. Общо 53-ма музиканти, артисти и фотографи ще участват в основните и в съпътстващите прояви на феста, съобщава на пресконференция съзателят на форума и основен организатор Димитър Русев-Мутата. Фестивалът ще се състои в шест дни от 25 до 30 септември. За първи път от години насам на събитието ще има голяма бигбенд формация – гръцката Alegro bigband. Гости от чужбина ще бъдат още пианистът Мартин Райтер от Австрия, контрабасистът Гиани Марсел от Унгария и саксофонистът Ставрос Спиру от Кипър. Предвидена е изложба с плакати, посветена на 50-годишнината на музикалните джаз събития у нас, и фотоизложби на Константин Зайков от Ямбол и Панайот Панайотов от Хасково. Владимир Гаджев ще представи изследването си за историята на джаза в България.

Нов младежки фестивал „Деца на джаза“ започва в Шумен на 29 септември. Събитието ще работи в посока изграждането на ново поколение, вдъхновено от джаз музиканти, и утвърждава-

нето облика на града като образователен и културен център; ще включва обучителен, концертен модул и съпътстваща програма, а фокус тази година ще бъде пианото. Това съобщава за БТА Александра Гълбова от bTV Radio Group в навечерието на фестивала. Срещите с артистите ще са и в помощ на учебния процес, чието подпомагане е фокус на фестивала. Всяка година във фокуса на фестивала ще бъде различен инструмент и ще се извежда „нова нишка“ от музикалната история на Шумен в национален контекст чрез честване на бележити личности, свързани с града.

Театралният критик и режисьор Елица Матеева ще изнесе лектория „С джаза в българското кино“ по време на тазгодишното издание на „Пловдив джаз фест“, посочва се в новина от 24 октомври. Настоящата тема е по идея на авторката и на организаторката на фестивала Мирослава Кацарова и е ориентирана към по-младите хора, които не познават българското кино в този аспект. Сред композиторите, които разглежда в лекцията си Елица Матеева, са Милчо Левиев, Кирил Цибулка, Петър Ступел, Кирил Дончев, Богидар Петков. „Музиката е втората душа на филма – казва Матеева в интервю за БТА. – Интересното в изграждането ни кино през 60-те и 70-те години на XX век е, че джазът е като вятър – с простор, с идеята да прескочиш врата, презграда, докато през 80-те и 90-те в музикалните теми, в емоционалния им наратив присъства усещането за разпръскване. Представите си

нещо от рода на Големия взрив – изведнъж всичко се разширява и не можеш да уловиш логиката му, но след края на филма ти става ясно, че всичко е като тревожно предчувствие, че си се разделил с мечтата си“, споделя тя.

Джаз фестивал ще има на 17 и 18 ноември тази година в Доходното здание в Русе. Програмата включва концерти на познати и нови имена, съобщават организаторите няколко дни по-рано. Първата фестивална вечер е посветена на новите имена на русенския джаз. За публикацията ще свирят Димитър Димов (саксофон), Иво Стоянов (вибрафон), Цветелин Стоянов (вибрафон), Деян Джумалийски (ударни) и Аделина Радева (вокал). Към тях ще се присъединят за съвместна програма утвърдените имена в джаза Теодосий Спасов (кавал), Веселин Койчев (китара), Мирослав Турийски (пиано), Светослав Неделчев (бас) и Лазар Бенов (ударни).

„С концерт на бигбенд завършва есенното издание на фестивала „Дни на джаза във Варна“ (Varna jazz days), четем в новина от 30 ноември. Бигбендът представя съвременни аранжimenti на популярни латино произведения от близкото и далечното минало, както и авторска музика. Формацията от 16 музиканти е събрана специално за събитието, което се организира от тромпетиста Нейко Богуров. Тя се състои

от четири тромпета (Тодор Бакърджиев, Мартин Ташев, Милчо Благоев, Нейко Богуров), саксофони (Димитър Льолев, Петър Момчев, Стоян Роянов), тромбони (Димитър Стоеv, Георги Богичев, Бисер Михайлов, Витомир Попов) и ритъм секция с китаристите Георги Илиев и Венцеслав Марков, Мартин Марков на клавишни, Димитър Семов на барабани. Като перкусионист по покана на организатора се включва живеещият в София перуанец Пиеро Епифания.

2024

Нейко Богуров квинтет ще представи на Варненска сцена серия концерти, посветени на развитието на джаз музиката от 50-те години насам. Поредицата носи заглавие „Джаз легенди“ (Jazz Legends), посочва новина от началото на годината. Първото събитие на 6 януари е посветено на солиращата роля на тромпета, казва за БТА организаторът Нейко Богуров. Той допълва, че серията концерти ще се състои до май месец, като ще има по един месечно. Във всеки от тях ще бъде представян по един инструменталист, чиито композиции ще бъдат изпълнявани от различни музиканти. През януари във формацията на тромпетиста Нейко Богуров ще бъдат саксофонистът Стоян Роянов, Страцимир Павлов на пианото, Джанер Каптан на контрабаса и Димитър Семов на барабани. Първият концерт е посветен на виртуоза Лий Морган.

Тридесет и седем концерта в цялата страна включва националното турне през 2024 г., което екипът на Хилда Казасян и Плевенската филхармония стартират на 22 февруари. След големия успех на двата филмови проекта на Хилда: „Да послушаме кино“ (с любими песни от българските филмови ленти) и „Световното кино в музика“ (със знакови мелодии от световните екрани), тази година концерт-спектаклите на музикантите се обогатяват с още една програма – „Да обичаш Гершуин“, съобщават през февруари от екипа на певицата. „Да обичаш Гершуин“ съдържа едни от най-красивите композиции на Джордж Гершуин, писани в началото на миналия век и вдъхновени от джаза, от стремежа към свобода и енергията на танците от това време. Програмата е аранжирана специално за проекта от Христо Йочов и ще бъде представена от Плевенската филхармония с диригент Борислав Йочов.

Аудитория на Нов български университет вече носи името на големия български джаз музикант, композитор, аранжор и пианист проф. Милчо Левиев, съобщават на 1 март от НБУ. Зала „Проф. Милчо Левиев“ е мястото, където ще се развива творчеството и възпитанието на бъдещите музиканти, носейки със себе си великолепно наследство на маестро. В аудиторията посетителите може да видят едни от най-ценните книги, плочи и нотни записи на маестро, а студентите на НБУ

имат възможността да свирят на любимия му роял.

За първи път в историята на световното изложение за джаз и импровизационна музика – JazzAhead!, българска група е селектирана за участие. Clavexperience ще свири като част от клубната програма на събитието на 12 април в Kellerei – Bremer Ratskeller Weinhandel, Бремен, Германия, съобщават от Българската музикална асоциация (БМА).

Димитър Горчаков (пиано), Павел Терзийски (вокал) и Александър Деянов-SkilleR (биитбокс) се събират под името Clavexperience, създавайки съвременен джаз, като го смесват с електронна музика и биитбокс. В голяма част от творчеството си разчитат на импровизацията.

От 10 до 14 юни Стара Загора е домакин на поредното издание на джаз фестивал под липите, който за втори път е под името „Цветовете на джаза“. Програмата започва с концерт на пианиста Антони Дончев заедно с Мария Митева – флейта, Митко Семов – ударни, и Васил Хаджигрудев – контрабас. След тях любителите на джаза имат възможността да се насладят на концерт на „Дани Белчева квартет“.

Част от програмата са и участията на Маги Джанаварова, джаз формация SoulBmoll,

Бигбенд Стара Загора, Белослава, ученици от Национално учи-

лище по музикални и сценични изкуства „Христина Морфова“, Вокална студия „Траяна глас“ и гр.

Веднага след тазгодишното издание на джаз фестивала „Цветовете на джаза“ в Стара Загора Градът на липите ще бъде домакин на третото издание на „Джаз в цялата страна“, съобщават организаторите от Jazz FM радио. На 15 и 16 юни почитателите на джаза ще имат възможност да се насладят на две концертни вечери на Античия форумен комплекс „Августа Траяна“, като участие ще вземат над 60 артисти от цялата страна. По време на двата фестивални дни на сцената ще се качат Държавна опера – Стара Загора със спектакъла „Джазоспекция“, Общински бигбенд Стара Загора, групите Project 7, Overground Brass Band и Mike Sax & X Key и гр.

Джаз музиката ще завладее пространството в обновената „Дондукова градина“ на ул. „Христо Г. Данов“, където ще се проведе първото издание на фестивала JazzToria. Любителите на музикалния жанр ще могат да чуют едни от най-обичаните български и гръцки музиканти на 22 и 23 юни, съобщават няколко дни по-рано от район „Централен“ в Пловдив. Фестивалът започва с авторския проект на Преслав Пеев Flip-Flor.

На 23 юни е четвъртото поредно издание на фестивала „Един джаз ден“, съобщават от Столичната община. Събитието е на няколко локации в столицата и програмата включва дискусии, работилници и концерти, в които ще участват млади таланти от музикални училища в страната. Събитието обединява концертния формат с интерактивни работилници, в които публиката може да се запознае с различни стилове и течения в джаза, да вземе активно участие, да се забавлява, да пее и да танцува. Фестивалът показва, че джазът освен многопластов е разнообразен и привлекателен жанр, до който всеки може да се докосне, разказват организаторите.

Plovdiv Jazz Fest празнува своя десети рожден ден с програма през лятото и есента и с някои от най-големите имена в света на джаза, съобщават организаторите през юни. Сред гостите на фестивала ще са Авишай Коен трио, Тил Брьонер, Майкъл Лийг, Бил Лорънс, Джо Ловано трио и Майк Стърн.

Plovdiv Jazz Summer ще започне с два камерни градински концерта в село Марково. Стартът е на 18 юли в атмосферата на градината в Марково, където ще пее Мария Вангева, придружавана от пианиста Иво Гечев. Лятното издание на фестивала ще завърши на 24 август на централния площад на селото с концерт на певица Орлин Павлов и JP3 – Живко

Петров (пиано), Веселин Веселинов-Еко (контрабас) и Димитър Семов (барабани).

От 1 до 3 ноември фестивалът представя общо шест концерта в основната програма на есенното издание.

Традиционният джаз фестивал „Късче от лятото“ в Димитровград предвижда два концерта, изложба и представяне пред деца, съобщават от Община Димитровград през юни. Форумът се провежда за 11-и път и ще тече от първи юли до края на месеца.

На 4 юли на Централната градска алея ще звучи „Акустично джаз трио“ със солист Мария Арнаудова. Специален гост на събитието ще бъде Даниел Николов – вокал. На 10 юли на същото място ще бъде концертът на „Дейвид Дауър трио“ и Елиът Фрост. Джазмените ще бъдат гости и на образователно представяне в детска градина „Приказка“.

Десетото юбилейно издание на фестивала „Джаз под звездите на Деветашкото плато“ ще събере сред природата любители на музиката. Събитието е тридневно – от 28 до 30 юни, и ще се организира на поляната между селата Кърпачево и Горско Сливово, в непосредствена близост до пещерата Гарваница, съобщават организаторите.

Началото ще бъде поставено с концерт на триото „Джазта праста“ – Мартин Любенов, Ангел Демирев и Михаил Иванов.

Фестивалът A to jazz започва на 4 юли в София и очаква над 30 артисти от четири континента, съобщават от екипа на събитието. Ще звучи авторска музика от САЩ, Франция, Полша, Испания, Нидерландия, Белгия, Португалия, Австрия, Конго, Бенин, Великобритания, Мароко, Турция, Гърция, Китай и други точки на света.

Първият ден е посветен изцяло на шоукейс талантите, избрани да представят своите музикални проекти тази година сред повече от 200 артисти от 29 държави. Фестивалът открива дванадесет таланти за публика и международни делегати. Сред тях са полската група Chrust, съчетаваща модерни етномотиви, дамското трио Sinafi от Истанбул, саксофонистът с фолклорно звучене Александър Михайлов, португалският китарист Манел Дерейра, дъб, груув и джаз музикантите от Kosmo Sound и афростилът с блус и фънк нотки на Сърдж Анану.

Фестивалът „Джаз в Бургас“ през юли ще предложи на публиката в крайморския град поредица от концерти. Между 11 и 13 юли ще гостуват български и чуждестранни изпълнители, сред които австралийската формация „Дейвид Дауър трио“ и младият бразилски музикант Уил Сант. Откриването на 11 юли е поверено на Мирослава Кацарова. Заедно със струнен квартет Perfect тя ще представи най-новата си концертна програма Paloma.

Третото издание на Q-Jazz festival ще се състои между 11 и 13 юли. Фестивалът е посветен на джаз музикантите Хари Саркисян, Велислав Аспарухов-Баго и китарната школа на Александър Петков. Фестивалът ще завърши с групата Postcard, които ще представят своя първи албум Stories – сборник от 7 музикални истории, написани от всеки от членовете на състава.

Фестивалът „Джаз под звездите“ в село Камен бряг тази година ще се проведе на 19 и 20 юли – това е негово десето издание. В първата вечер на сцената ще се излязат саксофонистката Галатея Мутафова, певицата Кристина Жечкова и Eliya & Live Band.

Втората вечер жителите и гостите на селото ще чуят изпълненията на певицата и актриса Волена Апостолова и проф. Веселин Койчев трио. Хеглайнери на вечерта ще бъдат музикантите от „Керана и Космонавтите“.

От 11 до 14 юли се провежда второто издание на Jazz and Art Festival в троянското село Орешак. Домакин на фестивала е Националното изложение на художествените занаяти и изкуствата в Орешак. В концертната програма ще участват джаз и боса-нова изпълнители от три континента. Специално за участие във фестивала присътигат бразилецът Уил Сант,

аргентинката Кармен Соуза, кубинската група Septeto Nabori, сърбинът Matea Jezdic, френският пианист и композитор Армел Дуна и китайците YIK – CNN, разказва Хасъмски.

Алея на Дановия хълм (Сахат тепе) в Пловдив носи името на световноизвестния джаз музикант Милчо Левиев. „Милчо беше изключително свободен човек, който винаги казваше, че свободата е вътрешно състояние и никой не ти я дава или взима. Щялата тази негова същност влезе в музиката му и всички знаят колко мощна, силна, изразителна и безкрайно различна винаги беше тя“, казва при официалното откриване на алеята през юли съпругата му – известната поп и джаз изпълнителка Вики Алмазиду. По думите ѝ за него Пловдив е бил началото и краят, а градът – постоянна тема на разговор. В края на алеята на Сахат тепе има малка сцена, за която Алмазиду изразява надежда да се върне в място за концерти.

„Ще работим алеята да е място за джаз събития“, казва в приветствието си зам.-кметът по култура, археология и туризъм Пламен Панов. Той подчертава, че Милчо Левиев е човек, който е прославил името на Пловдив оттук до САЩ. Той е от най-изявените посланици на Пловдив, велик джазмен, музикант, пианист с невероятна биография.

В рамките на три вечери през юли във Варна се провежда третото издание на Q-Jazz festival. Във всяка от вечерите се представят по два състава с авторска музика. Фестивалът е открит от групата „Два града, един свят“, следвани от Alexander Ivanov & Simão Duque Collective. Във втория ден на Q-Jazz festival Калина Андреева представя своя първи авторски албум „Посока“, след нея е формацията EVDN.LIVE. В събота гостуват Subconscious Trio с музиканти от Тайван, Италия и България, и групата Postcard.

„Мисля, че растем заедно – регионът и фестивалът“, казва за БТА през юли основателят на международния музикален фестивал Jam on the river Вероника Тодорова. През тази година фестивалът, на който Българската телеграфна агенция е официален медиен партньор, разширява границите си – както пространствено, така и времево. За първи път Jam on the river ще продължи четири дни – от 31 юли до 3 август, и ще усвои нови, неочаквани пространства за концертната си програма в село Дебнево.

През настоящата година програмата ще предложи микс от джаз, етно, фънк, класическа музика и изпълнения на проекта „Музиката вместо улицата“, хор „Гена Димитрова“, Плевенската филхармония, етно-фюжън формацията Shaka Zulu Orchestra, октет от популярни сръбски музиканти и гр.

На 30 юли започва 33-тото издание на Международния джаз фестивал „Варненско лято“. Концертите са в три поредни вечери. На откриването на форума публиката ще се срещне с триото Ари Ерев (пиано), Михаил Иванов (контрабас) и Борислав Петров (барабани). Контрабасистът Джовани Томазо ще гостува също в първата вечер на фестивала заедно с Даниеле Сканапиеко (тенор саксофон), Клаудио Филипини (пиано) и Алесандро Патернези (барабани).

„Очакват ни шест незабравими вечери с български и много – от 12 държави, международни изпълнители“, казва директорът на Международния джаз фестивал „Доктор Емил Илиев“ – доктор Татяна Илиева. Третото издание на музикалния форум се открива на 2 август в Боровец. Първи на сцената се качват музикантите от Бигбенда на Българското национално радио с диригент Антони Дончев и солисти Васил Петров и Валерия Стоянова. Пред публиката в Боровец те представят химна на фестивала. Следват изпълнения на индонезийската група „Кабитбит“ и на португалската певица Лина Родригеш.

Българската телеграфна агенция е готова да популяризира джаз тур в България, включително и в чужбина, под условното название „Джаз в три планини“.

Ямбол, 11 октомври 2024 г. Градският Духов оркестър на Ямбол изнася концерт по повод 50 години от първия международен джаз фестивал у нас, състоял се в града през 1974 г. Под диригентската палка на маестро Владимир Шейтанов звучат едни от вечните музикални класики.
Снимка: Мира Безус, БТА

на организация и обявяване на датите за всеки следващ музикален форум.

Аз не мисля, че има конкуренция между фестивалите, прекрасно е да има много фестивали, казва още Шерева. Тя посочва, че си сътрудничат близко с много групи големи форуми в България, като всички те обогатяват културния календар на страната и дават повече възможности.

На 3 август Камелия Тодорова и Васил Петров с Бигбенда на Националната музикална академия с ръководител Михаил Йосифов дават старт на 27-ото издание на „Банско джаз фестивал“ с концерта „Джаз и легенди“. Тази година във фестивала участват над 130 изпълнители от 18 държави, а концертите в рамките на осемте фестивални дни са 23. В първата вечер на сцената излизат още „Мишел Сахрауи трио“ и носителят на няколко награди „Грами“ Джейсън Майлс със своя „Лисабонски електрик 4тет“.

Фестивалът открива официално кметът на планинския град Стойчо Баненски, който преди началото на тазгодишните джаз концерти казва пред журналисти, че и тази година програмата е разнообразна и богата, с редица акценти. Банско е не само пазител на традициите, но и създател на такива, казва Баненски и допълва, че това включва и джаз фестивала. Една от тях е всяка година в рамките на фестивала да има нещо ново, а тази година това е „Алея на джаза“ със скулптурни пластики, с които музиката ще бъде въградена в планин-

казва генералният директор на агенцията Кирил Вълчев в Банско. Малко преди официалното откриване на 27-ото издание на „Банско джаз фестивал“ той подписва договор с кмета на планинската община Стойчо Баненски и с председателя на Асоциация „Фестивалите в България“ Илияна Шерева за отразяването на музикалния форум.

Кирил Вълчев посочва, че е провел разговори с кметовете на Самоков и на Троян, на чиято територия също се провеждат джаз фестивали – в Боровец и в село Дебнево. Предложението на БТА към трите общини е да популяризира общ маршрут, тур на трите джаз фестивала в Пирин, Рила и Стара планина.

Идеята е фестивалите да са последователни, а с тях да се предложат общи пакети за джаз любителите. Това би рекламирало страната ни като дестинация за джаз фестивали, а БТА има готовност да популяризира инициативата, посочва Вълчев. Договорът, който подписваме, има за цел да отразяваме културните събития

всеки ден с предварителна информация и представяне на музикантите и съпътстващите събития, казва още генералният директор на БТА.

При подписването кметът на Банско Стойчо Баненски отбелязва, че със своето 27-о издание музикалният фестивал в града се е наложил като традиционен, а освен с джаза и със ски-те планинският курорт вече се утвърждава и като лятна дестинация. Той отбелязва, че през летните вечери градът е пълен, а джаз фестивалът, който е най-впечатляващото събитие по това време, прави преживяването още по-вълнуващо за гостите на Банско.

По отношение на популяризирането на планинския град като целогодишна дестинация председателят на Асоциация „Фестивалите в България“ Илияна Шерева казва, че тази година са поканени туроператори от чужбина, които да „преживеят“ фестивала в Банско, защото, по думите ѝ, той не може да се опише. Тя допълва, че „Банско джаз фестивал“ е добър образец по отношение

Банско, 3 август 2024 г. Кметът на Община Банско Стойчо Баненски, председателят на Асоциация „Фестивалите в България“ Илияна Шерева и генералният директор на БТА Кирил Вълчев подписват договор за сътрудничество във връзка с „Банско джаз фестивал“.
Снимка: Красимир Николов, БТА

ския гранит „като апотеоз на изкуството и неговите творци“.

Алеята на джаза е с образите на Милчо Левиев, Вили Казасян, Леа Иванова, Асен Овчаров, Румен Тосков-Рупето и г-р Емил Илиев. Скулптурите, посветени на основоположниците на джаза в България, както и на г-р Емил Илиев – създател на „Банско джаз фестивал“, са в пространството около Дома на изкуствата в централната част на града, непосредствено до площад „Никола Вапцаров“. Там, където всеки август през последните 27 години Банско посреща джаз музиканти от целия свят.

Четвърто издание на „Джаз Ерул Фест“ ще се проведе на 31 август в едноименното село в Община Трън, съобщават организаторите в средата на месеца. Проявата, иницирана от местни жители и Трънското

туристическо дружество, цели популяризиране на красотата на трънската природа и съживяването на пограничния район. Началото на проявата ще бъде дадено вечерта в същия ден с авторския концерт на Даниела Белчева „На север от изтока“.

Десетки меломани от Перник и други населени места на страната пристигат за откриването на втория международен джаз фестивал в миньорския град, който започва на 16 август на поляните около крепостта Кракра. Сред изпълнителите, които публиката аплодира, са гръцката джаз звезда Лия Хайд, работила с една от най-добрите басистки в света Ида Нилсен, и аржентинската джаз изпълнителка Карен Соуса.

Български и чуждестранни изпълнители ще се включат в тазгодишното издание на „ДжазАрт фест“ пред Тракийската гробница в Казанлък, съобщават от пресцентъра на местната администрация на 26 август. Концертите ще бъдат в периода 5-7 септември.

На откриването на фестивала на сцената ще се качи фюжън формацията Four of a kind, а през Втората вечер публиката ще има възможност да чуе изпълнения от новия авторски албум на група „Александър Леков квинтет“, озаглавен „Пъттуване“, както и изпълнения на квинтет „Стийв Хамилтън“.

От 29 август в Кнежа започва двудневният фестивал „Джаз в парка“, който тази година е и с международно участие. Той обединява изпълнения на четири джаз формации, творчески работилници за деца и младежи, арт базар на традиционни занаяти и изкуства, съпътстващи концертни програми, джем-сешън и изложба на местни художници, които са част и от програмата на панаирните дни на Кнежа.

В първата фестивална вечер акцентът е върху участието на световната звезда - вокалиста Брус Джонсън (САЩ), с Кристиан Желев квинтет в състав: Димитър Льолев – саксофон, Николай Костадинов – пиано, Даниеле Феббо – контрабас, и Кристиан Желев – барабани. Вторият концерт е на Васил Петров и Врачанската филхармония с джаз трио с диригент маестро

Христо Павлов, който съчетава в себе си най-любимите класики от джаза в симфонична версия.

От 12 септември в Плевен започва осмото издание на Есенния джаз фест. Началото на вече традиционното за града музикално събитие е с концертта Everybody need's a little more jazz на Симфониета „София“, джаз формация „София“, Венци Благоев и Ана Топалова. Тази година ще се организират творчески ателиета и базар – рисуване с пирограф, изработка на украшения от естествени материали.

Общо 40 изпълнители от страната и чужбина ще вземат участие на тазгодишното издание на фестивала „Хасково джаз“, съобщават от общината. Любителите на джаза от града предстои да посрещнат едни от най-добрите и актуални музиканти в този жанр от Австрия, Турция, Испания, Унгария и България.

Австрийската група, която пристига в Хасково тази година, е от първите международни партньори на „Хасково джаз“. Още от 1998 година датира музикалното приятелство между HAEZZ и Митко Русев-Мутата.

„Млади и перспективни музиканти от България също ще свирят в Хасково. Всеки, който иска да се наслади на джаз класиката и да чуе модерни интерпретации на гостите

на фестивала, може да посети концертите от 23 до 28 септември“, се посочва в новината от геня.

„Лapidариумът в центъра на град Добрич бе изпълнен с ритмите на третото издание на „Добрич джаз фест“, пише в новина от 21 септември. Публиката има възможност да чуе изпълненията на музикантите Мирослав Турийски (пиано), Преслав Пеев (саксофон), Николай Карагеоргиев (китара) и Кирил Илчев (барабани).

Саксофонистът Преслав Пеев, който е родом от Добрич и част от групата „Керана и Космонавтите“, свири авторски парчета от втория си самостоятелен албум. Той представя произведението Flip-Flor, а пианистът Мирослав Турийски завършва концерта с My Blues.

В края на септември в Шумен започва второто издание на фестивала „Деца на джаза“. Негов фокус е гласът, вокалното майсторство. Критериите към преподавателите са да преподават във висши училища и да имат самостоятелна концертна и звукозаписна дейност, хора, които са реално в музикалната среда и това са Вики Алмазиду от Нов български университет и Марина Господинова от Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Димамандиев“ – Пловдив. Те изнасят лекционен курс, насочен към развитие на гласа и пълна изява на неговите възможности.

На 11 октомври градският духов оркестър на Ямбол изнася концерт, посветен на първия международен джаз фестивал в България, състоял се в града преди 50 години. В Зрителната общинска зала прозвучават едни от вечните музикални класики, на които публиката отвърща с нестихващи аплодисменти. „Благодаря ви! Всичко, което правим, без вас няма смисъл!“, обръща се към хората в залата диригентът Васил Шейтанов.

Маестро Шейтанов и музикантите от Духовия оркестър поднасят подбрана компилация от рядко изпълнявани аранжировки на емблематични произведения – „Един американец в Париж“ от Джордж Гершуин, „В настроение“ от Глен Милър, избрани моменти от „Исус Христос суперзвезда“ от Андрю Лойд Уебър, „Бохемска рапсодия“ на Фред Меркюри, интерпретации на творби на Карлос Сантана и хитове на АББА.

По време на концерта е припомнена историята на първия международен джаз фестивал в България от март 1974 година. Според спомени на музикалния критик Васил Гаджев и писателя Христо Карастоянов джаз фестивалът е знаково за времето си музикално събитие не само за Ямбол, а и за България. Джаз фестивалът е запомнен и с емблемата на кукерчето, която създава художникът Георги Зайков-Зайо.

Младежкият джаз фестивал в Димитровград ще има своето 16-о издание през тази година, съ-

общават от местната администрация. Музикалният форум е в рамките на Есенните музикални дни „Жул Леви“, които тази година се провеждат за 34-ти път.

Фестивалът ще се проведе от 28 до 31 октомври. В него са включени пет концерта в четири вечери с участието на ученици от класа по поп и джаз на Национално училище за музикални и сценични изкуства „Христина Морфова“ в Стара Загора и студенти от Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев“ в Пловдив. Откриващото фестивално събитие е на 28 октомври с изпълнения на Take Jazz Quartet – Георги Селенски – китара, Борис Петков – пиано, Тервел Вълчанов – бас, и Георги Иванов – барабани. Гост солист е вокалът Ангелина Сапаревска, която свири и на тромпет.

Няколко концерта ще предложат на почитателите на музиката поредното издание на форума Varna jazz days през този месец, съобщава на 6 ноември за БТА организаторът Нейко Богуров. Откриването на 9 ноември на сцената на Народно читалище „Отец Паисий“ ще направи певицата Ейми Гадуага със своя квинтет. Освен вокалист 26-годишната францужойка е басист и композитор, представител на течението „Жените в джаза“. Същата вечер ще прозвучат и композиции на барабаниста Васил Вутев, познат от групата D2.

Тази година Varna jazz days предлага и клубни концерти във

формат, наречен „Джаз лаборатории“, с участието на различни групи, миксиращи авторска музика с произведения, които ги вдъхновяват в стиловете латинско джаз, хард боп, фънк, соул и поп.

„Джазът не е само музика, а и преживяване“, заявява на 15 ноември кметът на Русе Пенчо Милков на откриването на джаз фестивала в крайдунавския град. Двудневното събитие се провежда в Голямата зала на Доходното здание.

Водещата Мирослава Кацарова припомня, че през 1959 година, когато легендарният русенски саксофонист създава своя квинтет „Петрови“, Майлс Дейвис издава Kind of Blue. „От времето на тоталитаризма джазът е бил символ на свободата, дори на демокрацията. Днес джазът продължава да се развива в различни посоки. Той не е просто проява на свобода, а символ на добрия вкус и това събитие в Русе е пълно с емоции и с любов към музиката, която ни прави свободни“, казва още водещата Кацарова.

2025

На 21 март е открито сегашното издание на Vlagoevgrad Blues&Jazz фестивал с музика на Йосиф Цанков в изпълнение на Биг Бенд Благоевград заедно с Михаил Йосифов и Велислав Стоянов. Vlagoevgrad Blues&Jazz продължава и през следващия ден с участието на Атолука BLUES CARTEL, Белослава, JP3 & MR.MOON, Росен Захариев, Kottarashky&The Rain Dogs.

Фотографската изложба „Мигове джаз“ – визуален разказ за магията на „Банско джаз фестивал“, е открита на 23 април в Българското национално радио. Експозицията представя фотографии на Димитър Алексов и Константин Зайков и се провежда по повод Международния ден на джаза – 30 април. „Във фотографиите оживяват както големите музикални имена, така и неподправените емоции на публиката, атмосферата зад кулисите и уникалната енергия на фестивалните вечери в Банско“, казват от екипа.

На 29 април в навечерието на Световния ден на джаза в Ямбол отбелязват 51 години от първия джаз фестивал в България, състоял се в града. По този повод е организирана джаз вечер с участието на Шибил Бенев (китара), Васил Хаджизругев (контрабас) и Атанас Попов (ударни). Открита е изложба с джаз фотографии, отличени в международен конкурс. Инициатор и на двете събития е Константин Зайков.

Той разказва за първия у нас джаз фестивал, провел се през март 1974 година в Ямбол, в новооткрития тогава ресторант „Златен роз“, когато за три денонощия Ямбол се превръща в оазис на джаза. „Музикантите през деня свирят в предприятията и заводи, а вечер са концертите в „Златен роз“ и зала „Диана“. Това е изключително смело начинание за времето си, тъй като този жанр музика е забранен по идеологически

съображения от комунистическия режим. Първият секретар на партията тогава казва: „Хайде, гжаз, мас, край!“ Тази крилата фраза и до ден днешен се използва между гжазмените у нас“, разказва Зайков. Той обяснява и как е била заобиколена забраната да се свири гжаз: „Задавал съм въпроса: Защо точно в Ямбол? Отговорът е: Защото е много далеч от София. Кукери посрещат всички участници, влиза Тракийският ансамбъл и започват да свирят неравноделни фолклорни ритми. Задават тема и всички гжаз музиканти е трябвало да интерпретират по нея.“ Джаз фестивалът е запомнен и с емблемата на кукерчето, която създава неговият баща – художникът Георги Зайков. „Много искам да се възроди и няколко пъти в годината Ямбол да посреща и да продължава тази кукерово-гжазова традиция“, отбелязва още Константин Зайков.

* * *

На 5 юни изпълненията на Balkan Spirit Ensemble откриват третото издание на гжаз фестивала „Цветовете на гжаза“ на специално построена сцена на Античната улица в Стара Загора. Те завладяват публиката с новоразработен музикален език, като представят музикален обмен на два различни музикални езика – този на балканските народни песни и този на модерната гжаз музика. След тях на сцената излизат Roger That Project и Papa Told Me, а първата фестивална вечер закрива Mike Sax & X-Key.

„Цветовете на гжаза“ тази година радва старозагорските любители на гжаз музиката до 7 юни.

* * *

Plovdiv Jazz Fest започва тази година на 11 юли с два камерни гградински концерта във вилната зона на село Марково, съобщават организаторите през юни. По думите им за пореден път лятната програма на фестивала е посветена на смесването на гжаз звученето с традиционна музика. Фестивалът се открива с гградински концерт на братя Владигерови, които ще представят различни изпълнения на своята музика. Летните гжаз вечери в Марково завършват на 21 август с концерт на откритата сцена в центъра на селото на виртуозния кларинетист Иво Папазов-Ибряма и оркестър „Тракия“.

Фестивалът ще продължи и през есента, когато пловдивчани и гости на града ги очакват срещи с някои от най-големите гжаз имена в света. От 7 до 9 ноември на сцената на дома на културата „Борис Христов“ ще се качат американската певица Лиз Райт и нейният кuartет, шведският гжаз пианист и композитор Якоб Карлсон в концерт със специалното участие на шведската гжаз певица Виктория Толстой и легендарната група Yellowjackets. В основната програма на фестивала участват още All Stars Big Band, проект на проф. Христо Йоцов; кuartетът на живеещия в Лос Анджелис пианист Милен Киров и емблематичната българска група „Зона Ц“.

* * *

Двама от най-изявените съвременни гжаз музиканти – Чарли Янг III, ръководител на легендар-

ния Duke Ellington Orchestra, и Шели Карол, признат сред водещите тенор-саксофонисти на нашето време, ще имат майсторски класове в София, съобщават от Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ в средата на юни.

Те идват в България заедно с внука на Дюк Елингтън – Пол. Той е син на Мърсър Елингтън – единствения от децата на Дюк Елингтън, който също е бил известен композитор, аранжор и дългогодишен ръководител на оркестъра. След смъртта на Мърсър Пол Елингтън поема грижата за артистичното и юридическото наследство на дядо си като изпълнител на завещанието и често участва в организирането на проекти, свързани с репертоара и дейността на състава.

В рамките на два дни – 29 и 30 юни, Чарли Янг III и Шели Карол ще работят със студенти от бигбенда на НМА, съчетавайки индивидуална и ансамблова работа.

„Тази рядка възможност за студентите е не просто обучение, а акт на приемственост – връзка с живото наследство на Дюк Елингтън, носено от самите продължители на неговото творчество. С любими пиеси от гжазовия репертоар и с фокус върху реалната сценична практика обучението ще подготви младите музиканти за кулминацията на събитието – големия концерт на The Duke Ellington Orchestra на 1 юли на площада пред НДК“, коментират от НМА. Концертът ще бъде открит от бигбенда на НМА с ръководител и диригент доц. Михаил Йосифов. За първи път София ще бъде дома-

кин на такова събитие, в което се срещат поколения, стилове и възхновения.

Единадесетото издание на фестивала „Джаз под звездите на Деветашкото плато“ отново съчетава музика и природа с усилията на хората от девет села. Събитието се провежда от 27 до 29 юни. Фестивалът ще започне с концерт на „Ангел Заберски трио“ в къщата „Онгъл“ – в сградата на бившето училище в село Кърпачево. Сред гостите на форума е шотландският пианист Стийв Хамилтън, който ще разкаже за своите пътувания по световните музикални сцени.

Наг 50 хиляди посетители е имало тази година на A to Jazz, провел се между 3 и 6 юли, съобщават организаторите. По думите им фестивалът отново доказва, че едно музикално събитие може да бъде явление с дълбоко социално, културно и икономическо значение: „Тазгодишното издание подчертава още по-ярко значението на A to Jazz за града, придавайки европейски облик, усещане за принадлежност и самочувствие на София.“ Фестивалът привлича звезди от съвременната световна джаз сцена – Кейон Харолд, Kennedy Administration и Ади Оазис. We'll be back. We love you, Sofia!, споделят те в социалните мрежи и на живо от сцената. Има общо 24 концерта с изпълнители от България, САЩ, Австралия, Нидерландия,

Испания, Португалия, Унгария, Турция, Гърция, допринасяйки за културното обогатяване на обществото и града.

От 10 до 13 юли се провежда третото издание на Jazz and Art Festival в троянското село Орешак. В програмата са включени концерти на люксембургското джаз трио Dock in Absolut, сръбската група Falco Spirit, водена от саксофониста Филип Стипич, и международната формация Nomad the Group. На сцената ще се качат някои от най-големите български гласове и изпълнители като Камелия Тодорова, Васил Петров, Александър и Константин Владигерови, а също и Стефан Вълдобрев и „Обичайните заподозрени“. По традиция значима част от събитието са изкуството и занаятите.

„Вече може да се каже, че много млади музиканти в България правят авторска музика. Това е процес и Q-Jazzfestival във Варна е много сериозен катализатор в него“, казва на 10 юли пред БТА Дарин Сотиров – ръководител на екипа „Дедал“, който организира форума. Според него особена роля за стимулирането на творчеството на младите джаз музиканти играят романтичната сцена в рибарското селище Карантината, където се провежда фестът, липсата на търговско брандиране, чистотата на отношенията по време на събитието. Четвъртото издание на Q-Jazzfestival във Варна включва десет концерта

със свободен вход и майсторски клас на певицата Весела Морова. Музикалният форум продължава до 12 юли.

Международният джаз фестивал „Варненско лято“ ще се провежда между 1 и 3 август, съобщават организаторите на своята интернет страница през юли. Това е 34-тото издание на форума. По традиция във всяка от трите вечери в двора на Археологическия музей във Варна ще има по два концерта. Стартът ще бъде даден с „Джаз пропаганда трио“ (Jazz Propaganda Trio), обединяващо пианиста Мартин Марков, басиста Михаил Иванов и барабаниста Стефан Горанов. Те са сред най-креативните и търсени музиканти на българската джазова сцена, посочват от екипа на фестивала.

Варненският джаз фестивал ще бъде закрит от българо-германския квинтет Schwengler/Liolev в състав Матиас Швенглер – тромпет, Димитър Льолев – саксофон, Антоний Дончев – клавишни, Васил Вутев – перкусии, Димитър Карамфилов – контрабас.

На 30 юли с концерт, барабанен кръг „Заедно в ритъм“ и две изложби е открит Международният фестивал на музиката и изкуствата Jam on the river в троянското село Дебнево. Фестивалът продължава до 2 август, като в програмата са включени концерти на дуо Chellqanino, фюзън квартета

Kouchev & Nedyalkov – The Teachers Project, проект „Еклектикон“ на симфониета „София“ с диригент Минко Ламбов, проект „Музикална Магия 2“ на Плевенската филхармония със солисти Вероника Тодорова и Атанас Маринов под диригентската палка на Йордан Камджалов и др.

На 1 август международният джаз фестивал „Д-р Емил Илиев“ в курортен комплекс Боровец е открит със своя химн, а присъстващите стават на крака в памет на създателя му – доктор Емил Илиев. Директорът на фестивала д-р Татяна Илиева казва, че той се е превърнал в традиция – в едно чакано и обичано събитие не просто за публиката, а и за Културния календар на Община Самоков.

Първи на сцената излизат музикантите от Бигбенда на Българското национално радио с диригент Антони Дончев, гост-солистът Орлин Павлов и осемгодишната Даная Александрова. Тазгодишното издание, което продължава до 6 август, е насочено към български изпълнители.

„Джазът е неделима част от атмосферата на Банско“, казва на 1 август при откриването на 28-ото издание на „Банско джаз фестивал“ кметът на планинския град Стойчо Баненски.

Старт на фестивалната програма поставят Христо Йоцов и All-Start Big Bend. Това е най-новият проект на Йоцов, в който

влизат добре познати и обичани от българската публика музиканти. От сцената на фестивала прозвучаха пиеси на Христо Йоцов – от най-ранните, написани в началото на 80-те години на миналия век, до най-новото, създадено през 2020 година.

За седма поредна година шабленското село Езерец ще бъде домакин на фестивала „Джаз до морето“. В тазгодишното издание, което ще се проведе на 9 август пред кметството на Езерец, акцент в програмата ще бъде латино джаз музиката, представена от перкусиониста Калин Вельов и кубинската пианистка и певица Ире Васкес, казва за БТА организаторът на събитието Павлета Проданова. На фестивала ще свири и младият пианист от Добрич Павел Найденов. Сред участниците са и Клаудиа Чевчук и Естера Чевчук (вокали) от Полша, както и Пламена Костова (вокал) и др.

В Хисаря организират първия си джаз фестивал на 22 и 23 август, съобщават от градската администрация по-рано през месеца. „Хисаря джаз 2025“ ще се състои под открито небе в Летния театър в града. Организаторите споделят, че сред крепостните стени и близо до извора на хилядолетна вода – Хисаря става сцена на двудневен музикален празник, който събира духа на джаза, историята и природата.

„Това е първото издание на „Хисаря джаз 2025“. Съвместно с об-

щината имаме идея това събитие да се превърне в традиция. Заложили сме на комбинация от доста познати и обичани имена с някои по-нови и по-разчупени музикално и стилистично проекти и формации“, казва за БТА музикантът, продуцент, композитор и DJ Мартин Денев, артистичен директор на форума. Той посочва, че първата вечер ще открие тромпетистът и композитор Михаил Йосифов с квартета си, специален гост ще бъде Пиаро Епифания от Перу. Музикантите имат нова програма със специално подбрани и направени аранжimenti в латино стилистика. В откриващата вечер участват също Kottarashky & The Rain Dogs – формация, която вече 15 години е на сцена.

Фестивалът „Джаз пътеки“ ще се проведе в шабленското село Езерец от 15 до 18 август. Той включва музикална и културна програма с участието на изпълнители от България и чужбина. „Понеже интересът към тази музика и към самото място, което привлича хората със звездите, с чистия въздух, с атмосферата, с гостите, с туристите, е голям. Това ме накара да направим още един джаз фестивал тази година“, казва за БТА арт директорът на фестивала Павлета Проданова и организатор на отминалия вече „Джаз до морето“, по-известен като „Джезерец“. Тя посочва, че този фестивал е по-мощен. „Джаз пътеки“ ще се проведе в Народно читалище „Отец Паисий“ в Езерец. Той ще започне с изложбата „Джазът в нас“ на

фотографа Стефан Стефанов, като фотосите в експозицията са от джаз фестивалите в Езерец през годините. Ще има също така и арт инсталация на Богдан Богдев и интерактивна изложба на художника Матей Матеев. В първата вечер ще се изяви Emil Bizga Trio. То включва Емил Бизга – тромпет, Аурелио Рагу – пиано, и Каталин Расван – бас.

Втората част на традиционния летен фестивал „Джаз в Бургас“, който се провежда през юли и август, започва на 14 август и продължава до 17 август. Четиродневната програма предлага среща с имена от българската и международната джаз сцена. Началото е с дуета „Глас и акордеон“ на Десислава Ангонова и Илко Градев, а след тях на сцената е бигбендът Sofia Jazz Collective.

Третото издание на фестивала „Кракра джаз“ в Перник се провежда на 15 и 16 август. Музикалната изявата е на открита сцена на едноименната крепост. Сред гостите тази година са британската група Stereo MCs, Fun Lovin' Criminals от САЩ и португалският проект Alvaro Pinto Quintet. Публиката ще има възможност да се наслади и на изпълненията на Luca Aquino & Moba, Orkestar Bogdan Nikolić, Diamusk International Dub Orchestra, Andorra, Reboot the Mood, Judith Hill и Proces.

Международната седмица на джаза започва в Габрово на 25 август и ще продължи до 28 август, съобщават организаторите от Народно читалище „Будителите – 2017“. Те уточняват, че събитието е резултат от съвместните усилия на читалището, бизнеса, местната общност и администрацията. Седмицата на джаза ще припомни мястото на Габрово в родната джаз традиция, особено приноса на забележителния музикант Манол Цоков, основал първия следвоенен джаз клуб в страната преди 60 години и Международния диксиленд парад през 1983 година.

Седмицата ще бъде открита от Павел Цонев & Бенд с участието на Вероника Гочева (вокал), Павел Цонев (бас китара), Георги Белчев (пиано) и Виктор Христов (барабани).

„Провеждането на „Джаз в парка“ в Кнежа от общината и читалището има за цел да създаде база за развитие на културния туризъм в града. Ние нямаме особени природни забележителности и по този начин искаме да привлечем хора в Кнежа в края на август в рамките на панаирните дни“, казва за БТА артистичният директор на фестивала и секретар на местното читалище „Борба 1896“ Искра Цанкова. Тазгодишното издание на „Джаз в парка“ ще обедини изпълнения на четири джаз формации, творчески работилници за деца и младежи, арт базар на традиционни занаяти и изкуства, съпът-

стващи концертни програми, джем-сешън и изложба на местни художници.

„Любители на джаза и на виното събира в комплекс „Долината на тракийските царе“ откриващата вечер на тазгодишния Jazz Art Fest – Казанлък, кулминацията на която бяха изпълненията на „гласа на българския джаз“ Васил Петров“, пише в новина от 4 септември. Джаз фестивалът в комплекс „Долината на тракийските царе“ край Казанлък ще продължи до 7 септември. Част от програмата е проектът „Златните години на джаза“, посветен на легенди като Ела Фицджералд, Луис Армстронг, Франк Синатра, Били Холидей и Нина Симон.

На 11 септември есенният джаз фестивал „Плевен 2025“ започва с концерт на Shaka Zulu Orchestra. Деветото издание на фестивала продължава до 13 септември. В трите фестивални вечери участват пет формации, които рисуват подробна карта на джаза в широк балкански и европейски план. Част от програмата са литовският китарист Пранас Кентра заедно с Гора Суинг квинтет, Ангел Заберски трио, група „Акага“ и др.

Над 20 събития са включени в програмата на третото изда-

София, 1 юли 2025 г. Концертът „Джаз на поколенията: Оркестърът на Дюк Елингтън в София“ с участието на Бигбенда на Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ и легендарния The Duke Ellington Orchestra се провежда пред НДК. Снимка: Милена Стойкова, БТА

ние на фестивала „Деца на джаза“, който се провежда от 24 до 27 септември в Шумен. На него ще бъде поставен фокус на ударните инструменти и ще се чества приносът на основоположника на съвременната българска перкусионна школа проф. Добри Палиев. За фестивала в областния град се очаква да пристигнат три поколения на рода Палиеви, сред които две от дъщерите на Добри Палиев – Мария и Искра Палиеви, които ще водят част от обучителните модули по време на събитието. На него е предвидено да бъде представено и кино в синтез с други изкуства.

„Добрич джаз фест“ ще се проведе за четвърта поредна година на Лapidариума, който се намира в центъра на Добрич, съобщава инициаторът и организатор Павлета Проданова в социалните мрежи. Събитието

ще се проведе на 19 септември, а в него участие ще вземат музикантите Петър Момчев (саксофон), Митко Семов (ударни), Васил Хаджигрудев (контрабас) и Александър Логозаров (китара). Част от програмата са и ученици от музикалните школи „Зонели“, Shining Voices, Средно училище „Климент Охридски“ в Добрич и др.

Тазгодишното издание на фестивала Varna jazz days ще предложи клубни вечери, семейно приключение и четири концерта на различни места във Варна до края на ноември, съобщава организаторът Нейко Богуров във Фейсбук.

Първото събитие е уличен джем-сешън на 18 октомври на площад „България“, на централната пешеходна алея във Варна. В джем-сешъна участват музикантите Нейко Богуров, Стоян

Роянов, Нейчо Петров-Регжи, Витомир Попов, Даниела Белчева, Антоанела Петрова, Страцимир Павлов, Николай Петров, Павел Найденов и Валери Ценков. Вторият концерт е планиран за 25 октомври в „Ла Кашет“.

Фестивалът ще има прояви и на сцена „Филиал“ на Драматичния театър „Стоян Бъчваров“. Първото събитие там е на 9 ноември с участието на квартетите Alpha Trianguli от Австрия и Momi Maiga от Испания. А второто е на 30 ноември, когато ще се представят триото Sultan Stevenson от Великобритания и британско-белгийският квинтет Ineza. Другите събития на Varna jazz days са в „Кампус 90“, където на 15 ноември ще има сунг маратон с българската формация VSOP & The Oldie Goldies, а на 23-ти същия месец предстои фамилен джаз концерт.

ОТМИНАХА ЛИ ЗЛАТНИТЕ ГОДИНИ НА СЪВРЕМЕННИЯ БЪЛГАРСКИ ДЖАЗ

С този провокативен въпрос се обърнахме към някои от най-изявените музиканти и изпълнители от джаз сцената в България. Антони Дончев, Васил Петров, Вики Алмазиду, Живко Петров, Йълдъз Ибрахимова, Михаил Йосифов, Теодосий Спасов, Хилда Казасян и Христо Йоцов са творци, които не се нуждаят от представяне. Тяхното музикално присъствие от години омагьосва публиката и дори разпространява славата на българския джаз извън границата на страната ни. Творците се включиха в нашия разговор, а в отговорите им струи оптимизъм и вяра – в настоящето и бъдещето на джаза и джаз музикантите в България, които поддържат висок професионализъм и са конкурентоспособни на световно ниво. С коментар се включиха и двама страстни любители на този стил музика у нас – джаз фотографът Константин Зайков и д-р Коста Костов – професор по белодробни болести и главен редактор на списание *InSpire*.

Антони Дончев, пианист:

Не бих казал, че са отминали златните години на съвременния джаз. Напротив, съвременният джаз се обогатява с много нови средства и подстилове, така че започва да обхваща все по-голяма територия. Това дава възможности за развитие в различни посоки и позволява на музикантите да търсят в различни стилистики.

Според мен джазът се обогатява. Той като цяло не е поп музика – не търси тази широка аудитория, каквато се търси от поп музиката, макар че всеки джаз музикант би искал да има концерти в големи зали и всъщност най-големите звезди успяват, разбира се. Аз мисля, че джазът има все по-достойно място на съвременната сцена – той си е изво-

Антони Дончев
Снимка: Христо Стефанов, БТА

ювал това място с всичко онова, което дава на хората, слушащи тази музика.

Васил Петров, певец:

Златните години в джаза продължават.

Но има различни периоди в джаза, които са ознаменувани със златни години – да речем началото на суинга, бибопа и на всички важни стилове, които са се задържали. Всъщност когато за един стил години те са златни, то за друг те са упадък – да речем, когато се

ражда бибопът, има лек упадък за суинга, после пък се появява куул джазът в по-модерните времена. През XX век същото се случва със следващия стил и предхождащия го.

Но по принцип джазът е компилативно изкуството – ако нямаше джаз, нямаше да има нито рок, нито поп – те произлизат от него. А сега пък се

Васил Петров
Снимка: Никола Узунов, БТА

наблюдава обратното явление – той ги събира като че ли в своята фюзън форма. Който

има талант, може да участва във всички стилове – за талантливите музиканти не са проблем стилът и жанрът. След като поп музиката е производна на джаза, ако си овладял този стил, вече можеш навсякъде да се чувстваш добре.

Съвременният джаз изглежда по различен начин в зависимост от това кой го изпълнява и кой го интерпретира. Комерсиалният интерес към жанра също се увеличава, неслучайно в България вече има над

12 фестивала. Само за миналата година аз съм открил или закрил два нови джаз фестивала в страната. А преди – имаше времена, когато бяха един или два фестивала максимум.

Тогава в Русе държяха основния флаг. По времето на Петър Петров-Парчето, бог да го прости, те имаха и пролетен, и есенен джаз фестивал. Тогава, през втората половина и в края на 90-те години, в София нямаше нито един. След това доктор Илиев, царство му не-

бесно, направи фестивала в Банско и той стана най-крупният, най-големият, най-сериозният джаз фестивал. Постепенно си проби път, стана популярен и в Европа, а след това и по света.

А сега вече имаме над 12 джаз фестивала – този факт сам по себе си говори какъв е интересът към джаза. Да, това е публиката, която идва целогодишно и се забавлява. Така че, слава богу, интересът расте.

Вики Алмазиду, певица:

Не са отминали златните години на съвременния български джаз – напротив!

Понеже съм и педагог, около мен винаги има толкова талантливи млади хора, които непрекъснато търсят – на основите на това, което са направили другите музиканти преди тях. Не смятам, че са отминали златните години, просто всичко се променя. Мисля, че обикновено всички артисти във всички видове изкуства се опитват да приличат на времето, в което живеят, и според мен така трябва. Но може би се променя малко формата, видът. Така че и в музиката нещата се променят.

Много отдавна, може би от 20-30 години наблюдавам това, което започна през

петдесетте-шеisetте години и Милчо Левиев беше един от новаторите тогава, когато се опитваха да фузират, да смесват различни жанрове музика. Мисля, че днес това е стигнало голям апогей и се предпочита дори пред класическия джаз. Но въпреки това, разбира се, че ние свирим и пеем и класически джаз във всичките му промени през миналия век – от блус, суинг и т.н. Но на мен ми харесва тенденцията, че младите се опитват да намерят нещо ново. Искам да ги похваля, че търсят – първо, те са доста повече обучени, пътуват по света, освен че се обучават в специализирани университети, те се свързват с други музиканти, с други етници и всичко това се смесва и, раз-

Вики Алмазиду
Снимка: Красимир Николов, БТА

бира се, резултатът е интересен.

Не бива да се повтаряме. Дори и класическите джазови музиканти, когато свирим Дюк Елингтън, Гершуин и т.н., трябва днес да ги представяме в малко по-различна форма, в различен вид, както биха звучали днес. Но никога в джазовите клубове не пропускаме да свирим и да пеем и класически джаз по начина, по който е бил изпълняван тогава – това все пак е база, от която тръгваме.

Живко Петров, пианист:

Златните години на българския джаз предстоят.

Защото музикантите имат възможност да натрупват богат опит от това, което е създадено до момента, и по този начин да намират себе си в музиката, а тя е необятна. Според мен музиката предстои – хубавият период за създаване на музика предстои. Аз съм позитивен.

Спокоен съм за българския музикант, защото той е доказал, че е абсолютно конкурентоспособен. Той може да свири както в Карнеги хол, така и в най-невзрачната сцена на някое село. Така че за нас, музикантите, сцената е една. Нямам никакви притеснения за музикантите – те са абсолютно подготвени за всичко.

Живко Петров
Снимка: Боян Ботеф, БТА

Йълдъз Ибраимова, певица:

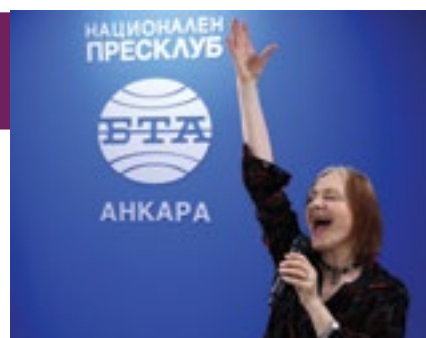
Съвременният джазов „златен век“ обикновено се определя като периода в средата на XX век, когато джазът придобива най-голяма популярност в световен мащаб и музикалните му граници се разширяват дръзко.

През тези години джазът не е само музикален жанр, също така форма на социално изразяване, културна съпротива и естетическо движение.

В днешно време в целия свят все още се организират джаз фестивали, които предизвикват голям интерес. По същия начин джазът се слива и с други музикални стилове, създавайки нови форми на изразяване. Тази трансформация още веднъж доказва, че джа-

зът е жива и развиваща се форма на изкуство.

В собственото си музикално творчество също се стремя да съчетавам джаза с елементи от класическа и етническа музика, за да създавам нови цветове и стилове на изразяване. Да изграждам мостове между тези стилове, ми дава възможност да съчетавам традиционни и съвременни езикови средства, като по този начин създавам по-богат и многопластов музикален език. Особено за мен е важна импровизационната същност на джаза, която ми предоставя значителна творческа свобода. Докато в класическата музика се изисква нотният текст, то в джаза импровиза-

Йълдъз Ибраимова
Снимка: Минко Чернев, БТА

цията и изразът на момента са водещи. Именно тази характеристика силно ме впечатли още при първия ми досег с джаза и разшири възможностите ми за музикално изразяване.

Следователно „златен век“ на джаза продължава да се развива, оформяйки се наново с различни музикални видове и изразни средства. Възможно е днес да се намираме в нов, по-личен и експериментален „златен век“, макар и с променено лице.

Михаил Йосифов, тромпетист:

Мисля, че джазът си върви. И съвременният джаз си върви – има сцена, има публика, ще бъде напред и нагоре.

Българските изпълнители на фона на световната музикална сцена са все по-адекватни, все по-еквивалентни, тъй като светът вече е отворен за всички нас. Те пътуват, младите особено. Въобще всички музиканти започнахме много да пътуваме и да сверяваме часовниците си

със света. А и смятам, че тук има много стойностни музиканти – силно подготвени, много мотивирани и свирещи много красива музика.

Аз лично, бидейки също така преподавател в Музикалната академия, виждам, че нещата по-скоро вървят нагоре, отколкото да пропадат в джазово отношение – има много млади хора, много са запалени, имат голямо желание, правят го наис-

Михаил Йосифов
Снимка: Красимир Николов, БТА

тина от сърце, а не по задължение. Така че мисля... много хубаво бъдеще предстои.

Теодосий Спасов, кавалджия:

Аз мисля, че сега отново са златни години на джаза – има вече много повече джаз фестивали, има млади хора, които са с джазово образование. Те са завършили в Европа и в Шатите, прибрали са се в България и създават много нови групи. Някои от тях пък са преподаватели и учат новото поколение точно в реалните посоки на джаза. Тогава, преди години, когато аз бях млад човек и стъпвах за първи път на джазовите сцени, беше също вълнуващо. Имаше тръпка в посоката на усещането към забранената музика, все още имаше такива вълнения – джазът беше получил отпечатък от миналото на тоталитаризма. Но по времето на 80-те години имаше подем – и като фестивали, и като интерес от страна на публиката. Нашето поколение, младото поколение, като че бяхме малко по-смели в търсенето си, а и в смесва-

нето на националната култура с американския джаз или пък европейската гледна точка в джазовата музика.

Джазът е най-либерално демократичната музика. Той е отворен към всякакви влияния. Той сам по себе си е фюзън – смесица. Оформя се в началото на XX век от гледната точка в музиката на чернокожите в Америка и европейско възпитаните музиканти, особено и от емигрантите, които се заселват в Америка от Европа.

Тоест джазът в крайна сметка е международен диалог. И става все по-интересен. Той е една игра – музикална игра на интелекта, на фантазията в музиката. Всеки казва своята гледна точка и когато има и национален нюанс, вече определя и гледната точка на картата на Земяното кълбо.

Може би аз първо съм бил фолклорен музикант, след това рок музикант, защото в

Теодосий Спасов
Снимка: Бисер Тодоров, БТА

нашето поколение кумири ни бяха хардрок групите – Деер Purple, Led Zeppelin, Uriah Heep, Black Sabbath и т.н. Но ние още в музикалното училище през 70-те години смесвахме фолклор с хардрок музика – например групата Деер Purple беше много отворена като стил и имаше леко комуникация към джаза. Може би това ми е помогнало по-късно, когато бях в Пловдив, да се имплантирам много добре в джазовата музика с кавала и с моите познания за българската народна музика.

Хилда Казасян, певица:

Първо, съвременният джаз е много относително понятие. Тъй като джазът всъщност е от тези вечни изкуства, които нямат остаряване. Така че в общи линии съвременният джаз може да включва джаза от 40-те години на миналия век до джаза днес – това е великото на тази музика, тъй като до голяма степен тя се оформя от хората, които я изпълняват.

Джазовите стандарти, които знаем от 50-те и 60-те години на миналия век, изпълнени по нов начин, не ги прави по-малко съвременни, отколкото музика, която е писана, да речем, през тази година или миналата година.

Самото понятие „съвременен джаз“ е много относително. И не само че не са минали златните му години, а искам да ви кажа, че има едно изключително възраждане на отношението към тази естетика-музика. Защото джазът според мен е вкус, не е толкова жанр в музиката, колкото вкус към живота, касаейки абсо-

лютно всичко – отношенията между хората, начина, по който се храниш, начина, по който съществуваш. Абсолютно всичко някак си придобива гъвкавост, защото зад него стои усещането за джаза – джаза като естетика, като усещане към живота.

Аз мисля, че даже има истинско възраждане. Един доста голям пример за това, малко нескромно казано, са нещата, които ние правим. Защото аз работя с едни от най-добрите джазови музиканти в България – Христо Йоцов, Михаил Йосифов, Живко Петров, Димитър Карамфилов. В момента ме хващате в навечерието на много хубав концерт в едно много мъничко местенце в нашата прекрасна държава. Ние правим по 40-50 концерта на година с джазови музиканти, поднасяйки една доста популярна музика, но с естетиката на джазовото музициране. Искам да ви кажа, че няма местенце, където залите да не са абсолютно препълнени с хора, където хората

Хилда Казасян
Снимка: Христо Стефанов, БТА

да не се радват изключително и да идват на следващата ни програма. Това е потвърждение на думите ми, че даже има възраждане. Целият страх, който хората имаха във времето за това, че джазът е по-елитарна музика, след първото стъпване на концерти като тези, които ние правим, те се успокояват и виждат, че няма нищо страшно в тази работа, и започват с нетърпение да чакат следващата ни програма.

Аз съм много, много, много обнадеждена. Имайки предвид, че за мен джазът наистина е просто усещане към света, мисля, че има все повече привърженици на това усещане. Това е доста спасително – спасителна констатация.

Христо Йоцов, барабанист:

Някои хора често си мислят: „Ех, какво беше едно време, какво е сега...“ Винаги слагат някакъв знак на негативизъм към това, което е в момента, по отношение на онова, което е било. Например за образованието често чувам такива носталгични приказки: „Ех, тогава какво беше...“ Дядо ми все казваше: „Тая младеж днес за нищо не става. Как-

ви бяха едно време възпитани децата.“ Сега говорят същото.

Така че относно златните години на джаза, ако се счита един недълъг период, в който джазовата музика е била поп музиката, може би някой съжалява, че вече не е така. Аз лично смятам точно обратното – че златните години на джаза са едва ли не в момента и предстоят. Защо-

Христо Йоцов
Снимка: Михаела Димитрова, БТА

то тази музика е много жива, много адаптивна и много лакома към всички музикални явления и възможностите, които предлага това изкуство.

Константин Зайков, джаз фотограф:

Константин Зайков
Снимка: Красимир Николов, БТА

Аз съм джаз фотограф. Снима джаз от десетина години насам – задължително съм на почти всички джаз фестивали в България, особено големите. Докато съм жив, ще правя колекция на джазови музиканти по време на концерт. Надявам това, да го наречем творчество, да го оставя като наследство на обществото с цел да допринесе за визуалната история на джаз музиката – докато съм я снимал, докато съм я слушал, докато съм бил активен изобщо. Не получавам пари за това, тоест – няма материална гледна точка, напротив. Аз пътувам, ходя, поемам разходите си с цел да извършвам тази дейност.

Разбира се, че смятам, че тази музика има бъдеще. Познавам стила, абонат съм на световни джаз списания и, общо взето, имам актуална информация. Знам едно много важно нещо – хората по света, които слушат джаз, които са фенове на джаз музиката, независимо от кой подстил са на джаза, те са много малко – между 3 и 7% в зависимост от държавата. Според мен тенденцията в държавите, които са прилежащи на джаза,

няма да е толкова бърза към растежа на публиката, която да се увеличава, да слуша и да купува и джаз музика. Така че тя няма да стане по-популярна от много други стилове – от поп музиката например. Това ще запази тайнството в обзримо бъдеще – следващите 10-15 години.

Но за сметка на това тук ще цитирам един великолепен човек на джаз музиката в България, който се казва Димитър Русев от Хасково. Той тази година за 29-и път проведе „Хасково джаз“ – 29 издания, 29 години! Когато говорихме за джаз, той завърши така: „Да, ама кефът цена няма, нали?“ Тоест за тези, които го обичат или за които е кеф, или за които е душа, на които им дава нещо, ще продължават да си го гундуркат, да си го гледат като собствено дете.

Мисля, че е много бавно и много постъпателно ще се появява и друга публика... Джазът е музика, за която трябва да се помогне на човек да я разбере в началото, да се учи – както се казва. Навремето, през 70-те и 80-те години, това е било практика в България. Представители на то-

гавашните джаз групи – „Бели, зелени, червени“ и оркестър „София“, непрекъснато са правили такива лекции под най-различни форми, с публика откъдето ги поканят – Пловдив, София, най-вече със студенти. Аз познавам хора, които са ходили на такива поетично-джазови лекции. Те ми казват, че всичко, което дължат като любов към джаз музиката, е именно заради тези срещи тогава. Тоест те признават, че като студенти – единият инженер, а другият икономист, слушайки и посещавайки тези лекции, са се сдобили с една достатъчна култура, за да започнат все повече да са толерантни, а и да започнат да търсят джаза. Тоест – повечето количество, повечето качество задължително, неимоверно, математически и физически, всякак води до увеличаване на това множество...

Коста Костов, лекар и джаз почитател:

Не бих казал, че са отминали златните години на българския джаз, просто българският джаз се развива. Мисля даже, че в момента, през последните 10-15 години, да не казвам и повече, палитрата на българския джаз се разшири. Освен класически джаз вече много често чуваме и различни музикални форми на съвременния джаз. Той се отличава от класическите форми на джаза, съдържа в себе си блус, фънк, соул, рок дори, някои го определят като фюзън – като нещо, което впитва в себе си различни музикални съвременни форми. Така джазът става по-достъпен като интерпретаторски стил, като жанр, в който има много импровизация. Благодарение на тези съвременни форми на джаза той доби много по-голяма популярност,

много по-широка аудитория. Някога любителите на джаза бяха елитна аудитория, много затворен кръг от хора и джазът имаше много рязка граница между себе си и другите музикални жанрове. Сега не е така. Сега има впитане, припокриване и плавно преминаване – да кажем, от класическите рок форми към съвременния джаз. Минава се през блус, през соул, през фънк, а след това се отива към съвременен джаз, който съдържа тези понятия в себе си, но разликата от рока е, че там, в съвременните форми на джаза, има твърде много импровизации, голяма смесица на жанрове и аз намирам това за доста по-интересно.

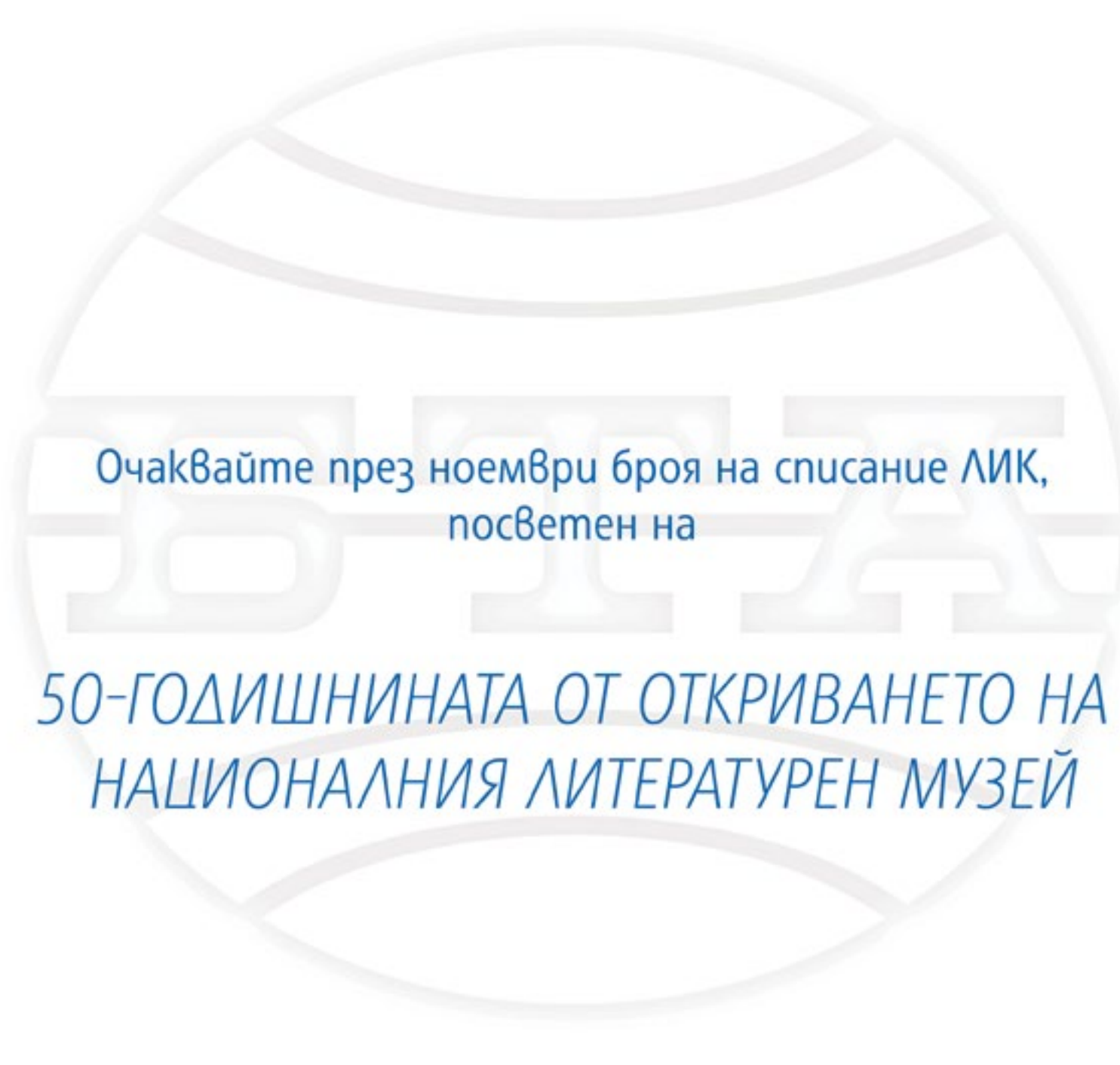
Мисля, че съвремието, включително и България, живее в една по-интересна епоха на джаза. Това е категоричното

Д-р Коста Костов
Снимка: Христо Касабов, БТА

ми мнение, защото сред арт сцената има много разнообразни групи, може да се слушат много интересни неща от всички форми, за които споменах.

Сега имаме, нека да го кажа така: златни години, които имат повече цвят – не е само жълт цвят, не е само цветът на блестящо злато. Има го целия спектър от музика. Джазът успява да въплъти в себе си целия музикален спектър, включително и класически форми. Мисля, че сме в добро време на джаза.

Очаквайте през ноември броя на списание ЛМК,
посветен на

*50-ГОДИШНИНАТА ОТ ОТКРИВАНЕТО НА
НАЦИОНАЛНИЯ ЛИТЕРАТУРЕН МУЗЕЙ*

Литература Изкуство Култура

ИСТИНСКИТЕ НОВИНИ

- www.bta.bg
- [Bulgarian News Agency](#)
- [bta.bg](#)
- [bta.bg](#)
- [Bulgarian News Agency](#)
- [BTAnewsBG](#)
- [Bulgarian News Agency \(BTA\)](#)
- [bta.bg](#)